

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีด้วยการจัดการเรียนรู้
แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

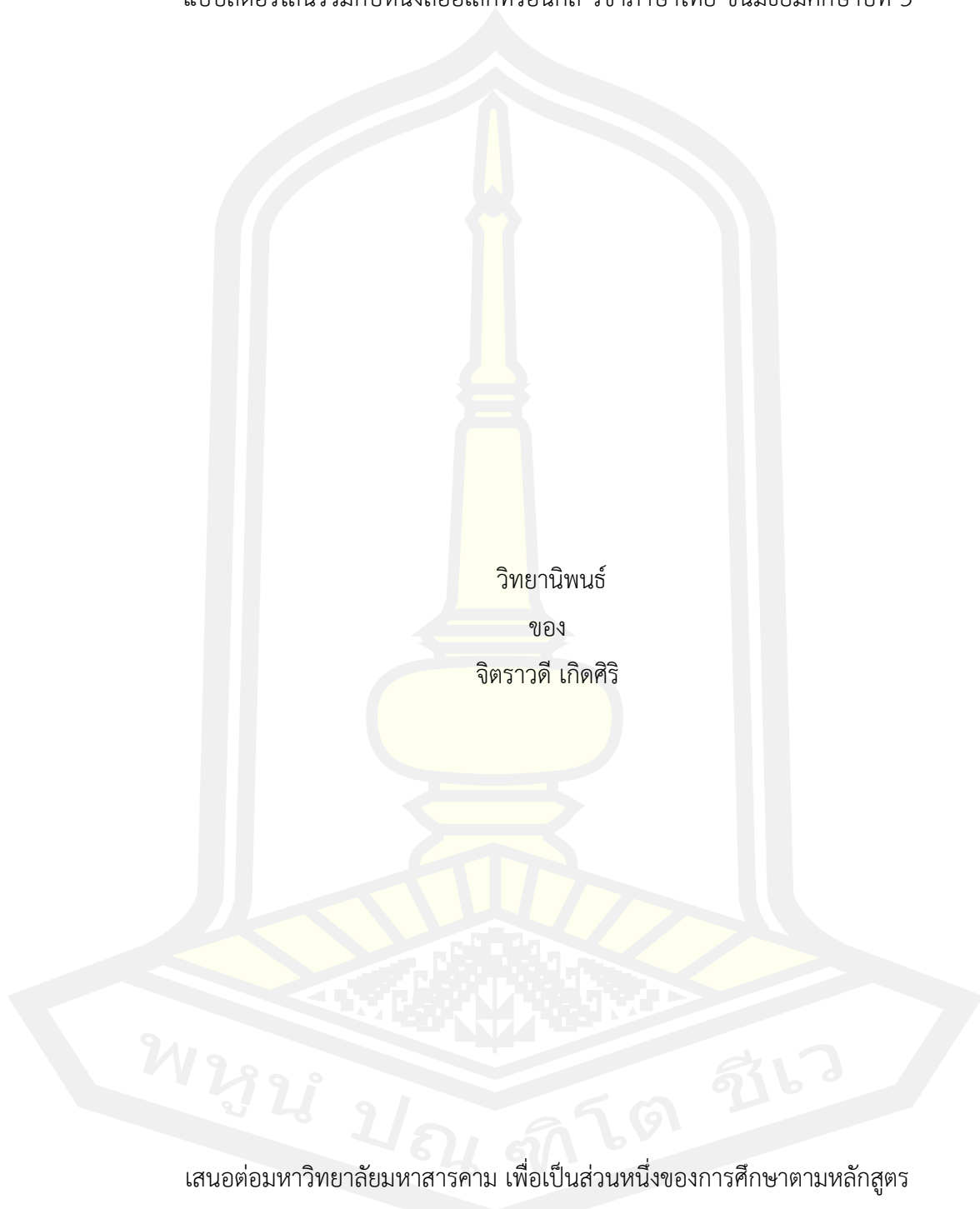
วิทยานิพนธ์
ของ
จิตรราตรี เกิดศิริ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

มกราคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีด้วยการจัดการเรียนรู้
แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

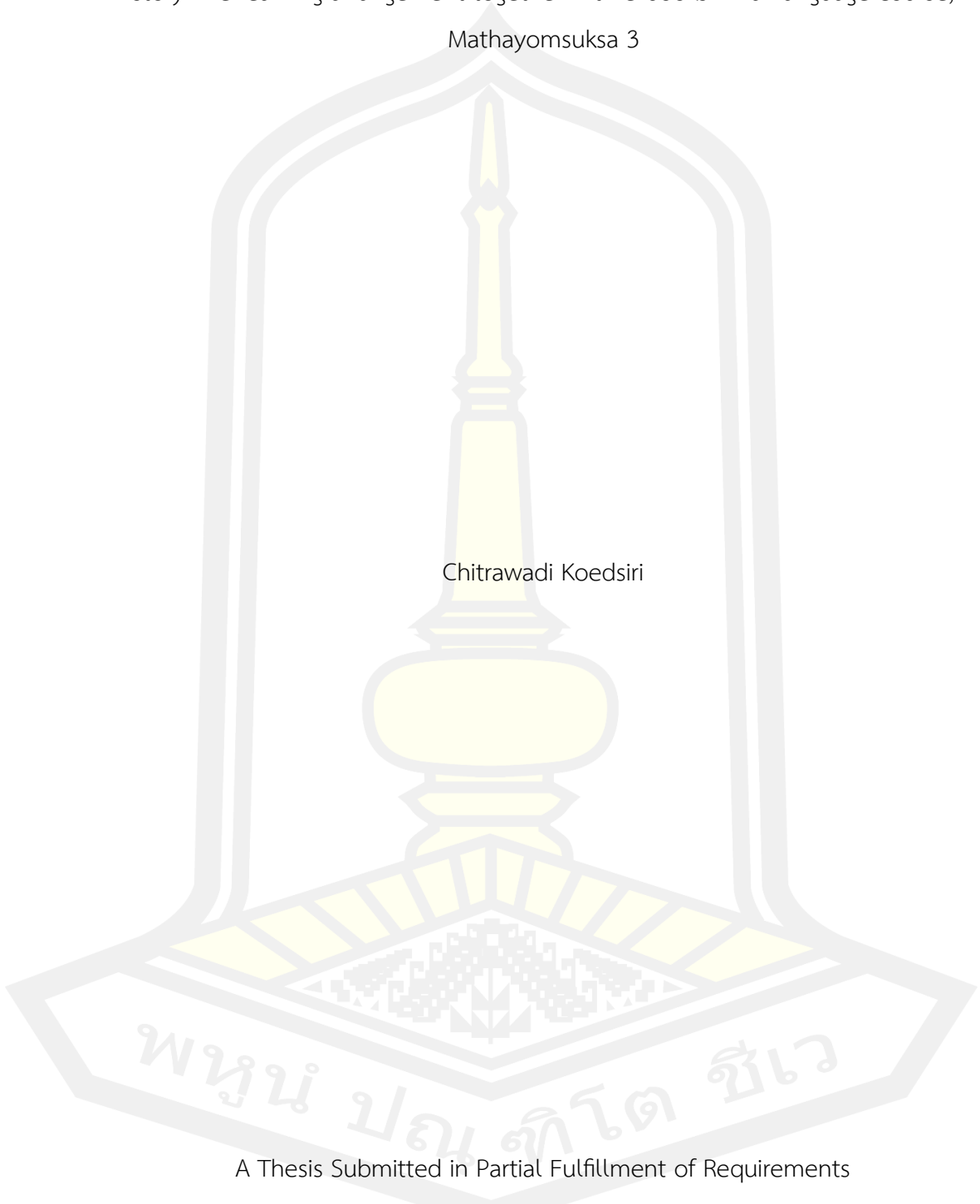
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

มกราคม 2566

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Development of learning achievement and ability to analyze Literature with a
story line learning arrangement together with e-books Thai language course,
Mathayomsuksa 3

Chitrawadi Koedsiri

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Curriculum and Instruction)

January 2023

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางสาวจิตราวดี เกิดศิริ
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
หลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ

(รศ. ดร. มนต์รี วงษ์สะพาน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(ผศ. ดร. สาคร อัมจักร)

..... กรรมการ

(ผศ. ดร. ธนตล ภูสีฤทธิ์)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. สมทรง สีทธิ)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

.....
(รศ. ดร. ขวลิต ชูกำแพง)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

.....
(รศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3		
ผู้วิจัย	จิตราวดี เกิดศิริ		
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาคร อัมจักร		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	หลักสูตรและการสอน
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาแผนการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3) เปรียบเทียบความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีด้วยการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 4) ศึกษาการความใฝ่เรียนรู้ด้วยการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม 5) เพื่อศึกษาเจตคติด้วยการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม โดยการศึกษาความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีไทยเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม พบว่า ประสิทธิภาพของการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 26 คน โรงเรียนทรายมูลวิทยา ตำบลทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1 แผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 1 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง 2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ค่าอำนาจจำแนก อยู่ในช่วง 0.22 – 0.83 ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.87 3 แบบวัดความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ค่าความยาก อยู่ในช่วง 0.28 – 0.76 และค่าอำนาจจำแนก อยู่ในช่วง 0.23 – 0.69 แบบวัดความใฝ่เรียนรู้ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

และ 5 แบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 20 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเพื่อตรวจสอบสมมติฐาน (t-test) (E1/E2) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.32/86.43 ซึ่งเป็นตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม เจตคติต่อการเรียนและความใฝ่เรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (E1/E2) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.32/86.43 ซึ่งเป็นตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้
2. นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม และความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย
3. เปรียบเทียบความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีด้วยการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม มีความใฝ่เรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก
5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม มีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ : การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ความสามารถในการวิเคราะห์, การจัดการเรียนรู้แบบ

สตอรีไลน์, หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

TITLE	The Development of learning achievement and ability to analyze Literature with a story line learning arrangement together with e-books Thai language course, Mathayomsuksa 3		
AUTHOR	Chitrawadi Koedsiri		
ADVISORS	Assistant Professor Sakorn Atthajakara , Ed.D		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Curriculum and Instruction
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2023

ABSTRACT

This research aimed to 1) to develop a storyline learning plan in conjunction with an e-book titled Sepa Khun Chang Khun Pan. When Plaikaew married Mrs. Pim effective according to 80/80 criteria 2) Comparison of academic achievement and the ability to analyze literature by using storyline learning together with e-books, Thai language subjects, Mathayomseuksa 3 between before and after school. 3) Compare the ability of the ability to analyze literature with storyline learning together with the e-book, Thai language subject, Sepha Khun Chang Khun Phaen. When Plaikaew married Mrs. Pim between pre-school and post-school 4) A study of pursuit of learning by using storyline learning together with an e-book, Thai language subject, Sepa Khun Chang Khun Phaen. When Plaikaew married Mrs. Pim 5) To study attitudes by using storyline learning together with an e-book, Thai language subject, Sepa Khun Chang Khun Phaen. When Plaikaew married Mrs. Pim by studying the ability to analyze Thai literature on Khun Chang Khun Phaen When Plaikaew married Ms. Pim, it was found that the efficiency of storyline learning in conjunction with e-books in Thai subjects, MatthayomSeuksa 3 The sample group used in this research was 26 secondary school students grade 3/1, Sai Mun Witthaya School, Sai Mun Subdistrict, Sai Mun District, Yasothon Province, Sisaket Secondary Educational Service Area Office, Yasothon, semester 1, academic year 2022. by choosing a specific Tools used in the research 1 Storyline learning management plan combined with e-

books, 1 learning unit, 8 plans, 2 hours per plan, totaling 16 hours. 2 A learning achievement test created by the researcher as a model. Multiple choice, 4 options, 30 items. The discriminant power is in the range of 0.22 – 0.83, the confidence value for the entire issue is 0.87 3 Literature Analysis Ability Scale. 3 Literature Analysis Ability Test The researcher created a multiple-choice form, 4 options, 30 items, the difficulty in the range of 0.28 – 0.76 and the power of classification in the range of 0.23 – 0.69. The 20-item learning-based learning form had a consistency index of 1.00 and the 5-item form built by the researcher, 20 items, had a consistency index of 1.00 Statistics used in data analysis were the mean of 1.00 each standard deviation and statistics to validate hypotheses. (t-test) (E₁/E₂) Efficiency was 84.32/86.43, which was the criteria of 80/80. The ability to analyze literature after school was higher than before. Statistically significant at the .01 level according to the hypothesis of the research. Mathayomseuksa 3 students who studied with a storyline learning management plan together with an e-book titled "Sepha Khun Chang Khun Phaen" When Plaikaew married Mrs. Pim The attitude and eagerness to learn were at a very good level.

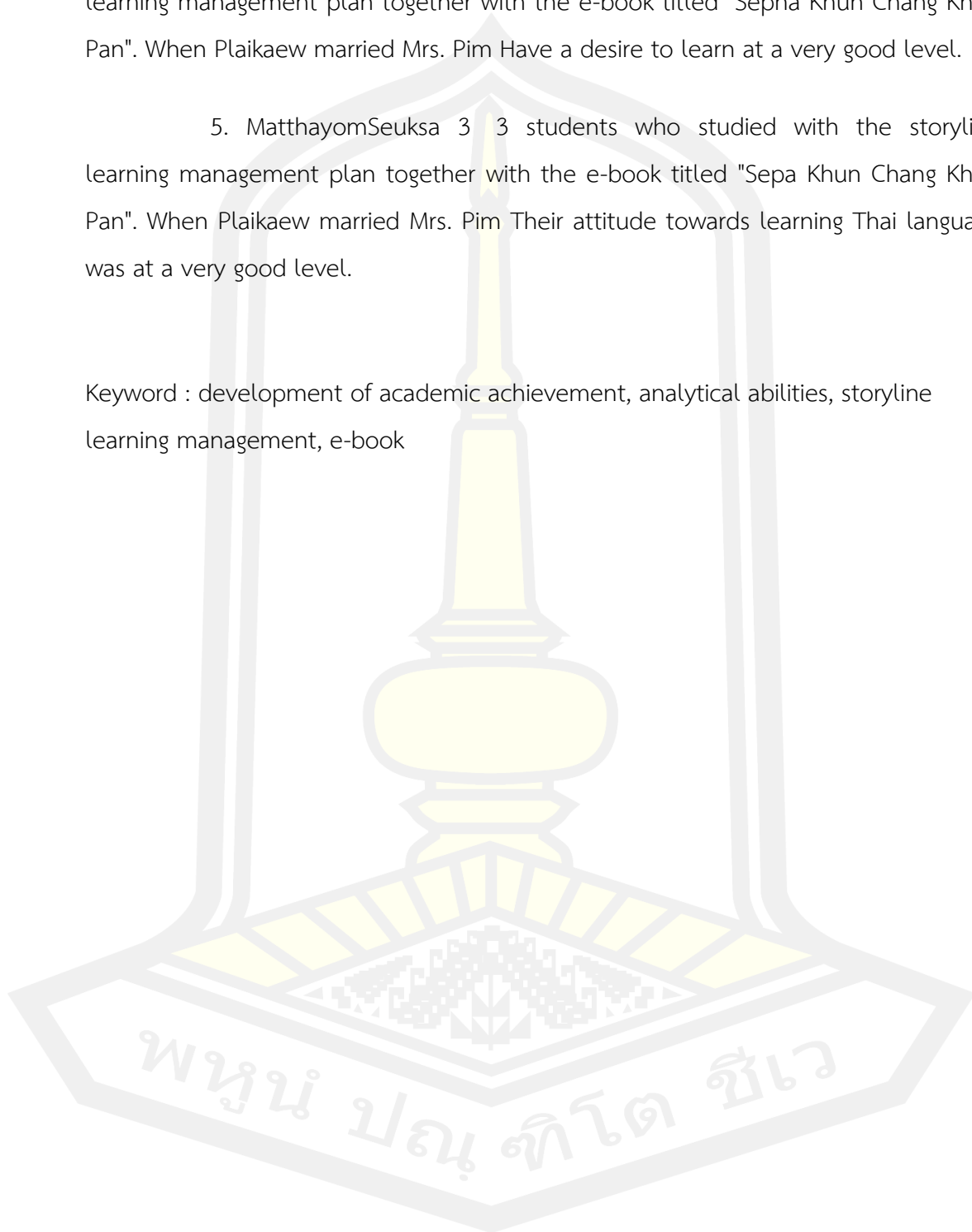
The research findings were as follows

1. Efficiency of storyline learning with e-books Thai subjects matthayomsuksa 3 (E₁/E₂) was 84.32/86.43, which was the 80/80 criterion set.
2. Students who study with a storyline learning management plan combined with e-books About Sepa Khun Chang Khun Phaen When Plaikaew married Mrs. Pim and the ability to analyze literature after school was higher than before. Statistically significant at the .01 level according to the hypothesis of the research.
3. Compare the ability of literary analysis with storyline learning together with the e-book titled Sepha Khun Chang Khun Phaen. When Plaikaew married Mrs. Pim after school is higher than before with statistical significance at the .01 level according to the hypothesis of the research.

4. MatthayomSeuksa 3 3 students who studied with the storyline learning management plan together with the e-book titled "Sepha Khun Chang Khun Pan". When Plaikaew married Mrs. Pim Have a desire to learn at a very good level.

5. MatthayomSeuksa 3 3 students who studied with the storyline learning management plan together with the e-book titled "Sepa Khun Chang Khun Pan". When Plaikaew married Mrs. Pim Their attitude towards learning Thai language was at a very good level.

Keyword : development of academic achievement, analytical abilities, storyline learning management, e-book

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาคร อัมจักร อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ตลอดจนดูแลอย่างใกล้ชิดจน

วิทยานิพนธ์เสร็จสมบูรณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี วงษ์สะพาน ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนดล ภูสีฤทธิ์ กรรมการสอบ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมทรง สิริธิ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ที่ตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ดร. เพ็ญศรี บุญเดช ตำแหน่งศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่เทศบาลเมืองยโสธร นายมิตร ศรีชัย ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนทรายมูล (ทรายมูลประชาราษฎร์) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน นางรวงทิพย์ บัวจันทร์ ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนทรายมูลวิทยา ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและการประเมินผล นางมลลีย์ศรี โพธิวรรณ ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนทรายมูลวิทยา ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนการจัดการเรียนรู้ และนายเสรี สามาอาพัฒน์ ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนเลิงนกทา ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อนวัตกรรมที่ช่วยตรวจเครื่องมือการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะทำให้เครื่องมือวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนทรายมูลวิทยา ที่อำนวยความสะดวกในการทดลองใช้ เครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยจนสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และขอบคุณนักเรียน โรงเรียนทรายมูลวิทยา ที่ได้ให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ที่เป็นกำลังใจและสนับสนุนให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วงด้วยดี คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา

มารดา บุรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนในความสำเร็จของการวิจัยในครั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจต่อไป

พูน ปณ จิตโต ชิว

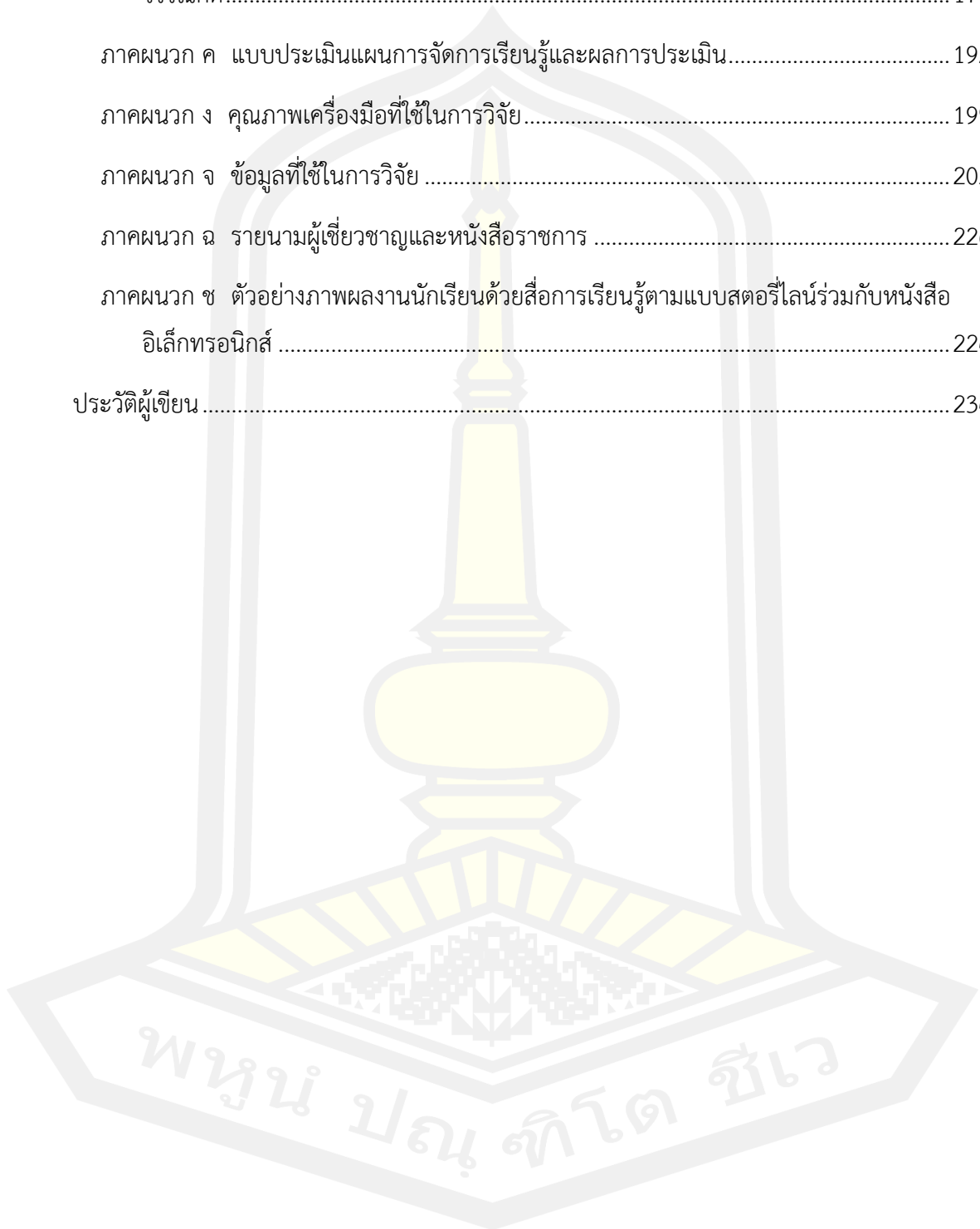
จิตราวดี เกิดศิริ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
สารบัญ.....	ฎ
สารบัญตาราง.....	ต
สารบัญภาพประกอบ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ภูมิหลัง.....	1
2. ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	5
3. ความสำคัญของการวิจัย.....	5
4. สมมติฐานในการวิจัย.....	5
5. ขอบเขตของการวิจัย.....	6
6. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560).....	11
2. หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนทรายมูลวิทยา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	15
3. การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์.....	18
4. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์.....	44
5. ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	55
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	63
7. ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี.....	73

8. ความใฝ่เรียนรู้.....	78
9. เจตคติต่อการเรียน.....	89
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	94
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	107
1. กลุ่มเป้าหมาย.....	107
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	107
3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	113
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	118
5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	122
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	123
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	127
1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	127
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	127
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	128
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	137
1. ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	137
2. สมมติฐานของการวิจัย.....	137
3. สรุปผล.....	138
4. อภิปรายผล.....	139
5. ข้อเสนอแนะ.....	144
บรรณานุกรม.....	145
ภาคผนวก.....	137
ภาคผนวก ก ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้.....	138

ภาคผนวก ข แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบความสามารถในการวิเคราะห์ วรรณคดี.....	179
ภาคผนวก ค แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้และผลการประเมิน.....	192
ภาคผนวก ง คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	199
ภาคผนวก จ ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย.....	205
ภาคผนวก ฉ รายนามผู้เชี่ยวชาญและหนังสือราชการ.....	226
ภาคผนวก ช ตัวอย่างภาพผลงานนักเรียนด้วยสื่อการเรียนรู้ตามแบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์.....	224
ประวัติผู้เขียน.....	234

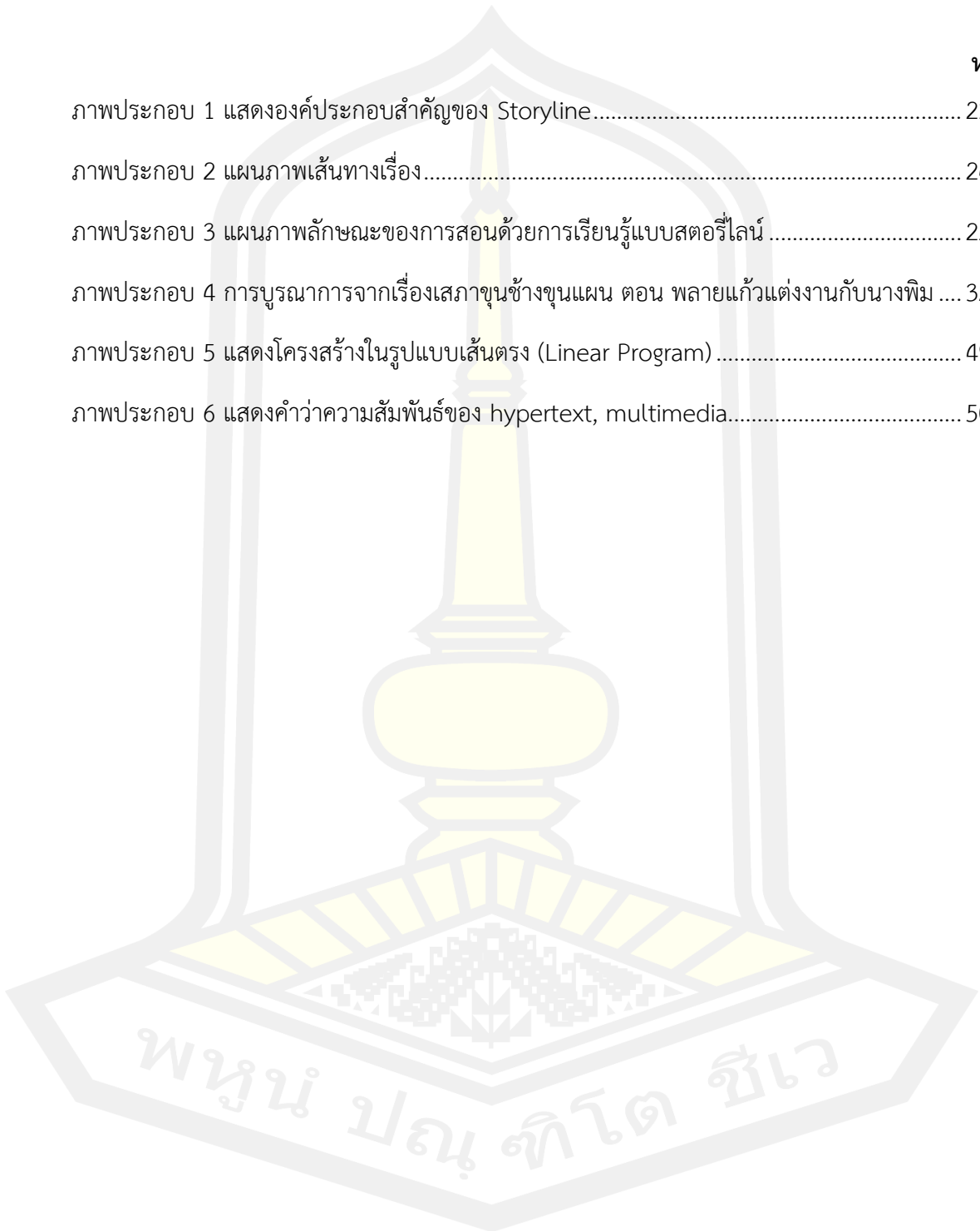
สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 วิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อจัดทำคำอธิบายรายวิชา	17
ตาราง 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยดัดแปลงเพื่อสะดวกต่อการจัดการจัดการการเรียนรู้วิชาภาษาไทย	27
ตาราง 3 เปรียบเทียบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และหนังสือแบบเรียนทั่วไป.....	47
ตาราง 4 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	108
ตาราง 5 ปฏิทินการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565	120
ตาราง 6 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	128
ตาราง 7 การหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์.....	129
ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	130
ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียนของคะแนนความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี	130
ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์การใฝ่เรียนรู้ต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	131
ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์เจตคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์.....	134
ตาราง 12 สรุบบแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ).....	196
ตาราง 13 ผลการประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี.....	203

ตาราง 14 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ 1	206
ตาราง 15 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ 2	208
ตาราง 16 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ 3	210
ตาราง 17 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ 4	212
ตาราง 18 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ 5	214
ตาราง 19 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ 6	216
ตาราง 20 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ 7	218
ตาราง 21 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ 8	219
ตาราง 22 สรุปคะแนนการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1).....	221
ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	222
ตาราง 24 คะแนนความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี ก่อนการเรียนและหลังเรียน	224

สารบัญภาพประกอบ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 แสดงองค์ประกอบสำคัญของ Storyline.....	23
ภาพประกอบ 2 แผนภาพเส้นทางเรื่อง.....	24
ภาพประกอบ 3 แผนภาพลักษณะของการสอนด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์	25
ภาพประกอบ 4 การบูรณาการจากเรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม	32
ภาพประกอบ 5 แสดงโครงสร้างในรูปแบบเส้นตรง (Linear Program)	49
ภาพประกอบ 6 แสดงคำว่าความสัมพันธ์ของ hypertext, multimedia.....	50

บทที่ 1

บทนำ

1. ภูมิหลัง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นของไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ พัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุมาตรฐาน ตัวชี้วัดที่กำหนดนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหาความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีนอกจากนี้ยังมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

จากพระราชดำรัสของทั้งสองพระองค์เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า ภาษาไทยนอกจากจะเป็นความภาคภูมิใจอย่างใหญ่หลวง ในฐานะที่ไทยเราเป็นชาติที่มีภาษาเป็นของตนเองแล้วยังคงให้เห็นถึงความสำคัญของภาษาที่คนไทยต้องเอาใจใส่ รัก หวงแหน ภาคภูมิใจ ส่งเสริม และสร้างสรรค์ภาษาให้คงอยู่สืบไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ม.ล. บุญเหลือ เทพยสุวรรณ (2543) ที่กล่าวไว้ว่า "ชาติต้องมีภาษาเป็นของตนเอง จะใช้ภาษาของคนอื่นในการติดต่อราชการและในกิจการใหญ่ ๆ ของชาติอย่างไร ได้ การขาดภาษาเป็นการขาดเอกลักษณ์ที่สำคัญยิ่ง การมีภาษาเป็นของตนเองใช้ในกิจกรรมของตน ทำให้คนในชาติ สำนึกว่าแต่ละคนเป็นส่วนหนึ่งของชาติ" นอกจากนี้ สุจริต เพียรชอบ (2558) ได้กล่าวถึงความสำคัญและคุณค่าภาษาไทยไว้ดังนี้ "ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ ใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างคนไทยทั้งชาติเป็นเอกลักษณ์แสดงความเป็นไทย เป็นศูนย์รวมน้ำใจก่อให้เกิดความรู้สึกเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เป็นสิ่งที่แสดงความเป็นเอกราชของชาติไทย แสดงถึงวัฒนธรรมที่คนไทยภาคภูมิใจ อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือในการศึกษาสรรพวิทยาการต่าง ๆ และเป็นเครื่องมือในการประกอบอาชีพทุกสาขา" ภาษาไทยมีคุณูปการต่อแผ่นดินไทยทุกยุคสมัยนับแต่อดีตเป็นต้นมาดังที่ แม้นมาส ขวลิต (2539) กล่าวไว้ดังนี้ "พระมหากษัตริย์ราชาราชของไทยนับแต่โบราณสมัยเมื่อได้ทรงรวบรวมกำลังเป็นปึกแผ่นเป็นบ้านเป็นเมืองของคนไทยแล้ว ก็ได้ทรงใช้ภาษาไทยในด้านการเมือง การปกครอง เศรษฐกิจ กฎหมาย ศาสนา และ

วรรณคดี ให้ภาษาเป็นภาษาที่ใช้บันทึกและถ่ายทอดวิชาความรู้ถ่ายทอดพระราชกรณียกิจและพระราชวินิจฉัยในด้านต่าง ๆ กระจายไปสู่ข้าราชการและประชาชนเป็นสื่อสัมพันธ์และผูกพัน คนไทยต่างเผ่าต่างภาษาลิ้นเข้าไว้เป็นหนึ่งเดียวกัน ให้มีเอกภาพและเอกลักษณ์ทางภาษา ลดการพึ่งพาอาศัยภาษาต่างประเทศให้น้อยลงเป็นลำดับจนคนไทยมีภาษาไทยและหนังสือไทย" ภาษาไทยจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก กล่าวคือ เป็นบอกลักษณะประจำชาติ ซึ่งประชาชนชาวไทยมีความภาคภูมิใจที่ชาติไทยมีภาษาเป็นของตนเอง เพื่อใช้สำหรับบันทึกเรื่องราว ถ่ายทอด วัฒนธรรม วิชาความรู้และสร้างสรรค์ผลงานทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง เพื่อความบันเทิงและเป็นข้อคิดคำสอนให้แก่อนุชนรุ่นหลัง เพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ทั้งยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ โดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าอย่างยิ่งแก่การเรียนรู้เพื่ออนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย จึงกำหนดสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเป็น 1 ใน 8 สาระการเรียนรู้ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยประกอบด้วย 5 สาระการเรียนรู้ คือ สาระที่ 1 วิเคราะห์วรรณคดีสาระที่ 2 การเขียน สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษา และ สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม ในการเรียนรู้ภาษาไทย ครูจึงควรสอนให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของภาษาไทย อีกทั้งปลูกฝังจิตสำนึกที่จะช่วยกันธำรงรักษาวัฒนธรรมทางภาษาของชาติไว้และให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจในภาษาไทย

สภาพปัญหาและความสำคัญกับการเรียนรู้ภาษาไทย สำนักงานวิชาการโรงเรียนทรายมูลวิทยา (2565) จากผลการทดสอบระดับชาติของคะแนนโอเน็ต ปีการศึกษา 2563 คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 53.90 และปีการศึกษา 2564 คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 56.16 ซึ่งเพิ่มขึ้นมาจากปีการศึกษา 2563 แต่คะแนนเฉลี่ยยังต่ำกว่าเกณฑ์ระดับประเทศ คือร้อยละ 60 นอกจากนั้นผู้วิจัยได้นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในปีการศึกษา 2563 พบว่าการเรียนรู้ภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ผลการเรียนรู้วิชาภาษาไทยโดยรวมยังไม่ได้ผลดีนัก ดังนี้ คะแนนเฉลี่ยวิชาภาษาไทยระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแนวโน้มลดลง กล่าวคือ ในภาคเรียนที่ 2 ปี 2563 ร้อยละ 69.35 และในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 70.80 โดยมีข้อสังเกตว่า คะแนนเฉลี่ยในปีการศึกษา 2563 และ 2564 นั้น นอกจากนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของรายวิชาภาษาไทยโรงเรียนทรายมูลวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2563 คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 73.41 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2563 คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 75.83 ภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2564 คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 74.82 ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2564 คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 76.07 ต่ำกว่าร้อยละ 80 ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการเรียนภาษาไทยโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์ที่ควรปรับปรุง นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น มีผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาไทยต่ำ

กว่าเกณฑ์มาตรฐานอาจเนื่องมาจากปัญหาสภาพการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยในระยะเวลาที่ผ่านมา ยังไม่ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

ปัจจุบันได้มีการกำหนดแนวทางในการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ไว้ว่า "ให้ครูผู้สอนออกแบบการสอนในหน่วยการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนปฏิบัติในสถานการณ์จริง เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงจากแหล่งเรียนรู้ และนำมาสรุปผลสร้างความรู้ด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนคิดสร้างสรรค์โครงการการเรียนรู้ ทั้งเป็นกลุ่มและรายบุคคลตามความสนใจ โดยสถานศึกษาควรมีการจัดบรรยากาศการเรียนวางแผนและการสอนจากการบอก การเล่า การอธิบาย มาเป็นผู้จัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนออกแบบการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองตามที่วางแผนการเรียนรู้ไว้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ กระทรวงศึกษาธิการ (2564) ซึ่งแนวคิดนี้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2562 ที่เน้นกระบวนการจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อันจะสร้างเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะพึงประสงค์ด้านทักษะกระบวนการคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พบว่า มีหลากหลายแนวคิดที่จะช่วยแก้ปัญหาวิเคราะห์วรรณคดีแต่แนวคิดที่เหมาะสมอีกแนวคิดหนึ่ง คือ การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ อรรถพล อนันตวรสกุล (2545) ได้อธิบายวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ไว้ว่า เป็นรูปแบบการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่อาศัยการผูกเรื่องราวเพื่อนำไปสู่ความความคิดสำคัญของเรื่อง โดยมีการลำดับขั้นตอน และเรื่องราวอย่างต่อเนื่อง โดยมีคำถามหลัก (Key Question) เป็นตัวเชื่อมโยงเรื่องราวต่าง ๆ แต่ละส่วนเข้าด้วยกัน ซึ่งวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเข้าด้วยกัน โดยอาศัยเส้นทางเดิน ที่ผู้สอนวางโครงเรื่องไว้อย่างคร่าว ๆ ซึ่งแบ่งออกเป็นตอนๆ และผู้เรียน จะเป็นผู้เติมเต็มรายละเอียดของเรื่องราว นั้น ๆ เอง ทิศนา ขัมมณี (2548) ได้อธิบายวิธีการสอนแบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ไว้ว่า เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนและผู้สอนเปรียบเสมือนเป็นหุ้นส่วนกัน เป็นรูปแบบการเรียนการสอน โดยการสร้างเรื่องราวด้วยการให้ผู้เรียนสร้างสรรค์เรื่องราวขึ้นด้วยตนเอง ซึ่งผู้สอนมีหน้าที่วางเส้นทางเดินเรื่องให้โดยการดำเนินเรื่องเป็นตอน ซึ่งแต่ละตอนประกอบด้วยกิจกรรมย่อยที่เชื่อมโยงกันด้วยคำถามหลักที่มีลักษณะ 4 คำถาม คือ ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร และมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นใน เรื่องซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้ใช้ประสบการณ์ของตนเองอย่างเต็มที่ และมีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดซึ่งกันและกัน ซึ่งการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จะทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของผลงานที่สร้างขึ้น ซึ่งจะนำไปสู่แรงผลักดันในการแก้ปัญหาต่อไป นอกจากนี้

ครูผู้สอนยังสามารถบูรณาการวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เข้าได้กับทุกรายวิชา และทุกขั้นตอนของการปฏิบัติ ขณะเดียวกันนี้ นักเรียนก็ได้ความรู้ และได้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เมื่อผู้เรียนมีความสุข และเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การเรียนรู้นั้นก็ถือว่าประสบความสำเร็จ ทำให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการอ่านเพิ่มขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี โรงเรียนทรายมูลวิทยา ด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการใช้เส้นทางในการเดินเรื่อง ได้แก่ ฉาก ตัวละคร วิธีชีวิต และเหตุการณ์ หรือปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง เป็นนวัตกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจ คือ เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน ให้เกิดขึ้นในทุก ๆ ด้าน ทั้งในด้านความรู้ เจตคติ และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ตามความถนัด ความสามารถและความสนใจของผู้เรียนให้มีความสอดคล้องกับการดำเนินชีวิตประจำวัน มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาทักษะทางปัญญาของตนเอง และช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นพบความสัมพันธ์ระหว่างทักษะและความเข้าใจที่ได้เรียนในห้องเรียนกับชีวิตจริงอีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมและทักษะกระบวนการกลุ่ม เหมาะสมที่จะนำมาใช้สอนภาษาไทยแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งมีการตั้งคำถามเพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และเกิดประสบการณ์ในการเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ นั่นคือการตั้งคำถามว่า ที่ไหน ใคร ทำอะไรมี เหตุการณ์อะไรเกิดในเรื่อง และอย่างไร โดยมีขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ศึกษาจาก อรรถพล อนันตวรสุกุล (2545) แล้วผู้วิจัยนำขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มาประยุกต์ คือ ขั้นที่ 1 การกำหนดเส้นทางเดินเรื่อง กำหนดเส้นทางการเดินเรื่อง ได้แก่ ฉาก ตัวละคร วิธีชีวิต และเหตุการณ์สำคัญในเรื่อง ขั้นที่ 2 การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ขั้นที่ 3 ชั้นประเมิน ผู้สอนใช้การประเมินตามสภาพที่แท้จริง คือการประเมินจากการสังเกต การบันทึก การรวบรวมข้อมูลจากผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน ซึ่งการเรียนรู้ออนไลน์จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการคิด เกิดความรู้ และความชำนาญในการวิเคราะห์วรรณคดีเพิ่มมากขึ้น จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์วรรณคดีได้ดียิ่งขึ้น

จากที่มาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถวิเคราะห์วรรณคดี ของนักเรียน โดยใช้เส้นทางการเดินเรื่องและการใช้คำถามเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยอาศัยประสบการณ์เดิมของผู้เรียนด้วย เพื่อที่จะนำไปต่อยอดความรู้ใหม่ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นี้ ผู้เรียนจะเกิดทักษะในการคิด เกิดความรู้ และความชำนาญในการวิเคราะห์วรรณคดีเพิ่มมากขึ้น เมื่อวิเคราะห์แล้วสามารถบอกได้ว่า ที่ไหนใคร ทำอะไร และอย่างไร ซึ่งผู้วิจัยมั่นใจว่าการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จะสามารถพัฒนาความสามารถวิเคราะห์วรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 3 ได้เป็นอย่างดี

2. ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีด้วยการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน
4. เพื่อศึกษาการความใฝ่เรียนรู้ด้วยการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาไทยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
5. เพื่อศึกษาเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทยด้วยการเรียนรู้แบบ สตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติด้วยการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

1. ได้ทราบสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนรู้ของครูภาษาไทยเพื่อนำไปใช้จัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
3. เป็นข้อเสนอแนะทางการศึกษาเพื่อช่วยในการพัฒนา และศึกษาค้นคว้าวิจัยในการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยของครูผู้สอนและผู้สนใจให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4. สมมติฐานในการวิจัย

ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐาน ดังนี้

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาภาษาไทยด้วยการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาภาษาไทยด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

5. ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 26 คน โรงเรียนทรายมูลวิทยา อำเภอทรายมูล ตำบลทรายมูล จังหวัดยโสธร ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling)

2. ตัวแปร

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่

2.1.2 แผนการเรียนรู้วิชาภาษาไทยด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2 ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี

2.2.3 ความใฝ่เรียนรู้

2.2.4 เจตคติ

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยเป็นเนื้อหาวิชาภาษาไทย ท 32101 เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม และเนื้อหาหลักภาษาไทย จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง จำนวน 8 เรื่อง

4. ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปฏิบัติการวิจัยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ดำเนินการสอนทุกวันตั้งแต่ วันที่ 17 พฤษภาคม – 30 สิงหาคม 2565

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง** ความสามารถในการเรียนวิชาภาษาไทยซึ่งวัดได้จากคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งครอบคลุมเรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม และสาระการเรียนรู้ภาษาไทยซึ่งครอบคลุมเนื้อหาหลักภาษาไทย เรื่องคำ และหน้าที่ของคำในประโยค ระดับภาษา ประเภทของประโยค และประโยคที่มีส่วนขยาย

2. **การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ (Story line) หมายถึง** แบบการจัดการเรียนรู้ที่มีการผูกเรื่องให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องตามลำดับเหตุการณ์ หรือเรียกว่าเป็นการกำหนดเส้นทางเดินเรื่องโดยใช้คำถามหลักเป็นตัวนำสู่การให้นักเรียนทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อให้สร้างความรู้ด้วยตนเองในแต่ละเรื่องราวหรือแต่ละเหตุการณ์ ต้องมีองค์ประกอบต่อไปนี้ คือ ฉาก ตัวละคร วิถีชีวิต และเหตุการณ์สำคัญ

ขั้นที่ 1 การกำหนดเส้นทางเดินเรื่องให้เหมาะสม ผู้สอนต้องวิเคราะห์จุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตรและเลือกหัวข้อให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และจัดแผนการสอนในรายละเอียด เส้นทางเดินเรื่อง ประกอบด้วย 4 องค์ หรือ 4 ตอนด้วยกัน คือ ฉาก ตัวละคร วิถีชีวิต และเหตุการณ์ในแต่ละองค์ผู้สอนจะต้องกำหนดประเด็นขึ้นมาแล้วตั้งคำถามนำเพื่อให้ผู้เรียนศึกษาหาคำตอบ ซึ่งคำถามเหล่านี้จะโยงไปยังคำตอบที่สัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่ประสงค์จะบูรณาการเข้าด้วยกัน

ขั้นที่ 2 การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนดำเนินการตามแผนการสอนตามลำดับ การเรียนการสอนแบบนี้อาจใช้เวลาเพียงไม่กี่คาบหรือต่อเนื่องเป็นภาคเรียนก็ได้ แล้วแต่หัวข้อเรื่องและการบูรณาการว่าสามารถทำได้ครอบคลุมเพียงใด แต่ไม่ควรใช้เวลาเกิน 1 ภาคเรียน เพราะผู้เรียนอาจเกิดความเบื่อหน่าย ในการเริ่มกิจกรรมใหม่ ผู้สอนควรเชื่อมโยงกับเรื่องที่ค้างไว้เดิมให้สานต่อเสมอ และควรให้ผู้เรียนสรุปความคิดรวบยอดของแต่ละกิจกรรมก่อนจะขึ้นกิจกรรมใหม่นอกจากนั้นควรกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนชื่นชมผลงานของกันและกันและได้ปรับปรุงพัฒนางานของตนเอง

ขั้นที่ 3 ขั้นประเมิน ผู้สอนใช้การประเมินตามสภาพที่แท้จริง คือการประเมินจากการสังเกต การบันทึก การรวบรวมข้อมูลจากผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน การประเมินจะไม่เน้นเฉพาะทักษะพื้นฐานเท่านั้นแต่จะรวมถึงทักษะการคิด การทำงาน การร่วมมือ การแก้ปัญหา และอื่น ๆ การประเมินให้ความสำคัญในการประสพผลสำเร็จในการท างานของผู้เรียนแต่ละคนมากกว่าการประเมินผลการเรียนที่มุ่งให้คะแนนผลผลิตและจัดลำดับที่เปรียบเทียบกับกลุ่มจากการศึกษาเรื่องการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สามารถสรุปขั้นตอนการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์

ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีเส้นทางเดินเรื่อง ประกอบด้วย ฉาก ตัวละคร การดำเนินชีวิต และ ปัญหาที่ต้องแก้ไข

3. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง E-Book ย่อมาจากคำว่า Electronic Book หมายถึง หนังสือที่สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยปกติมักจะเป็น แฟ้มข้อมูลที่สามารถอ่านเอกสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ ทั้งในระบบบรอดแบนด์ และออนไลน์ คุณลักษณะของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถเชื่อมโยงจุดไปยังส่วนต่างๆของหนังสือ เว็บไซต์ต่าง ๆ ตลอดจนมีปฏิสัมพันธ์และโต้ตอบกับผู้เรียนได้ นอกจากนี้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถแทรกภาพ เสียง ภาพเคลื่อนไหว แบบทดสอบและสามารถสั่งพิมพ์เอกสารที่ต้องการออกทางเครื่องพิมพ์ได้ อีก ประการหนึ่งที่สำคัญก็คือ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถปรับปรุงให้ทันสมัยได้ตลอดเวลาซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้จะไม่มีในหนังสือธรรมดาทั่วไป

4. ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี หมายถึง การให้คำตัดสินว่าวรรณคดีและ วรรณกรรมนั้นมีคุณค่าหรือบกพร่องอย่างไร ซึ่งการวิจารณ์ควรพิจารณาเนื้อเรื่องว่าเหมาะสม สื่อ ความ และสื่ออารมณ์ได้ดีเพียงใด มีข้อคิดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างไร พฤติกรรมของตัว ละครมีความเหมาะสมหรือไม่ หากวิจารณ์คำประพันธ์ประเภทร้อยกรองควรพิจารณาเรื่องรูปแบบคำ ประพันธ์ การใช้คำให้เกิดความงามด้านเสียงและความหมาย

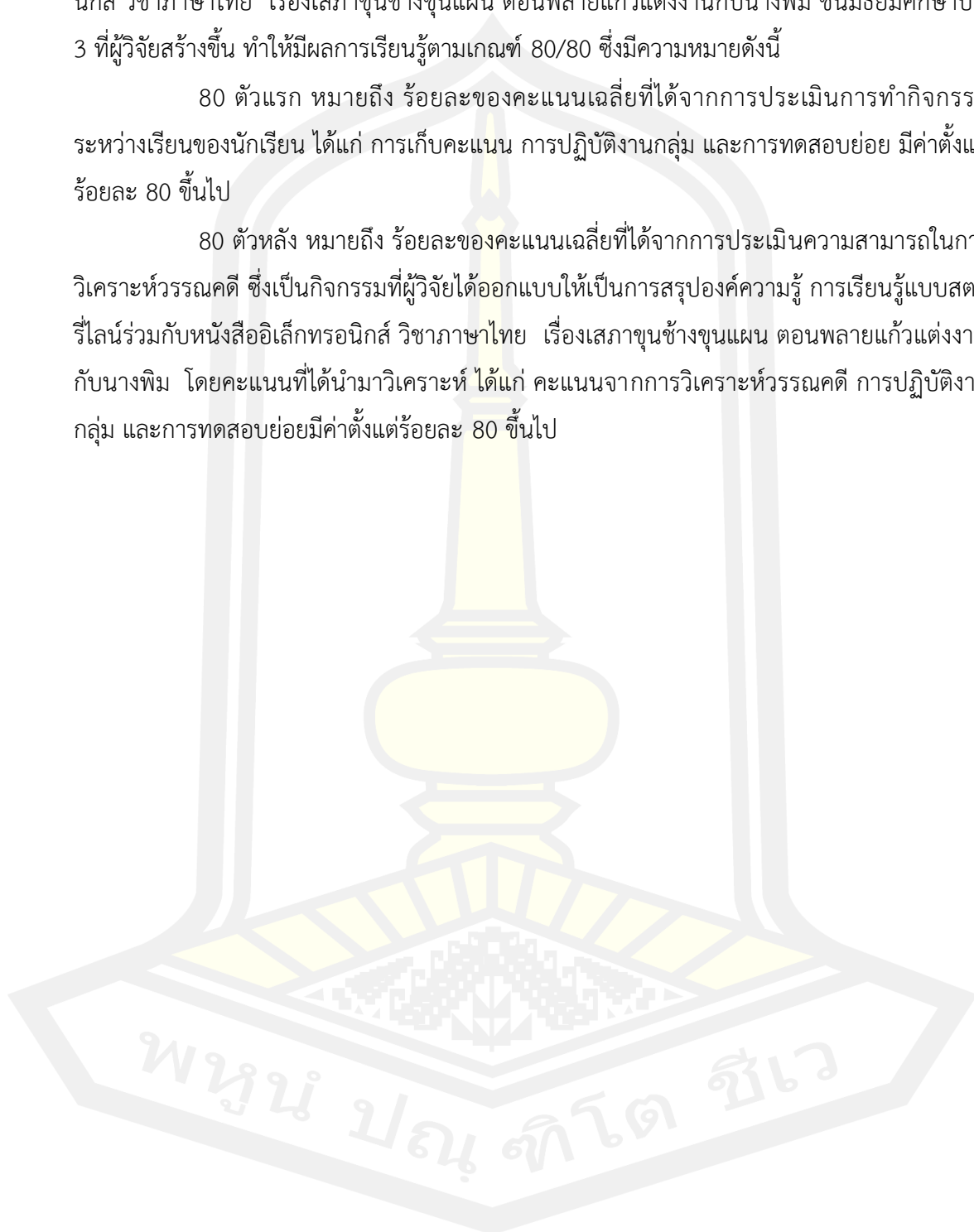
5. เจตคติต่อการเรียน หมายถึง เจตคติของนักเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก เพราะถ้านักเรียนมี ความรู้สึกนึกคิดอย่างไรก็จะทำตามความรู้สึกนึกคิดนั้น การศึกษานับเป็นกลไกสำคัญ สำหรับการพัฒนา “คน” เพราะครูจะเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับพฤติกรรมต่างๆของนักเรียนนักศึกษา เนื่องจากเจตคติมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของความรู้สึกนึกคิด และการแสดงออกของพฤติกรรม จึง ให้ความสำคัญเกี่ยวกับเจตคติมากขึ้นเพราะเชื่อว่า เจตคติของนักเรียนจะมีอิทธิพลต่อความคิดและ ประสิทธิภาพของนักเรียน และคุณภาพของการสอนขึ้นอยู่กับเจตคติต่อผู้สอนเป็นส่วนใหญ่ และเจต คติของผู้สอนย่อมมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ซึ่งมีปัจจัยต่างๆ เช่น เพศ ชั้นปี และ ผลการ เรียน ของนักเรียนนักศึกษาเพราะความนิยมเป็นเรื่องของเจตคติ หรือความรู้สึกนึกคิดซึ่งเป็น เหตุให้เกิด การกระทำต่างๆ ดังคำกล่าวที่ว่า “จิตใจเป็นบ่อเกิดของพฤติกรรม” ของนักเรียนที่มีต่อ รูปแบบและกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

6. ความใฝ่เรียนรู้ หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียรพยายามในการ เรียน แสวงหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน ผู้ที่มีคุณลักษณะที่แสดงออกถึงความตั้งใจ เพียร พยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ แสวงหาความรู้ จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็น องค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอด เผยแพร่ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

7. **ประสิทธิภาพ หมายถึง** คุณภาพของการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทำให้มีผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80 ซึ่งมีความหมายดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินการทำกิจกรรมระหว่างเรียนของนักเรียน ได้แก่ การเก็บคะแนน การปฏิบัติงานกลุ่ม และการทดสอบย่อย มีค่าตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้ออกแบบให้เป็นการสรุปองค์ความรู้ การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม โดยคะแนนที่ได้นำมาวิเคราะห์ ได้แก่ คะแนนจากการวิเคราะห์วรรณคดี การปฏิบัติงานกลุ่ม และการทดสอบย่อยมีค่าตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี ด้วยการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัย ได้ศึกษาค้นคว้าตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งได้นำเสนอตามลำดับหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนทรายมูลวิทยา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
3. การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์
4. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์
5. ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
7. ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี
8. ความใฝ่เรียนรู้
9. เจตคติต่อการเรียน
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 10.1 งานวิจัยในประเทศ
  - 10.2 งานวิจัยต่างประเทศ

พจนัน ปณฺ ทิโต ชีเว

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560)

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้เป็นหลักสูตรแกนกลางของประเทศ โดยกำหนดจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมาย และกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลก กระทรวงศึกษาธิการ (2555) พร้อมกันนี้ได้ปรับกระบวนการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นสำนักนายกรัฐมนตรี (2542)

วิสัยทัศน์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลกยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้ และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักการ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมาย และมาตรฐานการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชนที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สอนการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบและตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์

จุดหมาย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ จึงกำหนดเป็นจุดหมายเพื่อให้เกิดกับผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

1. มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
2. มีความรู้ความสามารถในการสื่อ การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต
3. มีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัยและรักการออกกำลังกาย
4. มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
5. มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ดังนี้

1. ความสามารถในการสื่อสาร เป็นความสามารถในการรับและส่งสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ความเข้าใจ ความรู้สึกและทัศนะของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคมรวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ 1 การเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผลและความถูกต้องตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม
2. ความสามารถในการคิดเป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิด สังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้องเหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม แสวงหาความรู้ประยุกต์ความรู้มาใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาและมีการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพโดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม

4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการนากระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงาน และการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม การปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม และการรู้จักหลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเองและสังคมในด้านการเรียนรู้ การทำงาน การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้อง เหมาะสมและมีคุณธรรม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

1. ซาติ ศาสน์ กษัตริย์
2. ซื่อสัตย์สุจริต
3. มีวินัย
4. ความใฝ่เรียนรู้
5. อยู่อย่างพอเพียง
6. มุ่งมั่นในการทงาน
7. รักความเป็นไทย
8. มีจิตสาธารณะ

นอกจากนี้ สถานศึกษาสามารถกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติมให้สอดคล้องตามบริบทและจุดเน้นของตนเอง

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มศักยภาพในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประกอบด้วย กระทรวงศึกษาธิการ (2551)

สาระที่ 1 : การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 : ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ และความคิดไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 : การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 : ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนย่อความและเขียน
เรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมี
ประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 : การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 : สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้
ความคิดความรู้สึกในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

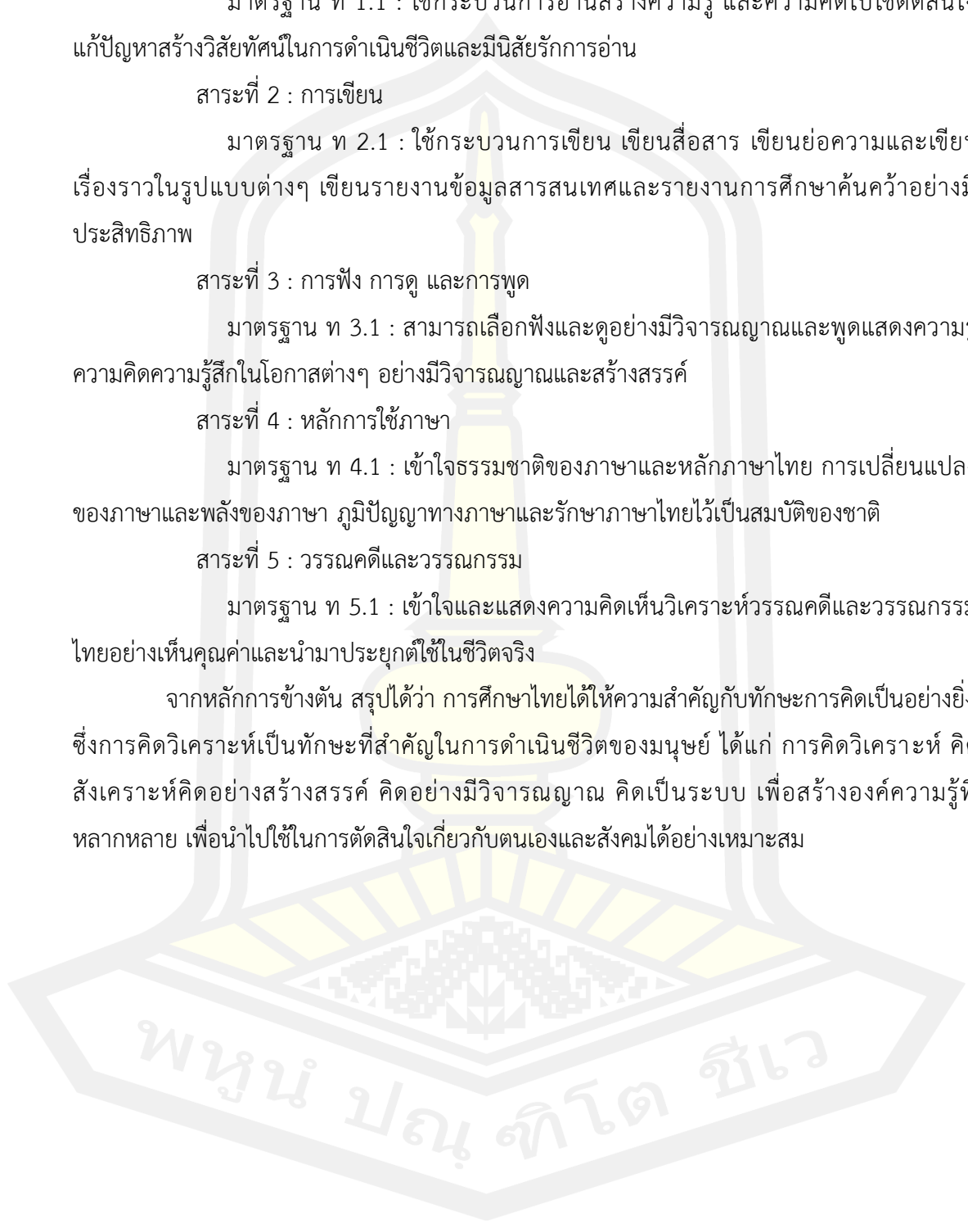
สาระที่ 4 : หลักการใช้ภาษา

มาตรฐาน ท 4.1 : เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลง
ของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษาและรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 : วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 : เข้าใจและแสดงความคิดเห็นวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม
ไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

จากหลักการข้างต้น สรุปได้ว่า การศึกษาไทยได้ให้ความสำคัญกับทักษะการคิดเป็นอย่างยิ่ง
ซึ่งการคิดวิเคราะห์เป็นทักษะที่สำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ คิด
สังเคราะห์คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดเป็นระบบ เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่
หลากหลาย เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

2. หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนทรายนมูลวิทยา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

โครงสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช

2551 (ปรับปรุง 2560) โรงเรียนทรายนมูลวิทยา

ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

วิชาพื้นฐาน

ท21101	ภาษาไทยพื้นฐาน	เวลา 3 ชั่วโมง/สัปดาห์	จำนวน 1.5 หน่วยกิต
ท21102	ภาษาไทยพื้นฐาน	เวลา 3 ชั่วโมง/สัปดาห์	จำนวน 1.5 หน่วยกิต
ท22101	ภาษาไทยพื้นฐาน	เวลา 3 ชั่วโมง/สัปดาห์	จำนวน 1.5 หน่วยกิต
ท22102	ภาษาไทยพื้นฐาน	เวลา 3 ชั่วโมง/สัปดาห์	จำนวน 1.5 หน่วยกิต
ท23101	ภาษาไทยพื้นฐาน	เวลา 3 ชั่วโมง/สัปดาห์	จำนวน 1.5 หน่วยกิต
ท23102	ภาษาไทยพื้นฐาน	เวลา 3 ชั่วโมง/สัปดาห์	จำนวน 1.5 หน่วยกิต

วิชาเพิ่มเติม

ท21201	เสริมทักษะการอ่าน	เวลา 2 ชั่วโมง/สัปดาห์	จำนวน 1.0 หน่วยกิต
ท21202	วรรณศิลป์	เวลา 2 ชั่วโมง/สัปดาห์	จำนวน 1.0 หน่วยกิต
ท22201	ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า 1	เวลา 2 ชั่วโมง/สัปดาห์	จำนวน 1.0 หน่วยกิต
ท22202	ห้องสมุดเพื่อการศึกษาค้นคว้า 2	เวลา 2 ชั่วโมง/สัปดาห์	จำนวน 1.0 หน่วยกิต
ท23201	วาทศิลป์	เวลา 2 ชั่วโมง/สัปดาห์	จำนวน 1.0 หน่วยกิต
ท23202	ไวยากรณ์ไทย	เวลา 2 ชั่วโมง/สัปดาห์	จำนวน 1.0 หน่วยกิต

พูน ปณ จิต ชีวะ

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ท23101 ภาษาไทยพื้นฐาน
ภาคเรียนที่ 1

สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
จำนวน 60 ชั่วโมง 1.5 หน่วยกิต

ศึกษาการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด หลักการใช้ภาษา วรรณกรรมและวรรณคดี เกี่ยวกับการฝึกออกเสียงบทร้อยแก้วและร้อยกรอง ได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน ระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกรายงานย่อความและรายงาน วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้นับสนับสนุนในเรื่องที่อ่าน ตีความและประเมินคุณค่า และแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต มีมารยาทในการอ่าน คัดลายมือตัวบรรจงครึ่งบรรทัด เขียนข้อความโดยใช้ถ้อยคำได้ถูกต้องตามระดับภาษา เขียนย่อความ เขียนจดหมายกิจธุระ เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็นและโต้แย้งอย่างมีเหตุผล เขียนรายงานการศึกษาค้นคว้า และโครงการ มีมารยาทในการเขียน แสดงความคิดเห็นและประเมินเรื่องจากการฟังและการดู วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่ฟังและดู เพื่อนำข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต พุดรายงานเรื่องหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด วิเคราะห์โครงสร้างประโยคซับซ้อน วิเคราะห์ระดับภาษา ใช้คำทับศัพท์ และศัพท์บัญญัติ แต่งบทร้อยกรอง สรุปรเนื้อหาวรรณคดี วรรณกรรมและวรรณกรรมท้องถิ่นในระดับที่ยากยิ่งขึ้น สรุปรความรู้และข้อคิดจากการอ่าน เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ท่องจำและบอกคุณค่าบทอาขยานตามที่กำหนด และบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจและนำไปใช้อ้างอิง

โดยใช้กระบวนการทางภาษา ฟัง พูด อ่าน และเขียน เพื่อฝึกทักษะอ่านออกเสียง ตีความ อธิบาย แสดงความคิดเห็น ประเมิน ปฏิบัติ พูดและเขียน แสดงความรู้สึกรัก ยกตัวอย่างประกอบ สืบค้นความรู้ วิเคราะห์และเขียน จดบันทึกรายงาน สรุปรใจความสำคัญ และนำเสนอข้อมูล

เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการฟัง พูด อ่าน เขียน ได้ถูกต้องและเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เกิดความสามารถในการคิด ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

รหัสตัวชี้วัด	ท 1.1	ม. 3/1, ม. 3/2, ม. 3/3, ม. 3/4, ม. 3/5, ม. 3/6, ม. 3/9, ม. 3/10
	ท 2.1	ม. 3/1, ม. 3/2, ม. 3/4, ม. 3/5, ม. 3/6, ม. 3/9, ม. 3/10
	ท 3.1	ม. 3/1, ม. 3/2, ม. 3/3, ม. 3/6
	ท 4.1	ม. 3/2, ม. 3/3, ม. 3/4, ม. 3/6
	ท 5.1	ม. 3/1, ม. 3/3, ม. 3/4
รวมตัวชี้วัด	26	ตัวชี้วัด

ตาราง 1 วิเคราะห์ตัวชี้วัดเพื่อจัดทำคำอธิบายรายวิชา

ผลการเรียนรู้	ความรู้ K	กระบวนการ P	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ A	สมรรถนะ C
1. วิเคราะห์ วิจารณ์ ภาษากับวัฒนธรรม แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่านที่สัมพันธ์กับ วัฒนธรรมได้	การวิเคราะห์ วิจารณ์ ภาษากับวัฒนธรรม การแสดงความ คิดเห็นเกี่ยวกับเรื่อง ที่อ่านที่สัมพันธ์กับ วัฒนธรรม	- วิเคราะห์ - วิจารณ์ - แสดงความ คิดเห็น	ถูกต้อง เหมาะสม	ความสามารถใน การคิด ความสามารถใน การใช้ทักษะชีวิต
2. สามารถผลิตงานเขียน ในรูปแบบต่างๆ ที่ เกี่ยวกับวัฒนธรรมได้	การเขียนในรูปแบบ ต่างๆ	เขียน	มีความสามารถ ผลิตงานเขียน	ความสามารถใน การคิด
3. พูดต่อที่ประชุมชน และพูดในโอกาสต่างๆ ได้ ตรงตามวัตถุประสงค์	การพูดต่อที่ประชุม ชน และพูดในโอกาส ต่างๆ	พูด	ถูกต้อง เหมาะสม	ความสามารถใน การคิด
4. สามารถใช้เทคโนโลยี ในการสื่อสาร มีความรัก และภูมิใจในภาษาไทย	การใช้เทคโนโลยีใน การสื่อสาร	ใช้	มีความรักและ ภูมิใจใน ภาษาไทย	ความสามารถใน การคิด ความสามารถใน การใช้เทคโนโลยี
5. วิเคราะห์ภาษากับ วัฒนธรรม และประเมิน คุณค่าวรรณคดีและ วรรณกรรมในฐานะที่เป็น มรดกทางวัฒนธรรมของ ชาติ	การวิเคราะห์ภาษา กับวัฒนธรรม และ ประเมินคุณค่า วรรณคดีและ วรรณกรรม	- วิเคราะห์ - ประเมิน คุณค่า	เห็นคุณค่า	ความสามารถใน การคิดวิเคราะห์ ความสามารถใน การใช้ทักษะชีวิต

จากการวิจัยและติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรในช่วงระยะ 6 ปีที่ผ่านมา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2548) สุวิมล ว่องวาณิช และนางลักษณ์ วิรัชชัย (2549) Nutravong, 2002 Kitisunthorn (2003) พบว่าหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีจุดดีหลายประการ เช่น ช่วยส่งเสริมการกระจายอำนาจทางการศึกษา ทำให้ท้องถิ่นและสถานศึกษามีส่วนร่วมและมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น มีแนวคิดและหลักการในการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนแบบองค์รวมอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาดังกล่าวยังได้สะท้อนให้เห็นถึงประเด็นที่เป็นปัญหา และความไม่ชัดเจนของหลักสูตรหลายประการทั้งในส่วนของเอกสารหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตรได้แก่ ปัญหาความสับสนของผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาสถานศึกษาส่วนใหญ่กำหนดสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้มาก ทำให้เกิดปัญหาหลักสูตรแน่น การวัดและประเมินผล ไม่สะท้อนมาตรฐาน ส่งผลต่อปัญหาการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียน รวมทั้งปัญหาคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะความสามารถและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ สำนักนายกรัฐมนตรีนิตริ (2542)

3. การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์

ประวัติความเป็นมาของการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์

การจัดการเรียนรู้แบบด้วยสตอรีไลน์เป็นวิธีการที่ได้รับการคิดค้นและพัฒนาขึ้นในประเทศสกอตแลนด์ โดย Steve Bell และ Sallie Harkness ซึ่งทั้งสองท่านเรียกได้ว่าเป็นผู้ให้กำเนิดการเรียนรู้แบบนี้นี้ขึ้นในปี 1965 โรงเรียนประถมศึกษาในสกอตแลนด์มีการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการในหลายวิชา เช่น วิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา ศาสนา และ จริยศึกษา เป็นต้น ครูผู้สอนไม่เคยได้รับการฝึกฝนให้สอนวิชาเหล่านี้ด้วยวิธีบูรณาการ จึงเกิดปัญหาการสอนแยกเป็นวิชา เช่น เป็นวิชาประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ผู้ตรวจการดูแลโรงเรียนจึงรวมตัวกันเมื่อปี 1967 จัดเป็นคณะให้การอบรมครูประจำการนำโดย Steve Bell แห่งมหาวิทยาลัยสเตรทไคลด์ (Strathclyde University) วิทยาเขตจอร์แดนฮิลล์ (Jordan hill) โดยนำเทคนิคโครงงาน (topic work) มาใช้ ซึ่งภายหลังรู้จักอย่างแพร่หลายในชื่อ สตอรีไลน์ (storyline) ครู ครูใหญ่และที่ปรึกษาช่วยกันพัฒนาปรับปรุงวิธีการนี้เป็นเวลากว่า 30 ปี ผลปรากฏว่าสามารถแก้ปัญหาการบูรณาการหลักสูตรประถมศึกษาในสกอตแลนด์ได้เป็นที่น่าพอใจ จึงนำวิธีการสตอรีไลน์ไปเผยแพร่ในประเทศเยอรมัน เนเธอร์แลนด์ เดนมาร์ค สหรัฐอเมริกา และเอเชียอย่างรวดเร็ว สำหรับประเทศไทย Steve

Bell ได้เดินทางมาให้การอบรมเป็นครั้งแรกกับอาจารย์คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างวันที่ 3 – 5 มิถุนายน 2541 ชนาธิป พรกุล (2542) ความหมายของการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์

นักการศึกษาและนักวิชาการได้ให้ความหมายของการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ (Storyline method) Storyline มาจากคำว่า story และ line ซึ่งหมายถึง เส้นทางเดินของเรื่องราวหรือแนวทางของเรื่อง เป็นการดำเนินเรื่องราวที่เรียงต่อเป็นลำดับ ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้รูปการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ไว้ดังนี้

เบลล์และไฟฟิลด์ Bell and Fifield (1998) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้ด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ว่า เป็นการจัดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ตั้งอยู่บนพื้นฐานทฤษฎีที่ว่าด้วย ความรู้ที่มีความซับซ้อนและมีหลายขั้นตอน ดังนั้นการเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากความรู้เดิมของผู้เรียนส่วนหนึ่งและประสบการณ์ที่ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ใหม่โดยผ่านการปฏิบัติด้วยตนเองส่วนหนึ่งการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จึงเป็นการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการที่บูรณาการประสบการณ์ ทักษะการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การจินตนาการ การตัดสินใจ ตลอดจนการทำงานร่วมกัน ภายใต้แนวทางการดำเนินเรื่องที่ต่อเนื่องกัน โดยใช้ศิลปะเป็นสื่อ ทั้งนี้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเอง

เครสเวล Creswell (1997) ได้กล่าวถึงความหมายของการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ว่าเป็นรูปแบบการจัดการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยเป็นการบูรณาการหลักสูตรเข้าด้วยกันและฝึกให้ผู้เรียนได้รู้จักการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองซึ่งมีผลต่อการพัฒนาทักษะทางด้านภาษาและการทำงานกลุ่มร่วมกัน

เลทเชิร์ต Lets chert (1997) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ว่าเป็นการใช้เรื่องราวผนวกเข้ากับเนื้อหาวิชาได้อย่างมีความหมายสัมพันธ์กับชีวิตจริงซึ่งเรื่องราวเหล่านี้จะช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดมโนทัศน์และทักษะต่างๆ เกิดจินตนาการโดยผ่านการเล่าเรื่องอย่างเป็นลำดับขั้นตอนเชื่อมโยงเรื่องสัมพันธ์กันประดุจเส้นเชือกตามเรื่องที่กำหนดในบริบทของจุดมุ่งหมายที่กำหนด

สมิท และ วอลเลอร์กา Smith and Vallera (1997) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ว่า เป็นนวัตกรรมของรูปแบบการสอน ที่มีการบูรณาการหลักสูตรโดยมีส่วนสำคัญของเรื่องประกอบด้วยฉาก ตัวละคร การดำเนินเรื่อง และเหตุการณ์ที่ต้องแก้ไขซึ่งเป็นการอธิบายถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันที่พบเห็นในห้องเรียน โดยมีส่วนสัมพันธ์กับหลักสูตร และมีคำถามหลักเป็นตัวนำไปสู่การเกิดกิจกรรมที่หลากหลายและเป็นอิสระ

ซี โมน Simons (1997) กล่าวถึง แบบการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนทั้งทางร่างกาย สติปัญญา

อารมณ์และสังคมโดยผู้เรียนจะมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตามประสบการณ์ของคนอื่นทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย และสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตจริง ซึ่งการให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมทุกอย่างด้วยตนเอง จะทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้น และเกิดการเรียนรู้อย่างมาก

วลัย พานิช (2542) กล่าวถึงการจัดการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบสโตโลนไว้ว่า เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการความรู้และประสบการณ์เข้าด้วยกัน โดยมาจากคำว่า story และ line ซึ่งหมายถึงเส้นทางเดินเรื่อง หรือ แนวของเรื่องที่เป็นการดำเนินเรื่องที่เรียงติดต่อกันเป็นลำดับจุดเส้นเชือก ซึ่งเป็นแนวคิดใหม่ของการจัดการศึกษา เป็นการบูรณาการทั้งหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในสโตโลน เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ตรงที่ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเองโดยผู้สอนได้จัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายให้ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง โดยผ่านการตั้งคำถามหลัก (Key questions)

อรทัย มูลคำ และคณะ (2542) กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้แบบสโตโลนร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ว่า เป็นนวัตกรรมการบูรณาการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในหลายประเทศของทวีปยุโรป โดยมีลักษณะการนำแบบการเรียนรู้หลายๆ แบบมารวมกัน อาทิเช่นการบูรณาการ การเรียนรู้แบบ มีส่วนร่วม การจัดการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวเพื่อเชื่อมโยงออกไปสู่วิถีชีวิตจริง การค้นคว้าหาความรู้ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ระหว่างผู้เรียน และผู้สอนที่สามารถยืดหยุ่นเวลา และจัดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ลิปกา Lipka (1997) ให้ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบสโตโลนร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ว่าเป็นการจัดการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตามสภาพจริงที่มีการดำเนินเรื่องให้มีความต่อเนื่องประจุดเส้นเชือก โดยมีคำถามหลักเป็นตัวเชื่อม เน้นการใช้กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือศึกษา ปฏิบัติ และคิดอย่างอิสระ ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนากامคิดระดับสูงและได้ฝึกการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ

จากความหมายการจัดการเรียนรู้แบบการสอนสโตโลนที่นักการศึกษาแต่ละท่านได้อธิบายไว้แล้ว สรุปได้ว่าการเรียนรู้แบบสโตโลนร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ตามเส้นทางเดินเรื่องของหัวเรื่องที่สร้างขึ้นโดยบูรณาการเนื้อหาต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับหัวข้อเรื่องนั้น และมีการใช้คำถามหลักในแต่ละตอนของเส้นทางเดินเรื่องที่ประกอบด้วย ฉาก ตัวละคร การดำเนินชีวิตและปัญหาที่ต้องแก้ไข เพื่อให้นักเรียนฝึกทักษะการคิด การสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปตัดสินใจแก้ปัญหาได้

ความเป็นมาของการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์

ฮาร์ตเบส Harkness 1996 อ้างใน อรทัย มูลคำ (2542) กล่าวถึง ความเป็นมาของการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ไว้ว่า

จากสถานการณ์การปฏิรูปทางการศึกษาของประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป ในช่วงปลายทศวรรษ 1980 พบว่า ดัชนีผลการเรียนรู้ของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่กลุ่มประเทศซีกโลกตะวันออก โดยเฉพาะญี่ปุ่นมีการ ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุผลดังกล่าว รัฐบาลของสหรัฐอเมริกา (ประเทศอังกฤษ) จึงได้กำหนดนโยบายปฏิรูปทางการศึกษาขึ้น เพื่อปรับปรุงระบบการศึกษาของชาติในด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ โดยนำระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษามาใช้ ซึ่งส่งผลให้ระบบการศึกษาของชาติได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาสมัยใหม่ และการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ที่ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง กิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับ แบบการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นวิธีที่ได้รับการคิดค้นและพัฒนาในช่วงระยะดังกล่าว โดย สตีฟ เบลล์ (Steve Bell) และ แซลลี ฮาร์คเบส (Salli Harkness) เรียกได้ว่าท่านทั้งสองเป็นผู้คิดค้นการสอนด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ (The Origination of the Scottish Storyline method) บุคคลทั้งสองได้ร่วมกันพัฒนาแบบสอนนี้กับเพื่อนร่วมงานอีกท่านคือ เฟรด เรนเดล (Fred Rendell) ซึ่งทำการสอนอยู่ที่ Inservice Department ในสถาบันการศึกษา Jordan hill College of Education เมืองกลาสโกว์ สกอตแลนด์ การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบดังกล่าวนี้โดยนักการศึกษาชาวสกอต ทำให้สตอรีไลน์ได้ชื่อว่าเป็น Scottish method ได้ อีกชื่อหนึ่ง แบบการสอนการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นแบบสอนที่ได้รับความนิยมและแพร่หลายในหลายประเทศในทวีปยุโรปและสหรัฐอเมริกา

การพัฒนาการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยนั้น วลัย พานิช (2545) กล่าวไว้ คือ การนำการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ มาใช้ในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ นั้น เริ่มมาจากการนำมาใช้ในการจัดการจัดการเรียนรู้ระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นแบบการสอนที่เหมาะสมสำหรับการจัดการเรียนรู้หลักสูตรภาษา ศิลปะ และสังคมศึกษา และเมื่อ Professor Steve Bell มาเป็นวิทยากรให้กับศูนย์สิ่งแวดล้อมศึกษาและโลกศึกษาคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้แสดงความเห็นไว้ว่า "แบบการสอนแบบสตอรีไลน์เหมาะสำหรับเด็กระดับประถมศึกษามากกว่าเด็กระดับมัธยมศึกษา" ต่อมาการสอนด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ได้พัฒนารูปแบบแบบการสอนจนสามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ และการฝึกอบรมในทุก ระดับชั้นดังเช่น งานวิจัยของ ธาณี วิทยาอนิวรรต (2542) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ผลของการเรียนรู้

แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย" และงานวิจัยของ จำลอง ไชยยา (2545) ทำการวิจัยเรื่อง "การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความรู้ เจตคติ และการปฏิบัติในการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำโดย การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดน่าน" หรืองานวิจัยของกันยารัตน์ ยงมี (2546) ที่ทำการวิจัยเรื่อง "ผลของการสอนวิชาศิลปะพื้นบ้านโดย การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏ" จากงานวิจัยที่ยกตัวอย่างมานี้แสดงว่าการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นำไปใช้ในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ทุกระดับทั้งด้านความรู้ คุณธรรม และกระบวนการบูรณาการหลักสูตร และ เนื้อหาตามความเหมาะสมเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการเรียนมากขึ้น

กล่าวโดยสรุป การสอนการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นแบบการสอนที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายในทวีปยุโรป สำหรับประเทศไทยนั้นได้รับแบบการสอนการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มาโดยตรงจากผู้ที่เป็นต้น คิคแบบนี้ที่ได้เดินทางมาให้การฝึกอบรมแก่นักการศึกษาไทย ซึ่งเป็นแบบการสอนที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก จึงปรากฏงานวิจัยที่มีอย่างต่อเนื่องกันมากทุกระดับชั้นการศึกษา กล่าวคือตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา อาจกล่าวได้ว่าเป็นแบบการสอนที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ที่หลากหลาย มีเจตคติที่ดี รับผิดชอบต่อความคิดเห็นของผู้อื่น ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ในสังคมปัจจุบันได้ดี

ลักษณะและองค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีดังต่อไปนี้

วลัย พานิช (2545) กล่าวถึง องค์ประกอบที่สำคัญของสตอรี่ไลน์ ดังนี้ การสร้างเรื่องในสตอรี่ไลน์นั้น เป็นการดำเนินเรื่องหรือผูกเรื่องที่มีความต่อเนื่องประดุจเส้นเชือก โดยมีคำถามหลัก (Key question)/ เป็นตัวเชื่อม การดำเนินเรื่องหรือเปิดประเด็นในการดำเนินเรื่อง องค์ประกอบสำคัญของเรื่องที่จะทำให้เกิดเป็นสตอรี่ไลน์ได้นั้น ต้องมี 4 องค์ประกอบ ตามที่ Creswell, Bell and Fifield (1998) เสนอไว้ ดังนี้

1. ฉาก (Setting the scene) เป็นการระบุเวลา สถานที่ สิ่งแวดล้อมต่างๆ ของเรื่องราว การกำหนดฉากจึงเป็นเหมือนกับการสร้างบรรยากาศ หรือการนำเข้าสู่เรื่องราวที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้

2. ตัวละคร (Character) ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาท มีส่วนร่วมอยู่ในเรื่องราวใบฉากนั้นๆ ตัวละคร อาจเป็นคน สัตว์ พืช หรือสิ่งไม่มีชีวิต ที่สำคัญผู้เรียนจะต้องสร้างให้ตัวละครอยู่ในเรื่องที่เกิดขึ้นให้ได้

3. การดำเนินชีวิตของตัวละคร (A way of life) หรือวิถีชีวิต เป็นการดำเนินชีวิตของตัวละครซึ่งจะมีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันตามจินตนาการของผู้เรียนที่กำหนดขึ้น

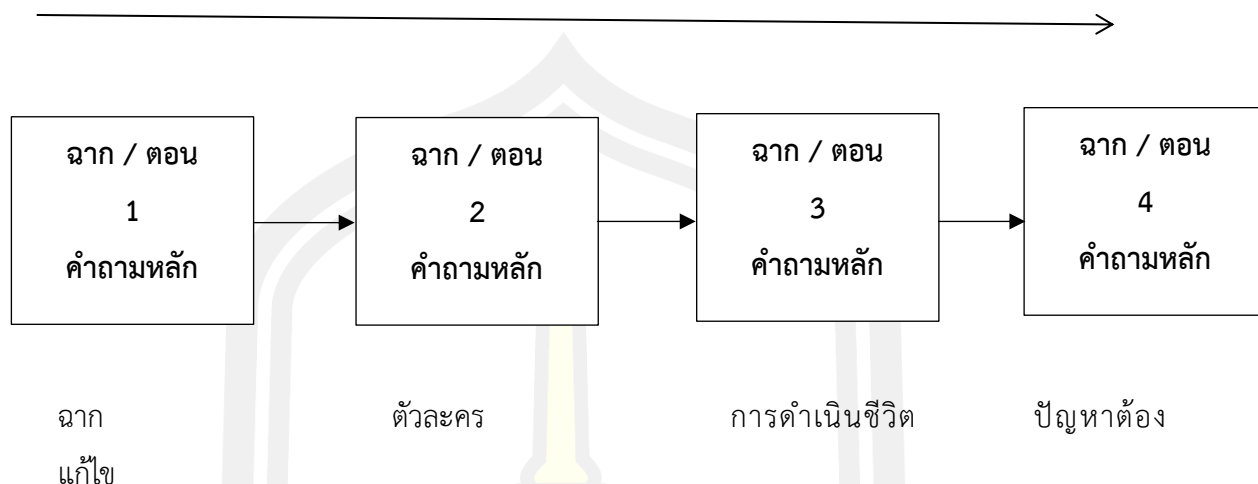
4. มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น หรือมีปัญหาที่ต้องแก้ไข (Events, incidents, or real problems to be solved) มีความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นจะเป็นจุดหักเหและเป็นสีสันของเรื่อง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการคิดหาทางออกให้กับตัวละคร ซึ่งการตัดสินใจของผู้เรียนนี้ จะสะท้อนถึงแนวคิด ค่านิยม เจตคติ ตลอดจนทักษะในการแก้ปัญหา

องค์ประกอบสำคัญ ทั้ง 4 ข้อ สามารถเขียนแผนผังได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 แสดงองค์ประกอบสำคัญของ Storyline

องค์ประกอบทั้ง 4 ส่วนจะเชื่อมโยงด้วยการใช้คำถามหลัก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการทำกิจกรรมต่างๆ รวมกัน ดังแผนภาพที่ 1

ภาพประกอบ 2 แผนภาพเส้นทางเรื่อง

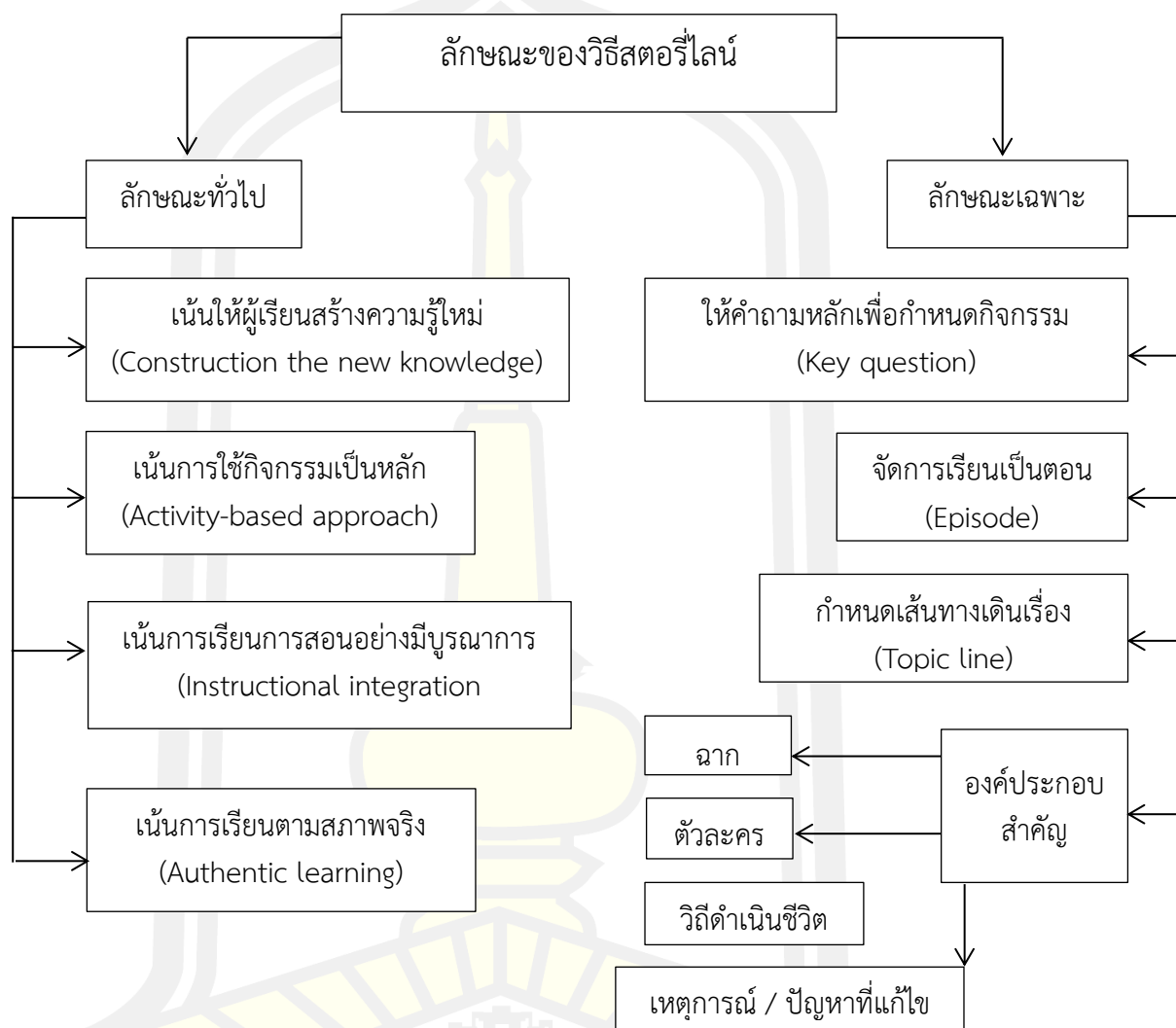
ที่มา : จากแนวคิดของ Mr.Ian Barr อ้างถึงใน Steve Bell (1998)

จากภาพประกอบ จะเห็นได้ว่า คำถามหลักนั้นมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินเรื่อง คำถามหลัก ควรมีลักษณะ ดังที่ Bell and Fifield (1998) กล่าวไว้คือ มีลักษณะเปิดกว้างเพื่อให้มีคำตอบที่หลากหลาย มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดสำคัญของหัวข้อ หรือโครงเรื่องนั้นๆ มีการใช้ทักษะการคิดขั้นสูง ไม่ว่าจะเป็นการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ หรือการคิด ใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการทำกิจกรรมเพื่อแสวงหาคำตอบนั้นๆ ด้วยตนเองทำให้ผู้เรียนสนใจที่จะลงมือปฏิบัติ เสาะแสวงหาความรู้ ตลอดจนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองโดยผ่านกระบวนการกลุ่ม และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ได้แสดงทักษะหรือประสบการณ์การเรียนรู้ต่างๆ ที่เขามีอยู่

จากองค์ประกอบสำคัญของสตอรี่ไลน์ทั้ง 4 คือ มีฉาก มีตัวละคร การดำเนินชีวิต และมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น หรือมีปัญหาที่ต้องแก้ไข อาจจะวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อให้การสร้างสตอรี่ไลน์ได้ง่ายขึ้น วลัย พานิช (2545) กล่าวไว้ว่า

ผู้สอนขึ้นต้นคำถามว่า เกิดเรื่องราวที่ไหน คือ ฉาก เป็นตัวเปิดเรื่องให้ผู้เรียนได้ทราบว่าเขากำลังจะมีประสบการณ์ใหม่เกิดขึ้น ถือเป็นารเริ่มเข้าสู่บทเรียน เมื่อมีฉากแล้วก็ต้องมีคนหรือสัตว์หรือสิ่งใดๆ มาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งจะทำให้ฉากหรือเหตุการณ์นั้นๆ มีความสมจริง(Realistic) มากขึ้น คำถามต่อไปคือ ตัวละครเหล่านั้นทำกิจกรรมอะไรบ้าง ตัวละครมีการดำเนินชีวิตอย่างไร และควรใช้คำถามว่าอะไรที่สำคัญ ที่เกิดขึ้นกับตัวละครบ้าง คือมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น หรือมีปัญหาที่ต้องแก้ไข ซึ่งองค์ประกอบนี้เปรียบเสมือนจุดสรุปของเรื่องราวทั้งหมด

นอกจากนี้ พิมพันธ์ เคชะคุปต์ และ พเยาว์ ยินดีสุข (2545) ได้นำเสนอ แผนภาพลักษณะของการสอนด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

ภาพประกอบ 3 แผนภาพลักษณะของการสอนด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์
ที่มา : พิมพันธ์ เคชะคุปต์ และพเยาว์ ยินดีสุข (2545)

จากภาพประกอบจะเห็นได้ว่าลักษณะที่สำคัญของสตอรีไลน์เป็นการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างบูรณาการและเป็นการเรียนตามสภาพจริงที่มีการดำเนินเรื่องให้มีความต่อเนื่องกัน โดยมีคำถามหลักเป็นการดำเนินเรื่องให้สอดคล้องกับคำถามหลัก เปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติและคิดอย่างอิสระในทุกขั้นตอน ลักษณะที่สำคัญคือ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนทั้งทางร่างกาย

สติปัญญาอารมณ์ และสังคม โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตามประสบการณ์ของตน และเป็นประสบการณ์จริงในชีวิตของผู้เรียน

ในการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ตามที่ เครสเวลล์ เบลล์ และ ไฟฟิลด์ Creswell , Bell and Fifield (1998) เสนอไว้ ดังนี้

1. ฉาก (Setting the scene) เป็นการระบเวลา สถานที่ สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ของเรื่องราว การกำหนดฉากจึงเป็นเหมือนกับการสร้างบรรยากาศ หรือการนำเข้าสู่เรื่องราวที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้

2. ตัวละคร (Character) ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาท มีส่วนร่วมอยู่ในเรื่องราวในฉากนั้นๆ ตัวละคร อาจเป็นคน สัตว์ พืช หรือสิ่งไม่มีชีวิต ที่สำคัญผู้เรียนจะต้องสร้างให้ตัวละครอยู่ในเรื่องที่เกิดขึ้นให้ได้

3. การดำเนินชีวิตของตัวละคร หรือวิถีชีวิต (A way of life) เป็นการดำเนินชีวิตของตัวละครซึ่งจะมีการดำเนินชีวิตที่แตกต่างกันตามจินตนาการของผู้เรียนที่กำหนดขึ้น

4. มีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้น หรือมีปัญหาที่ต้องแก้ไข (Events, incidents, or real problems to be solved) มีความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นจะเป็นจุดหักเหและเป็นสีสันของเรื่องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการคิดหาทางออกให้กับตัวละครซึ่งการตัดสินใจของผู้เรียนนี้ จะสะท้อนถึงแนวคิด ค่านิยม เจตคติ ตลอดจนทักษะในการแก้ปัญหา

กล่าวโดยสรุป การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จะเป็นการผูกเรื่อง (Episode) ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเรียงลำดับเหตุการณ์ โดยมีการตั้งคำถามหลัก (key question) เป็นตัวเชื่อมการดำเนินกิจกรรม ซึ่งผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง โดยเน้นทักษะการคิดและการปฏิบัติควบคู่กันไป ผู้สอนจำเป็นต้องมีการเขียนแผนการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ให้สัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาอันจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ต่อไป

การเขียนแผนการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีนักการศึกษาไทย เช่น วลัย พานิช (2545) และอรทัย มูลคำและคณะ (2544) ได้ดัดแปลงแผนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ของไทย โดยแบ่งออกเป็นส่วนประกอบ 7 ส่วน ดังนี้

1. การดำเนินเรื่อง หรือการผูกเรื่องสตอรีไลน์ (Storyline Topic) ซึ่งระบุขั้นตอนของสตอรีไลน์ และเป็นตัวกำหนดฉาก (Episode)

2. คำถามหลัก (Key Question) เป็นคำถามที่ให้ผู้เรียนคิดหาคำตอบ

3. กิจกรรม (Activities) เป็นกิจกรรมหลากหลายที่จะให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะตอบคำถามหลัก

4. ลักษณะการจัดชั้นเรียน (Organization) เป็นการระบุข้อมูลว่าในการจัดกิจกรรมที่กล่าวไว้ในส่วนประกอบที่ 3 นั้นมีการจัดกลุ่มผู้เรียนอย่างไรบ้าง

5. สื่อการจัดการเรียนรู้ (Resource) เป็นการระบุสื่อที่ผู้สอนจะใช้ช่วยในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น แผนที่ สไลด์ เอกสารอ้างอิง หรือสื่อทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เป็นต้น

6. ผลงานของผู้เรียน (Outcomes) เป็นการระบุผลงานหรือผู้เรียนเป็นผลผลิต (End-Product) ของกิจกรรมในส่วนประกอบที่ 3

7. การประเมินผล (Evaluation) เป็นการระบุแนวทางของผู้สอนในการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งต้องมีส่วนสัมพันธ์กับส่วนประกอบที่ 6

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สตอรี่ไลน์ที่กล่าวข้างต้น มาปรับและดัดแปลง เพื่อให้เข้าใจง่ายและสะดวกในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ดังตาราง 2

ตาราง 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยดัดแปลงเพื่อสะดวกต่อการจัดการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย

การดำเนินเรื่อง (การผูกเรื่อง)	คำถามสำคัญ	จุดประสงค์การเรียนรู้	กิจกรรมการเรียนรู้	สื่อ/อุปกรณ์	ผลงานนักเรียน	การประเมินผล

ลักษณะของแบบการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ มีลักษณะเด่นในด้านการบูรณาการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มีหลักการที่สำคัญดังที่เบลล์ และไฟฟิลด์ Bell and Fifield (1998) และวอลีย์ พานิช (2543) ได้นำเสนอไว้ ประมวลสรุปได้ดังนี้

1. เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้เพราะสตอรี่ไลน์ เน้นแนวคิดของ John Dewey ที่ว่าเด็กต้องมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียนรู้ของตนเอง

2. เน้นการบูรณาการหลักสูตร องค์ความรู้ ทักษะการเรียนรู้ และกระบวนการเรียนรู้จากหลายสาขาซึ่งการบูรณาการนี้มีลักษณะเป็นการบูรณาการในรูปแบบสหวิทยาการ(interdisciplinary) เพราะในชีวิตประจำวันของคนในสังคมนั้นต้องใช้กระบวนการคิดหลากหลายจากหลายเนื้อหาสาระมาช่วยแก้ปัญหาจึงเป็นการฝึกทักษะแก่นักเรียนได้เป็นอย่างดี

3. เน้นการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติจริงและการเสริมแรง เพราะกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์เน้นให้นักเรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองในสถานที่ที่จะช่วยพัฒนาค่านสติปัญญา ทักษะและทัศนคติแก่นักเรียน นักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์นี้จะได้ประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งครูจะให้ความสำคัญในการทำงานนั้นและสิ่งนี้จะเป็นการเสริมแรงให้นักเรียนได้ทำงานเพื่อทำให้การเรียนรู้มีคุณค่าและมีความหมายต่อนักเรียน

4. เน้นการเรียนรู้ผ่านกระบวนการกลุ่มโดยส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ(cooperative learning) เปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาวุฒิภาวะทางสังคมโดยร่วมทำกิจกรรมหลายรูปแบบ ลักษณะการเรียนรู้นั้นมีตั้งแต่เรียนคนเดียว เรียนเป็นคู่ เรียนเป็นกลุ่มย่อยหรือร่วมเรียนทั้งชั้น จึงถือได้ว่าการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์เป็นแบบการส่งเสริมพฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์ทางหนึ่ง

5. เน้นการพัฒนานักเรียนตามศักยภาพในการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแบบ สตอรี่ไลน์นั้นเป็นการบูรณาการ จึงมีหลากหลายรูปแบบที่มีความแตกต่างกันในเรื่องความยากง่าย นักเรียนทุกคนจะแสดงความสามารถของตนตามศักยภาพที่มีอยู่และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งที่ยากกว่าหรือเหนือกว่าที่มีในหลักสูตร

6. เน้นให้นักเรียนได้ใช้จินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ตลอดจนมุ่งพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการตัดสินใจ และการแก้ปัญหา

7. เน้นการตั้งคำถามหลักของครูเพราะการตั้งคำถามหลักเป็นหัวใจของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ และคำถามหลักจะเป็นตัวนำไปสู่กิจกรรมที่หลากหลายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนซึ่งจะให้นักเรียนได้เป็นผู้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยการแสวงหาคำตอบจากคำถามหลักที่ครูกำหนดขึ้นและคำถามหลักยังเป็นตัวเชื่อมโยงการดำเนินเรื่องราวให้ต่อเนื่องกันเป็นลำดับ ภายในหัวเรื่องเดียวกัน

8. เน้นการเชื่อมโยงองค์ความรู้จากห้องเรียนสู่ชุมชน และชีวิตจริงของนักเรียนโดยเน้นการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติ สนุกสนาน มีชีวิตชีวา มีความสุขและตระหนักในคุณค่าของการเรียนรู้ และเชื่อมการฝึกทักษะพื้นฐานเข้ากับการดำรงชีวิตจริง

หลักการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์

การจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์มุ่งเน้นให้สอดคล้องกับรูปแบบการดำเนินชีวิตแบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ (2545) กล่าวถึง หลักการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยความหมายเพื่อผู้เรียนจะสามารถจำได้ถาวร (Retention) ซึ่งการเรียนแบบนี้ต้องเริ่มต้นด้วยการทบทวนความรู้เดิมของผู้เรียน ซึ่งเป็นขั้นหนึ่งของการเรียนตามแนว Constructivism

2. ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม เป็นการพัฒนาทั้งตัวผู้เรียน

3. ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตามประสบการณ์ชีวิตของตนเป็นประสบการณ์จริงในชีวิตของผู้เรียน

4. ให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะต่าง ๆ ซ้ำแล้วซ้ำอีกโดยไม่มีภาระเบียดเบียน

5. ให้ผู้เรียนได้สร้างจินตนาการ ตามเรื่องที่กำหนด เป็นการเรียนรู้ด้านธรรมชาติ เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมือง วิถีชีวิต ผสมผสานกันไป อันเป็นสภาพที่แท้จริง ของชีวิต

6. ให้ผู้เรียนได้พัฒนาความคิดระดับสูง เช่น คิดไตร่ตรอง คิดอย่างมีวิจารณ์ญาณคิดแก้ปัญหา คิดริเริ่ม คิดสร้างสรรค์ คิดสร้างสิ่งใหม่ คิดวิจัย เป็นต้น

7. ให้ผู้เรียนได้ใช้การทำงานกลุ่มจนเป็นทักษะ โดยอาจเป็นกลุ่ม ตั้งแต่ 2 คน 4 คน 6 คน รวมทั้งการทำงานในกลุ่มในห้องเรียน ซึ่งขึ้นกับลักษณะ ของกิจกรรมแต่ละกิจกรรม ทั้งยังเป็นการพัฒนาให้เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์อีกด้วย

8. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสิ่งใกล้ตัวสู่สิ่งที่ไกลตัว เช่น เรียนรู้เกี่ยวกับตัวเรา บ้านของผู้เรียนของเรา ครอบครัวเรา ชุมชนเรา ประเทศเราและประเทศเพื่อนบ้านเป็นไปตามระดับสติปัญญาของผู้เรียน

9. ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างเป็นสุข สนุกสนาน เห็นคุณค่าของงานที่ทำ และงานที่นำไปเสนอต่อเพื่อน ต่อชุมชน ทำให้เกิดความตระหนักของสตอรีไลน์เกี่ยวข้องกับการสอน

วลัย พานิช (2545) ได้สรุปถึงหลักการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

1. เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้สตอรีไลน์ได้เน้นแนวคิด child - centered ของ John Dewey ที่ว่า ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเรียนรู้ของตนเอง เน้นคุณค่าว่า ผู้เรียนทุกคนมีประสบการณ์และทักษะเดิมของตนเอง ซึ่งจะเป็พื้นฐานสำคัญในการสร้างความรู้หรือประสบการณ์ใหม่ของผู้เรียน โดยผู้เรียนแต่ละคนจะเป็นผู้แสวงหาติดตามเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. เน้นการปฏิบัติและการเสริมแรง การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ถือว่าเป็น constructivist way of working นั่นคือ ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เน้นเรื่องการตัดสินใจและการแก้ปัญหา โดยแบบ Storyline เป็น active learning ซึ่งจะช่วยพัฒนาการด้านสติปัญญา ทักษะและทัศนคติ

แก่ผู้เรียน ผู้เรียนที่เรียนด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ จะได้ประสบการณ์การทำงานซึ่งผู้สอนให้ความสำคัญในการทำงานนั้นและสิ่งนี้จะเป็นการเสริมแรงให้ผู้เรียนได้ทำงานเพื่อให้การเรียนรู้มีคุณค่าและมีความหมาย

3. เน้นการจัดการเรียนรู้ที่เป็นบูรณาการ การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ เป็นแบบสอนแบบบูรณาการเนื้อหาหลักสูตรและกระบวนการโดยสามารถรวมวิชาสังคมศึกษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ศิลปะ สิ่งแวดล้อมและภาษา สอนรวมกันได้ภายใต้หัวข้อเรื่องเดียวกัน เพราะในชีวิตประจำวันนั้นคนในสังคมต้องใช้กระบวนการคิดหลากหลายจากหลายเนื้อหาสาระมาช่วยแก้ปัญหา จึงเป็นการฝึกทักษะแก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

4. เน้นการพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพในการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมในสตอรีไลน์นั้นเป็นการบูรณาการ จึงมีหลากหลายรูปแบบที่มีความแตกต่างกันในเรื่องความยากง่าย ผู้เรียนทุกคนจะแสดงความสามารถของตนตามศักยภาพที่มีความแตกต่างกันได้

5. เน้นการเรียนรู้ร่วมกัน การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาวุฒิภาวะทางสังคมโดยร่วมทำกิจกรรมหลายรูปแบบ ลักษณะการเรียนรู้นั้นมีหลายแบบตั้งแต่เรียนคนเดียวเรียนเป็นคู่ เรียนเป็นกลุ่มย่อยหรือร่วมเรียนทั้งชั้นทั้งนี้ในชีวิตจริงมีคนหลายคนในสังคมต่างก็ต้องช่วยกันทำงานเพื่อบรรลุจุดประสงค์ร่วมกัน ดังนั้นการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ จึงเป็นแบบการส่งเสริมการพัฒนาพฤติกรรมทางสังคมที่พึงประสงค์ทางหนึ่ง

6. เน้นเรื่องการตั้งคำถามของผู้สอน การตั้งคำถามของผู้สอนจะเป็นหัวใจสำคัญของการสอนด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ เพราะคำถามจะเป็นตัวนำไปสู่กิจกรรมหลากหลายเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและเป็นตัวเชื่อมโยงการดำเนินเรื่องให้ต่อเนื่องกันเป็นลำดับภายในหัวข้อเดียวกัน

การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ เป็นแบบการจัดการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้สอดคล้องกับรูปแบบการดำเนินชีวิต โดยการจัดการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเป็นการทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ดังที่ ซีร์ซีย์ ปูร์ณโซติ (2542) กล่าวไว้ดังนี้ การจัดการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการหมายถึงการเชื่อมโยงวิชาหนึ่งเข้ากับวิชาอื่น ๆ เหตุผลที่สนับสนุนการเชื่อมโยงวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกันมีดังนี้

1. สิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง ไม่ได้จำกัดว่าจะเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะในการแก้ปัญหาต่าง ๆ จำเป็นจะต้องใช้ความรู้และทักษะจากหลาย ๆ สาขาวิชามาร่วมกันแก้ปัญหา การเรียนรู้เนื้อหาวิชาต่างๆ ในลักษณะเชื่อมโยงสัมพันธ์กันจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิชา และความสัมพันธ์ของวิชาต่าง ๆ เหล่านี้กับชีวิตจริง

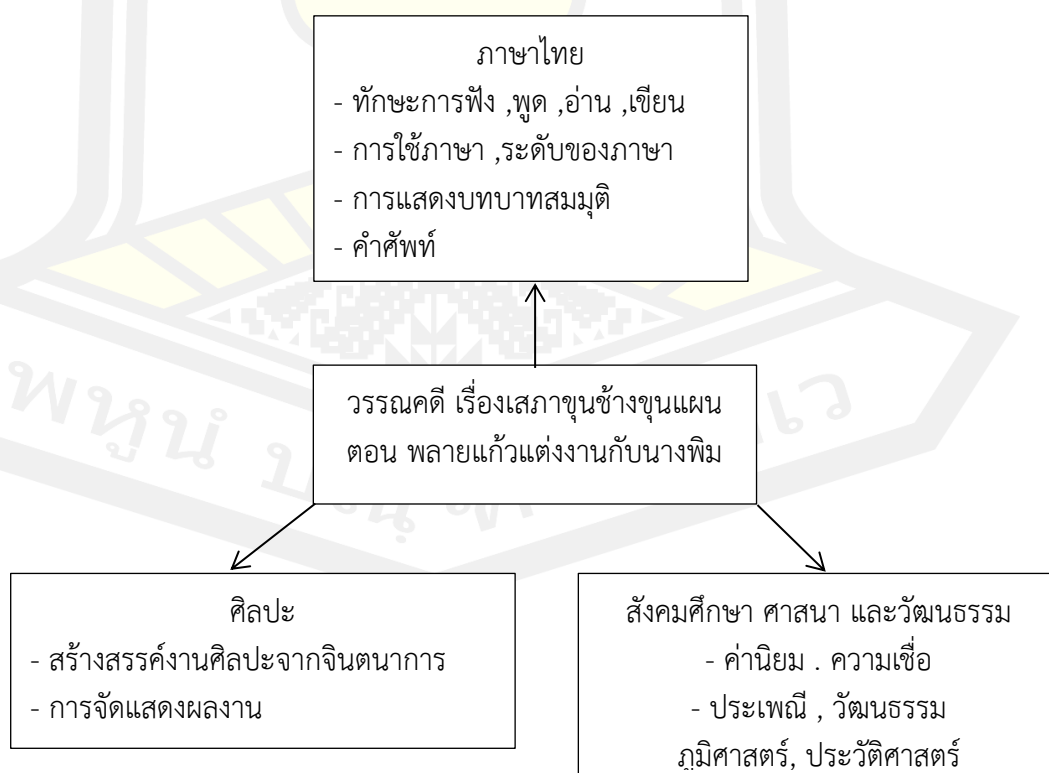
2. การจัดการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะช่วยให้เกิดความสัมพันธ์ เชื่อมโยงระหว่างความคิดรวบยอดในศาสตร์ต่าง ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

3. การสอนที่ความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดจากหลาย ๆ สาขาวิชาเข้าด้วยกันมีประโยชน์หลายอย่างที่สำคัญที่สุดคือช่วยให้เกิดการถ่ายโอนการเรียนรู้ การจัดการกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการจะช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนเข้ากับชีวิตจริงได้ และในทางกลับกันก็จะสามารถเชื่อมโยงเรื่องของชีวิตจริงภายนอกห้องเรียนเข้ากับสิ่งที่เรียนได้ ทำให้เข้าใจว่าสิ่งที่ตนเรียนมีประโยชน์หรือนำไปใช้จริงได้

4. หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการมีประโยชน์ในการขจัดความซับซ้อนของเนื้อหาต่าง ๆ ในหลักสูตร

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ มีแก่นที่สำคัญด้วยการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้ประสบการณ์ต่าง ๆ แก่ผู้เรียน ซึ่งได้จากการลงมือทำกิจกรรมจึงทำให้ความรู้หรือข้อมูลต่างๆที่ได้มีความหมายนั่นคือการให้การศึกษา (Education) ได้บรรลุจุดประสงค์อีกส่วนหนึ่ง ก็คือผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาได้

การสอนแบบบูรณาการระหว่างวิชาเป็นการเชื่อมโยงหรือรวมศาสตร์ต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 วิชาขึ้นไปซึ่งอยู่ในหัวเรื่อง (Theme) เดียวกัน เป็นการเรียนรู้โดยใช้การเชื่อมโยงความรู้และทักษะระหว่างวิชาต่างๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีลักษณะ ใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากขึ้นดังตัวอย่างการบูรณาการการจัดการเรียนรู้ เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ซึ่งมีการบูรณาการวิชาต่าง ๆ เข้าด้วยกัน คือ วิชาภาษาไทย สังคมศึกษา และศิลปศึกษา ดังแสดงภาพประกอบ

ภาพประกอบ 4 การบูรณาการจากเรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม

จากแผนภาพ เป็นการบูรณาการภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และบูรณาการระหว่าง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมซึ่งกล่าวถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะที่มีการสร้างสรรค์งานศิลปะตามจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดทางศิลปะอย่างอิสระการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการจัดแสดงผลงานทางวิชาการ หรือจัดนิทรรศการนำเสนอได้อย่างเต็มความสามารถและกล่าวถึง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ในเรื่องค่านิยม ความเชื่อ ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิศาสตร์ และประวัติศาสตร์บทบาทผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

การจัดการศึกษาในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 9 กำหนดไว้ว่า การจัดระบบโครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ให้ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) ดังนั้นการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายเช่นเดียวกับการจัดร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีผู้เกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

การวางแผนการสอนของการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์

Creswell (1997) และสุคน สินธพานนท์ (2554) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ มีหลักการวางแผนการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ยึดหลักการเล่านิทานหรือเล่าเรื่อง ควรเป็นเรื่องเกี่ยวกับคน กิจกรรมหรือประสบการณ์เกี่ยวกับคนการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์จะเป็นกระจกสะท้อนชีวิตจริงที่เป็นบทเรียนที่น่าจดจำ

2. ยึดหลักการวางแผนโครงเรื่องให้น่าติดตาม เพื่อผู้ฟังจะคอยติดตามและคาดคะเนว่าจะเกิดอะไรขึ้นต่อไป ผู้เรียนต้องสนุกที่จะได้เรียนรู้ตลอดเวลา

3. ผู้สอนเป็นผู้วางแผนเนื้อหาให้เป็นไปตามหลักสูตรมีการวางกรอบของเส้นทางเดินเรื่องผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมค้นหาข้อมูลรายละเอียดด้วยตนเอง

4. ผู้เรียนเป็นเจ้าของเรื่องราวหรือหรือประสบการณ์ต่าง ๆ กล่าวคือผู้เรียนต้องนำความรู้หรือประสบการณ์เดิมของตนมาวิเคราะห์เชื่อมโยงเพื่อตอบคำถามหลักของผู้สอน ซึ่งคำถามหลักของผู้สอนจะเป็นสื่อไปสู่การปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนอย่างหลากหลายและเป็นตัวเชื่อมโยงการดำเนินเรื่องให้ต่อเนื่องภายในหัวข้อเดียวกัน

5. การดำเนินเรื่องซึ่งอาจเป็นนิทานหรือเล่าเรื่องต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกัน ผู้เรียนใช้ความคิดหรือประสบการณ์เดิม เพิ่มเติมประสบการณ์ใหม่ จากการทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเรียนรู้สิ่งใหม่

6. ทุกคนมีโอกาสแสดงความสามารถเท่าเทียมกัน ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้อย่างมั่นคงแสดงความสามารถที่ตนเองถนัด ผู้เรียนมีรูปแบบแนวคิดของตนเอง ผู้เรียนได้ค้นหาข้อมูลและนำเสนอตลอดจนพิสูจน์สิ่งที่ผู้เรียนคิดด้วยการเรียนรู้จากกิจกรรมและทักษะหลาย ๆ อย่าง

ทิตินา แซมมณี (2558) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นั้น จำเป็นต้องวางแผนและจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ไว้ล่วงหน้าโดยได้ดำเนินการดังนี้

ขั้นที่ 1 การกำหนดเส้นทางเดินเรื่องให้เหมาะสม ผู้สอนต้องวิเคราะห์จุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตรและเลือกหัวข้อให้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่ต้องการจะให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ และจัดแผนการสอนในรายละเอียด เส้นทางเดินเรื่อง ประกอบด้วย 4 องค์ หรือ 4 ตอนด้วยกัน คือ ฉาก ตัวละคร วิถีชีวิต และเหตุการณ์ในแต่ละองค์ผู้สอนจะต้องกำหนดประเด็นขึ้นมาแล้วตั้งคำถามนำเพื่อให้ผู้เรียนศึกษาหาคำตอบ ซึ่งคำถามเหล่านี้จะโยงไปยังคำตอบที่สัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ที่ประสงค์จะบูรณาการเข้าด้วยกัน

ขั้นที่ 2 การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนดำเนินการตามแผนการสอนตามลำดับ การเรียนการสอนแบบนี้อาจใช้เวลาเพียงไม่กี่คาบหรือต่อเนื่องเป็นภาคเรียนก็ได้ แล้วแต่หัวข้อเรื่องและการบูรณาการว่าสามารถทำได้ครอบคลุมเพียงใด แต่ไม่ควรใช้เวลาเกิน 1 ภาคเรียน เพราะผู้เรียนอาจเกิดความเบื่อหน่าย ในการเริ่มกิจกรรมใหม่ ผู้สอนควรเชื่อมโยงกับเรื่องที่ค้างไว้เดิมให้สานต่อเสมอ และควรให้ผู้เรียนสรุปความคิดรวบยอดของแต่ละกิจกรรมก่อนจะขึ้นกิจกรรมใหม่นอกจากนั้นควรกระตุ้นให้ผู้เรียนค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งความรู้ที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนชื่นชมผลงานของกันและกันและได้ปรับปรุงพัฒนางานของตนเอง

ขั้นที่ 3 ขั้นประเมิน ผู้สอนใช้การประเมินตามสภาพที่แท้จริง คือการประเมินจากการสังเกต การบันทึก การรวบรวมข้อมูลจากผลงานและการแสดงออกของผู้เรียน การประเมินจะไม่เน้นเฉพาะทักษะพื้นฐานเท่านั้นแต่จะรวมถึงทักษะการคิด การทำงาน การร่วมมือ การแก้ปัญหา และอื่น ๆ การประเมินให้ความสำคัญในการประสพผลสำเร็จในการท างานของผู้เรียนแต่ละคนมากกว่าการประเมินผลการเรียนที่มุ่งให้คะแนนผลผลิตและจัดลำดับที่เปรียบเทียบกับกลุ่มจากการศึกษาเรื่องการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สามารถสรุปขั้นตอนการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีเส้นทางเดินเรื่อง ประกอบด้วย ฉาก ตัวละคร การดำเนินชีวิต และปัญหาที่ต้องแก้ไข ประกอบด้วย

1. องค์ประกอบและการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้
  - ชื่อแผนหรือส่วนนำแผนการจัดการเรียนรู้

2. ส่วนหลักสูตรฯ กำหนดหรือต้องการ ได้จากการวิเคราะห์ โครงสร้างรายวิชา ประมวลรายวิชา กำหนดการสอน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ และสาระการเรียนรู้ ประกอบด้วย

- มาตรฐาน
- ตัวชี้วัด
- สาระหลักสูตรแกนกลาง
- สาระสำคัญ
- สาระการเรียนรู้
- สมรรถนะสำคัญของนักเรียน 5 ด้าน (วิเคราะห์ เลือกให้เหมาะสมสอดคล้อง)
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์สำคัญของนักเรียน 8 ด้าน (วิเคราะห์ เลือกให้เหมาะสมสอดคล้อง)

3. จุดประสงค์การเรียนรู้ ควรเขียนจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ที่สามารถปฏิบัติได้ ตรวจสอบได้และประเมินได้ ครอบคลุม 3 ด้านตามหลักสูตรแกนกลางกำหนดได้แก่ด้านพุทธิพิสัย Cognitive Domain Knowledge :K ทักษะพิสัย Psychomotor Domain/Skill/Practice/Process และจิตพิสัย Affective Domain/Attitude :A และนิยมเขียนจุดประสงค์ขึ้นต้นด้วย

4. การจัดการเรียนรู้และ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยศึกษา วิเคราะห์ รูปแบบ เทคนิควิธีการ กิจกรรมสื่อการเรียน นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศ การวัดผลและประเมินผล ที่เหมาะสม สอดคล้อง ครอบคลุมบูรณาการ ผสมผสาน วิธีสอน ส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษ 21 (Active Learning) การลดบทบาทครู ทำหน้าที่เหมือนโค้ช (Coaching)อำนวยความสะดวก กำกับ ติดตามและการประเมินตามสภาพจริงจัดฐานช่วยเหลือ

รูปแบบการจัดการเรียน

- ดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนของรูปแบบหรือวิธีการ
- ปรับลดขั้นตอนรูปแบบตามที่วิเคราะห์ไว้เพื่อความเหมาะสมได้
- กำหนดเวลาจัดการเรียนรู้ทุกขั้นตอนตามความเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้ประกอบด้วย

- กิจกรรมการนำเข้าสู่การเรียนรู้
- การแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้วิธีการเรียน กิจกรรม การวัดผลฯ
- กิจกรรมการเรียน
- กิจกรรมการปฏิบัติ
- กิจกรรมการนำเสนอ
- การร่วมสรุปการเรียนรู้

สื่อการเรียน แหล่งเรียนรู้และการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน จำแนกตามประเภท สื่อเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ โปรแกรม แอปพลิเคชัน ออนไลน์ ออฟไลน์ แหล่งเรียนรู้และการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน

สื่อการเรียน

- สื่อสำหรับนำเข้าสู่การเรียน
- สื่อสำหรับครูแจ้ง จุดประสงค์ สาระการเรียน วิธีการเรียน กิจกรรม การวัดผลฯ
- สื่อสำหรับเรียนรู้
- สื่อปฏิบัติกิจกรรม
- สื่อสรุปการเรียน/นำเสนอผลงาน

แหล่งเรียนรู้

- แหล่งเรียนรู้สำหรับเรียนรู้เพิ่มเติม ทบทวน หรือฝึกปฏิบัติ อบรม ปรึกษาให้ชัดเจน และอ้างอิงแหล่งเรียนรู้ให้ถูกต้อง

การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน

- การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน ทั้งด้านกายภาพ ด้านจิตภาพ ด้านสังคม ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและด้านอื่น ๆ

การวัดผลและการประเมินผล

กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี) สำหรับป้องกันกรณีที่ไม่สามารถจัดการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ได้ทั้งหมด หรือมีข้อจำกัดในบางกรณี เช่นเวลา กิจกรรมมากเกินไป ผลการประเมินนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อชดเชย ทดแทน ให้นักเรียนเรียนรู้เพิ่มเติมจากสื่อการเรียน แหล่งเรียนรู้ หรือให้ฝึกปฏิบัติซ้ำ ควรเขียนกิจกรรมเสนอแนะไว้ (ลงชื่อผู้สอน)

5. การตรวจสอบ/ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ แผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อลงนามอนุมัติสอนได้/อนุมัติจัดการเรียนการสอนได้/อนุมัติจัดการเรียนรู้ได้ (ถ้ามีข้อเสนอแนะ แก้ไข ปรับปรุง แล้วเสนออนุมัติอีกครั้ง)

- คุณครูประจำรายวิชา ครูพี่เลี้ยง อาจารย์สอน อาจารย์นิเทศก์
- หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและประเมินผล เรื่อง แสดงลำดับขั้นตอนการทำงานหรือการแก้ปัญหาอย่างง่ายโดยใช้ภาพ สัญลักษณ์ หรือข้อความ

- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน
- แบบวัดความสามารถการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา
- แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ความใฝ่เรียนรู้
- แบบวัดเจตคติเจตคติ

บทบาทของผู้เกี่ยวข้องในการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

บทบาทของครู

ครูมีบทบาทที่สำคัญยิ่งในการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์นั้น อรรถัย มูลคำ และสุวิทย์ มูลคำ (2544) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับบทบาทของครูไว้สรุปได้ ดังนี้

1. บทบาทในฐานะการเป็นผู้เตรียม ได้แก่

1.1 เตรียมกรอบแนวความคิดของเรื่องที่จะสอน โดยเขียนเส้นทางเดินเรื่องและกำหนดเรื่องเป็นตอน (Episode) จัดเรียงลำดับตอน โดยแต่ละหัวข้อเรื่องในแต่ละตอนได้จากการบูรณาการ

1.2 เตรียมคำถามสำคัญหรือคำถามหลักเพื่อใช้กระตุ้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติ

1.3 เตรียมสื่อและแหล่งเรียนรู้ไว้ล่วงหน้า เช่น เอกสาร หนังสือวีดิทัศน์ ตลอดจนเตรียมแหล่งเรียนรู้ทั้งที่เป็นบุคคลและสถานที่

2. บทบาทในฐานะเป็นผู้อำนวยความสะดวกระหว่างการจัดการเรียนรู้ เช่น

2.1 เป็นผู้นำเสนอ (presenter) เช่น นำเสนอประเด็น ปัญหา เหตุการณ์ในเรื่องราวที่จะสอน

2.2 เป็นผู้สังเกต (observer) สังเกตขณะนักเรียนตอบคำถาม ปฏิบัติกิจกรรม รวมทั้งสังเกตพฤติกรรมด้านอื่น ๆ ของผู้เรียน

2.3 เป็นผู้ให้การกระตุ้น (motivator) กระตุ้นความสนใจผู้เรียนเพื่อให้มีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริง

2.4 เป็นผู้ให้การเสริมแรง (reinforcer) เพื่อให้เกิดความถี่ของพฤติกรรมการเรียนรู้

2.5 เป็นผู้แนะนำ (director) โดยครูลดบทบาทการเป็นผู้สอนของตนเองไปเป็นผู้แนะนำและช่วยเหลือแทน

2.6 เป็นผู้จัดบรรยากาศ (atmosphere organizer) ให้บรรยากาศการจัดการเรียนรู้ทั้งด้านกายภาพ และด้านจิตสังคม เพื่อให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข

2.7 เป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับ (reflector) ให้การวิพากษ์วิจารณ์ข้อดีข้อบกพร่อง เพื่อให้พฤติกรรมคงอยู่หรือปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมการเรียนรู้

2.8 เป็นผู้ประเมิน (evaluator) ควรมีการประเมินเป็นระยะ ๆ ประเมินกระบวนการ (process) พฤติกรรมระหว่างหาความรู้ (performance) และประเมินผลงาน (product) ซึ่งอาจเป็นองค์ความรู้ หรือสิ่งประดิษฐ์

3. เน้นการบูรณาการระหว่างวิชา(integration) หรือ ผสมผสานระหว่างวิชาในหลักสูตร(interdisciplinary โดยนำวิชาต่าง ๆ มาสอดแทรก

4. เป็นแหล่งข้อมูลหรือแหล่งความรู้แหล่งหนึ่งที่ทำให้ผู้เรียนซักถาม ปรีक्षा เพื่อค้นคว้า หาความรู้

5. เป็นผู้เริ่มประเด็น ปัญหา เหตุการณ์ในเรื่องราวที่จะสอนและต้องจัดกิจกรรมเพื่อจบลงด้วยความตื่นเต้น และความพอใจทั้งผู้สอน ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และคนในชุมชน เป็นต้น

6. เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและบุคคลอื่น ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการจัดการเรียนรู้ และให้บุคคลเหล่านั้น โดยเฉพาะผู้ปกครองได้รับทราบผลการเรียนรู้ของนักเรียน

7. ครูควรทำการวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้ แล้วนำผลไปปรับปรุงหรือพัฒนา

8. จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้ปฏิบัติอย่างหลากหลายเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและปัจจัยพื้นฐานของโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยเริ่มจากสภาพแวดล้อมใกล้ตัวที่สามารถสัมผัสได้ และเป็นเรื่องที่นักเรียนให้ความสนใจมากที่สุด ดังนั้นในการจัดกิจกรรมครูต้องคำนึงถึงประเด็นสำคัญ ดังนี้

8.1 เริ่มสอนจากสิ่งทีนักเรียนมีความรู้พื้นฐานมาก่อนเป็นลำดับ ตั้งแต่ต้นจนจบ

8.3 การจัดกิจกรรมมีรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย

8.4 ครูใช้คำถามหลักถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนได้สร้างแนวคิด มีโอกาสพิสูจน์แนวคิดหรือข้อค้นพบใหม่ ๆ ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า

8.5 ให้ความสำคัญในคุณค่าของงานหรือผลงานที่นักเรียนทำขึ้น เน้นความแตกต่าง
ของนักเรียน

8.6 จัดกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้ร่วมกันโดยจัดกลุ่มนักเรียนที่เหมาะสมกับกิจกรรม
หรืองานที่กำหนด

8.7 ใช้เทคนิคแบบการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อช่วยเสริมประสิทธิภาพ และความสำเร็จของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

บทบาทของผู้เรียน

บทบาทของผู้เรียนมีความสำคัญมาก ซึ่ง พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข (2544)

ได้กล่าวถึงบทบาทของนักเรียนในการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีดังนี้

1. เป็นผู้ศึกษาค้นคว้า ปฏิบัติด้วยตนเองในทุกเรื่องตามที่ผู้สอนกำหนด เพื่อให้เกิดการเรียนรู้

2. ดำเนินการเรียนด้วยตนเอง เพื่อให้การเรียนสนุกสนาน ตื่นเต้น มีชีวิตชีวาและ ทำ
หายอยู่ตลอดเวลา

3. มีส่วนร่วมในการเรียนทั้งร่างกาย จิตใจ และ การคิดในทุกสถานการณ์ที่ผู้สอน
กำหนดขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติเหมือนสถานการณ์ในชีวิตจริง

4. เรียนทั้งในห้องเรียน (class) และในสถานการณ์จริง (reality) เพื่อพัฒนาทักษะ
ทางสังคม

5. ตอบคำถามหลัก หรือ คำถามสำคัญ (key questions) ที่ครูกำหนดจาก
ประสบการณ์ของตนเองหรือประสบการณ์ในชีวิตจริง

6. มีความกระฉับกระเฉง ว่องไว ในการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เช่น สามารถจำและ
ทำตามคำแนะนำของครู ได้เป็นอย่างดี

7. ทำงานด้วยความร่วมมือ ร่วมใจ อาจจะทำคนเดียว เป็นคู่ เป็นกลุ่ม ได้ด้วยความ
เต็มใจ และด้วยเจตคติที่ดีต่อกัน

8. มีความสามารถในการสื่อสาร เช่น ฟัง พูด อ่าน เขียน มีทักษะทางสังคมรวมทั้งมี
มนุษยสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเพื่อนในกลุ่ม เพื่อนในกลุ่มอื่น ๆ และกับครู

9. เป็นผู้มีความสามารถในการแก้ปัญหา คิดริเริ่มสิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์

10. เป็นผู้สามารถสร้างความรู้(construct) ด้วยตนเอง และเป็นการเรียนรู้ที่มีความ
ความหมายที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารการศึกษา นับว่าเป็นบุคคลที่สำคัญในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้แบบสต่อ
ร็ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้ประสบความสำเร็จ ดังที่ อรรถัย มูลคำ และสุวิทย์ มูลคำ (2544)
ได้เสนอไว้ ดังนี้

1. ศึกษาและทำความเข้าใจหลักการของการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็น
ศูนย์กลาง โดยเฉพาะรูปการเรียนรู้แบบสต่อร็ไลน์

2. ให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้

3. สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ภายในโรงเรียน ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้มีการ
ประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการจัดการจัดการเรียนรู้การเจริญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะ
ทางตามที่ครูต้องการ สนใจและร้องขอมาให้ความรู้ตามควรแก่โอกาส

4. ส่งเสริม สนับสนุน จัดหา วัสดุอุปกรณ์ สื่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นผู้ใช้
ให้มีปริมาณเพียงพอ

5. นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล ความก้าวหน้าของผู้เรียน และการปฏิบัติงาน
ของผู้สอน ทั้งรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการตลอดจนรายงานผลไปยังผู้เกี่ยวข้อง

6. สร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้ ตลอดจนจัดให้มีการประชาสัมพันธ์งานที่เกิดขึ้น อย่างกว้างขวาง บทบาทของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง

บิดามารดาหรือผู้ปกครองนักเรียนนับว่าเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุดจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบสตอรี่ไลน์ซึ่ง อรทัย มูลคำ และสุวิทย์ มูลคำ (2544) ได้กล่าวถึงบทบาทของบิดา มารดา หรือผู้ปกครองไว้ดังนี้

1. ศึกษาและปรับเปลี่ยนแนวคิดเกี่ยวกับการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้
2. ศึกษาและทำความเข้าใจหลักการของการจัดการจัดการเรียนรู้โดยเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ โดยเฉพาะหลักการและแบบการของการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์
3. ทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุนการเรียนรู้ของบุตรธิดา
4. สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีที่เกิดขึ้นในบ้าน
5. ให้ความรักและความอบอุ่น เอาใจใส่ในการสร้างนิสัยการเรียนรู้ และการ
6. ร่วมมือกับทางโรงเรียนในการให้ข้อมูลและการประเมินนักเรียน
7. เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงชีวิตแก่นักเรียนสร้างสุขนิสัยที่ดี

บทบาทของหน่วยงาน สถาบัน องค์กรต่างๆ และชุมชน

อรทัย มูลคำ และสุวิทย์ มูลคำ (2544) ได้กล่าวถึงบทบาทของหน่วยงานสถาบันองค์กรต่าง ๆ และชุมชนว่าต้องมีบทบาทในการดูแลช่วยเหลือครูและโรงเรียนอย่างต่อเนื่องโดยส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือในด้านทรัพยากร แหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ รวมทั้งการเป็นวิทยากรผู้เชี่ยวชาญในการให้ความรู้แก่นักเรียนในด้านต่าง ๆ ตามที่ทางโรงเรียนต้องการ

จากบทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นั้นจะเห็นได้ว่าทุกฝ่ายล้วนมีความสำคัญในการมีส่วนร่วม ต่อการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้อันจะส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนทำให้ นักเรียนได้พัฒนาตนเองไปตามศักยภาพของตนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้อีกด้วยข้อควรพิจารณาในการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

อรทัย มูลคำ และคณะ(2542) กล่าวถึงการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ควรคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมเป็นไปด้วยดี และตรงตามจุดประสงค์

1. ผู้สอนควรพิจารณาสร้างหัวเรื่องขึ้นจากโครงสร้างหลักสูตรและควรกำหนดวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นหลัก โดยหัวเรื่องที่สร้างขึ้นต้องสามารถสัมพันธ์กับเรื่องอื่นได้อย่างกว้างขวาง รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นในสิ่งที่เขาสนใจและต้องการเรียนรู้
2. แผนการสอนในแต่ละหัวเรื่องควรใช้เวลาไม่เกิน 1 ภาคการเรียน เพื่อมิให้ผู้เรียนเกิดความเบื่อหน่าย และเกิดความสนุกในการค้นหาเรื่องใหม่ ๆ อยู่เสมอ

3. เน้นความร่วมมือเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อความสำเร็จของรูปแบบการสอนในแบบดังกล่าว
- 4 การสร้างกิจกรรมทุกกิจกรรมต้องมีความหมาย โดยผู้เรียนให้ความสนใจและเป็นเรื่องราวที่ใกล้ตัว เพื่อเชื่อมประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่เข้าด้วยกันผู้สอนควรโยงกิจกรรมที่เกิดขึ้นกับการเดินเรื่องให้ต่อเนื่องกัน เพื่อความความสมบูรณ์ของแบบการสอน
6. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ปรับปรุงและพัฒนางานได้โดยตลอดเวลา
7. ควรให้ผู้เรียนสรุปความคิดรวบยอดทุกครั้งในแต่ละกิจกรรม และควรให้โอกาสได้ชื่นชมผลงานร่วมกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียน เพื่อสร้างแรงจูงใจในการจัดการเรียนรู้และเคารพความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
8. การจัดสถานที่ในการทำกิจกรรมต้องคำนึงถึงความเหมาะสม และความสะดวกในการใช้งาน
9. ในการทำกิจกรรม ควรเน้นให้ผู้เรียนทุกคนลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เพื่อให้เกิดความรู้สึกในการเป็นเจ้าของชิ้นงานนั้น และนำมาสู่ความภูมิใจในการทำงานชิ้นนั้น
10. ควรใช้อุปกรณ์วัสดุที่มีในท้องถิ่น โดยประยุกต์จากสิ่งของเหลือใช้ เพื่อเป็นการสร้างเสริมนิสัยการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมให้เกิดแก่ผู้เรียน
11. แหล่งข้อมูลความรู้ ผู้สอนควรจัดเตรียมให้บริการแก่ผู้เรียน เพื่อความสะดวกในการค้นหาข้อมูลและควรให้ผู้เรียนได้มี โอกาสสัมผัสกับสภาพปัญหาตามความจริงหรือมีฉะนั้นควรเชิญผู้รู้หรือผู้ชำนาญการในเรื่องปัญหานั้น ๆ มาให้ความรู้เสริมกับผู้เรียน เพื่อให้การเรียนรู้ของผู้เรียนสมบูรณ์ครบถ้วนในด้านทฤษฎีและการนำไปปฏิบัติ

อรรถพล อนันตวรสกุล, (2545) ได้เสนอแบบการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ดังนี้

1. การสร้างฉากและตัวละครฉากและตัวละครเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่ช่วยเชื่อมโยง "ผู้เรียน" กับ "เรื่องราว" ในสตอรี่ไลน์ เข้าด้วยกัน ครูผู้สอนสามารถใช้เทคนิคอื่น ๆ มาช่วยให้ผู้เรียนสร้างฉากและตัวละคร นอกจากการวาดภาพ หรือนำเสนอเป็นตุ๊กตากระดาษ เช่น ให้ผู้เรียนสร้างตัวละครด้วยการทำหน้ากาก หุ่นมือ หรือทำโมเดลจำลองตัวละคร โดยใช้กระดาษม้วนเป็นกรวย และตกแต่งเพิ่มเติมตามความเหมาะสม ส่วนฉากของเรื่องนั้นนอกจากการวาดภาพ หรือใช้ภาพปะติดจากเศษผ้า และเศษวัสดุ ก็อาจทำโดยจัดเป็นโมเดลจำลองที่บ้านใช้กระดาษฟิวเจอร์บอร์ด 3 แผ่น ต่อกันเป็นฉากที่พับเก็บได้ เป็นต้น
2. การกำหนดวิธีการดำเนินชีวิตให้แก่ตัวละครเป็นอีกองค์ประกอบที่สำคัญ ช่วยให้ผู้เรียนผูกพันกับตัวละครมากขึ้น สามารถทำได้หลายแบบเช่นกัน เช่น การเขียนบันทึกประจำวัน (Diary) ของตัวละคร การสลับกันเล่าเรื่อง การจับคู่และสลับกันสัมภาษณ์ การแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น

3. การกำหนดเหตุการณ์ ปัญหาที่ต้องแก้ไข เป็นองค์ประกอบที่สำคัญช่วยให้เรื่องราวในสตอรี่ไลน์มีความเข้มข้นชวนติดตาม คำถามหลักที่จะเปิดประเด็นเข้าสู่เหตุการณ์ควรเป็นคำถามที่เปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้คิดและจินตนาการอาจใช้แบบระดมความคิด แต่งเป็นเรื่องราว เขียนเป็นบทละครสั้น ๆ หรือวาดออกมาเป็นการตูนสั้น ๆ จุดที่สำคัญก็คือหลังจากการคิดเหตุการณ์ต่าง ๆ แล้ว จะต้องเชื่อมโยงกับการวิเคราะห์เหตุการณ์ปัญหานั้นและนำไปสู่การกำหนดแนวทางการปฏิบัติในการแก้ปัญหาบางสถานการณ์ปัญหาผู้เรียนอาจมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาได้ในชีวิตประจำวัน เช่น การกำหนดแนวทางในการประหยัดพลังงาน ประหยัดค่าใช้จ่ายของครอบครัว เป็นต้น

4. การเชื่อมโยงจินตนาการกับสภาพจริง เป็นประเด็นที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมสตอรี่ไลน์ มีได้เน้นแต่การใช้จินตนาการอยู่กับเรื่องราวที่แต่ง หรือสมมุติขึ้นเท่านั้น แต่ยังสามารถเชื่อมโยงกับสภาพจริงได้อีกด้วย

5. สถานการณ์ปัญหาบางอย่างหรือแนวทางการแก้ปัญหาบางประการที่ผู้เรียนเสนอขึ้นมา อาจสามารถนำมาเป็นประเด็นสำหรับโครงการเพื่อการศึกษาเชิงลึกได้ เช่น ภาวะว่างงาน การหาอาชีพเสริมต่าง ๆ เป็นต้น

6. ในการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมสตอรี่ไลน์ เรื่องราวมักจะจบลงด้วยงานฉลองหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผู้เรียนทั้งชั้นเรียนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้มาสรุปขยายและเกิดความภาคภูมิใจกับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้เรียนรู้ นอกจากจะเป็นการสรุปปิดท้ายเรื่องในสตอรี่ไลน์ และร่วมประเมินผลได้อีกด้วย

สรุปในการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นั้นผู้สอนต้องมีการเตรียมวางแผน กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ จัดหาสถานที่ อุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสมหรือวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น เพื่อความสะดวกในการเรียน โดยเน้นตัวผู้เรียนเป็นสำคัญให้มีความคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้

ประโยชน์ของการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นั้น เป็นอีกแบบการจัดการจัดการเรียนรู้อีกแบบหนึ่งที่มีความนิยมกันอย่างแพร่หลาย และเป็นการเรียนรู้แบบบูรณาการจึงส่งผลประโยชน์ต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก ดังที่ วลัยพานิช, (2543) ได้นำเสนอไว้สรุปได้ดังนี้

1. การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ เป็นการสอนที่ตอบสนองความต้องการ 4 ประการ ของนักเรียนที่เรียกว่า " The Four Universal Needs of Children " ซึ่งเดวิด นาร์แรน แซกส์ (David Narran Saxes, 1994) ได้กล่าวถึงความต้องการที่เป็นธรรมชาติของนักเรียนไว้ดังนี้

1.1 การสื่อสาร (communication) เด็กทุกคนต้องการการพูดคุยและการรับฟังดังนั้น การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์จึงเน้นการให้คำปรึกษาในการวางแผน นักเรียนต้องเสนอความคิดและรับฟังซึ่งกันและกัน

1.2 การสร้างหรือการลงมือทำด้วยตนเอง(building /construction) ซึ่งโดยธรรมชาติแล้วเด็กทุกคนต้องการสร้างสิ่งต่าง ๆ ด้วยการใช้มือของตนเอง (love to make things with hands)หรือสร้างด้วยปัญญาของตน ดังนั้นในหลักการสตอรี่ไลน์นั้น การสร้างเป็นการใช้ความคิดจินตนาการ การวางแผน จัดหาข้อมูล และสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเอง เป็นการผลิตงานที่ได้จากความสามารถโดยมิได้เน้น ที่การจำข้อมูล

1.3 การคิดและการลงมือปฏิบัติ (thought and action) โดยธรรมชาติเด็กทุกคนรู้จักถามคำถาม และต้องการรับฟังคำตอบในสิ่งที่ตนอยากราบ สตอรี่ไลน์เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำ ได้คิดอย่างอิสระในทุกขั้นตอน เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนแต่ละคนได้ค้นพบสับสน สร้างความท้าทายให้คิดสำรวจและสร้างจินตนาการ นักเรียนจึงได้ฝึกการตัดสินใจ จึงอาจสรุปว่าการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นแบบที่สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้นักเรียนได้เกิดความคิดและฝึกปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้.

1.3.1 การค้นพบ นักเรียนได้อยู่ในสถานการณ์การเรียนรู้ใหม่ จะทำให้มีการตีความ แสดงความคิดเห็น และทดลองพิสูจน์สิ่งต่าง ๆ

1.3.2 การสืบสอบ นักเรียนต้องหาคำตอบจากคำถามของครู ต้องแสวงหาความกระจ่าง หาข้อมูลและตรวจสอบข้อเท็จจริงนั้น ๆ

1.3.3 การสร้างจินตนาการนักเรียนได้ใช้ความคิดของตนเองในการสร้างสรรค์เชิงศิลปะและการ สร้างทางเลือกต่าง ๆ จากหลายมุมมอง

1.3.4 การแก้ปัญหา การเรียนรู้ของนักเรียนเกิดจากการแก้ปัญหา ซึ่งนักเรียนได้วิเคราะห์และแสวงหาแนวทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหา

1.3.5 การตัดสินใจ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีหลายทางเลือก และเลือกสิ่งที่เหมาะสมที่สุดบนหลักฐานที่เชื่อถือได้

1.3.6 ความรับผิดชอบ นักเรียนจะต้องเป็นผู้ดำเนินการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นนักเรียนต้องรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่เพื่อทำให้การเรียนรู้ใหม่ได้เกิดขึ้น

1.4 ความต้องการให้ยอมรับว่าตนเองมีค่าสามารถแสดงความรู้สึกได้ (self-expression) โดยธรรมชาติเด็กทุกคนต้องการมีความรู้สึกที่ตนเองมีค่าได้รับการยกย่องเกี่ยวกับงานหรือความคิดเห็นของคนในสตอรี่ไลน์กิจกรรมทุกอย่างแสดงให้เห็นถึงการเห็นคุณค่าของนักเรียนนักเรียนได้สร้างงานและครูยอมรับในคุณค่าของงานนั้น

2. เป็นการเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติซึ่งนักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ โดยนักเรียนเป็นผู้ศึกษา คิดและปฏิบัติ เป็นการเรียนรู้ที่ท้าทายความรู้ ความสามารถของนักเรียนนักเรียนได้เห็นผลงานของตนเอง ดังนั้นจึงเป็นการเรียนรู้ที่มีค่าของนักเรียน

3. นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองทั้งด้านสติปัญญาและการคิดวิเคราะห์การคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การตัดสินใจ หรือการสร้างสรรค์ความรู้ด้วยตนเอง หรือพัฒนากระบวนการ เช่น การแสวงหาความรู้ การสื่อสาร การทำงานร่วมกัน รวมทั้งการพัฒนาค่านิยมก็สอดแทรกไว้ใน การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ทั้งสิ้น

ข้อดีและข้อจำกัดของการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ข้อดีของการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้รับความนิยมน้อยแพร่หลายทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งจากการนำไปใช้ของกลุ่มนักการศึกษา พบข้อดีหลายประการ สรุปได้ดังนี้ อรรถพล อนันตวรสกุล (2542) วลัย พาณิช, (2543) Bell and Fifield, (1998) Lert chert, (1999)

1. เป็นกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง โดยให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทั้งการคิดและการปฏิบัติ
2. พัฒนานักเรียนในเชิงบูรณาการทั้งด้านความรู้ เจตคติ และทักษะโดยอาศัยองค์ความรู้ ทักษะการเรียน และกระบวนการเรียนรู้จากหลายสาขาวิชา
3. ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนได้เป็นอย่างดี นักเรียนได้แสดงศักยภาพของตนในการเรียนรู้อย่างเต็มที่
4. นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างกระตือรือร้น ให้ความสนใจในการเรียนรู้ เรียนรู้อย่างมีความสุข และเกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้
5. เป็นรูปแบบกิจกรรมที่มีความยืดหยุ่นสูง ครูสามารถผสมผสานกิจกรรมที่หลากหลายเข้าด้วยกันรวมทั้งเลือกใช้สื่อการจัดการเรียนรู้วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกลุ่มนักเรียน
6. พัฒนาทักษะที่สำคัญของนักเรียนอันก่อให้เกิดศักยภาพในการเรียนรู้ เช่น ทักษะการคิด ทักษะทางสังคม ความรับผิดชอบ เป็นต้น
7. ก่อให้เกิดความเคารพซึ่งกันและกันระหว่างครูกับนักเรียน
8. นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในผลงาน มั่นใจในการทำงาน เชื่อมมั่นในการคิดของตนเอง และกล้าแสดงออก

จะเห็นว่ากิจกรรมการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีข้อดีหลายประการ ซึ่งเป็นแบบการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง ง่ายต่อการปฏิบัติ ให้ความสนุกสนานแก่ผู้เรียนและผู้สอน ช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียน ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนเนื่องจากเป็นผู้สร้างความรู้ขึ้นมาเอง และสะดวกแก่การนำไปประยุกต์ใช้สำหรับบูรณาการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในทุกระดับการศึกษา

4. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Book ,e-Book) คำนี้อาจจะเป็นคำใหม่ในความรู้สึกของหลาย ๆ คน แต่อีกไม่นานจะเป็นที่รู้จัก และกำลังได้รับความนิยมอย่างยิ่งในวงการศึกษ โดยเฉพาะในวงการห้องสมุดซึ่งในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบให้เป็นห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ ห้องสมุดดิจิทัลและห้องสมุด เสมือน อาคาร (2544)

ความหมายของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

"อีบุ๊ก" (e-book, e-Book, eBook, EBook) เป็นคำภาษาต่างประเทศ ย่อมาจากคำว่า electronic book หมายถึง หนังสือที่สร้างขึ้นด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ มีลักษณะเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ โดยปกติมักจะเป็นแฟ้มข้อมูลที่สามารถอ่านเอกสารผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ทั้งในระบบออฟไลน์ และออนไลน์ได้มีผู้ให้ความหมายหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Book หรือ e-Book) ไว้หลายความหมาย ได้แก่

ครรรชิต มาลัยวงศ์ (2540) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง รูปแบบของการจัดเก็บและนำเสนอข้อมูลหลากหลายรูปแบบ ทั้งที่เป็นข้อความ ตัวเลข ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและเสียงต่างๆ ข้อมูลเหล่านี้มีวิธีการเก็บในลักษณะพิเศษคือ จากแฟ้มข้อมูลหนึ่งผู้อ่านสามารถเรียกดูข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ทันทีโดยข้อมูลอ่านจะอยู่ในแฟ้มเดียวกันหรือไม่ก็ได้ข้อมูลที่กล่าวเป็นข้อมูลที่เป็นตัวอักษรหรือตัวเลข เรียกว่าไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext') และถ้าหากข้อมูลนั้นรวมถึงเสียงและภาพเคลื่อนไหวด้วยก็เรียกว่า สื่อประสมหรือไฮเปอร์มีเดีย

พงษ์ระพี เตชพาพงษ์ (2540) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง รูปแบบการนำเสนอข้อมูลผ่านอินเทอร์เน็ต ในลักษณะคล้ายหน้ากระดาษอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบของมัลติมีเดีย คือสามารถนำเสนอได้ทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและเสียงต่างๆ และมีความสามารถในการเชื่อมโยงสิ่งที่สัมพันธ์กันของเนื้อหาในแต่ละหน้าและไฟล์เข้าด้วยกัน ทำให้ผู้ใช้สามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

บุปผชาติ ทัพทิกรณ์ (2540) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง การคลิกเปิดเอกสารไฮเปอร์เท็กซ์และไฮเปอร์มีเดีย ทำให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงได้อย่างสะดวกรวดเร็วพร้อมด้วยข้อมูลมัลติมีเดียในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะป็นสื่อในการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามเวลาและสถานที่ที่คนสะดวก

บาร์คเกอร์ Barker, P. G. (1992) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง รูปแบบของหนังสือที่ประกอบด้วยหน้า หลาย ๆ หน้า นำเสนอเป็นเรื่องและหัวข้อที่ชัดเจนและไม่ได้รับการตีพิมพ์เป็นรูปเล่มบนกระดาษ แต่จะอยู่ในรูป Formatted Digital Files และต้องอ่านโดยใช้อุปกรณ์ช่วยอ่าน.

ไรส์ แอล และ เจ แรดดิน Reiss, L. and J. Radin (1995) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หมายถึง เอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถแสดงผลได้ทั้งภาพและเสียงด้วยอุปกรณ์

มัลติมีเดีย และสามารถโยงเอกสารข้อมูลจากจุดใดจุดหนึ่งในเอกสารชุดเดียวกันหรือเอกสารอื่น ๆ ที่อยู่ที่เดียวกันหรือคนละที่ก็ได้

จากความหมายที่กล่าวมา หนังสืออิเล็กทรอนิกส์จึงหมายถึง รูปแบบการนำเสนอข้อมูลผ่านสื่อมัลติมีเดียในรูปแบบวีซีดี โพรแกรมคอมพิวเตอร์ และการคลิกเปิดเอกสารไฮเปอร์เท็กซ์และไฮเปอร์มีเดีย ทำให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงได้อย่างสะดวกรวดเร็วพร้อมด้วยข้อมูลมัลติมีเดียในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สามารถนำเสนอได้ทั้งข้อความภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและเสียงต่างๆ และมีความสามารถในการเชื่อมโยงสิ่งที่สัมพันธ์กันของเนื้อหาในแต่ละหน้าและไฟล์เข้าด้วยกัน ทำให้ผู้ใช้สามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนสามารถที่จะเลือกเรียนได้ตามต้องการไม่จำกัดเวลาและสถานที่อีกด้วยประเภทของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

บาร์คเกอร์ Barker (1991) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) และแบ่งประเภทหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ออกเป็น 10 ประเภท

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบตำรา (Textbooks) หนังสือรูปหนังสือปกติที่พบเห็นทั่วไป หลักหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ชนิดนี้สามารถกล่าวได้ว่าเป็นการแปลงหนังสือจากสภาพสิ่งพิมพ์ปกติเป็นสัญญาณดิจิทัล เพิ่มศักยภาพเดิมการนำเสนอการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ด้วยศักยภาพของคอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน เช่น การเปิดหน้าหนังสือ การสืบค้นการคัดเลือก เป็นต้น

2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือเสียงอ่าน มีเสียงคำอ่านเมื่อเปิดหนังสือจะมีเสียงอ่าน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประเภทนี้เหมาะสมสำหรับเด็กเริ่มเรียน หรือหนังสือฝึกออกเสียงหรือฝึกพูด (Talking Book) เป็นต้น หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ชนิดนี้เป็นการเน้นคุณลักษณะด้านการนำเสนอเนื้อหาที่เป็นตัวอักษรและเสียงเป็นคุณลักษณะหลัก นิยมใช้กับกลุ่มผู้อ่านที่มีระดับทักษะทางภาษา โดยเฉพาะด้านการฟังหรือการอ่านค่อนข้างต่ำ เหมาะสำหรับการเริ่มต้นเรียนภาษาเด็ก ๆ หรือผู้ที่กำลังฝึกภาษาที่สอง หรือฝึกภาษาใหม่ เป็นต้น

3. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือภาพนิ่ง หรืออัลบั้มภาพ (Static Picture Books) เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีคุณลักษณะหลักเน้นจัดเก็บข้อมูล และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภาพนิ่ง (Static Picture) หรืออัลบั้มภาพเป็นหลัก เสริมด้วยการนำศักยภาพของคอมพิวเตอร์มาใช้ในการนำเสนอ เช่น การเลือกภาพที่ต้องการ การขยายหรือย่อขนาดของภาพของคอมพิวเตอร์มาใช้ในการนำเสนอ เช่น การเลือกภาพที่ต้องการ การขยายหรือย่อขนาดของภาพหรือตัวอักษรการสำเนาหรือการถ่ายโอนภาพ การแต่งเติมภาพ การเลือกเฉพาะส่วนของภาพ (Cropping) หรือเพิ่มข้อมูลเชื่อมโยงภายใน (Linking Information) เช่น เชื่อมข้อมูลเสียงประกอบ เป็นต้น

4. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือภาพเคลื่อนไหว (Moving Picture Books) เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เน้นการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบภาพวีดิทัศน์ (Videoclips) หรือภาพยนตร์

สั้นๆ (Fim Cips) ผสมกับข้อมูลสารสนเทศที่อยู่ในรูปตัวหนังสือ (Text Information) ผู้อ่านสามารถเลือกชมศึกษาข้อมูลได้ ส่วนใหญ่นิยมนำเสนอข้อมูลเหตุการณ์ประวัติศาสตร์หรือเหตุการณ์สำคัญ ๆ เช่น ภาพเหตุการณ์สงครามโลก ภาพการกล่าวสุนทรพจน์ของบุคคลสำคัญๆ ของโลกในโอกาสต่างๆ ภาพเหตุการณ์ความสำเร็จหรือสูญเสียของโลก เป็นต้น

5. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือสื่อประสม (Multimedia Books) เป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่นำเสนอข้อมูลเนื้อหาสาระ ในลักษณะเป็นสื่อประสมระหว่างสื่อภาพ Visual Media) เป็นทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวกับสื่อประเภทเสียง (Audio Media) ในลักษณะต่าง ๆ ผสมกับศักยภาพของคอมพิวเตอร์อื่นเช่นเดียวกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ ที่กล่าวมาแล้ว

6. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือสื่อหลากหลาย (Polymedia Books) เป็นแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีลักษณะเช่นเดียวกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสม แต่มีความหลากหลายในคุณลักษณะด้านความเชื่อมโยงระหว่างข้อมูลในเล่มที่บันทึกในลักษณะต่าง ๆ เช่น ตัวหนังสือ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว เสียงดนตรี และอื่นๆ เป็นต้น

7. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสือเชื่อมโยง (Hypermedia Books) เป็นหนังสือที่มีคุณลักษณะสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาสาระภายในเล่ม (Internal Information Linking) ซึ่งผู้อ่านสามารถคลิกเพื่อเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาสาระที่ออกแบบเชื่อมโยงกันภายใน การเชื่อมโยงเช่นนี้มีคุณลักษณะเช่นเดียวกับบทเรียนโปรแกรมแบบแตกกิ่ง (Branching Programmed Instruction) นอกจากนี้ยังสามารถเชื่อมโยงกับแหล่งเอกสารภายนอก (External or Information Sources) เมื่อเชื่อมต่อบนอินเทอร์เน็ตหรืออินทราเน็ต

8. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบหนังสืออัจฉริยะ (Intelligent Electronic books) เป็นหนังสือประสม แต่มีการใช้โปรแกรมขั้นสูงที่สามารถมีปฏิกริยา หรือปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านเสมือนหนังสือมีสติปัญญา (อัจฉริยะ) ในการไตร่ตรอง หรือคาดคะเนในการโต้ตอบ หรือมีปฏิกริยากับผู้อ่าน

9. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อหนังสือทางไกล (Telemedia Electronic Books) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประเภทนี้มีคุณลักษณะหลักต่างๆ คล้ายกับ Hypermedia Electronic Books แต่เน้นการเชื่อมโยงกับแหล่งข้อมูลภายนอกผ่านระบบเครือข่าย (Online Information Sources) ทั้งที่เป็นเครือข่ายเปิด และเครือข่ายเฉพาะสมาชิกของเครือข่าย

10. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบไซเบอร์สเปซ (Cyberspace Books) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ประเภทนี้มีลักษณะเหมือนกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หลายๆ แบบที่กล่าว มาแล้วมาผสมกันสามารถเชื่อมโยงแหล่งข้อมูลทั้งจากแหล่งภายในและภายนอกสามารถนำเสนอข้อมูลในระบบสื่อที่หลากหลาย สามารถปฏิสัมพันธ์กับผู้อ่านได้หลากหลายมิติ

ลักษณะรูปแบบของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

หัวใจสำคัญของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คือซีดี-รอมหรือแผ่นจานแสงข้อมูล จุดที่บันทึกข้อมูลจะถูกอ่านด้วยแสงเลเซอร์ จุดเด่นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คือ ความสามารถในการใช้งานข้อมูลที่บรรจุในแผ่นดิสก์แบบเดียวกับคอมพิวเตอร์สามารถใช้งานในรูปแบบของตัวหนังสือและกราฟิกที่เรียกว่าไฮเปอร์เท็กซ์ จุดอ่อนคือ ถ้ามีข้อมูลมากทำให้มีขนาดใหญ่และเปลืองไฟมาก ดังนั้นจึงต้องมีการออกแบบให้เล็กเบาและใช้พลังงานน้อย ตารางที่ 2 แสดงข้อเปรียบเทียบถึงความแตกต่างระหว่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และ หนังสือจริง เครือข่ายเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ (2548) ดังตาราง 3

ตาราง 3 เปรียบเทียบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และหนังสือแบบเรียนทั่วไป

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์	หนังสือจริง
1. ต้องการ battery	1. ไม่ต้องการการ reboot
2. หยุดได้หากต้องการให้หยุด	2. การอ่านครั้งสุดท้ายเกือบจะคงอยู่ตลอดไป
3. สามารถอ่านในความมืดได้	3. ต้องการแสงไฟในการอ่านเวลากลางคืน
4. มีคำอธิบายที่สะดวกในการค้นหาคำ	4. การ browse เนื้อหาทั้งหมดง่ายกว่า
5. จดจำไว้เมื่อไม่ใช้งาน	5. ต้องการ bookmark
6. การแสดงภาพกราฟิกไม่ค่อยสวยงาม	6. ต้นฉบับมีคุณภาพสูง
7. ประหยัดเนื้อที่และน้ำหนัก	7. สามารถพกพาได้สะดวก
8. มีอิสระในการอ่านเนื้อหา	8. สะดวกในการให้ยืมหรือขาย
9. ราคาเริ่มต้นสูง	9. ไม่ต้องการอุปกรณ์ประกอบ
10. การอ่านตัวอักษรอาจมีเสียงประกอบ	10. ต้องการทางเลือก "เทพบันทึกเสียง"
11. อาจมีเสียงเตือน	11. ไม่ต้องการเสียงเตือน
12. สะดวกถึงมือผู้อ่านทันทีที่เมื่อมีการ download	12. ราคาถูกกว่าแล้วแต่ผู้ผลิตจะกำหนดราคา
13. ถือเป็นหนังสือฉบับส่วนตัวที่สามารถแก้ไขได้	13. จับต้องได้และเกิดความอบอุ่นใจในการอ่านมากกว่า
14. เหมือนการอ่านหนังสือจริงๆ	14. เมื่อวางบนชั้นดูสวยงามและเหมาะสมจะเป็นของขวัญสำหรับผู้รักการอ่าน
15. เอื้อประโยชน์ต่อสิ่งแวดล้อม	15. ตัว พิมพ์ มักจะมีความคมชัด
	16. ผู้อ่านทุกคนสามารถอ่านได้

จากตารางภาคแสดงข้อเปรียบเทียบถึงความแตกต่างระหว่างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และหนังสือองค์ประกอบของกระบวนการผลิตและการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีนักการศึกษาและวิชาการได้กล่าวไว้หลายท่าน ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านมัลติมีเดีย บริษัทไมโครซอฟท์ได้ร่วมกับผู้ผลิตฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้องกับพีซีมัลติมีเดียทำการกำหนดมาตรฐานของพีซีมัลติมีเดียขึ้นโดยใช้ชื่อว่า เอ็มพีซี (MPC : Multimedia Personal Computer) เพื่อกำหนดคุณสมบัติขั้นพื้นฐานในการผลิตพีซีให้เป็นระบบมัลติมีเดียพีซีซึ่งประกอบด้วยการ์ดเสียง เครื่องขับซีดีรอม ลำโพงภายนอก และซอฟต์แวร์รันบนไมโครซอฟท์วินโดวส์ในปัจจุบันมาตรฐานเอ็มพีซี (MPC) ประกอบด้วยอุปกรณ์ดังนี้ ไพลิน บุญเดช (2539)

1.1 ไมโครคอมพิวเตอร์ชนิดส่วนบุคคล หรือชนิดเวิร์คสเตชัน (Workstation)

1.2 วิธีการที่หลากหลายในการปฏิสัมพันธ์กับระบบ เช่น มีคีย์บอร์ด เมาส์ หรือ จอแบบสัมผัส (Touch Screen)

1.3 จอภาพต้องสามารถแสดงภาพที่มีความละเอียดสูง รวมถึงการแสดงข้อความกราฟิก ภาพเคลื่อนไหวและภาพวิดีโอได้

1.4 มีลำโพงเสียงที่มีศักยภาพในการเปล่งเสียงพูดและเสียงดนตรี activate Windows

1.5 มีไมโครโฟนชนิดไดนามิก หรือคอนเดนเซอร์

1.6 มีหน่วยขับซีดีรอม หรือออปติคอลลิสต์ (Optical Disk)

2. องค์ประกอบด้านบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบคอมพิวเตอร์มัลติมีเดียในการออกแบบและพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้ได้บทเรียนที่มีประสิทธิภาพ จะต้องประกอบด้วยบุคลากรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องดังนี้ ช่วงโชติ พันธุเวช (2535) สุทธิพร จิตต์มิตรภาพ (2539)

2.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร และเนื้อหา เป็นบุคลากรที่มีความรู้ประสบการณ์ทางด้านการออกแบบและการพัฒนาหลักสูตร รวมถึงการกำหนดเป้าหมายและทิศทางของหลักสูตร วัตถุประสงค์พื้นฐานการเรียนรู้ของผู้เรียน ขอบข่ายของเนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนรายละเอียดคำอธิบายของเนื้อหาวิชาตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลของหลักสูตรบุคคลกลุ่มนี้จะเป็นผู้ที่สามารถให้คำปรึกษาแนะนำเรียกว่าทรัพยากรบุคคลด้านหลักสูตร

2.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอน เป็นบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการเสนอเนื้อหาวิชาใดวิชาหนึ่งโดยเฉพาะซึ่งเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ และมีความสำเร็จในด้านการเรียนการสอนมาเป็นอย่างดี เป็นต้นว่ามีความรู้เรื่องเนื้อหาอย่างลึกซึ้งสามารถจัดลำดับความยากง่าย ความสัมพันธ์ และความต่อเนื่องของเนื้อหา รู้เทคนิควิธีการนำเสนออย่างลึกซึ้งสามารถจัดลำดับความยากง่าย

ความสัมพันธ์และความต่อเนื่องของเนื้อหา หรือวิธีการสอนการออกแบบและการสร้างบทเรียน ตลอดจนมีวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมาเป็นอย่างดี บุคคลกลุ่มนี้จะเป็นผู้ช่วยทำให้การออกแบบบทเรียนมีทั้งคุณภาพและประสิทธิภาพที่น่าสนใจ

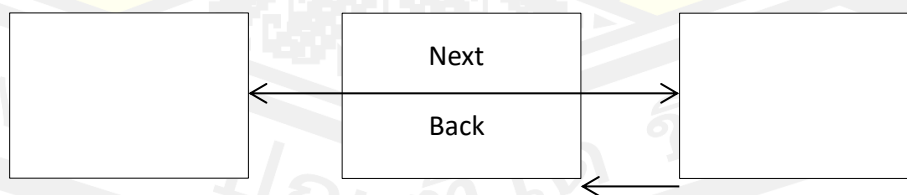
2.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการเรียนการสอน จะช่วยทำหน้าที่ในการออกแบบและคำแนะนำปรึกษาทางด้านการวางแผนการออกแบบบทเรียน ประกอบด้วยการออกแบบและการจัดวางรูปแบบ การออกแบบหน้าจอหรือเฟรมเนื้อหา การเลือกและวิธีการใช้ตัวอักษร เส้นรูปทรง กราฟิก แผนภาพ แผนภูมิ รูปภาพ สี แสง เสียง การจัดทำรายงานและสื่อการเรียนการสอนที่จะช่วยให้บทเรียนมีความสวยงาม และน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

2.4 ผู้เชี่ยวชาญด้านโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เป็นผู้ทำงานด้านคอมพิวเตอร์หรือผู้เชี่ยวชาญโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์และสร้างสื่อมัลติมีเดีย อดิศักดิ์ เช่น เสถียร (2541) กระบวนการผลิตสื่อมัลติมีเดียก็คล้ายๆกับอุตสาหกรรมภาพยนตร์ที่ต้องมีคนเกี่ยวข้อง จำนวนบุคลากรที่จำเป็นในการผลิตงานจะนำมาซึ่งทักษะและความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านและต้องมีการติดต่อสื่อสารกันในกลุ่มที่ทำงานเพื่อให้ผลงานออกมามีความกลมกลืนกันกับกลุ่มคนดังกล่าว ได้แก่ ผู้ออกแบบงานกราฟิก โปรแกรมเมอร์ผู้ออกแบบตกแต่งเสียง ผู้ถ่ายวิดีโอ ผู้ออกแบบภาพเคลื่อนไหว

เป็นต้น

โครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มี 3 ลักษณะ ยรรยง สกฤตกาญจนวดี (2539) คือ

1. แบบเส้นตรง (Linear Program) รูปแบบของโครงสร้างแบบนี้ จะเป็นลักษณะเส้นตรงที่ผู้อ่านจะเริ่มอ่านไปที่ละหน้าตามลำดับ การย้อนกลับไปหน้าเดิมก็เป็นการย้อนกลับไปหน้าที่ผ่านมาแล้วตามลำดับด้วยเช่นกัน Dean (2540)

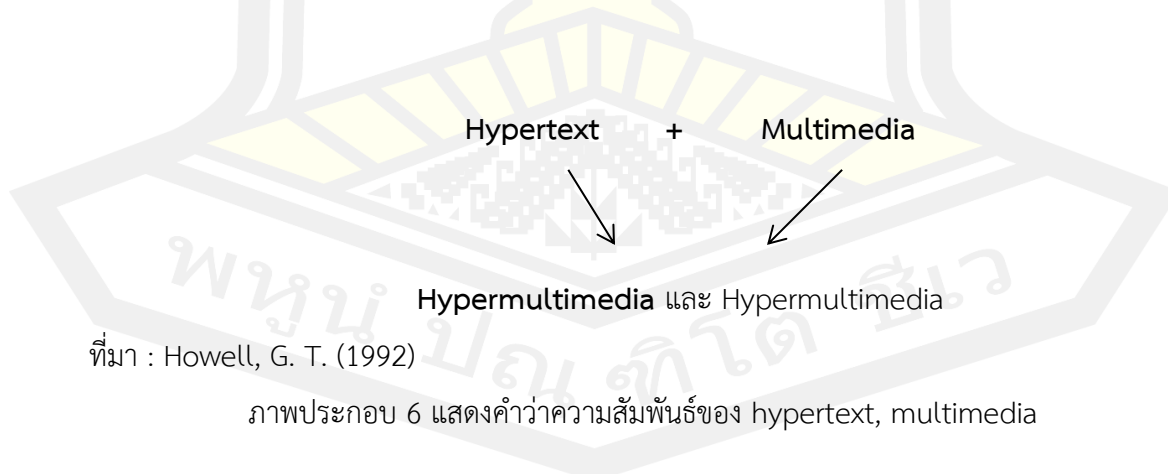
ภาพประกอบ 5 แสดงโครงสร้างในรูปแบบเส้นตรง (Linear Program)

2. เป็นแบบสาขา (Nonlinear Program) หนังสือที่มีขนาดใหญ่ควรจัดระบบเป็น "สาขา" หรือ "กลุ่มพื้นที่" ที่ผู้อ่านสามารถเลือกคิดตามไปยังสาขาที่จะนำไปยัง "ทางแยก" และไปยังกลุ่มของหน้าที่สัมพันธ์กัน หรือเป็นการให้ข้ามจากสาขาหนึ่งไปยังอีกสาขาหนึ่งก็ได้โดยไม่ต้องมีการ

"ย้อนกลับขึ้นไปก่อน" การที่นำทางจากสาขาหลักสาขาหนึ่งไปยังอีกสาขาหนึ่งผู้อ่านต้องย้อนลำดับของสาขานั้นกลับไปจุดเริ่มต้นก่อน คือ ผู้เรียนสามารถไปตามทางต่างได้อย่างอิสระ ในบางครั้งอาจไม่มีลักษณะเป็นเส้นตรง (Linear) คือ เดินไปตามเส้นทางอย่างเป็นลำดับจากเพจ (Page) หนึ่งไปยังอีกเพจ (Page) หนึ่งจากสารสนเทศหนึ่งไปยังอีกสารสนเทศหนึ่งหรือแยกแขนงไปตามลำดับเนื้อหา (Hierarchical) หรือเดินตามเส้นทางอย่างอิสระไม่กำหนดขอบเขตของเส้นทาง Dean (2540)

จากลักษณะโครงสร้างดังกล่าว หนังสืออิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นการนำเสนอบทเรียนในรูปแบบที่มีการสร้างทางเลือกให้แก่ผู้เรียน โดยเริ่มต้นที่หน่วยหลักหรือรอบหลัก ซึ่งทำหน้าที่เหมือนสารบัญหรือจุดเริ่มต้นสำหรับการเชื่อมโยงไปยังข้อมูลต่างๆ ที่อ้างถึง ผู้เรียนสามารถกำหนดเส้นทางเลือกเดินไปตามความรู้พื้นฐาน ความต้องการและความสามารถ บทเรียนจะมีลักษณะโต้ตอบกับผู้เรียนหรือปฏิสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้เรียนสามารถคลิกเลือกข้อความหรือสื่ออื่น ๆ (ภาพนิ่ง, ภาพเคลื่อนไหว ที่ถูกเชื่อมโยงอยู่ตำแหน่งต่างๆ ของเอกสารนั้น (Hypermedia) ให้แสดงผลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ต้องการได้ นอกจากนี้ยังสามารถเลือกกระโดดข้ามหน้า หรือแยกไปในหน้าเรื่องย่อยแล้วกลับมาที่เดิมได้ เส้นทางเดินของผู้เรียนจึงมีได้หลายเส้น ขึ้นอยู่กับว่าผู้เรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาในหน้าแต่ละหน้ามากน้อยเพียงใด หน้า que เพิ่มขึ้นในแต่ละเรื่องจะเป็นการหาจากรายละเอียดน้อยไปสู่มากตามลำดับ

1. โครงสร้างของสื่อหลายมิติ มีส่วนประกอบที่สำคัญ 2 ส่วน คือ ข้อความหลายมิติและมัลติมีเดีย ดังที่ โฮเวลล์ Howell, G. T. (1992) ได้กล่าวถึง สื่อหลายมิติไว้ดังนี้ คำว่า hypermedia เป็นการรวมด้วยกันของ hypertext กับ multimedia โดยการรวมเอาเทคโนโลยีของ multimedia รวมกับแนวคิดทางด้าน hypertext ดังภาพประกอบ

ที่มา : Howell, G. T. (1992)

ภาพประกอบ 6 แสดงคำว่าความสัมพันธ์ของ hypertext, multimedia

จากภาพประกอบ บุปผชาติ ทัพทิกรณ์ (2529) ได้กล่าวว่า ส่วนประกอบสำคัญของสื่อหลายมิติ มี 3 ส่วน คือ

1. ส่วนส่ง เป็นส่วนที่อาจปรากฏในรูปของปุ่มข้อความ คำสำคัญ หรือรูปภาพ เป็นส่วนสำคัญสำหรับให้ผู้อ่านมีปฏิสัมพันธ์โดยการคลิกเมาส์เพื่อไปยังส่วนรับ

2. ส่วนรับ เป็นส่วนของข้อมูลที่อาจเป็นคำ หรือข้อความ ประโยค ย่อหน้า หน้ารูปภาพ เสียงภาพยนตร์ ภาพเคลื่อนไหว ภาพวีดิทัศน์ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความต้องการ ที่ตอบสนองข้อมูลอะไรให้ผู้อ่านทราบ ส่วนรับจะเป็นส่วนที่สื่อข้อมูลที่สัมพันธ์กับส่วนส่ง และในส่วนรับเองอาจมีส่วนส่งเพื่อเชื่อมโยงไปยังส่วนรับอื่นต่อไป

3. ส่วนเชื่อม เป็นส่วนของการเชื่อมโยงในลักษณะต่างๆ ซึ่งอาจเป็นการเชื่อม ในหน้าเดียวกันหรือเอกสารเดียวกัน หรือเป็นการเชื่อมจากแฟ้มเอกสารหนึ่งไปยังอีกเอกสารหนึ่งในคอมพิวเตอร์เครื่องเดียวกัน หรือต่างเครื่องกัน หรือต่างเครือข่ายกัน เป็นต้น

บทเรียนสื่อหลายมิติ จึงหมายถึง บทเรียนคอมพิวเตอร์ที่ช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ให้ก้าวหน้า โดยอาศัยการเชื่อมโยงคำหรือวลี ไป ยังข้อความที่ต้องการจากฐานข้อมูลที่มีอยู่ และมีส่วนประกอบ มัลติมีเดีย ได้แก่ ข้อความ รูปภาพ ภาพถ่าย ภาพกราฟิก ภาพวิดีโอ ภาพเคลื่อนไหวเสียงพูด เสียงดนตรี เป็นต้น

หลักการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

จิตเกษม พัฒนาศิริ (2539) รูปแบบของการเขียนบทเรียนซึ่งเกี่ยวกับขั้นตอนของการสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งขั้นตอนการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นี้ ตัดแปลงมาจากกระบวนการเรียนรู้การสอนของ กายเย่ (Cagne) ผสมผสานกับวิธีการออกแบบเว็บเพจ (Web Page) ที่ใช้กันโดยทั่วไป ดังนี้

1. ได้รับความสนใจ (Gain Attention) ก่อนจะเริ่มเรียน จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เรียนควรได้รับแรงกระตุ้นและแรงจูงใจให้อยากที่จะเรียน ดังนั้นจึงควรเริ่มด้วยลักษณะการใช้ภาพสี และเสียงจะเป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะศึกษาเนื้อหาไปในตัว การเตรียมและการกระตุ้นผู้เรียนในขั้นแรกก็คือการใช้รายงานสารบัญ แสดงรายละเอียดของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบสื่อประสมหรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า โฮมเพจ (Home Page) ซึ่งจะเป็เมนูชนิดกราฟิกและเป็นข้อมูลหน้าแรกที่จะแนะนำและบอกให้ผู้เรียนทราบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์นี้มีข้อมูลอะไรซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลที่เชื่อมโยงกันอยู่ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างรวดเร็วและเป็นทางที่จะป้องกันไม่ให้ผู้เรียนหลงทางได้ดีที่สุด

2. บอกวัตถุประสงค์ (Specify Objectives) การบอกวัตถุประสงค์ของเรื่อง ที่เรียนนั้น เป็นการบอกให้ผู้เรียนได้รู้ถึงประเด็นสำคัญของเนื้อหา และโครงสร้างของเนื้อหาอย่างกว้างๆซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถผสมผสานแนวคิดในรายละเอียดและส่วนย่อยของเนื้อหา ซึ่งจะมีผลทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ทบทวนความรู้เดิม (Activate Prior Knowledge) ก่อนที่จะให้ความรู้ใหม่ แก่ผู้เรียน ซึ่งในส่วนของเนื้อหาและแนวความคิดนั้นๆ ผู้เรียนอาจจะไม่มีพื้นฐานมาก่อน มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ออกแบบโปรแกรมควรจะต้องหาวิธีทบทวนความรู้เดิมในส่วนที่จำเป็น ก่อนที่จะรับความรู้ใหม่เพื่อเป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมที่จะรับความรู้ใหม่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีลักษณะที่ปรากฏในรูปรายการ หัวข้อที่แบ่งออกเป็นภาคเป็นตอนจัดเรื่องตามลำดับต่อเนื่องเชื่อมโยงกันอย่างมีเหตุผลหรือตามโครงสร้างเนื้อหาของวิชา รายวิชาหรือความยากง่ายของการเรียนรู้ของศาสตร์นั้น ๆ การทบทวนความรู้เดิมอาจเป็นไปในรูปแบบการกระตุ้นดังกล่าว อาจแสดงด้วยถ้อยคำพูดหรือภาพหรือเป็นการผสมผสานกันแล้วแต่ความเหมาะสม และจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อหา

4. การเสนอเนื้อหาใหม่ (Present New Information) การเสนอภาพที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาประกอบด้วยข้อความสั้นๆ ง่าย และได้ใจความเป็นหัวใจที่สำคัญของการเรียนการสอนด้วยคอมพิวเตอร์ การใช้ภาพประกอบจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ง่ายขึ้นและความคงทนในการจำจะดีกว่าใช้คำพูดเพียงอย่างเดียวภาพนอกจากจะช่วยเปรียบเทียบเพื่ออธิบายความหมายนามธรรมให้ง่ายต่อการเรียนรู้แล้ว การใช้แผนภูมิแผนภาพหรือแผนสถิติ เป็นสิ่งที่ผู้ออกแบบโปรแกรมควรคำนึงถึงอยู่เสมอเช่นกัน ที่สำคัญไม่ควรเน้นไปที่ความสวยงามมาก จนละเลยความสำคัญของเนื้อหาไป

5. ชี้แนวทางการเรียนรู้ (Guide Learning) ผู้เรียนจะจำได้ดีหากมีการจัดระบบนำเสนอเนื้อหาที่ดีและสัมพันธ์กับประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิมของผู้เรียน ทฤษฎีบางทฤษฎีได้กล่าวว่าการเรียนรู้กระจ่างชัดนั้นทางเดียวที่จะเกิดขึ้นได้ก็คือ การที่ผู้เรียนได้วิเคราะห์และตีความในเนื้อหาใหม่ บนพื้นฐานความรู้และประสบการณ์เดิมรวมกันเป็นความรู้ใหม่ หน้าที่ของผู้ออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในขั้นนี้ก็คือ พยายามหาเทคนิคในกระตุ้นให้ผู้เรียนนำความรู้เดิมมาใช้ในการศึกษาความรู้ใหม่ นอกจากนั้นยังต้องพยายามหาวิธีที่จะทำให้การศึกษาความรู้ใหม่ของผู้เรียนมีความกระจ่างชัดเท่าที่จะทำได้ เทคนิคในการใช้ภาพเปรียบเทียบและเทคนิคการให้ตัวอย่างอาจช่วยให้ผู้เรียนแยกแยะและเข้าใจเรื่องราวต่างๆ ได้ชัดเจนขึ้นในบางเนื้อหาออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ อาจใช้หลักการของการนำเสนอเนื้อหาใหม่ (Guide Discovery) ซึ่งหมายถึงการพยายามให้ผู้เรียนคิดหาเหตุผล ค้นคว้าและวิเคราะห์ หากคำตอบด้วยตัวเอง โดยการออกแบบจะค่อย ๆ ชี้แนะจากจุดกว้างๆ และแคบลงจนผู้เรียน หากคำตอบได้เอง นอกจากนั้นก็ใช้คำพูดกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดก็เป็นเทคนิคอีกประการหนึ่งที่น่า จะนำมาใช้ ทั้งนี้เนื้อหาที่จะนำมาแสดงในจอภาพไม่ควรที่จะยาวเกินไป ถ้าเนื้อหามีจำนวนมากควรแบ่งเนื้อหาออกเป็นแฟ้มแล้วเชื่อมโยงแฟ้มที่มีความสัมพันธ์กันเข้าด้วยกันแทนเพื่อความสะดวกในการอ่านและการอ่านและการดาวน์โหลดข้อมูล

6. การกระตุ้นตอบสนอง (Elicit Responses) ทฤษฎีการเรียนรู้หลายทฤษฎีกล่าวว่า การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดนั้น เกี่ยวข้องโดยตรงกับระดับและขั้นตอนของการประมวลข้อมูลหากผู้เรียนได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมในส่วนที่เกี่ยวกับเนื้อหา การคิดและการตอบจะช่วย

ให้ผู้เรียนสามารถจำเนื้อหาได้มากกว่าการอ่านหรือการคัดลอกข้อความจากผู้อื่นเพียงอย่างเดียว คอมพิวเตอร์มีข้อได้เปรียบเหนืออุปกรณ์อื่นๆ อย่าง เช่น เครื่องวิดีโอทัศน์ ภาพยนตร์สไลด์ เทปคาสเซ็ท หรือสื่อการสอนอื่น ๆ ซึ่งจัดเป็นสื่อการสอน แบบไม่ปฏิสัมพันธ์ (Non -interactive) คือ การเรียนจากคอมพิวเตอร์นั้นผู้เรียนสามารถ มีกิจกรรมร่วมหลายลักษณะแม้จะเป็นการแสดงความคิดเห็น การเลือกกิจกรรมและการโต้ตอบก็สามารถทำได้ กิจกรรมเหล่านี้เองที่ทำให้ ผู้เรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่าย และเมื่อมีส่วนร่วม คิดคำนวณ คิดนำหรือคิดตาม ย่อมมีส่วนร่วมประสานให้โครงสร้างของการจำดีขึ้น

7. ให้ข้อมูลย้อนกลับ (Provide Feedback) โดยการบอกจุดมุ่งหมายที่ชัดเจนและให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อบอกว่าขณะนั้นผู้เรียนอยู่ตรงไหน ห่างจากเป้าหมายเท่าใด การให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นภาพจะช่วยเพิ่มความสนใจมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าภาพนั้นเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน

8. ทดสอบความรู้ (Assess Performance) การทดสอบความรู้ใหม่ซึ่งอาจเป็นการทดสอบระหว่างเรียนหรือการทดสอบตอนท้ายบทเรียนเป็นสิ่งจำเป็น การทดสอบดังกล่าวอาจเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทดสอบตนเอง การทดสอบเพื่อเก็บคะแนนหรือจะเป็นการทดสอบเพื่อวัดว่าผู้เรียนผ่านเกณฑ์ต่ำสุด เพื่อที่จะศึกษาบทเรียนต่อไปหรืออย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้

9. การจำและการนำไปใช้ (Promote Retention and Transfer) ในการเตรียมสอนสำหรับชั้นเรียนปกติตามข้อเสนอแนะของกาเย่ (Cagne) นั้น ในขั้นตอนสุดท้ายนี้จะเป็นกิจกรรมสรุปเฉพาะประเด็นสำคัญ รวมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทบทวนหรือซักถามปัญหา ก่อนจบบทเรียนในชั้นนี้เองที่ผู้สอนจะต้องแนะนำการนำความรู้ใหม่ไปใช้หรืออาจแนะนำการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม การประยุกต์หลักเกณฑ์ดังกล่าวมาใช้ในการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จึงควรปฏิบัติ ดังนี้

9.1 บอกให้ผู้เรียนรู้ว่า ความรู้ใหม่มีส่วนสัมพันธ์กับความรู้หรือประสบการณ์ที่ผู้เรียนคุ้นเคย

9.2 ทบทวนแนวคิดที่สำคัญเพื่อการสรุป

9.3 เสนอแนะสถานการณ์ที่ถึงแหล่งข้อมูลความรู้ใหม่อาจถูกนำไปใช้ประโยชน์

9.4 บอกผู้เรียนถึงแหล่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อเนื่อง

ชั้นการสอน 9 ชั้นของกาเย่ นี้ เป็นเทคนิคการออกแบบบทเรียนที่ใช้ได้กว้าง โดยวัตถุประสงค์ของโมเดลดังกล่าวนี้เป็นการวางแผนการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติ นอกจากนี้เทคนิคอย่างหนึ่งในการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คือ การพยายามทำให้ผู้เรียนมีความรู้ใกล้เคียงกับการเรียนรู้จากผู้สอนโดยตรง ดังนั้นขั้นตอนการสอนดังกล่าวจึงถูกนำมาดัดแปลงให้สอดคล้องกับสมรรถนะของคอมพิวเตอร์ในปัจจุบัน ชั้นการสอนทั้ง 9 ชั้น ไม่จำเป็นต้องแยกแยะออกไปเป็นลำดับ และไม่จำเป็นต้องครบทั้ง 9 ชั้น การออกแบบบทเรียนจะครอบคลุมชั้นการสอนอย่างไรขึ้นอยู่กับเทคนิคการนำเสนอและเนื้อหาขอบทเรียนนั้น ๆ ด้วยการยึดชั้นการสอนทั้ง 9 ชั้นเป็นหลักและใน

ขณะเดียวกันก็พยายามปรับเทคนิคการนำเสนอใหม่ๆ ไม่ให้ซ้ำกันจนน่าเบื่อ ซึ่งเป็นวิธีหนึ่งที่ผู้ออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ควรรำพึง เสาวลักษณ์ ญาณสมบัติ(2545)

จิตเกษม พัฒนาศิริ (2539) หลักการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์นั้นก็เหมือนกับการเขียนหนังสือ หนังสือเล่มนั้นจะน่าอ่านมากน้อยเพียงใด ส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับการออกแบบปกหนังสือ (Home Page) เนื้อหาวิธีการเขียนว่าทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้หรือไม่จึงเป็นหน้าที่ของผู้สร้างและผู้ออกแบบที่จะต้องหาหนทางให้ผู้ใช้สามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วและถูกต้องตรงกับวัตถุประสงค์ของการใช้งาน

ความสำคัญของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์นั้นมีประโยชน์ต่อผู้อ่าน โดยมีรายละเอียดโดยสรุป ดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถย้อนกลับเพื่อทบทวนบทเรียนหากไม่เข้าใจ และสามารถเลือกเรียนได้ตามเวลาและสถานที่ที่ตนเองสะดวก บุปผชาติ ทัพทิกรณ์ (2540)
2. การตอบสนองที่รวดเร็วของคอมพิวเตอร์ที่ให้ทั้งสี สัน ภาพ และเสียง ทำให้เกิดความตื่นเต้น และไม่เบื่อหน่าย และยังช่วยให้ผู้สอนมีเวลาศึกษาและพัฒนาความสามารถของตนเองได้มากขึ้น
สุทธิพงษ์ หกสุวรรณ (2538)
3. ช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีประสิทธิภาพในแง่ที่ลดเวลาลดค่าใช้จ่าย สนองความต้องการและความสามารถของบุคคล มีประสิทธิผลในแง่ที่ทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย วารินทร์ รัศมีพรหม (2537)
4. ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนหัวข้อที่สนใจข้อใดก่อนก็ได้ และสามารถย้อนกลับไปกลับมาในเอกสาร หรือกลับมาเริ่มต้นที่จุดเริ่มต้นใหม่ได้อย่างสะดวกรวดเร็ว พงษ์ระพี เดชพาหพงษ์ (2540)
5. สามารถแสดงทั้งข้อความ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียงได้พร้อมกัน หรือ จะเลยให้แสดงเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ ครรชิต มาลัยวงศ์ (2540)
6. การจัดเก็บข้อมูลจะสามารถจัดเก็บไฟล์แยกกระหว่างตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวและเสียง โดยใช้เท็กซ์ไฟล์เป็นศูนย์กลาง แล้วเรียกมาใช้ร่วมกันได้โดยการเชื่อมโยงข้อมูลจากสื่อต่าง ๆ ที่อยู่คนละที่เข้าด้วยกัน นอกจากนั้นยังสามารถปรับเปลี่ยน แก้ไขและเพิ่มเติมข้อมูลได้ง่าย สะดวกและรวดเร็ว ทำให้สามารถปรับปรุงบทเรียนให้ทันสมัยกับเหตุการณ์ได้เป็นอย่างดี ศรีนัย ไมตรีเวช (2540)
7. ผู้เรียนสามารถค้นหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกันกับเรื่องที่กำลังศึกษา จากแฟ้มเอกสารอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงอยู่ได้อย่างไม่จำกัดจากทั่วโลก กิตติ ภัคดีวัฒน์กุล (2540)

8. เสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้มีเหตุผล มีความคิดและทักษะที่เป็น Logical เพราะการโต้ตอบกับเครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้เรียนจะต้องทำอย่างมีขั้นตอน มีระเบียบ และมีเหตุผลพอสมควร เป็นการฝึกลักษณะนิสัยที่ดีให้กับผู้เรียน

9. ผู้เรียนสามารถบูรณาการการเรียนการสอนในวิชาต่างๆ เข้าด้วยกันได้อย่างเกี่ยวเนื่อง และมีความหมาย

10. ครูมีเวลาติดตามและตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียนแต่ละคนได้มากขึ้น

11. ครูมีเวลาศึกษาคำรา และพัฒนาความสามารถของตนเองได้มากขึ้น

12. ช่วยพัฒนาทางวิชาการ

5. ประสิทธิภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

วิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) กระบวนการนี้เป็นกระบวนการหาประสิทธิภาพโดยใช้หลักของความรู้และเหตุผลในการตัดสินคุณค่าของสื่อการเรียนการสอนโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ (Panel of Experts) เป็นผู้ตัดสินคุณค่าซึ่งเป็นการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในด้านความถูกต้องของการนำไปใช้ (Usability) ผลจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนจะนำมาหาประสิทธิภาพโดยใช้สูตร

$$C_{VR} = \frac{2Ne}{N} 1$$

เมื่อ	C_{VR}	แทน	ประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach)
	Ne	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับ (Number of Panelists Who Had Agreement)
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด (Total Number of Panelists)

เมื่อผู้เชี่ยวชาญประเมินสื่อการเรียนการสอนตามแบบประเมินที่สร้างขึ้นโดยใช้แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) (นิยมใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ) นำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนไปหาค่าตามสูตรสำหรับค่าเฉลี่ยของผู้เชี่ยวชาญที่ยอมรับจะต้องอยู่ในระดับมากขึ้นไปคือค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 - 5.00 ค่าที่คำนวณได้ต้องสูงกว่าค่าในตาราง (ตารางแสดงจำนวนผู้เชี่ยวชาญและค่าการยอมรับขั้นต่ำ) ตามจำนวนผู้เชี่ยวชาญจึงจะยอมรับว่าเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพแต่ถ้าไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดต้องปรับปรุงแก้ไขสื่อแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่แต่ผลการหาวิธีนี้ไม่นิยมใช้เพราะโอกาสที่ค่าการยอมรับขั้นต่ำของสื่อจะสูงถึงขั้นยอมรับได้ยากวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) วิธีการนี้จะนำสื่อ

ไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายการหาประสิทธิภาพของสื่อเช่นบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) บทเรียนโปรแกรมชุดการสอนแผนการสอนแบบฝึกทักษะเป็นส่วนมากใช้วิธีการหาประสิทธิภาพด้วยวิธีนี้ประสิทธิภาพที่วัดส่วนใหญ่จะพิจารณาจากเปอร์เซ็นต์การทำแบบฝึกหัดหรือกระบวนการเรียนหรือแบบทดสอบย่อยโดยแสดงเป็นค่าตัวเลข 2 ตัวเช่น $E_1/E_2 = 75/75$, $E_1/E_2 = 80/80$, $E_1/E_2 = 90/90$ เป็นต้น

เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีความแตกต่างกันหลายลักษณะดังตัวอย่าง $E_1/E_2 = 80/80$ ดังนี้

1. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือนักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนตัวเลขตัวหลัง (E_2) คือนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

2. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือจำนวนนักเรียนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคน ส่วนตัวเลขตัวหลัง (E_2) คือนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้นได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 เช่นมีนักเรียน 40 คน ร้อยละ 80 ของนักเรียนทั้งหมดคือ 32 คนแต่ละคนได้คะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน ถึงร้อยละ 80 (E_1) ส่วน 80 ตัวหลัง (E_2) คือผลการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนทั้งหมด (40 คน) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80

3. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือจำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยเทียบกับคะแนนที่ได้ก่อนเรียน (Pretest) ในที่นี้จะอธิบายเฉพาะตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) ดังนี้ สมมตินักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 10 แสดงว่าแตกต่างจากคะแนนเต็ม (ร้อยละ 100) เท่ากับ 90 ถ้านักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ $85-10 = 75$ ดังนั้นค่าของ $E_2 = (75/90) \times 100 = 83.33\%$ ถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($E_1 = 80$)

4. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E) หมายถึงนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อถูกมีจำนวนร้อยละ 80 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่าสื่อไม่มีประสิทธิภาพและชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อนั้นมีความบกพร่อง)

สรุปได้ว่า ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนจะนิยมตั้งเป็นตัวเลข E_1/E_2 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชา และเนื้อหาที่นำมาสร้างสื่อ นั้น ถ้าเป็นวิชาที่ค่อนข้างยาก อาจตั้งเกณฑ์ไว้ไม่สูงมากนัก เช่น 75/75, 80/80 หรือ 85/85 สำหรับวิชาที่มีเนื้อหาง่ายอาจตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 90/90 เป็นต้น นอกจากนี้ยังตั้งเกณฑ์เป็นค่าความคลาดเคลื่อนไว้เท่ากับร้อยละ 2.5 นั่นคือถ้าตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 90/90 เมื่อคำนวณแล้วค่าที่ถือว่าใช้ได้คือ 87.5/87.5 หรือ 87.5/90 เป็นต้น

ประสิทธิภาพของสื่อและเทคโนโลยีการเรียนการสอนจะมาจากผลลัพธ์ของการคำนวณ E_1 และ E_2 เป็นตัวเลขตัวแรกและตัวหลังตามลำดับถ้าตัวเลขเข้าใกล้ 100 มากเท่าไรก็ยิ่งถือว่าเป็นประสิทธิภาพมากขึ้นเป็นเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาการรับรองประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอน ส่วนแนวคิดในการหาประสิทธิภาพที่ควรคำนึงมี ดังนี้

1. สื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นต้องมีการกำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมเพื่อการเรียนการสอนอย่างชัดเจนและสามารถวัดได้
2. เนื้อหาบทเรียนที่สร้างขึ้นต้องผ่านการวิเคราะห์เนื้อหาตามจุดประสงค์การเรียนการสอน
3. แบบฝึกหัดและแบบทดสอบต้องมีการประเมินความเที่ยงตรงของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการสอนที่ได้วิเคราะห์ไว้ส่วนความง่ายและอำนาจการจำแนกของแบบฝึกหัดและแบบทดสอบควรมีการวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนในแต่ละข้อคำถาม
4. จำนวนแบบฝึกหัดต้องสอดคล้องกับจำนวนวัตถุประสงค์และต้องมีแบบฝึกหัดและข้อคำถามในแบบทดสอบครอบคลุมทุกจุดประสงค์ของการสอนจำนวนแบบฝึกหัดและข้อคำถามในแบบทดสอบไม่ควรน้อยกว่าจำนวนวัตถุประสงค์

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ (2551) ให้ความสำคัญว่า การหาดัชนีประสิทธิภาพ E_1/E_2 เป็นขั้นตอนของการทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้แล้ว (ไม่ใช่เป็นขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง) สามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าแผนการจัดการเรียนรู้ นั้นสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องหรือไม่ภายใต้สถานการณ์และกิจกรรมที่กำหนดให้โดยจะมีการเก็บข้อมูลของผลการเรียนรู้อันเนื่องมาจากนวัตกรรมหรือแผนการจัดการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ ซึ่งสามารถสะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการและความองงามของผู้เรียนได้โดยทั่วไป จะมักคำนวณจากการทำแบบทดสอบย่อยแบบฝึกทักษะการใช้ชุดการเรียนรู้หรือคะแนนจากพฤติกรรมการเรียนในระหว่างที่ผู้เรียนกำลังเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_1 = \frac{\sum x}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการคิดเป็นร้อยละ
	$\sum x$	แทน	คะแนนจากการทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบระหว่างเรียน
	A	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกเล่มรวมกัน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

2. ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เป็นค่าที่บ่งบอกว่าแผนการจัดการเรียนรู้สามารถส่งผลให้ผู้เรียนเกิดสัมฤทธิ์ผลได้หรือไม่บรรลุตามจุดประสงค์หรือเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้น้อยเพียงใดซึ่งคำนวณจากคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ทดสอบหลังเรียน) ของนักเรียนทุกคนซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$E_2 = \frac{\sum F}{N} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ค่าประสิทธิภาพของผลลัพธ์
	$\sum F$	แทน	คะแนนรวมจากการทำแบบทดสอบหลังเรียน
	B	แทน	คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน
	N	แทน	จำนวนผู้เรียนทั้งหมด

จากที่กล่าวมา สามารถคำนวณได้ค่าตัวเลขที่บอกถึงประสิทธิภาพของสื่อ หรือแผนการจัดการเรียนรู้แต่การที่จะสรุปว่า สื่อหรือแผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนานั้นมีประสิทธิภาพหรือไม่จะต้องมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อใช้ในการพิจารณาโดยเกณฑ์ดังกล่าวนิยมใช้หลักการเรียนแบบครอบรู้ (Mastering Learning) เช่น ตั้งเกณฑ์ไว้ที่ร้อยละ 80 และยอมรับความผิดพลาดได้ไม่เกินร้อยละ 2.5 ดังนั้นต้องมีประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่า $80 - 2.5 = 77.5$ หรือยอมรับความผิดพลาดได้ไม่เกินร้อยละ 5 ดังนั้นต้องมีประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่า $80 - 5 = 75$ ดังตัวอย่างตั้งเกณฑ์ของ E_1/E_2 ไว้ที่ 80/80 และกำหนดความผิดพลาดที่ยอมรับได้ไม่เกินร้อยละ 5 คำนวณค่า E_1/E_2 ได้ 76/77 ก็ถือว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ส่วนการกำหนดเกณฑ์ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ไม่ควรเกินร้อยละ 5

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2537 น. 494-496) ได้อธิบายการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือไว้ดังนี้

1. การกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เป็นระดับที่ผู้ผลิตพึงพอใจว่า หากผลงานที่ผลิตขึ้นมีประสิทธิภาพถึงระดับนั้นแล้วชุดการสอนหรือแผนการสอนหรือสื่อวัตกรรมการสร้างขึ้นนั้นจะมีคุณค่าที่จะนำไปสอนนักเรียนและคุ้มต่อการลงทุนผลิตออกมาเป็นจำนวนมากการกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพกระทำได้โดยการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน 2 ประเภทคือพฤติกรรมต่อเนื่อง (กระบวนการ) และพฤติกรรมขั้นสุดท้าย (ผลลัพธ์) โดยกำหนดค่าประสิทธิภาพเป็น E_1 ประสิทธิภาพของกระบวนการ E_2 (ประสิทธิภาพของผลลัพธ์) ประสิทธิภาพจะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ผู้สอนคาดหวังว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงพอใจโดยกำหนดให้เป็นเปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยของคะแนนการทำงานและการประกอบกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมดต่อเปอร์เซ็นต์ของผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมดนั้นคือ E_1/E_2 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการและประสิทธิภาพของผลลัพธ์ตัวอย่าง 80/80 หมายความว่าเมื่อเรียนจากวัตกรรมการนี้แล้วผู้เรียนจะสามารถทำแบบฝึกหัดหรืองานหรือแบบทดสอบย่อยได้เฉลี่ย 80% และทำแบบทดสอบหลังเรียนได้ผลเฉลี่ย 80% การที่จะกำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 ให้ผู้สอนพิจารณาตามความพอใจ โดยปกติเนื้อหาที่เป็นความรู้ความจำมักจะตั้งไว้ 80/80, 85/85 หรือ 90/90 ส่วนเนื้อหาที่เป็นเจตคติอาจตั้งไว้ต่ำกว่านี้ เช่น 75/75 เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามไม่ควรตั้งไว้ต่ำเพราะตั้งเกณฑ์ไว้เท่าใดก็มักได้เท่านั้น เช่น ในระบบการสอนของไทยปัจจุบันกำหนดโดยไม่ตั้งใจไว้ 0/50 นั่นคือกระบวนการมีค่า 0 เพราะครูมักไม่มีเกณฑ์เวลาให้งานหรือแบบฝึกหัดแก่นักเรียนส่วนคะแนนผ่านคือ 50%

2. ขั้นตอนการทดสอบประสิทธิภาพ

2.1 ขั้นการทดสอบแบบเดี่ยว (1:1) เป็นการทดลองกับนักเรียนกับนักเรียน 1 คน โดยใช้เด็กก่อนปานกลางและเก่งคำนวณหาประสิทธิภาพเสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้นโดยปกติคะแนนที่ได้จากการทดสอบ แบบทดสอบแบบเดี่ยวนี้นี้จะได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มากแต่ไม่ต้องวิตกเมื่อปรับปรุงแล้วจะสูงมากกว่านำไปทดลองแบบกลุ่มในขั้นนี้ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 60/60

2.2 ขั้นการทดลองแบบกลุ่ม (1:10) เป็นการทดลองกับผู้เรียน 6-10 คน (คละผู้เรียนเก่งกับอ่อน) คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุงในคราวนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้นอีกเกือบเท่าเกณฑ์โดยเฉลี่ยห่างจากเกณฑ์ประมาณ 10% นั่นคือ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 70/70

2.3 ขั้นการทดลองภาคสนาม (1:100) เป็นการทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้น 40-100 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วทำการปรับปรุงผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้หากต่ำกว่าเกณฑ์ไม่ถึง 2.5% ก็ยอมรับหากแตกต่างกันมากผู้สอนต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพใหม่โดยยึดสภาพความจริงเป็นเกณฑ์สมมุติว่า เมื่อทดสอบประสิทธิภาพแล้วได้ 83.5/85.4 ก็แสดงว่าสื่อการเรียนการสอนนั้น มีประสิทธิภาพ 83.5/85.4 ใกล้กับเกณฑ์ 85/85 ที่ตั้งไว้แต่ถ้าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 75/75

เมื่อผลการทดลองเป็น 83.5/85.4 ก็อาจเลื่อนเกณฑ์เป็น 85/85 ได้

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จะกำหนดเป็นเกณฑ์ที่ครูผู้สอนคาดว่าผู้เรียนจะเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นที่พึงพอใจ โดยกำหนดเป็นเปอร์เซ็นต์ของผลเฉลี่ยคะแนนการทำงานและการปฏิบัติกิจกรรมของผู้เรียนทั้งหมด ต่อเปอร์เซ็นต์ผลการทดสอบหลังเรียนของผู้เรียนทั้งหมด ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ E_1/E_2 เท่ากับ 80/80

การหาประสิทธิภาพ

ความหมายประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพหมายถึง ความสามารถทางการเรียนที่ทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จทั้งด้านกระบวนการและผลลัพธ์เกณฑ์ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) มีความหมายแตกต่างกันหลายลักษณะ ในที่นี้จะยกตัวอย่าง $E_1/E_2 = 80/80$ ดังนี้

1. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 คือ เป็นประสิทธิภาพของกระบวนการ ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 คือ ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ หาค่าเฉลี่ย E_1 และ E_2

2. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 2 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนผู้เรียนร้อยละ 80 ทำแบบทดสอบย่อยหลังเรียน ได้คะแนนร้อยละ 80 ทุกคนส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนครั้งนั้นได้คะแนนจากการทดสอบหลังเรียนถึงร้อยละ 80

3. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 3 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ จำนวนนักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ที่นักเรียนทำเพิ่มขึ้นจากแบบทดสอบหลังเรียน โดยเทียบจากคะแนนที่ทำได้ก่อนการเรียน ตัวอย่าง ตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) อธิบายได้ดังนี้ สมมุตินักเรียนในห้องทั้งหมดทำแบบทดสอบก่อนเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 10 แสดงว่า แตกต่างจากคะแนนเต็ม (ร้อยละ 100) เท่ากับ 90 ถ้านักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียน ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 85 แสดงว่า ความแตกต่างของการสอบ 2 ครั้งนี้ (ก่อนเรียนกับหลังเรียน) เท่ากับ $85 - 10 = 75$ ดังนั้น ค่าของ $E_2 = (75/90) \times 100 = 83.33\%$ ถือว่าสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ($E_2 = 80$)

4. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 4 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) หมายถึง นักเรียน

ทั้งหมดทำแบบทดสอบหลังเรียนแต่ละข้อถูกมีจำนวนร้อยละ 80 (ถ้านักเรียนทำข้อสอบข้อใดถูกมีจำนวนนักเรียนไม่ถึงร้อยละ 80 แสดงว่า สื่อไม่มีประสิทธิภาพและชี้ให้เห็นว่าจุดประสงค์ที่ตรงกับข้อ นั้นมีความบกพร่อง)

โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียน การสอนจะนิยมตั้งเป็นตัวเลข 3 ลักษณะ คือ 80/80, 85/85 และ 90/90 ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับธรรมชาติ ของวิชาและเนื้อหาที่นำมาสร้างสื่อ นั้น ถ้าเป็นวิชาที่ค่อนข้างยากก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 80/80 หรือ 85/85 สำหรับวิชาที่มีเนื้อหาง่ายก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90 เป็นต้น นอกจากนี้ยังตั้งเกณฑ์เป็นค่าความ คลาดเคลื่อนไว้เท่ากับร้อยละ 2.5 นั่นคือ ถ้าตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 90/90 เมื่อคำนวณแล้วค่าที่ถือว่าใช้ได้คือ 87.5/87.5 หรือ 87.5/90 เป็นต้น

ดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ซึ่งคำนวณได้จากการหาความแตกต่างของการทดสอบก่อนการ ทดลอง และการทดสอบหลังการทดลอง ด้วยคะแนนสูงสุดที่สามารถทำเพิ่มขึ้นได้ Hovland เสนอว่า ค่าความสัมพันธ์ของการทดลองจะสามารถกระทำได้อย่างถูกต้องแน่นอน จะต้องคำนึงถึงความ แตกต่างของคะแนนพื้นฐาน (คะแนนทดสอบก่อนเรียน) และคะแนนที่สามารถทำได้สูงสุด ดัชนี ประสิทธิภาพจะเป็นตัวชี้ถึงขอบเขต และประสิทธิภาพสูงสุดของสื่อเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมนั้นเอง ดัชนีประสิทธิผลมีรูปแบบในการหาค่า ดังนี้

$$EI = \frac{\text{คะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{คะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{\text{คะแนนสูงสุดที่นักเรียนจะสามารถทำได้} - \text{คะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

หรือ

$$\text{ดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{ผลรวมของคะแนนทดสอบหลังเรียน} - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}{(\text{จำนวนนักเรียน} \times \text{คะแนนเต็ม}) - \text{ผลรวมของคะแนนทดสอบก่อนเรียน}}$$

หรือ

$$\text{ค่าดัชนีประสิทธิผล} = \frac{\text{คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน} - \text{คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน}}{\text{คะแนนเต็มหลังเรียน} - \text{คะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน}}$$

จตุรงค์ ผ่องใส (2564) สรุปไว้ว่า การหาประสิทธิภาพของชุดการสอนเป็นการนำสื่อการสอน ทดลองใช้และนำไปปรับปรุง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมทั้งในด้านเนื้อหา การนำไปใช้ ซึ่งกระบวนการ

นี่เป็นการประกันคุณภาพของสื่อการสอนว่าเมื่อนำมาใช้แล้วจะทำให้ผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ถึงระดับเกณฑ์ที่คาดหวังได้

มนตรี แยมกสิกร (2547) กล่าวถึง การหาประสิทธิภาพสื่อเพื่อการเรียนรู้ 4 วิธี ได้แก่ 1) การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ 2) การประเมินด้วยการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน 3) การประเมินประสิทธิภาพด้วยค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 และ 4) การประเมินด้วยเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 หรือ 80/80

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) กล่าวถึง การหาประสิทธิภาพ การตั้งเกณฑ์ต้องตั้งไว้ครั้งแรกครั้งเดียว เพื่อจะปรับปรุงคุณภาพให้ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำที่ตั้งไว้จะตั้งเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพไว้ต่างกันไม่ได้เช่น เมื่อมีการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดียว ตั้งเกณฑ์ไว้ 60/60 แบบกลุ่ม ตั้งไว้ 70/70 ส่วนแบบสนาม ตั้งไว้ 80/80 ถือว่า เป็นการตั้งเกณฑ์ที่ไม่ถูกต้อง อนึ่งเนื่องจากเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นเกณฑ์ต่ำสุด ดังนั้นหากการทดสอบคุณภาพของสิ่งใดหรือ พฤติกรรมใดได้ผลสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ย่อมมีนัยสำคัญ

ที่ระดับ .05 หรืออนุโลมให้มีความคลาดเคลื่อน ต่ำหรือสูงกว่าค่าประสิทธิภาพที่ตั้งไว้เกิน 2.5 ก็ให้ปรับเกณฑ์ขึ้นไปอีกหนึ่งขั้น แต่หากได้ค่าต่ำกว่าค่า ประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ ต้องปรับปรุงและนำไปทดสอบ ประสิทธิภาพใช้หลายครั้งในภาคสนามจนได้ค่าถึงเกณฑ์ที่กำหนด

ครินทร์ เพียสุพรรณ (2560) สรุปไว้ว่า สรุปว่า เกณฑ์ในการหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนจะนิยมตั้งเป็นตัวเลข 3 ลักษณะ คือ 80/80 , 85/85 และ 90/90 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของวิชาและเนื้อหาที่นำมาสร้างสื่อ นั้น ถ้าเป็นวิชาที่ค่อนข้างยากก็อาจจะตั้งเกณฑ์ 80/80 , 85/85 สำหรับวิชาที่เนื้อหาง่ายก็อาจตั้งเกณฑ์ไว้ 90/90

เผชญิ กิจระการ (2544) กล่าวถึง การหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนใด ๆ มีกระบวนการสำคัญ อยู่ 2 ขั้นตอนได้แก่ขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) และขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ทั้งสองวิธีนี้ควรทำควบคู่กันไป จึงจะมั่นใจได้ว่าสื่อหรือเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพจะเป็นที่ยอมรับได้

ฐิตินันท์ บุญเสริม (2563) สรุปไว้ว่า ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ตัวเลขที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนของนักเรียนโดยเปรียบเทียบในรูปอัตราส่วนระหว่างผลต่างของคะแนนที่เพิ่มขึ้นจากคะแนนรวมก่อนเรียนกับคะแนนรวมที่ได้จากการทดสอบหลังเรียน และผลต่างของผลคูณระหว่างคะแนนเต็มกับจำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมดกับคะแนนรวมที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียน

จุฑาทิพย์ ทิพนตร (2560) สรุปไว้ว่า ดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นค่าคะแนนที่แสดงอัตราการเรียนรู้ก้าวหน้าขึ้นจากพื้นฐานความรู้เดิมหลังจากการใช้แผนการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้โดยเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนทดสอบก่อนเรียนคะแนนทดสอบหลังเรียนกับคะแนนเต็มของแต่ละกิจกรรมคุณภาพด้านกระบวนการและผลลัพธ์

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กระบวนการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นแบบการสอนที่พัฒนาผู้เรียนในด้านการบูรณาการทั้งทางค่านิยมจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เป็นผลทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นเป้าหมายของการจัดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายไว้ดังนี้

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สเปนซ์ และ เฮลมริทซ์ Spence and Helmritch (1983) ได้ให้ความหมายของคำว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงพฤติกรรมที่เกี่ยวกับการกระทำกิจกรรมแต่ละบุคคลซึ่งจะสามารถประเมินได้จากผลการปฏิบัติของเขา โดยอาศัยเกณฑ์จากภายนอกหรือภายในเพื่อใช้ในการแข่งขันกับคนอื่น หรือใช้เป็นมาตรฐานในการประเมินความเป็นเลิศ

กู๊ด Good (1973) ให้ความหมายของคำว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายความว่า ผลของการ สะสมความรู้ความสามารถในการเรียนทุกด้านเข้าไว้ด้วยกัน

ไอเซนช และ เมล Eysench and Meil (1972) ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้ เป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการทำงานที่ต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่งซึ่งอาจมาจากการทำงานที่ต้องอาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง

ภพ เลหาไพบูลย์ (2537) ให้ความหมาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายความว่า พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้ จากที่ไม่เคยกระทำได้หรือกระทำได้น้อยก่อนที่จะมีการเรียน การสอน ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้

สมหวัง พิริยานูวัฒน์ (2537) ให้ความหมายของคำว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายความว่าผลที่เกิดจากการสอนหรือกระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งแสดงออกมา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

สมพร เชื้อพันธ์ (2547) สรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ หมายถึง ความสามารถความสำเร็จและสมรรถภาพด้านต่างๆของผู้เรียนที่ได้จากการเรียนรู้อันเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ การฝึกฝนหรือประสบการณ์ของแต่ละบุคคลซึ่งสามารถวัดได้จากการทดสอบด้วยแบบการต่างๆ

พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และเพยาว์ ยินดีสุข (2548) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากกระบวนการจัดการเรียนรู้

ปราณี กองจินดา (2549) กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถหรือผลสำเร็จที่ได้รับจากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์เรียนรู้ทางด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย และยังได้จำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ตามลักษณะของวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2546) ให้ความหมายว่า การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดความสำเร็จทางการเรียน หรือวัดประสบการณ์ทางการเรียนที่ผู้เรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยวัดตามจุดมุ่งหมายของการสอนหรือวัดผลสำเร็จจากการศึกษาอบรมในโปรแกรมต่าง ๆ

ไพโรจน์ คะเซนทร์ (2556) ให้คำจำกัดความผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า คือคุณลักษณะรวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการจัดการเรียนรู้ หรือ มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับการจัดการเรียนรู้ ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่างๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถสมองของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นจากการเรียน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ต่างๆ ทั้งในโรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่นๆ รวมทั้งความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรมต่างๆ ก็เป็นผลมาจากการฝึกฝนด้วย

สรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถทางการเรียนรู้ของบุคคลที่เกิดขึ้น เป็นการ สะสมความรู้ที่เกิดขึ้นเมื่อจบกระบวนการจัดการจัดการเรียนรู้เป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้จากการทดสอบด้วยแบบต่าง ๆ

สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยนั้น สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2544) กล่าวว่าไว้ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์การเรียนภาษาไทย เป็นผลสำเร็จของการเรียนภาษาไทยของผู้เรียน และการสอนของครูผู้สอน เช่น ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ผู้เรียนแต่ละคนจะประสบความสำเร็จในการอ่านจับใจความไม่เท่ากันแม้จะเรียนอยู่ในระดับชั้นเดียวกันและมีสภาพแวดล้อมในการเรียนที่คล้ายกัน ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของผู้เรียนขึ้นอยู่กับความสามารถทางสมอง ความสนใจและประสบการณ์ทางภาษาของผู้เรียน การรู้ผลสัมฤทธิ์การเรียนแต่ละทักษะจะช่วยให้ผู้สอนและผู้เรียนนำไปใช้พัฒนาการสอนและการเรียนให้ดีขึ้น

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การจัดการจัดการเรียนรู้นั้น ผลสัมฤทธิ์เป็นเครื่องมือในการชี้วัดความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อประโยชน์ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนี้

กานเย่ Gagné, (1970) กล่าวถึง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า ในกระบวนการเรียนรู้ใด ๆ มีองค์ประกอบหลัก 2 ประการ ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านพันธุกรรม เป็นส่วนที่บุคคลได้รับปัจจัยทางชีววิทยาซึ่งมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่หลายองค์ประกอบด้วยกัน ซึ่งนักจิตวิทยาให้ความสนใจเป็นพิเศษได้แก่ สติปัญญา และความถนัด สติปัญญาเป็นความสามารถทางสมองที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการปรับตัวสถานการณ์ใหม่และเป็นที่ยอมรับกันว่าสติปัญญาของคนได้รับการถ่ายทอดมาทางพันธุกรรม แต่ยังมีองค์ประกอบบางอย่างที่เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น ประสบการณ์เรียนรู้ และความสนใจ

2. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม เป็นส่วนที่บุคคลได้รับมาจากการเรียนรู้ สังคม ซึ่งมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจและสังคมของผู้เรียน ด้านบุคลิกภาพของครู ด้านอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษา

บลูม Bloom (1976) ได้ทำการศึกษาตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแบ่งเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. พฤติกรรมด้านความรู้ หมายถึง ความสามารถในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนซึ่งประกอบด้วยความถนัดและพื้นฐานความรู้เดิมของผู้เรียน

2. ด้านจิตพิสัย หมายถึง สภาพการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่ได้แก่ความสนใจเจตคติต่อการเรียน การยอมรับ ความสามารถของบุคคล ซึ่งลักษณะเหล่านี้อาจเปลี่ยนแปลงหรือคงอยู่ได้

3. คุณภาพการสอนหมายถึง ผลที่ผู้เรียนจะได้รับผลสำเร็จในการเรียนรู้ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ การเสริมแรงจากครูการแก้ไขข้อผิดพลาดและผลย้อนกลับของการกระทำคลอสแมร์ Klausmeir (1961) กล่าวถึง องค์ประกอบที่เป็นตัวกำหนดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ คุณลักษณะของผู้เรียน คุณลักษณะของครูผู้สอน คุณลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรมระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน คุณลักษณะกับกลุ่ม และแรงผลักดันภายนอก และได้สรุปว่าคุณลักษณะของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญมากที่สุดในการอธิบายถึงประสิทธิผลทางการเรียน

ฮีตัน Heaton (1990) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ ไว้ดังนี้

1. องค์ประกอบทางร่างกาย (Physical Factors) ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตของร่างกาย สุขภาพทางร่างกาย ข้อบกพร่องทางร่างกาย และลักษณะท่าทาง
2. องค์ประกอบด้านความรัก (Love Factor) ได้แก่ ความสัมพันธ์ของบิดา-มารดา ความสัมพันธ์ของบิดา-มารดากับบุตรความสัมพันธ์ระหว่างบุตร และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัว
3. องค์ประกอบทางวัฒนธรรมและการถ่ายทอดทางสังคม (Cultural and Socialization Factor) ได้แก่ ขนบธรรมเนียม ความเป็นอยู่ของครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรมเลี้ยงดู และฐานะเศรษฐกิจทางบ้าน เป็นต้น
4. องค์ประกอบด้านความสัมพันธ์ในหมู่เพื่อนวัยเดียวกัน (Peer Group Factor) ได้แก่ ความสัมพันธ์ของนักเรียนกับเพื่อนในวัยเดียวกัน ทั้งทางบ้านและทางโรงเรียน
5. องค์ประกอบทางการพัฒนาตนเอง (Self - Development Factor) ได้แก่ สติปัญญาความสนใจ ทศนคติของนักเรียนต่อการเรียน
6. องค์ประกอบด้านการปรับตัว (Self -Adjustment Factor) ได้แก่ การปรับตัว การแสดงออกทางอารมณ์ เป็นต้น

ในการจัดการเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญสำหรับใช้ในการตัดสินใจ พิจารณาความสามารถในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งองค์ประกอบที่มีอิทธิพลในการจัดการจัดการเรียนรู้สนับสนุนหรือขัดแย้งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ได้แก่ ตัวผู้เรียนเอง และสิ่งแวดล้อมในการจัดการจัดการเรียนรู้

ความหมายของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สิริพร ทิพย์คง (2545) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงชุดคำถามที่มุ่งวัดพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนว่ามีความรู้ ทักษะและสมรรถภาพด้านสมองด้านต่างๆในเรื่องที่เรียนรู้ไปแล้วมากน้อยเพียงใด

สมพร เชื้อพันธ์ (2547) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงแบบทดสอบหรือชุดของข้อสอบที่ใช้วัดความสำเร็จหรือความสามารถในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน ที่เป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนว่าผ่านจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้เพียงใด

ธงชัย ช่อพุกษา (2548) ได้กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นแบบทดสอบวัดความรู้ ทักษะและความสามารถทางวิชาการ ซึ่งเป็นพฤติกรรมหรือผลการเรียนรู้ที่

คาดหวังจะเกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่าบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้เพียงใด

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2548) กล่าวว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้ ทักษะ และความสามารถทางวิชาการ ที่นักเรียนได้เรียนรู้มาแล้วว่า บรรลุผลสำเร็จตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้เพียงใด

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ แบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อใช้ตรวจสอบพฤติกรรมด้านความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ หลังจากการเรียนเรื่องนั้นๆ แล้วว่าผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในเรื่องที่เรียนมากน้อยเพียงใด มีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามความมุ่งหมายเพียงใด ซึ่งจะเป็นคำถามให้นักเรียนตอบหรือปฏิบัติจริง การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สุนีย์ พจีเจิม (2547) ได้ศึกษาและรวบรวมประเภทของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และกล่าวว่าสามารถกระทำได้ 2 ลักษณะ คือ

1. การทดสอบแบบอิงกลุ่ม หรือการวัดผลแบบอิงกลุ่ม เป็นการทดสอบ หรือการสอบวัดที่เกิดจากแนวความเชื่อในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลว่า ความสามารถของบุคคลใดๆ ในเรื่องนั้นมีไม่เท่ากัน บางคนมีความสามารถเด่น บางคนมีความสามารถด้อย และส่วนใหญ่มีความสามารถปานกลาง การกระจายของความสามารถของบุคคล ถ้านำมาเขียนกราฟจะมีลักษณะคล้ายๆ โค้งรูประฆังหรือที่เรียกว่า โค้งปกติ ดังนั้นการทดสอบแบบนี้จะยึดคน ส่วนกลุ่มคะแนนจะมีความหมายก็ต่อเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับคะแนนของบุคคลอื่นที่สอบด้วยข้อสอบฉบับเดียวกัน จุดมุ่งหมายเพื่อกระจายบุคคลทั้งกลุ่มไปตามความสามารถของแต่ละบุคคล คือคนที่มีความสามารถ จะได้คะแนนสูง คนที่มีความสามารถน้อยกว่าก็จะได้คะแนนลดหลั่นลงมาถึงคะแนนต่ำสุด

2. การทดสอบแบบอิงเกณฑ์หรือการวัดผลแบบอิงเกณฑ์ ยึดความเชื่อในเรื่องการเรียนรู้เพื่ออรอบรู้ ยึดหลักว่าในการเรียนการสอนนั้นจะต้องมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนทั้งหมดประสบความสำเร็จในการเรียนว่าผู้เรียนจะต่างกัน แต่ทุกคนได้รับการส่งเสริมให้พัฒนาไปถึงขีดความสามารถสูงสุด โดยอาจใช้เวลาต่างกันในแต่ละบุคคล ดังนั้นจึงกำหนดเกณฑ์ขึ้นแล้วนำผลการสอบวัดของแต่ละบุคคลเทียบเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ไม่ได้มีการนำผลไปเปรียบเทียบกับคนอื่นๆ ในกลุ่ม ความสำคัญของการทดสอบจึงอยู่ที่เกณฑ์เป็นสำคัญ เกณฑ์หมายถึง กลุ่มของพฤติกรรมที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละรายวิชา ตาม

จุดมุ่งหมายของการสอบแต่ละบทหรือแต่ละหน่วยการเรียนรู้ของวิชานั้น ซึ่งอาจเป็นจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมหรือกลุ่มของกิจกรรมรวมก็ได้ จุดมุ่งหมายของแบบทดสอบแบบนี้จึงเป็นการตรวจสอบดูว่าใครเรียนได้ถึงเกณฑ์ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขต่อไป เช่น การเรียนซ่อมเสริม เป็นต้น

ภัทรภรณ์ พิทักษ์ธรรม (2543) ได้แบ่ง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนออกเป็น 2 ประเภทดังนี้

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้น (Teacher Made Test) เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้กันโดยทั่วไปในสถานศึกษา เพื่อใช้วัดผลสัมฤทธิ์หรือความสามารถทางวิชาการของผู้เรียนที่ได้เรียนรู้ในแต่ละรายวิชา แบบทดสอบประเภทนี้มักจะสร้างขึ้นใช้เฉพาะคราว เมื่อสอบเสร็จก็มักจะทิ้งไปจะสอบใหม่ก็สร้างกันขึ้นมาใหม่หรือปรับปรุงจากแบบทดสอบชุดเดิม ไม่ค่อยจะได้วิเคราะห์หาคุณภาพของข้อสอบเพื่อจัดเก็บไว้ใช้ต่อไป ซึ่งถ้าหากมีการหาคุณภาพของข้อสอบและปรับปรุงแก้ไขก็จะช่วยให้ได้แบบทดสอบที่มีคุณภาพ และนำไปใช้ประโยชน์ได้คุ้มค่ายิ่งขึ้น แบบทดสอบประเภทนี้ยังแบ่งออกได้อีก 2 ชนิด คือ

1.1 แบบทดสอบความเรียง เป็นแบบทดสอบที่กำหนดคำถามหรือปัญหาให้แล้วให้ผู้ตอบเขียนโดยแสดงความรู้ ความคิด เจตคติได้อย่างเต็มที่

1.2 แบบทดสอบปรนัย หรือแบบให้ตอบสั้นๆ เป็นแบบทดสอบที่กำหนดให้ แล้วผู้สอบเขียนตอบสั้น ๆ หรือมีคำตอบให้เลือกแบบจำกัดคำตอบ ผู้สอบไม่มีโอกาสแสดงความรู้ ความคิดได้อย่างกว้างขวาง เหมือนแบบทดสอบความเรียง แบบทดสอบชนิดนี้แบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ แบบทดสอบถูก - ผิด แบบทดสอบเติมคำ แบบทดสอบจับคู่ และแบบทดสอบเลือกตอบ

2. แบบทดสอบมาตรฐาน เป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั่วไป ซึ่งสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้วยกระบวนการ หรือวิธีการที่เป็นระบบและใช้เวลามากกว่าแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นมีการวิเคราะห์และปรับปรุงอย่างจริงจังมีคุณภาพ มีมาตรฐานสามารถนำไปวัดได้อย่างกว้างขวางแบบทดสอบประเภทนี้ถือว่ามีคุณภาพมาตรฐานอยู่ 2 ประการ คือ มาตรฐานในการดำเนินการสอบซึ่งไม่ว่าผู้ใดจะใช้แบบทดสอบมาตรฐานเมื่อใดก็ตาม การดำเนินการสอบจะปฏิบัติเหมือนกันทุกขั้นตอน และมาตรฐานในการแปลความหมายคะแนน ซึ่งไม่ว่าแบบทดสอบมาตรฐานจะใช้สอบที่ไหน เมื่อไรก็ตาม ก็จะแปลความหมายคะแนนได้ตรงกันว่า ใครเก่ง อ่อนเพียงไร โดยมีเกณฑ์ปกติ (norm) สำหรับเปรียบเทียบคะแนนให้มีมาตรฐานเดียวกัน

สรุปได้ว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบอิงกลุ่มเป็นแบบทดสอบที่วัดโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การทดสอบแบบอิงเกณฑ์หรือการวัดผลแบบอิงเกณฑ์ยึดความเชื่อในเรื่องการเรียนรู้เพื่อรอบรู้ มีการกำหนดเกณฑ์ขึ้นแล้วนำผลการสอบวัดของแต่ละบุคคลเทียบเกณฑ์ที่ตั้งไว้ แบบทดสอบมาตรฐานเป็นแบบทดสอบที่มุ่งวัดผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนทั่ว ๆ ไป ซึ่งสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญ ด้วยกระบวนการหรือวิธีการที่เป็นระบบ

คุณลักษณะของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี

ธีรวุฒิ เอกะกุล (2543) ได้กล่าวว่า แบบทดสอบที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะ 10 ประการ

1. ต้องเที่ยงตรง (Validity) หมายถึง คุณสมบัติที่จะทำให้ผู้ใช้บรรลุถึงวัตถุประสงค์แบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงสูง คือแบบทดสอบที่สามารถทำหน้าที่วัดสิ่งที่เราต้องการวัดได้ถูกต้องตามความมุ่งหมาย ซึ่งจำแนกออกเป็นดังนี้

- 1.1 เที่ยงตรงตามเนื้อหา
- 1.2 เที่ยงตรงตามโครงสร้าง
- 1.3 เที่ยงตรงตามสภาพ
- 1.4 เที่ยงตรงตามพยากรณ์

2. ต้องยุติธรรม (Fair) หมายถึง โจทย์คำถามทั้งหลายไม่มีช่องทางนะให้เด็กเดาคำตอบได้ไม่เปิดโอกาสให้เด็กเกียจคร้านที่จะดูคำราตอบได้ดี

3. ต้องถามลึก (Searching) เป็นการวัดความลึกของวิทยาการตามแนวดิ่งมากกว่าที่จะวัดตามแนวกว้างว่ารู้มากน้อยเพียงใด โดยจะถามลึกตั้งแต่ระดับความเข้าใจในการแปลความ

4. ต้องยั่วยุเป็นแบบอย่าง (Exemplary) คำถามมีลักษณะท้าทาย เชิญชวนให้คิดเด็กสอบแล้วมีความอยากรู้อะไรให้กว้างยิ่งขึ้นไปอีก

5. ต้องจำเพาะเจาะจง (Definite) เด็กอ่านคำถามแล้วต้องเข้าใจแจ่มชัดว่าครุถามถึงอะไร ไม่ถามคลุมเครือ

6. ต้องเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึง คุณสมบัติ 3 ประการ คือ

- 6.1 แจ่มชัดในความหมายของคำถาม
- 6.2 แจ่มชัดในวิธีตรวจ หรือมาตรฐานการให้คะแนน
- 6.3 แจ่มชัดในการแปลความหมายของคะแนน

7. ต้องมีประสิทธิภาพ (Efficiency) คือความสามารถให้คะแนนที่เที่ยงตรงและเชื่อได้มากที่สุดใช้เวลา แรงงาน และเงินน้อยที่สุด

8. ต้องยากพอเหมาะ

9. ต้องมีอำนาจจำแนก คือ สามารถแยกเด็กออกเป็นประเภท ได้ทุกระดับตั้งแต่อ่อนที่สุดจนถึงเก่งที่สุด

10. ต้องมีความเชื่อมั่น (Reliability) คือข้อสอบนั้นสามารถให้คะแนนได้คงที่แน่นอนไม่แปรผัน

สรุปได้ว่า แบบทดสอบที่ดีควรมีลักษณะ เที่ยงตรง ยุติธรรม ง่ายยาก จำเพาะเจาะจง ยั่วความหมายของคำถามแจ่มชัด วิธีการตรวจหรือมาตรฐานการให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนนแจ่มชัด มีประสิทธิภาพ มีความยากพอเหมาะ มีอำนาจจำแนกและเชื่อมั่นได้ ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2548) กล่าวว่า การสร้างแบบทดสอบ มีขั้นตอนดังนี้

1. วิเคราะห์หลักสูตร และสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตร

การสร้างแบบทดสอบ ควรเริ่มต้นด้วยการวิเคราะห์หลักสูตรและสร้างตารางวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระ และพฤติกรรมที่ต้องการจะวัด ตารางวิเคราะห์หลักสูตรใช้เป็นกรอบในการออกข้อสอบโดยระบุจำนวนข้อสอบในแต่ละเรื่องและพฤติกรรมที่ต้องการวัดไว้

2. กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้

จุดประสงค์การเรียนรู้เป็นพฤติกรรมที่เป็นผลการเรียนรู้ที่ผู้สอนมุ่งหวังจะเกิดขึ้นกับผู้เรียน ซึ่งผู้สอนจะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการสร้างข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

3. กำหนดชนิดของข้อสอบและศึกษาวิธีสร้าง

โดยการศึกษาตารางวิเคราะห์หลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณา และตัดสินใจเลือกใช้ชนิดของข้อสอบที่จะใช้ว่าจะเป็นแบบใด โดยต้องเลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน แล้วศึกษาวิธีเขียนข้อสอบชนิดนั้นให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการเขียนข้อสอบ

4. เขียนข้อสอบ

ผู้ออกข้อสอบลงมือเขียนข้อสอบตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตรและให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยอาศัยหลักที่ได้ศึกษามาแล้วใน

5. ตรวจสอบข้อสอบ

เพื่อให้ข้อสอบที่เขียนไว้แล้วในขั้นที่ 4 มีความถูกต้องตามหลักวิชาที่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร ผู้ออกข้อสอบต้องพิจารณาทบทวนตรวจสอบข้อสอบอีกครั้งก่อนที่จะจัดพิมพ์และนำไปใช้ต่อไป

6. จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง

เมื่อตรวจสอบข้อสอบเสร็จแล้วให้พิมพ์ข้อสอบทั้งหมด จัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับทดลองโดยมีคำชี้แจงหรือคำอธิบายวิธีตอบแบบทดสอบ (Direction) และจัดวางรูปแบบการพิมพ์ให้

7. ทดลองใช้และวิเคราะห์ข้อสอบ

การทดลองสอบและวิเคราะห์ข้อสอบเป็นวิธีการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบก่อนนำไปใช้จริง โดยนำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันกับกลุ่มที่สอบจริงแล้วนำ ผลการสอบมาวิเคราะห์ ปรับปรุงข้อสอบให้มีคุณภาพ โดยสภาพการปฏิบัติจริงของการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ในโรงเรียนมักไม่ค่อยมีการทดสอบและวิเคราะห์ข้อสอบ ส่วนใหญ่นำแบบทดสอบไปใช้ทดสอบแล้วจึงวิเคราะห์ข้อสอบเพื่อปรับปรุงข้อสอบและนำไปใช้ในครั้งต่อ ๆ ไป

8. จัดทำแบบทดสอบจริง

จากผลการวิเคราะห์ข้อสอบ หากพบว่าข้อสอบใด ข้อใดไม่มีคุณภาพ หรือมีคุณภาพไม่ดีพออาจจะต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขข้อสอบให้มีคุณภาพดีขึ้น แล้วจึงจัดทำเป็นแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปทดสอบกับกลุ่มเป้าหมายต่อไปจากข้อความข้างต้น

สรุปได้ว่า การสร้างแบบทดสอบวัดความรู้ควรสร้างตามลำดับขั้นตอนเริ่มจากการวิเคราะห์จุดประสงค์ เนื้อหาวิชาและทำตารางวิเคราะห์ข้อสอบ กำหนดรูปแบบของข้อคำถามและศึกษาวิธีเขียนข้อสอบ ตรวจสอบข้อสอบ พิมพ์แบบทดสอบฉบับทดลอง ทดลองใช้ข้อสอบ วิเคราะห์คุณภาพและปรับปรุงและพิมพ์แบบทดสอบฉบับจริงเหมาะสม

ในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น ชาวาล แพร์ตกุล (2536: 10-12) ให้ความหมายการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การตรวจสอบความรู้ ทักษะและสมรรถภาพทางสมองด้านต่าง ๆ ที่นักเรียน ได้จากการอบรมสั่งสอนของครู ส่วนใหญ่จะใช้แบบสอบโดยให้นักเรียนเขียนตอบในกระดาษ การวัดผลชนิดนี้สำคัญมากในวงการศึกษ เพราะแบบวัดผลสัมฤทธิ์จะทำหน้าที่วัดผลว่านักเรียนเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใดโดยแบบ ทดสอบชนิดนี้ต้องการวัดว่าครูได้ใช้เนื้อหาวิชาไปกระตุ้นสมองนักเรียนให้เืองตามความมุ่งหมายของหลักสูตรได้มากน้อยเพียงใดโดยใช้เครื่องมือที่เรียกว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement test) ซึ่งหมายถึง แบบทดสอบที่ใช้วัดความรู้

ความสามารถด้านวิชาการ ของนักเรียนในวิชาต่าง ๆ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นเอง (Teacher Made Test) เป็นแบบทดสอบที่ครูสร้างเพื่อใช้ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์และความสามารถทางวิชาการของนักเรียนตามเป้าหมายหรือจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ แบบทดสอบประเภทนี้ เมื่อใช้ทดสอบกับนักเรียนแล้วก็จะเก็บไว้ เมื่อสอบใหม่จึงสร้างขึ้นใหม่หรือนำของเก่ามาปรับปรุงเปลี่ยนแปลง โดยไม่มีการวิเคราะห์ข้อสอบ

2. แบบทดสอบมาตรฐาน (Standardized Test) เป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นด้วยกระบวนการสร้างแบบทดสอบ กล่าวคือต้องมีการนำไปทดลองใช้ แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยแบบการทางสถิติ เพื่อปรับปรุงให้ได้ข้อสอบที่มีคุณภาพดีมีมาตรฐาน

จะเห็นว่า แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นนั้นมีข้อดีคือ ครูสามารถวัดได้ตรงจุดมุ่งหมายเพราะผู้สอนเป็นผู้ออกข้อสอบเอง ส่วนแบบทดสอบมาตรฐานมีข้อดีคือเป็นแบบทดสอบที่มีการวิเคราะห์ด้วยแบบทางสถิติจึงน่าเชื่อถือได้

การใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยนั้น สุจริต เพียรชอบ (2538: 347) ได้กล่าวถึง การวัดผลและประเมินผลการสอนภาษาไทยว่า "การวัดและประเมินผลการสอนภาษาไทย ควรที่จะได้วัดผลการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางภาษาหลาย ๆ ด้านเช่น ความรู้ ความเข้าใจ การประยุกต์ใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ ทักษะคิด การใช้เหตุผล เป็นต้น

สุนันทา มั่นพระชววิทย์ (2537) ได้กล่าวถึง เกณฑ์การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย โดยการอ้างหลักการของ บลูม (Bloom) มาประยุกต์ใช้มีทั้งหมด 6 ชั้น คือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ดังนี้

1. วัดความรู้-ความจำ คือ ความสามารถในการระลึกได้ถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

2. วัดความเข้าใจ คือ ความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความได้ คำถามประเภทนี้ควรเป็นข้อความใหม่ที่ครูกำหนดสถานการณ์ขึ้น

3. วัดการนำไปใช้ คือ ความสามารถที่จะนำเอาความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่ได้เรียนรู้ มาไปแก้ปัญหา ในสถานการณ์ใหม่

4. วัดการวิเคราะห์ คือ ความสามารถในการบอกความสัมพันธ์ในเชิงเหตุและผลการลำดับเหตุการณ์ในเรื่องการวิเคราะห์โวหารในการเขียน การวิเคราะห์วัตถุประสงค์หรือเจตนาของผู้เขียน

5. วัดการสังเคราะห์ คือ ความสามารถในการสรุปเรื่องราวหรือเหตุการณ์นั้น ๆ เป็นมโนทัศน์ คติ สำนวนสุภาษิต ตลอดจนคาดคะเนหรือทำนายผลที่คาดว่าจะเกิดตามมาจากเหตุการณ์หรือการกระทำนั้นบนพื้นฐานของข้อมูลที่มีอยู่

6. วัดการประเมินค่า คือ การตัดสินคุณค่าของงานเขียนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ด้านข้อคิด คุณค่า ทรรศนะของผู้เขียน ความน่าเชื่อถือ ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ การกระทำของบุคคลหรือตัวละคร ตลอดจนการประเมินข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นนั้น ๆ

นอกจากนี้ สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย (2538) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการวัดผลประเมินผลการเรียนภาษาไทยไว้ดังนี้เพื่อให้การวัดผลครอบคลุมเนื้อหาในหลักสูตรได้อย่างทั่วถึง ควรจะได้ออกข้อสอบเป็นแบบปรนัย (objective) และเป็นแบบเลือกตอบ (multiple choices) ซึ่งถ้าจะให้ดีควรเป็นแบบ 5 ตัวเลือก หรืออย่างน้อยก็เป็น 4 ตัวเลือก ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ครูถามได้มากขึ้น และการตรวจให้คะแนนก็ดำเนินไปได้โดยง่าย

7. ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี

ความหมายของการวิเคราะห์วรรณคดี หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้จัดการเรียนรู้วิเคราะห์วรรณคดีตามตัวชี้วัด วิเคราะห์และวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น (ท 5.1 ม. 4-6/1) วิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตของสังคมในอดีต (ท 5.1 ม. 4-6/2) วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ(ท 5.1 ม. 4-6/3) สังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (ท 5.1 ม. 4-6/4) รวบรวมวรรณกรรมพื้นบ้านและอธิบายภูมิปัญญาทางภาษา (ท 5.1 ม. 4-6/5) การวิเคราะห์วรรณคดี คือ การให้คำตัดสินว่าวรรณคดีและวรรณกรรมนั้น มีคุณค่าหรือบกพร่องอย่างไร ซึ่งการวิจารณ์ควรพิจารณาเนื้อเรื่องว่าเหมาะสม สื่อความ และสื่ออารมณ์ได้ดีเพียงใด มีข้อคิดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างไร พฤติกรรมของตัวละครมีความเหมาะสมหรือไม่ หากวิจารณ์คำประพันธ์ประเภทร้อยกรองควรพิจารณาเรื่องรูปแบบคำประพันธ์ การใช้คำให้เกิดความงามด้านเสียงและความหมาย

หลักการวิเคราะห์วรรณคดี

1. ผู้วิจารณ์จะต้องมีความรู้ในเรื่องรูปแบบ ลักษณะคำประพันธ์และวรรณศิลป์ มีประสบการณ์ในการอ่านมาก
  2. ผู้วิจารณ์จะต้องอธิบายลักษณะของหนังสือว่าเป็นอย่างไร โดยอ่านความเห็นของผู้รู้ที่น่าเชื่อถือได้ประกอบการวิจารณ์
  3. ผู้วิจารณ์ควรแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับวรรณคดีหรือวรรณกรรมเรื่องนั้นว่า ชอบหรือไม่ชอบ ดีหรือไม่ดี โดยมีเหตุผลประกอบที่น่าเชื่อถือ
  4. ผู้วิจารณ์จะต้องมีใจเป็นกลางปราศจากอคติและไม่ลำเอียง
- การวิจารณ์จะทำให้ผู้วิจารณ์เข้าใจวรรณคดีและวรรณกรรมในด้านต่าง ๆ ทั้งรูปแบบ เนื้อหา และวรรณศิลป์ ซึ่งจะทำให้เห็นคุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรมนั้นอย่างรอบด้าน

การพิจารณารูปแบบของวรรณคดี

รูปแบบของวรรณคดีและวรรณกรรมถ้าพิจารณาจากลักษณะคำประพันธ์ของวรรณคดี สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1. ร้อยกรอง คือ คำประพันธ์หรือถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นไปตามระเบียบของฉันทลักษณ์ ได้แก่ โคลง ฉันท์กาพย์กลอน และร่าย เช่น ตะเลงพ่ายมีรูปแบบคำประพันธ์ประเภทโคลงกับร่ายมาประพันธ์ร่วมกันเรียกว่า ลิลิต มัทนะพาทย์มีรูปแบบคำประพันธ์ที่นำฉันทกับกาพย์มาประพันธ์ร่วมกัน เรียกว่า คำฉันท์ ส่วนนิราศภูเขาทองมีรูปแบบคำประพันธ์เป็นกลอนนิราศ
2. ร้อยแก้ว คือ ถ้อยคำที่ตีไพเราะ มาเรียงร้อยเข้าด้วยกันให้สละสลวย วรรณคดีประเภทร้อยแก้ว ได้แก่ พระปฐมสมโพธิกถา นิทานเวตาล สามก๊ก

ในการพิจารณารูปแบบร้อยกรอง ควรพิจารณาลักษณะคำประพันธ์คุณค่าทางวรรณศิลป์ ความไพเราะ เสียงหนักเสียงเบา จังหวะ การสรรคำมาใช้ และความถูกต้องตามฉันทลักษณ์

ส่วนวรรณคดีที่มีรูปแบบร้อยแก้ว ควรพิจารณาถ้อยคำที่ใช้ ภาษาที่สละสลวย การใช้สำนวนโวหารและการดำเนินเรื่อง

นอกจากนี้ อาจพิจารณารูปแบบของวรรณคดีและวรรณกรรมตามจุดมุ่งหมายของเรื่อง คือ

1. บันเทิงคดีหมายถึง เรื่องที่เขียนหรือแต่งโดยมุ่งให้ความบันเทิงแก่ผู้อ่าน จะเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้ รูปแบบของวรรณคดีและวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดี เช่น
    - บทมหรสปท ใช้แสดงมหรสปทต่างๆ เช่น บทพากย์โขน บทละครพูด ละครร้อง ละครรำ
    - บทพรรณนา ใช้เป็นบทรำพัน พรรณนาอารมณ์ เช่น นิราศต่างๆ บทพรรณนาสำหรับร้อง เช่น บทเห่กล่อมบทเพลงเขมรไทรโยค
- เรื่องเล่า ใช้แต่งเป็นนิทาน เช่น นิทานอีสป นิยายสำหรับขับเสภา เช่น ขุนช้าง-ขุนแผน และนิยายสำหรับเทศน์ เช่น มหาเวสสันดรชาดก

ตัวอย่างของวรรณคดีและวรรณกรรมประเภทบันเทิงคดีเช่น นิทานเวตาล ลิลิตตะเลงพ่าย มัทนะพาธา มหาเวสสันดรชาดก หัวใจชายหนุ่ม

2. สารคดี หมายถึง เรื่องที่เรียบเรียงขึ้นจากความจริง ให้ความรู้ ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์มีสาระ เช่น สารคดีท่องเที่ยว สารคดีชีวประวัติบทความ ความเรียง บทร้อยกรองประเภทสารคดีเช่น คัมภีร์ฉันทศาสตร์ แพทย์ศาสตร์สงเคราะห์

การพิจารณาเนื้อหาและกลวิธีในวรรณคดี

เมื่อพิจารณารูปแบบของวรรณคดีและวรรณกรรมแล้ว ควรพิจารณาเนื้อหาและกลวิธีของวรรณคดีและวรรณกรรม ได้แก่ เนื้อเรื่อง โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก บทเจรจา และแก่นเรื่อง ดังนี้

1. เนื้อเรื่อง ควรพิจารณาเนื้อเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบ การพิจารณาเนื้อเรื่องในวรรณคดีจะต้องอ่านหลายๆ ครั้ง ศึกษาคำศัพท์และความหมายต่างๆ จับใจความ พินิจพิเคราะห์ ถ้าเป็นวรรณคดีที่มีโครงเรื่องจะต้องศึกษาให้รู้ว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร มีเหตุการณ์ตอนใดน่าสนใจ เนื้อเรื่องเหมาะสมกับยุคสมัยหรือไม่ เป็นต้น

2. โครงเรื่อง เป็นการวางกรอบและแนวทางในการสร้างเรื่อง โครงเรื่องเดียวกันอาจสร้างเรื่องได้แตกต่างกัน โครงเรื่องมักแสดงความขัดแย้งที่เป็นเหตุของเรื่องราวต่าง ๆ เช่น ความขัดแย้งระหว่างสุเทษณ์กับมัทนา ขุนช้างกับขุนแผน

3. ตัวละคร ควรพิจารณาลักษณะนิสัยตัวละครว่าใครคือตัวเอง พฤติกรรมตัวละครใด น่าตำหนิลักษณะนิสัยตัวละครสอดคล้องกับการดำเนินเรื่องหรือไม่ โดยพิจารณาจากการกระทำและคำพูดของตัวละคร

4. ฉาก ควรพิจารณาเวลาและสถานที่ของวรรณคดีและวรรณกรรม ฉากที่ปรากฏจะต้องสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง เช่น ฉากในประเทศจีนจากเรื่องสามก๊ก ฉากในป่าจากเรื่องมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี

5. บทเจรจา ควรพิจารณาจากคำพูดของตัวละครเพื่อให้ทราบลักษณะนิสัยและแรงจูงใจที่ทำให้ตัวละครมีพฤติกรรมแบบนั้นๆ

6. แก่นเรื่อง ควรพิจารณาแนวคิดที่กวีมีเจตนาจะเสนอต่อผู้อ่าน โดยแฝงอยู่ในเนื้อเรื่องแก่นเรื่องเป็นสิ่งที่ผู้แต่งใช้ในการวางโครงเรื่อง ฉาก ตัวละคร ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการแต่งเรื่อง ส่วนผู้อ่านเมื่ออ่านวรรณคดีและวรรณกรรมจบแล้วจึงพิจารณาแก่นเรื่องเป็นลำดับสุดท้าย

การวิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดี

คำว่า “วิเคราะห์” ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 อธิบายไว้ว่า วิเคราะห์หมายถึง แยกออกเป็นส่วน ๆ เพื่อศึกษาให้ถ่องแท้เช่น วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ วิเคราะห์ข่าว การวิเคราะห์คือ การพิจารณาแยกแยะสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วน ๆ เพื่อทำความเข้าใจแต่ละส่วนให้แจ่มแจ้ง จากนั้นควรพิจารณาว่าแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันอย่างไร

การวิเคราะห์ลักษณะเด่นของวรรณคดีและวรรณกรรม มีดังนี้

1. วิเคราะห์เนื้อหา ว่ามีลักษณะอย่างไร กล่าวถึงสิ่งใด องค์ประกอบต่าง ๆ ของเรื่องมี การประสานกันอย่างกลมกลืนหรือไม่ ตรงตามข้อเท็จจริงหรือมีความสมจริงหรือไม่
2. วิเคราะห์รูปแบบ พิจารณาลักษณะคำประพันธ์ว่าเป็นร้อยแก้วหรือร้อยกรอง เหมาะสมกับเนื้อหาหรือไม่
3. วิเคราะห์ด้านวรรณศิลป์การใช้สำนวนโวหารไพเราะสละสลวย มีลักษณะเด่นในเชิง ประพันธ์หรือไม่ วรรณคดีและวรรณกรรมที่ดีจะต้องมีวรรณศิลป์คือ มีการใช้ภาพพจน์ เช่น สัทพจน์ อุปมา อุปลักษณ์ มีการเล่นเสียง เช่น เสียงสัมผัส มีการเล่นคำ เช่น การซ้ำคำ
4. วิเคราะห์การแสดงออกอย่างมีศิลปะ ศิลปะ คือ การแสดงออกที่ก่อให้เกิดอารมณ์- สะเทือนใจ เมื่ออ่านวรรณคดีและวรรณกรรมแล้วเกิดอารมณ์สุขหรือทุกข์ เรียกว่า อารมณ์สะเทือนใจ
5. วิเคราะห์คุณค่าทางสังคม วรรณคดีและวรรณกรรมจะสะท้อนภาพเหตุการณ์ ในอดีตและวิถีชีวิตของคนแต่ละยุคแต่ละสมัย หลักการวิเคราะห์ควรพิจารณาว่าเนื้อหา กล่าวถึงวิถี ชีวิตความเป็นอยู่ในสมัยนั้นอย่างไร มีวัฒนธรรมด้านต่างๆ อย่างไร

การสังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดี

สังเคราะห์หมายถึง การนำความรู้ประสบการณ์ความสามารถมาใช้ในการสร้างสรรค์สิ่ง ใดสิ่งหนึ่งขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เช่น การประพันธ์วรรณคดีและเขียนวรรณกรรมต้องใช้ความรู้ ความสามารถหลาย ๆ ด้าน ทั้งความรู้ทั่วไป การใช้ภาษา สำนวนโวหาร มาสร้างสิ่งใหม่ขึ้นเป็นผลงาน วรรณคดีและวรรณกรรม

การสังเคราะห์ข้อคิดจากวรรณคดีและวรรณกรรมก็เช่นเดียวกันจำเป็นต้องอ่านหลาย ๆ ครั้งใช้ประสบการณ์ความสามารถทางภาษาในการวิเคราะห์ตีความ ทำความเข้าใจเนื้อหาแล้ว

สังเคราะห์ออกมาเป็นข้อคิด คติเตือนใจ เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น

1. รามเกียรติ์ ลิลิตตะเลงพ่าย ให้ข้อคิดเรื่องความรักชาติ
2. โคลงโลกนิติสุภาษิตพระร่วง ให้ข้อคิดในเรื่องการดำเนินชีวิตในสังคมมนุษย์การใช้ ง่ายการคบเพื่อน
3. มัทนะพาธา อิเหนา ขุนช้าง-ขุนแผน ให้ข้อคิดในเรื่องความรัก ความเจ็บปวดใน ความรัก

การประเมินคุณค่าวรรณคดี

วรรณคดีและวรรณกรรมมีบทบาทเหมือนงานศิลปะอื่น ๆ คือ การสร้างความบันเทิงใจ และจรรโลงใจ ความบันเทิงใจ หมายถึง ความเพลิดเพลิน ความสนุก ความอิมใจอิมอารมณ์ในการ อ่านการฟัง ส่วนจรรโลงใจ หมายถึง ความชื่นบาน เบิกบาน การยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น ประณีตขึ้น มี จิตใจและอารมณ์ที่ดีงามละเอียดอ่อน วรรณคดีและวรรณกรรมจึงเป็นสิ่งที่กล่อมเกลาจิตใจและ

อารมณ์มนุษย์ให้มีความดีความงาม และรู้จักความเป็นจริงของชีวิต เข้าใจชีวิตและเข้าใจมนุษย์มากขึ้น เราอาจประเมินคุณค่าวรรณคดีและวรรณกรรมได้ทั้งด้านวรรณศิลป์ด้านอารมณ์ด้านสังคมและวัฒนธรรมและด้านคุณธรรม

1. คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คือ การพิจารณาถ้อยคำสำนวนที่ใช้ว่ามีความงามไพเราะจับใจอย่างไร เช่น การเล่นคำ เล่นเสียง การใช้ภาพพจน์

2. คุณค่าด้านอารมณ์การอ่านหนังสือทำให้อารมณ์เบิกบาน เพลิดเพลิน สนุกสนาน วรรณคดีและวรรณกรรมบางเรื่องทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์สะท้อนใจ มีความสุข ความทุกข์ ไปตามบทประพันธ์นั้นๆ

3. คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิตของคนในสังคมเกี่ยวกับความเป็นอยู่ ความคิด ความเชื่อ ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี

4. คุณค่าด้านคุณธรรม วรรณคดีมักจะสะท้อนให้เห็นว่าสังคมที่มีคนดีมีคุณธรรมจะเป็นสังคมที่มีความสุข และคนที่ทำความดีจะได้รับผลดีตอบแทน วรรณคดีจึงอาจช่วยปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ ทั้งความดีความละอายต่อบาป ให้แนวคิดที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิต และการอยู่ร่วมกันในสังคม เช่น โคลงโลกนิติพระอภัยมณีไตรภูมิพระร่วง บางครั้งคำพูดและการกระทำของตัวละครเป็นคุณธรรมสอนใจที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

สรุปได้ว่า การศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรมมีหลักการ ดังนี้ การวิเคราะห์ เป็นการพิจารณาแยกแยะองค์ประกอบของวรรณคดีและวรรณกรรม เป็นส่วนๆ และพิจารณาความสัมพันธ์ขององค์ประกอบเหล่านั้น การสังเคราะห์ เป็นการนำความรู้ความเข้าใจในวรรณคดีและวรรณกรรมมาสร้างสรรค์ แนวทาง ข้อคิด เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การประเมินคุณค่า เป็นการประเมินประโยชน์ที่ได้รับจากวรรณคดี ได้แก่ คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คุณค่าด้านอารมณ์ คุณค่าด้านสังคมและวัฒนธรรม คุณค่าด้านคุณธรรม การวิจักษ์ เป็นความซาบซึ้งใจและรู้คุณค่าของวรรณคดีและวรรณกรรม การวิจารณ์เป็นการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหา และกลวิธีต่าง ๆ ในการนำเสนอของวรรณคดีและวรรณกรรม เรื่องนั้นๆ

พหุบุ ปณ จิต ชีวะ

8. ความใฝ่เรียนรู้

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กองแผนงาน (2542); อ้างอิงจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. (2542) ได้กำหนดคุณลักษณะของคนไทยไว้ใน หมวด 1 มาตรา 7 ดังนี้ ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษา และส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

ความหมายของความใฝ่เรียนรู้

พระราชวรมณี ประยูรต์ ปยุตโต (2530) ให้ความหมายว่า การใฝ่รู้ใฝ่เรียนใฝ่รู้ความจริง ต้องการเข้าถึงความจริง ความจริงแท้ เมื่อพิจารณาหรือประสบสถานการณ์ก็อยากรู้ซึ่งถึงสิ่งนั้นว่า เป็นอย่างไร คืออะไร มีเหตุปัจจัยเป็นอย่างไร มีคุณโทษอย่างไร วิเคราะห์ออกไปอยากรู้ความจริงให้เข้าถึงความจริงแท้ อย่างนี้จึงเรียกว่า การความใฝ่เรียนรู้ ซึ่งเป็นความหมายตามแนวพุทธสำหรับ การศึกษาทางวิทยาศาสตร์ซึ่งไอน์สไตน์ เรียกว่า loving interest in the object and a desire for truth and understanding ก็คือ ความสนใจ ใฝ่รัก ในสิ่งนั้น ๆ และความปรารถนาต่อสัจธรรมและปัญญา คือความใฝ่รู้อย่างแท้จริงที่จะเข้า ให้ถึงความจริง สรุปแล้วความหมายของการใฝ่รู้ใฝ่เรียนตามแนวพุทธตามแนววิทยาศาสตร์ มีความหมายเหมือนกัน คือเป็นความอยากรู้อยากทำ หรือใฝ่รู้และใฝ่ดีเป็นแรงจูงใจอย่างเดียวกัน พระสมชาย ฐานวุฑโฒ (2533) กล่าวว่า พหุสูต หรือผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง ความเป็นผู้ฉลาดรู้ คือ เป็นผู้ที่รู้จักเลือกเรียนในสิ่งที่ควรรู้ เป็นผู้ที่ได้ศึกษาเล่าเรียนมามากได้ ยินได้ฟังมามาก และเป็นคนช่างสังเกต ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้เป็นต้นทางแห่งปัญญา ทำให้เกิดความรู้ สำหรับบริหารงานชีวิตและเป็นกุญแจไขไปสู่ความสุข ลาภ ยศ สรรเสริญ เจริญ และทุกสิ่งที่เราปรารถนา

กรมวิชาการ (2539) การใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง การแสดงความกระตือรือร้น ในการแสวงหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม การแสดงออกถึงการใฝ่รู้ใฝ่เรียนนั้น สังเกตได้จากพฤติกรรมต่างๆ ของผู้เรียน เช่น การซักถาม การแสดงความคิดเห็นการ

ชอบอ่านหนังสือ เป็นต้น ผู้เรียนสามารถแสดงออกได้หลายลักษณะ เช่น การแสวงหาความรู้จากการฟัง การถาม การอ่าน การคิด การเขียน การดู และการปฏิบัติ

สุภาพร มากแจ้ง (2544) พระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงกล่าวว่า ความฉลาดรู้หรือความใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง รู้แล้วสามารถนำมาใช้ประโยชน์ ได้จริง ๆ โดยไม่เป็นพิษเป็นโทษ การศึกษาเพื่อความฉลาดรู้ต้องยึดหลักอย่างน้อย 2 ประการ ประการแรกเมื่อจะศึกษาสิ่งใดเรื่องใดให้รู้จริงควรจะได้ศึกษาให้ตลอด ครบถ้วน ทุกแง่ทุกมุม ไม่ใช่เรียนรู้อยู่แต่เพียงบางส่วนบางตอน หรือฟังเลื่องเฉพาะแต่เพียงบางแง่บางมุม อีกประการหนึ่ง ซึ่งจะต้องปฏิบัติประกอบกันไปเสมอ คือ ต้องพิจารณาศึกษาเรื่องนั้นๆ ด้วยความคิดจิตใจที่ตั้งมั่นเป็นปกติเที่ยงตรงและเป็นกลาง

พิทักษ์ วงแหวน (2546) พฤติกรรมใฝ่เรียน หมายถึง การที่นักเรียนมีการกระทำหรืออาการแสดงออกเพื่อตอบสนองสิ่งเร้า โดยมีลักษณะเป็นผู้ที่มีนิสัยรักการอ่าน มีความกระตือรือร้น และสนใจเรียนรู้จากแหล่งต่างๆ มีทักษะในการแสวงหาความรู้ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและพยายามพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

จากความหมายดังกล่าว สรุปได้ว่า คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน หมายถึง คุณลักษณะทางจิตใจ ที่แสดงถึงความปรารถนา ความอยากรู้อยากเห็น ความกระตือรือร้น ความสนใจ ความพอใจที่จะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ทั้งความรู้ด้านการเรียนและสภาพแวดล้อมรอบตัว มีความรู้เท่าทันวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนเองและ ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้

พฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะความใฝ่เรียนรู้อยู่

ความใฝ่เรียนรู้อยู่เป็นคุณลักษณะที่พึงมีและเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพื่อที่จะเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะความใฝ่เรียนรู้อยู่เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออก มีนักวิชาการ และนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (2533) ได้สรุปว่าคุณลักษณะที่เป็นตัวบ่งชี้ความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ไว้ดังนี้

1. การเป็นคนช่างสังเกต
2. การเป็นคนช่างคิดช่างสงสัย
3. การเป็นคนมีเหตุผล
4. การเป็นคนมีความทะเยอทะยานมีความอดทน
5. การเป็นคนมีความริเริ่ม

6. การเป็นคนทำงานอย่างมีระบบ

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (2540) กล่าวถึง ลักษณะของผู้ที่มีความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียน และสร้างสรรค์ต้องมีลักษณะดังนี้

1. มีความชอบ ชื่นชมและการเห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ
2. มีความใฝ่ฝันและจินตนาการ
3. มีการแสวงหาแนวทางใหม่
4. มีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น
5. มีความตั้งใจ การเอาใจใส่ทำให้ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ
6. มีความกล้า การริเริ่มและการตัดสินใจ
7. มีความเพียรพยายาม มุ่งมั่น บากบั่น มีความสงบ มีสมาธิในการทำสิ่งต่างๆ ไม่ย่อ

ท้อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542) กล่าวถึง ลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่รู้ใฝ่เรียน ดังนี้

1. มีนิสัยรักการอ่าน
2. มีความกระตือรือร้น
3. กล้าแสดงความคิดเห็น
4. ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
5. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

สุภาพร มากแจ้ง (2544) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน ตามแนวพระราชจริยวัตร และพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้ดังนี้

1. มีความอยากรู้
2. มีความตั้งใจจริง มุ่งมั่นที่จะรู้
3. มีความรักเรียน
4. มีเหตุผล
5. ความคิดริเริ่ม
6. การฝึกฝนค้นคว้า
7. รักการอ่าน
8. ความขยันหมั่นเพียร

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้สรุปว่า พฤติกรรมตัวบ่งชี้ของคุณลักษณะ ใฝ่เรียนรู้ตาม ตัวชี้วัดไว้ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้มี พฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

1. ตั้งใจเรียน
2. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้
3. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ

ตัวชี้วัดที่ 2 แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปเป็นองค์ความรู้ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ มี พฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่างๆ แหล่ง เรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม
2. บันทึกความรู้ วิเคราะห์ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้
3. แลกเปลี่ยนความรู้ ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันจาก คุณลักษณะของผู้ที่มีความความใฝ่เรียนรู้ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น สามารถแสดงการเปรียบเทียบให้เห็น ถึงคุณลักษณะที่ร่วมกัน และคุณลักษณะที่ต่างกัน

องค์ประกอบของความใฝ่เรียนรู้

บุญชิต มณีโชติ (2540) ได้สรุป การใฝ่รู้ใฝ่เรียนจะเกิดขึ้นได้จะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective) หมายถึง การที่รู้สึกว่าคุณเอง มีความรัก ความปรารถนา ความต้องการ ความสนใจ หรือความพึงพอใจ ต่อบางสิ่งบางอย่าง ที่เกี่ยวข้องกับการ ดำรงชีวิต มีความรู้สึกว่าคุณนั้นมีคุณค่า มีความหมายสำหรับตนและอยากจะได้มาเป็นเจ้าของ
2. องค์ประกอบด้านความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) หมายถึง การที่บุคคลจะมีการ ใฝ่รู้ใฝ่เรียน อย่งไรจะต้องอาศัยความรู้ หรือประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน การมีความรู้เดิมจะเป็น พื้นฐานให้คิด แสวงหาแนวทาง มีความคิดไตร่ตรอง มีความรู้แก้ปัญหาเดิม และมีความสามารถที่จะ แก้ปัญหาใหม่

3. องค์ประกอบด้านการปฏิบัติ (Behavior Component) หมายถึง พฤติกรรมแสดงออกจากความรู้สึกและความคิดที่อยู่ภายในตนเอง สามารถแสดงให้เห็นได้จากการกระทำ

การวัดและประเมินคุณลักษณะความใฝ่เรียนรู้

การที่จะบอกว่าบุคคลมีคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้มากน้อยแค่ไหน จำเป็นต้องมีการวัดและประเมินมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้เสนอรูปแบบการวัดไว้หลายท่าน ดังนี้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2539) ให้แนวทางในการตรวจสอบคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนของผู้เรียน ครู อาจารย์ ผู้สอน อาจใช้วิธีการสังเกตความถี่ของการแสดงออกของนักเรียนในเรื่องการฟัง การถาม การอ่าน การคิด การเขียน การดู และการทดลองปฏิบัติ เช่น เข้าร่วมรับฟังกิจกรรมวิชาการทางวิชาการของโรงเรียนหรือชุมชน อ่านหนังสือหรือกันคว่าในห้องสมุด ร่วมวางแผนแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม โดยเครื่องมือนี้สร้างเป็นแนวทางในการตรวจสอบคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนเท่านั้น ยังไม่ได้รับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์ (2539) สร้างแบบรายงานการปฏิบัติตนของนักศึกษาเป็นแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับการปฏิบัติตนของนักศึกษาเพื่อวัดความใฝ่รู้ โดยสร้างเป็นคำถามปลายเปิด 3 ข้อ เพื่อให้ผู้เรียนอธิบายถึงการปฏิบัติตนขณะเรียน โดยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือจากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นของแบบวัด วิเคราะห์ค่าร้อยละในการนำเสนอค่าระดับความใฝ่รู้ เสนอโดยใช้เกณฑ์ 3 ระดับ คือ ดี ปานกลาง และต่ำ คำนวณจากอันตรภาคชั้น

ภัทรา นิคมานนท์ (2540) กล่าวว่า พฤติกรรมค่านิจพิสัยเป็นพฤติกรรมภายใน แต่สามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก ในการวัดต้องใช้เครื่องมือซึ่งเป็นสถานการณ์หรือแบบทดสอบ ไปกระตุ้นให้ผู้ถูกวัดแสดงพฤติกรรมออกมา เครื่องมือวัดด้าน จิตพิสัยมีหลายประเภทและที่นิยมใช้กันมาก ได้แก่ มาตราส่วนประมาณค่า แบบสำรวจรายการแบบวัดเชิงสถานการณ์ และการสังเกต

บุญชม ศรีสะอาด (2541) กล่าวว่า แบบทดสอบสถานการณ์สมมติเป็นแบบทดสอบที่สร้างสถานการณ์คล้ายๆ ชีวิตจริง และให้ผู้ตอบแสดงพฤติกรรมที่วัดได้ออกมา และเป็นแบบทดสอบที่วัดคุณลักษณะด้านจิตพิสัยได้มากกว่ารูปแบบอื่น

นิภา วงษ์สุรภินันท์ (2548) ได้สร้างแบบวัดคุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 66 ข้อแบบวัดมีลักษณะเป็นสถานการณ์ 3 ตัวเลือก โดยตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ด้านอำนาจจำแนก ความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นจากการศึกษาเครื่องมือวัดคุณลักษณะ

แบบต่างๆ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้แบบวัดเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลคุณลักษณะ ความใฝ่เรียนรู้ ซึ่งเป็นแบบวัดสถานการณ์จำนวน 3 ตัวเลือก ให้คะแนน คือ 1 2 และ 3

การพัฒนาความใฝ่เรียนรู้

แนวทางการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับสถานศึกษา การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษาควรดำเนินการโดยคณะกรรมการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา อาจเป็นชุดเดียวกับคณะกรรมการประเมินคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ ในกรณีสถานศึกษาขนาดเล็กอาจจะให้ครูผู้สอนครูประจำชั้น ครูที่ปรึกษาเป็น ผู้รับผิดชอบในการพัฒนา ทั้งนี้ ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาและประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา โดยมีหน้าที่ดังนี้

1. ศึกษานิยาม ความหมาย และพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ
2. วิเคราะห์ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์แต่ละคุณลักษณะ
3. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของผู้เรียนรายบุคคลก่อนการพัฒนา เพื่อกำหนดแนวทางการ พัฒนาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมของผู้เรียน
4. สร้างหรือเลือกเครื่องมือในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
5. กำหนดวัตถุประสงค์ และวิธีการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้สอดคล้อง กับพฤติกรรมของผู้เรียนที่ต้องการพัฒนา
6. ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางที่กำหนดไว้ และประเมินผู้เรียนเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า
7. ดำเนินการประเมินผู้เรียนหลังการพัฒนาและสรุปผลการประเมิน
8. รายงานผลการพัฒนาต่อผู้บริหารสถานศึกษา
  1. แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
  2. ศึกษา นิยาม ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ของคุณลักษณะอันพึงประสงค์
  3. ศึกษาเกณฑ์ และแนวทางการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
  4. สร้างหรือเลือก เครื่องมือวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์
  5. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่กำหนดก่อนการพัฒนา
  6. กำหนดแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์
  7. ดำเนินการพัฒนาผู้เรียนในห้องเรียนและนอกห้องเรียน

8. ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเกณฑ์ที่กำหนดอย่างต่อเนื่องระหว่างการพัฒนา

9. รายงานผลประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นระยะ

10. สรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

11. รายงานผลการพัฒนาต่อผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง

แนวปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุขในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอน ครูประจำชั้น ผู้ปกครอง และชุมชนต้องร่วมมือกันปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จึงต้องพิจารณาถึงกิจกรรมต่างๆ ที่สถานศึกษากำหนดให้จัดขึ้น แล้วส่งผลต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ซึ่งอาจดำเนินการพัฒนาด้วยวิธีการต่างๆ ดังต่อไปนี้ เช่น

1. บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ
2. จัดในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
3. จัดโครงการเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์
4. ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์โดยสอดแทรกในกิจวัตรประจำวัน

การวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. การดำเนินการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาการดำเนินการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาจะบรรลุผลได้นั้นจะต้องอาศัยการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย ดำเนินการพัฒนาทั้งในและนอกห้องเรียน โดยมอบหมายภารกิจในการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในห้องเรียนให้ครูผู้สอน แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้รับผิดชอบ โดยสอดแทรกการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชั่วโมงการเรียนการสอนกิจกรรมโครงการ หรือในโอกาสอื่นๆ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินการหลายรูปแบบ สถานศึกษาสามารถเลือกนำไปใช้ได้ตามความเหมาะสม ดังต่อไปนี้

รูปแบบที่ 1 เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาที่มีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่างๆ ค่อนข้างสูงถึงสูงมาก และเหมาะสมสำหรับสถานศึกษาที่ต้องการเน้นด้านการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สู่ความเป็นเลิศ โดยมีนโยบายที่จะให้บุคลากรและครูทุกคนได้มีส่วนร่วมใน

การพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกข้อตามที่สถานศึกษากำหนดโดยจะมีคณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา เป็นองค์คณะบุคคลในสถานศึกษาที่คอยช่วยเหลือคณะครู ในกรณีที่พบว่านักเรียนบางคนมีปัญหาที่ซับซ้อนและไม่สามารถจะพัฒนาด้วยกระบวนการธรรมดาได้ มีความจำเป็นต้องทำกรณีศึกษา คณะกรรมการชุดนี้จะทำงานร่วมกับครูประจำชั้น หรือครูที่ปรึกษา หรือครูคนอื่นที่สนใจจะทำกรณีศึกษาร่วมกัน

นอกจากนี้อาจนำสถานักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้วย โดยสถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของสถานักเรียน ถึงวิธีการที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนด้วย กิจกรรมเสริม ซึ่งจะเน้นการพัฒนาและตรวจสอบคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทุกประการตลอดเวลา ทั้งนี้สถานศึกษาอาจมีเป้าหมายว่า นักเรียนร้อยละ 90 ขึ้นไปจะต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์อยู่ในระดับ "ดี" เป็นอย่างน้อย การประเมินรูปแบบนี้ดำเนินการดังนี้

1. คณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาทำความเข้าใจกับคณะครูผู้สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชา ครูที่ปรึกษา ครูผู้ดูแลกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ร่วมกันพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนทุกคุณลักษณะ และร่วมกำหนดตัวชี้วัดหรือพฤติกรรมบ่งชี้ หรือพฤติกรรมที่แสดงออกของแต่ละคุณลักษณะตามที่คณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับธรรมชาติของวัยและวุฒิภาวะของนักเรียน

2. กำหนดวิธีการประเมิน เกณฑ์และเครื่องมือ คำอธิบายคุณลักษณะที่สถานศึกษาเพิ่มเติม ให้สอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินที่หลักสูตรแกนกลางกำหนด

3. กำหนดระดับของพฤติกรรมที่บ่งชี้ว่า พฤติกรรมนักเรียนอยู่ในระดับ "เสียง" กล่าวคือ การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนด้วยวิธีปกติอาจจะไม่สามารถทำให้ผู้เรียนบรรลุตามเกณฑ์ได้ มีความจำเป็นที่ครูที่ปรึกษา หรือครูผู้สอนร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษาต้องใช้กระบวนการอื่นเข้ามาช่วยในการแก้ปัญหาโดยทำกรณีศึกษา

4. เมื่อสิ้นภาคเรียนสิ้นปี ครูผู้สอนส่งผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทุกคนที่รับผิดชอบให้คณะกรรมการของสถานศึกษา ซึ่งมีครูวัดผลเป็นเลขานุการ

5. ครูวัดผลดำเนินการประมวลผลตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด

6. นำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อพิจารณาอนุมัติ

รูปแบบที่ 2 เป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับโรงเรียนที่มีความพร้อมปานกลางกล่าวคือ มีจำนวนบุคลากรครูที่ครบชั้นเรียน มีครูพิเศษบ้างแต่ไม่มากนัก ครูคนหนึ่งอาจต้องเป็นทั้งผู้สอนและทำงานส่งเสริม รวมทั้งรับผิดชอบกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอื่นๆ ด้วย สถานศึกษาประเภทดังกล่าวสามารถเลือกใช้รูปแบบการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์รูปแบบนี้ โดยการเลือกคุณลักษณะอัน

พึงประสงค์เฉพาะข้อที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกับมาตรฐานหรือตัวชี้วัดในกลุ่มสาระนั้นๆที่ครูแต่ละคนรับผิดชอบ เพื่อบูรณาการจัดทำแผนการเรียนรู้ และแผนการพัฒนาคุณลักษณะพึงประสงค์ในข้อนั้นๆ ด้วยในคราวเดียวกัน การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ก็ดำเนินการประเมินร่วมกับตัวชี้วัดในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยสถานศึกษาคาดหวังว่าเมื่อได้ดำเนินการในภาพรวมแล้ว การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์จะครบทุกข้อตามที่สถานศึกษากำหนดโดยดำเนินการดังนี้

1. คณะกรรมการการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา ร่วมกับครูผู้สอน ร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานตัวชี้วัดเนื้อหาในกลุ่มสาระวิชา และพิจารณาเลือกคุณลักษณะอันพึงประสงค์ว่ามีข้อใดบ้างที่สอดคล้องกับธรรมชาติวิชาที่ครูแต่ละคนรับผิดชอบ รวมทั้งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้วย

2. ครูผู้สอนนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่คัดเลือกไว้ไปบูรณาการกับตัวชี้วัดของกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดำเนินการพัฒนาและประเมินร่วมกัน

3. ครูผู้สอนส่งผลการประเมินให้ครูวัดผลเพื่อสรุปผลการประเมิน และนำเสนอผู้บริหาร เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

รูปแบบที่ 3 เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูไม่ครบชั้นหรือครบชั้นพอดี แต่ครูคนหนึ่งต้องทำหลายหน้าที่ อีกทั้งความพร้อมของทรัพยากรด้านอื่นๆ มีน้อยดังนั้น การดำเนินการพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนควรเปิดโอกาสให้ชุมชน อันได้แก่ พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินด้วยซึ่งจะทำให้ผลการประเมินมีความเที่ยงตรงมากขึ้นการพัฒนาและการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามรูปแบบนี้ ครูประจำชั้นและหรือครูประจำวิชาช่วยกันพัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนทุกคนทุกประการ โดยดำเนินการดังนี้

1. ครูประจำชั้นและหรือครูประจำวิชาซึ่งรับผิดชอบการสอนมากกว่าหนึ่งชั้นหรือหนึ่งกลุ่มสาระ ใช้การบูรณาการทุกกลุ่มสาระและคุณลักษณะอันพึงประสงค์เข้าด้วยกัน ร่วมกันพัฒนาและประเมิน โดยอาจใช้การสังเกตพฤติกรรมตามสภาพจริง เปิดโอกาสให้ชุมชน ได้แก่ พ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้านร่วมประเมินด้วย ทั้งนี้ กรณีที่มีนักเรียนบางคนไม่ผ่านการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อใด ครูร่วมกับชุมชนดำเนินการพัฒนาจนกระทั่งทั้งสองฝ่ายมีความเห็นตรงกันว่านักเรียนมีคุณสมบัติตามเกณฑ์แล้วจึงให้ผ่านการประเมิน

2. ครูประจำชั้นและหรือครูประจำวิชาช่วยกันสรุปผลการประเมิน และนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาเพื่ออนุมัติต่อไปแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์

ในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนนั้น สถานศึกษาสามารถนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 8 ประการที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดขึ้น รวมทั้งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่สถานศึกษาอาจกำหนดขึ้นเพิ่มเติม เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์

ของสถานศึกษา สภาพปัญหาความต้องการหรือความจำเป็นของชุมชนมาพัฒนาผู้เรียนตลอดปี การศึกษา ทั้งนี้ ครูผู้สอนสามารถดำเนินการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชั้นเรียน ได้ ดังนี้

1. ศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์

นำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนด ทั้ง 8 ประการ มาศึกษานิยามตัวชี้วัดพฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อพิจารณาว่า พฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนดครอบคลุมตัวชี้วัดและนิยามของคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนหรือไม่ ซึ่งผู้สอนอาจเพิ่มเติมหรือปรับได้ตามความเหมาะสม

2. วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้

เมื่อทำความเข้าใจกับนิยาม ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้แล้ว ครูผู้สอนควรวิเคราะห์ พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้ เพื่อให้เห็นพฤติกรรมที่จะสามารถวัดและประเมินได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

3. เลือกรูปแบบของเครื่องมือวัด

เครื่องมือวัดและประเมินที่นิยมใช้ในสถานศึกษา เนื่องจากใช้ได้ง่ายและสะดวก ได้แก่

- 3.1 แบบสังเกต (Observation)
- 3.2 แบบสัมภาษณ์ (Interview)
- 3.3 แบบตรวจสอบรายการ (Check list)
- 3.4 แบบมาตราประมาณค่า (Rating scale)
- 3.5 แบบวัดสถานการณ์ (Situation)
- 3.6 แบบบันทึกพฤติกรรม (Anecdotal records)
- 3.7 แบบรายงานพฤติกรรมตนเอง (Self-report)

ในการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น ควรใช้เครื่องมือและวิธีการวัดที่หลากหลาย ข้อมูลจึงจะน่าเชื่อถือ ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรเลือกเครื่องมือวัดและประเมินให้เหมาะสมกับพฤติกรรมบ่งชี้พฤติกรรมสำคัญว่าควรจะใช้เครื่องมือชนิดใด

4. การสร้างและพัฒนาเครื่องมือประเมิน

ถ้าต้องการสร้างเครื่องมือที่มีคุณภาพ น่าเชื่อถือ ครูผู้สอนอาจนำเครื่องมือที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องของพฤติกรรมที่จะประเมินกับตัวชี้วัด และความถูกต้องในการใช้ภาษา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง I.O.C (Index Objective Concurrent) ในการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวนผู้เชี่ยวชาญต้องมียังน้อย 3 คนขึ้นไป เมื่อให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินแล้วนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญมารวมกันแล้วหาค่าเฉลี่ยถ้าได้คะแนนเฉลี่ย 0.6 ขึ้นไปถือว่าใช้ได้ เมื่อตรวจทาน แก้ไขการพิมพ์ การใช้ภาษา และข้อความให้ถูกต้องแล้ว จึงนำไปทดลองใช้กับ

นักเรียน เพื่อจะดูว่าภาษาที่ใช้เหมาะสมกับระดับอายุของนักเรียนหรือไม่ มีความเชื่อถือได้หรือไม่ แล้ววิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือวัดเป็นรายข้อทั้งฉบับ เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับ หลังจากนั้นจึงจัดทำต้นฉบับเพื่อนำไปใช้

5. การออกแบบการวัดและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

เมื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เครื่องมือที่จะใช้ในการวัดและประเมิน และวิธีการหาคุณภาพของเครื่องมือแล้ว ครูผู้สอนสามารถออกแบบการวัดและประเมินผลคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในชั้นเรียนได้ดังนี้

- 5.1 กำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตัวชี้วัด/พฤติกรรมบ่งชี้ที่จะประเมิน
- 5.2 วิเคราะห์พฤติกรรมสำคัญจากพฤติกรรมบ่งชี้ที่จะประเมิน
- 5.3 เลือกใช้วิธีการ เครื่องมือให้เหมาะสมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์
- 5.4 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring rubrics)

6. การสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การสร้างเครื่องมือประเมินคุณลักษณะ ควรคำนึงถึงการเขียนข้อความหรือรายการที่จะวัดว่ามีความชัดเจน และเป็นพฤติกรรม/รายการที่ครอบคลุมตัวชี้วัด โดยให้พิจารณาพฤติกรรมบ่งชี้ที่กำหนดไว้แล้วในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ถ้าเป็นข้อความที่แสดงพฤติกรรมสำคัญและยังไม่สามารถประเมินได้ ครูผู้สอนต้องวิเคราะห์เป็นพฤติกรรมสำคัญย่อยๆ

7. การสร้างเกณฑ์การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินให้ชัดเจนเหมาะสม เพราะเกณฑ์การประเมินเป็นแนวทางในการให้คะแนนที่ประกอบด้วยเกณฑ์ด้านต่างๆ เพื่อใช้ประเมินค่าผลการประพจน์ ปฏิบัติของผู้เรียน เกณฑ์เหล่านี้ คือสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนควรประพจน์จนกลายเป็นลักษณะนิสัยได้ เกณฑ์การประเมินมี 2 ลักษณะ คือ

7.1 เกณฑ์การประเมินแบบภาพรวม (Holistic rubrics) คือแนวทางการให้คะแนน โดยพิจารณาจากภาพรวมการปฏิบัติ โดยจะมีคำอธิบายลักษณะของการปฏิบัติในแต่ละระดับได้อย่างชัดเจน

7.2 เกณฑ์การประเมินแบบแยกประเด็น (Analytic rubrics) คือแนวทางการให้คะแนน โดยพิจารณาแต่ละส่วนของการปฏิบัติ ซึ่งแต่ละส่วนจะต้องกำหนดคำอธิบายลักษณะของการปฏิบัติในส่วนนั้นๆ ไว้อย่างชัดเจน

8. การสรุปผลการประเมิน

การวัดและประเมินผลด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์นั้น มีความละเอียดอ่อน เพราะเป็นเรื่องของการพัฒนาคุณลักษณะที่ต้องการปลูกฝังให้เกิดในตัวผู้เรียน การวัดและประเมินผลจึงต้องคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนเมื่อได้รับการพัฒนาเป็นระยะ หรือเมื่อสิ้นปีการศึกษา ดังนั้น เพื่อให้มี

แนวทางการสรุปผลการประเมินที่ชัดเจน เป็นธรรมสำหรับผู้เรียน จึงขอเสนอแนวทางการกำหนด เกณฑ์พิจารณาสรุปผลการประเมินในแต่ละขั้นตอน ดังนี้

8.1 เกณฑ์พิจารณาสรุปผลการประเมินคุณลักษณะ แต่ละคุณลักษณะ

8.2 เกณฑ์พิจารณาสรุปผลการประเมินแต่ละคุณลักษณะ ในกรณีที่ผู้สอนประเมินคนเดียว

8.3 เกณฑ์พิจารณาสรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จาก คณะกรรมการทุกคนในแต่ละคุณลักษณะ

8.4 เกณฑ์พิจารณาสรุปผลการประเมินแต่ละคุณลักษณะ ในกรณีที่ผู้สอนประเมินคนเดียว

8.5 เกณฑ์พิจารณาสรุปผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จาก คณะกรรมการทุกคน ในแต่ละคุณลักษณะ

8.6 เกณฑ์พิจารณาตัดสินผลการประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ รายปีและรายภาค ของผู้เรียนรายบุคคล

8.7 เกณฑ์พิจารณาสรุปผลการประเมินรวมทุกคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่ละระดับการศึกษา

สรุปได้ว่า การประเมินผลเป็นการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผลของการดำเนินงาน เพื่อนำมา เปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ว่าได้ผลตามที่กำหนดไว้เพียงใด มีบทบาทความสำคัญในการให้ ข้อมูลด้านความคืบหน้า ชี้ปัญหา และข้อขัดข้องด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และผลกระทบที่เกิด จากการดำเนินงานเพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในด้านการจัดการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการ บทบาทที่กล่าวนี้จะให้ประโยชน์แก่ฝ่ายบริหารได้ดีหากได้รับการสนับสนุนให้มีระบบการติดตามและ ประเมินผลขึ้นในองค์กรเพราะการประเมินผลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการด้านการจัดการ

9. เจตคติต่อการเรียน

ความหมายของเจตคตินักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของเจตคติ ต่าง ๆ กันออกไป ดังนี้

เจตคติหมายถึงความรู้สึกนึกคิดภายใน เป็นกระบวนการทางด้านจิตใจที่มีอิทธิพลต่อการ ตัดสินใจของคนในการเลือกกระทำ และเจตคติที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของคนในการเลือกกระทำ และเจตคติที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ทั่วไป เช่น ความชอบ ความซาบซึ้งความศรัทธาการเห็นคุณค่า ค่านิยมความพึงพอใจความนิยมชมชอบ ซึ่งเจตคติที่ดีจะเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างความรู้กับการปฏิบัติ

เข้าด้วยกัน คือความรู้ประสบการณ์ความรู้ที่ได้นั้นต่อเจตคติที่ดีย่อมส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติตาม
วรรณิ โสมประยูร (2539)

สุนันทา หมั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ได้ให้ความหมายของเจตคติว่าเจตคติ หมายถึง
ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบที่บุคคลมีต่อสิ่งหนึ่งเป็นเจตคติที่ดีก็หมายถึงความรู้สึกพอใจเป็นความรู้สึก
ในทางบวกแต่ถ้าเป็นเจตคติในทางลบก็หมายถึงความรู้สึกไม่ชอบความสนใจจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อบุคคล
นั้น มีความรู้สึกชอบและต้องการ

จากความหมายของเจตคติข้างต้น สรุปได้ว่า เจตคติคือความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่ง
หนึ่งหรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งบุคคลนั้นอาจจะตอบสนองออกมาในทางบวกทางลบ หรือ
เป็นกลางก็ได้

สรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งของหรือบุคคล
สถานการณ์ แล้วแสดงออกมาในรูปของความชอบ พึงพอใจ หรือไม่ชอบ ไม่พึงพอใจและท่าที
ความรู้สึกนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ทั้งนี้เป็นผลมาจากประสบการณ์ คือ สภาพการศึกษาสิ่งแวดล้อม
เจตคติไม่สามารถสังเกตได้โดยตรงแต่สามารถอ้างอิงได้จากพฤติกรรมภายนอกพฤติกรรมที่แสดงออก
หรือการตอบสนองออกมาเป็นถ้อยคำภาษาของบุคคลนั้น ๆ

ลักษณะของเจตคติ

ฮอตเธอร์ซอล และคณะ Hothersall and others, (1985) ได้กล่าวถึงลักษณะเจตคติ
สรุปได้ดังนี้

1. เจตคติเป็นการเรียนรู้อย่างหนึ่ง
2. เจตคติเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมออกมา
3. เจตคติเป็นเรื่องเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์
ใดสถานการณ์หนึ่ง

ซาเทิน Sartain, (1973) กล่าวถึงลักษณะของเจตคติ ไว้ดังนี้

1. เจตคติเป็นความรู้สึกที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น คน สิ่งของ แม้กระทั่งสิ่งที่เป็น
นามธรรม เช่น ความมีเสรีภาพ หรือพระผู้เป็นเจ้า
2. เจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งย่อมมีทิศทาง คือ เจตคติที่เป็นไปในทางบวกหรือลบและมี
ความเข้มข้นคือระดับความชอบหรือไม่ชอบมากน้อยแตกต่างกันออกไป
3. เจตคติเป็นความโน้มเอียงในการแสดงออกของบุคคลในทางที่ชอบหรือไม่ชอบต่อ
สิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ชอว์และ ไรท์ Shaw & Wright (1967) อ้างอิงใน ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ
(2543) ได้กล่าวเกี่ยวกับลักษณะของเจตคติ ซึ่งพอสรุปได้ ดังนี้

1. เจตคติเป็นผลมาจากการที่บุคคลประเมินผลจากสิ่งเร้าแล้วแปรเปลี่ยนมาเป็นความรู้สึกภายในที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรม
2. เจตคติของบุคคลจะแปรค่าได้ทั้งด้านคุณภาพและความเข้ม ซึ่งมีทั้งทางบวกและ
3. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้มากกว่าจะมาตั้งแต่เกิด หรือเป็นผลมาจากโครงสร้างภายในตัวบุคคลหรือวุฒิภาวะ
4. เจตคติขึ้นอยู่กับสิ่งเร้าเฉพาะอย่างทางสังคม
5. เจตคติที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าที่เป็นกลุ่มเดียวกัน จะมีความสัมพันธ์ระหว่างกัน
6. เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วเปลี่ยนแปลงได้ทางลบ

สรุปได้ว่า ลักษณะเจตคติเป็นความรู้สึกที่แสดงออก และแสดงความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือเกิดจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งเจตคตินี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้เนื่องจากอิทธิพลสิ่งแวดล้อมและการเรียนรู้

องค์ประกอบของเจตคติ

กานเย่ (Gagne, 1985 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสี, 2534: 77-78) ได้กล่าวถึง เจตคติไว้ดังนี้ เจตคติเป็นสภาวะทางจิตใจซึ่งเป็นคุณลักษณะภายในของบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกแนวทางการแสดงออกเป็นพฤติกรรมของแต่ละบุคคล กานเย่ มีความเชื่อว่าเจตคติดีมีองค์ประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นความรู้สึกในทางบวกหรือลบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง
2. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นลักษณะอาการที่บุคคลแสดงออก อันเป็นผลเนื่องมาจากความรู้และความรู้สึกต่อสิ่งนั้น
3. องค์ประกอบทางปัญญา (Cognitive Component) เป็นความรู้ที่ครอบคลุมถึงความรู้เกี่ยวกับความคาดหวังทางสังคมผลตอบแทนที่จะได้รับและผลที่ตามมาจากการกระทำที่แสดงออก

จากแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของเจตคติ จะเห็นว่า เจตคติดีมีองค์ประกอบ 3 ด้านคือองค์ประกอบด้านปัญญาองค์ประกอบด้านความรู้สึก และองค์ประกอบด้านพฤติกรรมซึ่งองค์ประกอบทั้ง 3 ด้านนี้มีความสัมพันธ์กัน เพราะเมื่อมีความรู้ความคิดหรือความเชื่อแล้วก็จะทำให้เกิดความรู้สึกเกิดอารมณ์ จึงส่งผลให้เกิดการแสดงออกทางด้านพฤติกรรม การที่จะศึกษาเจตคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งได้นั้นสามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมที่แต่ละบุคคลแสดงออก ซึ่งจำเป็นต้อง

อาศัยแบบการในการวัดเจตคติที่ถูกต้องและครอบคลุมองค์ประกอบของเจตคติในทุกด้าน มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงการวัดเจตคติ ดังต่อไปนี้

การวัดเจตคติ

กองวิจัยทางการศึกษา (2545 อ้างถึงใน กนกอร รัตนธนากาญจน์, 2554) กล่าวว่าไว้ว่าวิธีการวัดความพึงพอใจมีหลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การสอบถาม โดยทั่วไปการวัดความคิดเห็นจะใช้แบบวัดที่เรียกว่า แบบวัดเจตคติ เช่น ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีจำนวนมาก จะนิยมใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) ตามแบบของลิเคอร์ (Likert) ซึ่งเป็นมาตราวัดเจตคติ 5 ชั้น อาจกำหนดค่าระดับ เช่น เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยแต่ละชั้นต้องบอกน้ำหนักการประเมินข้อความต่างๆ ที่กำหนดให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นออกมา ซึ่งในการศึกษาความพึงพอใจเป็น 5 ระดับ ได้แก่

คะแนน 5 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง พึงพอใจมาก

คะแนน 3 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง พึงพอใจน้อย

คะแนน 1 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

สำหรับสถิติที่นำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ดังนั้นจะต้องกำหนดเกณฑ์ตัดสินดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง พึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง พึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

ชวลิต ชูกำแหง (2550) อธิบายถึงการวัดจิตพิสัยสามารถทำได้หลายวิธีที่นิยมทำในปัจจุบัน

1. การสังเกต (Observation) สังเกตการพูด การกระทำ การเขียนของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใดคือสิ่งหนึ่งที่ครูต้องการวัด

2. การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการพูดคุยกับนักเรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้ซึ่งอาจเป็นทัศนคติของนักเรียน เพื่อนำสิ่งที่นักเรียนพูดออกมาแปลความหมายเกี่ยวกับลักษณะจิตพิสัยของนักเรียน

3. การใช้แบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เป็นการสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดทัศนคติ วัดความสนใจ วัดคุณธรรมจากที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปการวัดความพึงพอใจได้ 3 วิธี

คือ 1) การสังเกต โดยสังเกตจากการแสดงออกของนักเรียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ครูต้องการวัด 2) การสัมภาษณ์ เป็นการพูดคุยกับนักเรียนในประเด็นที่ครูอยากรู้ เพื่อนำสิ่งที่นักเรียนพูดมาแปลความหมายเกี่ยวกับจิตพิสัยของนักเรียน การใช้แบบมาตราส่วนประมาณค่า เป็นการสร้างเครื่องมือขึ้นมาเพื่อวัดทัศนคติ วัดความสนใจและ วัดคุณธรรม จริยธรรม

การสร้างเครื่องมือวัดเจตคติ

บุญชม ศรีสะอาด (2552) ได้เสนอแนวทางการสร้างแบบวัดเจตคติในลักษณะของแบบสอบถามซึ่งมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. กำหนดจุดมุ่งหมายของแบบสอบถาม ผู้สร้างแบบสอบถามต้องระบุจุดมุ่งหมายขอการสร้างแบบสอบถามให้ชัดเจน ระบุได้ว่าแบบสอบถามจะนำไปใช้ในเรื่องอะไร
2. กำหนดประเด็นหลัก หรือพฤติกรรมหลักที่จะวัดให้ครบถ้วนครอบคลุมว่าจะมีประเด็นอะไรบ้าง หรืออาจเรียกว่าเป็นการกำหนดกรอบแนวคิดหรือโครงสร้างของแบบสอบถาม
3. กำหนดชนิดหรือรูปแบบของแบบสอบถาม โดยเลือกให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะวัด
4. กำหนดจำนวนข้อคำถาม โดยอาจกำหนดในเบื้องต้นว่าต้องการจะให้แบบสอบถามมีความยาวมากน้อยเพียงใด และครอบคลุมประเด็นหลัก ประเด็นย่อยอย่างไรบ้าง
5. สร้างข้อคำถามตามจุดมุ่งหมาย ชนิดหรือรูปแบบ และควรที่จะสร้างเกินจำนวนที่ต้องการเพื่อคัดเลือกหลังจากนำไปทดลองใช้และวิเคราะห์แล้ว
6. ตรวจสอบเพื่อแก้ไข ปรับปรุง แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนแรกตรวจสอบโดยผู้สร้างแบบทดสอบเอง ขั้นที่สองตรวจสอบ พิจารณาให้คำแนะนำและวิจารณ์โดยผู้เชี่ยวชาญ
7. นำแบบทดสอบไปทดลอง การนำไปทดลองใช้ (Try Out) ควรนำไปทดลองกับกลุ่มที่มีลักษณะเหมือนหรือใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะไปเก็บรวบรวมข้อมูลจริง
8. วิเคราะห์แบบสอบถาม โดยการนำผลจากการไปทดลองมาวิเคราะห์เพื่อหาคุณภาพและปรับปรุงแบบสอบถามในส่วนที่ยังมีข้อบกพร่องต่างๆ
9. จัดพิมพ์แบบสอบถาม เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับเจตคติ พอสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจะต้องให้ความสำคัญที่ความรู้สึกนึกคิดและจิตใจของผู้เรียนด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพึงพอใจของผู้เรียน เพราะถ้าผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ต้องการ ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับศักยภาพของตน ได้รับการสนใจและการเสริมแรงอย่างเหมาะสม ก็จะทำให้ผลการเรียนรู้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ และทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกพึงพอใจ และเป็นแรงจูงใจต่อเนื้อเรื่องที่เรียนรู้อื่นๆ ต่อไป ในทางตรงข้ามถ้าผู้เรียนไม่ได้เรียนในสิ่งที่ตน

ต้องการ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับศักยภาพของตน หรือบรรยากาศในการเรียน เหมือนถูกบังคับก็จะทำให้เกิดความรู้สึกไม่พึงพอใจ คับข้องใจ เกิดเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชานั้นๆ

10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

การวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในประเทศ มีดังนี้ จีรภัทร์ บัวสุวรรณ (2543) ได้ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยใช้ชุดการเรียนสตอรีไลน์กับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบโครงการกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียน โคกเจริญวิทยา จังหวัดลพบุรี แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน สอนโดยการใช้ชุดการเรียนสตอรีไลน์ และกลุ่มควบคุม 30 คน ได้รับการสอนแบบโครงการเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาและแบบวัดเจตคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนสตอรีไลน์และนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบโครงการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นักเรียนที่เรียนโดยการใช้ชุดการเรียนสตอรีไลน์และนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบโครงการมีเจตคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กันยารัตน์ ยังมี (2546) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลการสอนวิชาศิลปะพื้นบ้านโดยแบบสตอรีไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาศิลปศึกษาสถาบันราชภัฏ กลุ่มตัวอย่างประชากร คือนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนศิลปะพื้นบ้าน 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 31 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปะพื้นบ้านของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียน โดยแบบสตอรีไลน์ ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย จิตพิสัย สูงขึ้นหลังจากที่เรียนโดยแบบสตอรีไลน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาที่เรียนโดยใช้แบบสตอรีไลน์มีเจตคติที่ดีต่อตนเอง และวิชาเรียน ตลอดจนเชื่อมั่น โยงความรู้สู่การดำเนินชีวิตจริงได้

อุฬาริกา กัณฑ์หา (2546) ได้ทำการวิจัยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดสองภาษา ด้วยการสอนแบบสตอรีไลน์กับการสอนตามคู่มือครู การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดสองภาษา ด้วยการสอนแบบสตอรีไลน์กับการสอนตามคู่มือครู และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบสตอรีไลน์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนเมืองคง (คงคาวิทยา) อำเภอราชไศล จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 36 คน

ซึ่งได้มาโดยแบบสุ่มอย่างง่าย แล้วสุ่มอย่างง่ายให้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมกลุ่มละ 18 คน กลุ่มทดลองเรียนด้วยการสอนแบบสตอรีไลน์ กลุ่มควบคุมเรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการทดลองแบบสุ่มสอบก่อน-สอบหลัง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบแผนการสอนด้วยแบบสตอรีไลน์ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยซึ่งมีค่าดัชนีความยากอยู่ระหว่าง .42-.77 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .27-.68 และค่าความเที่ยง .85 สถิติที่ใช้ในการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบค่า t ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ของนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบสตอรีไลน์สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแบบสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ด้วยการสอนแบบสตอรีไลน์หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ .01

สายทิพย์ มียิ้ม (2546) ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง ระบบนิเวศ โดยใช้แบบสตอรีไลน์ เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบสตอรีไลน์ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนจะนะชนูปถัมภ์ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา จำนวน 34 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่ายแบบจับฉลาก ใช้เวลาในการสอนวันละ 6 คาบ คาบละ 50 นาที เป็นเวลา 5 วัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบแผนการสอนโดยใช้แบบสตอรีไลน์เรื่องระบบนิเวศ และแบบทดสอบวัดทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์จำนวน 13 ทักษะ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ทักษะขั้นพื้นฐาน 8 ทักษะ และทักษะขั้นบูรณาการ 5 ทักษะ สถิติที่ใช้ในการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ค่าทดสอบแบบที (t-test) สำหรับทดสอบสมมติฐานผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบสตอรีไลน์มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาตามประเภทของทักษะพบว่า ผลการทดสอบวัดทักษะขั้นพื้นฐานก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทักษะที่มีคะแนนเพิ่มขึ้น 6 ทักษะ เรียงจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ทักษะด้านการลงความเห็นจากข้อมูล ทักษะด้านการจำแนกประเภท ทักษะด้านการจัดกระทำและสื่อความหมายข้อมูล ทักษะด้านการใช้ตัวเลข ทักษะด้านการวัด และทักษะด้านการสังเกต และมี 2

ทักษะ ที่มีคะแนนเท่าเดิม คือ ทักษะด้านการหาความสัมพันธ์ระหว่างสเปกกับเวลา และทักษะด้านการลงความเห็นจากข้อมูลและพบว่าผลการทดสอบวัดทักษะขั้นบูรณาการก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยทักษะที่มีคะแนนเพิ่มขึ้น 4 ทักษะเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับดังนี้ ทักษะด้านการกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการ ทักษะด้านการตีความหมายข้อมูลและลงข้อสรุป ทักษะด้านการตั้งสมมติฐานและทักษะด้านการทดลอง และมี 1 ทักษะที่มีคะแนนลดลงคือ ทักษะด้านการกำหนดและควบคุมตัวแปร

ฉัตรสุดา พิมพ์ (2551) ผู้วิจัยได้ทำวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ในการเรียนแบบร่วมมือกับการตอนตามคู่มือครูของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายดังนี้ 1) เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ 2) เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 ที่ได้รับการสอนโดยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ในการเรียนแบบร่วมมือกับการตอนตามคู่มือครู กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยอาชีวศึกษา ลพบุรี จำนวน 2 ห้องเรียน รวม 64 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ โดยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ในการเรียนแบบร่วมมือแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้การตอนตามคู่มือครู แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและแบบสอบถามวัดความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สถิติที่ใช้ในการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(standard deviation) และการทดสอบที (t -test)

กาญจนา ภูสมศรี (2552) การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้สาระภาษาไทย เรื่อง การอ่านแจกลูกประสมคำโดยใช้วิธีสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1. สร้างชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้สาระภาษาไทย2. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้สาระภาษาไทย และ 3. ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้สาระภาษาไทย เรื่องการอ่านแจกลูกประสมคำ โดยใช้วิธีสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา2552 โรงเรียนบ้านชำหนึ่ง อำเภอฟิชัย จังหวัดอุดรดิตถ์ จำนวน 13 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ ชุดกิจกรรมการเรียนรู้สาระภาษาไทย เรื่องการอ่านแจกลูกประสมคำ โดยใช้วิธีสอนมุ่งประสบการณ์ภาษา แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังการใช้ชุดกิจกรรม แบบวัดความพึงพอใจของชุด

กิจกรรม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม

ถาวร นุ่นละออง (2552) ผู้วิจัยได้พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องร่างกายมนุษย์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เป็นการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ร่างกายมนุษย์ กลุ่มสาระ การเรียนรู้วิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ จันทระเกษม. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขวัญจิต ภิญโญชีพ. การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ร่างกายมนุษย์กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85 และเพื่อให้ทราบถึงประสิทธิผลของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนชุมชนวัดโคกดอกไม้ ศูนย์ประสานงานทาง การศึกษาสระบุรีที่ 2 จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 3 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่ง 3 คน กลุ่มที่สอง 7 คน กลุ่มที่สาม 20 คน และกลุ่มที่ใช้ทดลองหาประสิทธิภาพ 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.82 และ แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 86.62/87.95 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เท่ากับ 0.64 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 0.60

อนุชา สุระธา (2552) ผู้วิจัยได้ศึกษาและพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการใช้โปรแกรม Swish Max การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การใช้โปรแกรม Swish Max. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. คณะกรรมการควบคุม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเลิศ กลางใจ, อาจารย์พินิจพันธ์ชื่น การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การใช้โปรแกรม Swish Max เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไม่ต่ำกว่า 85/85 และหา ค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ไม่ต่ำกว่า 0.60 และศึกษาความพึงพอใจของครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูโรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคมที่ศึกษาจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การใช้โปรแกรม Swish Max จำนวน 30 คน ในแต่ละบทเรียนประกอบไปด้วยเนื้อหาบทเรียน ภาพนิ่ง เสียงบรรยาย

และแบบฝึกหัด นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบระหว่างเรียน (แบบฝึกหัด) และแบบทดสอบหลังเรียน มาคำนวณหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การใช้โปรแกรม Swish Max ค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ และความพึงพอใจของครูต่อการใช้ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การใช้โปรแกรม Swish Max ผลการวิจัยพบว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การใช้โปรแกรม Swish Max ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 85.00/89.50 ค่าดัชนีประสิทธิผลของ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การใช้โปรแกรม Swish Max เป็น 0.60 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และความพึงพอใจของ ครูโรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคมที่ศึกษาจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การใช้โปรแกรม Swish Max อยู่ในระดับสูงมาก

นริศรา วงศ์วิชิต (2553) ได้ทำการใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เรื่อง ย้อนรอยตำนานประเพณี ลอยกระทงสายไหลประทีป 1,000ดวง เพื่อพัฒนาความสามารถ ในการเขียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านความสามารถในการเขียนและศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เรื่องย้อนรอยตำนานประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป 1,000 ดวง การศึกษาครั้งนี้ ใช้กลุ่มศึกษา คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาลเพชรวิทย์ จังหวัดตาก ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 23 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรี่ไลน์ จำนวน 5 หน่วยการเรียนรู้ จำนวน 16 คาบ เรียนแบบประเมินการใช้หน่วยการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรี่ไลน์ แบบประเมินการเขียนเรียงความ แบบประเมินการเขียนรูปแบบต่างๆ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้รูปแบบสตอรี่ไลน์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการสอนด้วยตนเอง พร้อมกับทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเรียงความก่อนและหลังการสอนโดยใช้รูปแบบสตอรี่ไลน์ จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่ร้อยละและทดสอบ t-test ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1. ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความสามารถในการเขียนเพิ่มขึ้นโดยมีคะแนนการเขียนเรียงความหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เรื่อง ย้อนรอยตำนานประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป 1,000 ดวง สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2. ผู้เรียนมีความคิดเห็นต่อการเรียนโดยใช้รูปแบบการสอนแบบสตอรี่ไลน์ เรื่อง ย้อนรอยตำนานประเพณีลอยกระทงสายไหลประทีป 1,000 ดวง โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

วิไลรักษ์ บุญงาม (2553) ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องภาคตัดกรวย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

อุตรดิตถ์ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องภาคตัดกรวย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 และ 2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องภาคตัดกรวย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 41 โรงเรียนพาทำวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง 1 ห้องเรียน จำนวน 34 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องภาคตัดกรวย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องภาคตัดกรวย กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และ 3. แบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องภาคตัดกรวย สถิติที่ใช้ในการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานส่วนการหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องภาคตัดกรวยกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ใช้ E_1/E_2

กรรยา ถวิลการ (2554) ผู้วิจัยได้พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ) พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องชนิดของคำ สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น 4) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น 5) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และ 6) ศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านคงหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จำนวน 19 คน โดยการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์และแบบประเมินความพึงพอใจสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าร้อยละและทดสอบสมมติฐานด้วยค่า (t-test Dependent)

จารุณี เชียงเห็น (2554) ผู้วิจัยได้ศึกษาการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์เรื่องบทประยุกต์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แบบสตอรีไลน์กับ

การสอนแบบปกติการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์เรื่องบทประยุกต์ของนักเรียนชั้น ป.5 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนของกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบสตอรีไลน์และกลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์ เรื่องบทประยุกต์ของนักเรียนชั้นป.5 ระหว่างกลุ่มที่สอนโจทย์ใช้แบบสตอรีไลน์กับกลุ่มที่สอนโดยแบบปกตินอกจากนี้ได้ทำการศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นป.5 ที่มีต่อการเรียนโจทย์ปัญหาทางคณิตศาสตร์เรื่องบทประยุกต์โดยใช้แบบสตอรีไลน์ด้วยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นป.5 ในภาพเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนนิบงชนูปถัมภ์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อ.เมือง จ.ยะลา จำนวน 62 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 31 คน กลุ่มควบคุม 31 คน และโรงเรียนรังสีอนุสรณ์ อ.เมือง จ.ยะลา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนจำนวน 52 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 26 คน กลุ่มควบคุม 26 คน นักเรียนในกลุ่มทดลองได้รับการสอนโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์เรื่องบทประยุกต์โดยแบบสตอรีไลน์ส่วนนักเรียนในกลุ่มควบคุมได้รับการสอนโดยแบบปกติ ทั้งนี้ใช้เนื้อหาเดียวกัน เวลาในการทดลอง 54 คาบเท่ากัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเองคือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์เรื่องบทประยุกต์โดยใช้แบบสตอรีไลน์ ที่มีความเที่ยงเท่ากับ 0.96 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองคือแผนการสอนโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์เรื่องบทประยุกต์ที่สอนโดยแบบสตอรีไลน์ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองกับแผนการสอนตามคู่มือครูคณิตศาสตร์ชั้นป.5 ของกรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเลขคณิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที(t-test) ผลการวิจัยพบว่า 1)ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์เรื่องบทประยุกต์ของนักเรียนชั้นป.5 กลุ่มควบคุมหลังได้รับการสอนแบบปกติสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2)ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปัญหาโจทย์คณิตศาสตร์เรื่องบทประยุกต์ของนักเรียนชั้นป.5 กลุ่มทดลองหลังได้รับการสอนโดยแบบสตอรีไลน์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 3)ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโจทย์ปัญหาคณิตศาสตร์เรื่องบทประยุกต์ของนักเรียนชั้นป.5 กลุ่มที่ได้รับการสอนแบบสตอรีไลน์สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 4)นักเรียนชั้นป.5 ที่ได้รับการสอนโดยแบบสตอรีไลน์มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์เรื่องบทประยุกต์

ภัทรา อุ่นใจ (2554) ได้ทำการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง คำไม่ตรงมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่อง คำไม่ตรงมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น 3)

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น 4) ศึกษาดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น 5) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้น) เพื่อศึกษาความคงทนการเรียนรู้ของนักเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่พัฒนาขึ้นกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 24 โรงเรียนเมืองวาปีปทุม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 2 จำนวน 33 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วย 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน 4) แบบประเมินหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (Dependent)

วนิชา อุดคำเที่ยง (2554) ผู้วิจัยได้สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านนา น้ำมันและโรงเรียนบ้านเพี้ยชาพูวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 2) ศึกษาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นโดยใช้เกณฑ์ 80/80 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และ 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 22 คน จากโรงเรียนบ้านนา น้ำมันและโรงเรียนบ้านเพี้ยชาพูวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลยเขต 1 สถิติที่ใช้ในการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2556) กล่าวถึง การหาประสิทธิภาพ การตั้งเกณฑ์ต้องตั้งไว้ครั้งแรกครั้งเดียว เพื่อจะปรับปรุงคุณภาพให้ถึงเกณฑ์ขั้นต่ำที่ตั้งไว้จะตั้งเกณฑ์การทดสอบประสิทธิภาพไว้ต่างกันไม่ได้เช่น เมื่อมีการทดสอบประสิทธิภาพแบบเดี่ยว ตั้งเกณฑ์ไว้ 60/60 แบบกลุ่ม ตั้งไว้ 70/70 ส่วนแบบสนาม ตั้งไว้ 80/80 ถือว่า เป็นการตั้งเกณฑ์ที่ไม่ถูกต้อง อนึ่งเนื่องจากเกณฑ์ที่ตั้งไว้เป็นเกณฑ์ ต่ำสุด ดังนั้นหากการทดสอบคุณภาพของสิ่งใดหรือ พฤติกรรมใดได้ผลสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับ .05 หรืออนุโลมให้มีความคลาดเคลื่อน ต่ำหรือสูงกว่าค่าประสิทธิภาพที่ตั้งไว้เกิน 2.5 ก็ให้ปรับเกณฑ์ขึ้นไปอีกหนึ่งขั้น แต่หากได้ค่าต่ำกว่าค่า ประสิทธิภาพที่ตั้งไว้ ต้องปรับปรุงและนำไปทดสอบ ประสิทธิภาพใช้หลายครั้งในภาคสนามจนได้ค่าถึงเกณฑ์ที่กำหนด

อริย์ธัช ฉ่ำมณี (2560) ได้ทำการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์กับการเรียนปกติ 3) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ก่อนเรียน-หลังเรียน 4) หาคำดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์และ 5) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโชคเจริญ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 15 คน กลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านสวัสดิ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 11 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ จำนวน 16 แผนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.60-1.00 ค่าความยากตั้งแต่ 0.26-0.79 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.24-0.86 ค่าความเชื่อมั่นมีค่าเท่ากับ 0.93 และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์ จำนวน 1 ฉบับ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ผลการวิจัย ได้แก่ ร้อยละค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สถิติ Mann-Whitney U test และสถิติ Wilcoxon Test

ธีรศักดิ์ จิระตราชู (2561) ได้ทำวิจัยการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนภาษาไทย โดยใช้เทคนิค SQ4R: โรงเรียนสองภาษาเอกชน มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมโดยใช้วงจรการสะท้อนคิดของกิบส์ กับนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมตามปกติ (2) เปรียบเทียบการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมโดยใช้วงจรการสะท้อนคิดของกิบส์ ระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบแผนการทดลองเป็นแบบสองกลุ่ม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนมัธยมวัดธาตุทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 กรุงเทพมหานคร จำนวน 71 คน ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง และสุ่มเป็นกลุ่มทดลอง 33 คน และกลุ่มควบคุม 38 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย 10 สัปดาห์

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ (1) แผนการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมโดยใช้วงจรการสะท้อนคิดของกิบส์ที่มุ่งเน้นการนำประสบการณ์ทางวรรณคดีและวรรณกรรมมาเปรียบเทียบกับประสบการณ์ของนักเรียนโดยนำมาอภิปราย สะท้อนคิดจนผู้เรียนสามารถถอดบทเรียนเป็นแนวทางการปฏิบัติของตนในอนาคต มีขั้นตอน 7 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 รับประสบการณ์วรรณคดีและวรรณกรรม ขั้นที่ 2 บรรยายเหตุการณ์ในวรรณคดีและวรรณกรรม ขั้นที่ 3 อธิบายความรู้สึกต่อวรรณคดีและวรรณกรรม ขั้นที่ 4 ประเมินประสบการณ์วรรณคดีและวรรณกรรม ขั้นที่ 5 วิเคราะห์สาเหตุและผลของความรู้สึกที่เกิดขึ้น ขั้นที่ 6 สรุปผลการเรียนรู้วรรณคดีและวรรณกรรม ขั้นที่ 7 วางแผนปฏิบัติ (2) แผนการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมตามปกติที่มุ่งเน้นการทำ ความเข้าใจเนื้อหาวรรณคดีและวรรณกรรมผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนจนผู้เรียนได้ความรู้และ ข้อคิดจากเรื่อง มีขั้นตอน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 นำเข้าสู่บทเรียนวรรณคดีและวรรณกรรม ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ วิพากษ์ และวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม ขั้นที่ 3 สรุปผลการเรียนรู้และประเมินผล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดการตระหนักรู้ในตนเอง ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมโดยใช้วงจรการสะท้อนคิดของกิบส์ มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการตระหนักรู้ในตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนวรรณคดีและวรรณกรรมโดยใช้วงจรการสะท้อนคิดของกิบส์มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการตระหนักรู้ในตนเองหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษาเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า ในด้านความเข้าใจในการอ่านและ เจตคติต่อการอ่านได้มีผู้ศึกษาการใช้วิธีการสอนแบบต่างไว้หลายวิธี เช่น การสอนอ่านโดยใช้เทคนิค ไดอะแกรม การใช้ภาพชุด การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง การใช้นิทาน ปริศนาคำทาย และการสอนแบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา การใช้โครงสร้างระดับยอด ผลการศึกษาดังกล่าวบางวิธีส่งผลให้ นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านและมีเจตคติต่อการอ่านสูงขึ้น สำหรับในด้านการสอนอ่านตาม กระบวนการสอนแบบปฏิบัติการ ได้มีผู้ศึกษาผลของการใช้กระบวนการสอนอ่านแบบปฏิบัติการใน ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา พบว่า กระบวนการสอนอ่านดังกล่าว สามารถพัฒนาความ เข้าใจในการอ่านของนักเรียนได้และสามารถส่งเสริมให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการอ่านได้อีกด้วย

งานวิจัยต่างประเทศ

บัสโซว์ Butzow, (1991) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้แบบ สตอรี่ไลน์และการจัดการเรียนรู้โดยใช้ตำราที่มีต่อความคิดรวบยอดทางวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน ประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบสตอรี่ไลน์ และการจัดการเรียนรู้ด้วยแบบการใช้ตำราเรียนแบบเดิมที่มีต่อมโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับ ประถมศึกษา แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม ทดลอง จำนวน 114 คน ที่เรียนด้วยแบบสตอรี่ไลน์และกลุ่ม ควบคุม 84 คน เรียนโดยใช้ตำรา ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยแบบสตอรี่ไลน์และแบบการใช้ ตำราเรียนแบบเดิมมีมโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกัน

เคลบ (Cleave, 1997) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้แบบสตอรี่ไลน์ในการพัฒนาการ แสดงบทบาทสมมุติ ผลการวิจัยพบว่า แบบสตอรี่ไลน์สามารถนำไปใช้ในการแสดงบทบาทสมมุติได้เป็น อย่างดี โดยนักเรียนสามารถแสดงบทบาทสมมุติได้ดีขึ้นและยังช่วยพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาแก่ นักเรียนได้ โดยผู้วิจัยได้เสนอไว้ว่าในการนำแบบสตอรี่ไลน์มาใช้ในการแสดงนั้นจะต้องเน้นเรื่องราวให้ น่าสนใจมีการดำเนินเรื่องที่เป็นเหตุเป็นผล มีผู้เข้ามาเกี่ยวข้องกับโดยเริ่มจาก 1 คน แล้วเพิ่มจำนวนขึ้น เรื่อย ๆ และเรื่องที่สร้างขึ้นนั้นต้องมีจุดหักเหของเรื่องราวด้วย โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงออก อย่างเต็มที่

ฮอตเธอร์ซอล และคณะ Hothersall and others, (1985) ได้กล่าวถึงลักษณะเจต คติ สรุปได้ดังนี้ 1. เจตคติเป็นการเรียนรู้อย่างหนึ่ง 2. เจตคติเป็นตัวกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรม ออกมา 3. เจตคติเป็นเรื่องเกี่ยวกับความชอบหรือไม่ชอบที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือสถานการณ์ใด สถานการณ์หนึ่ง

กานเย่ (Gagne, 1985 อ้างถึงใน ศิริชัย กาญจนวาสิ, 2534: 77-78) ได้กล่าวถึง เจตคติไว้ดังนี้ เจตคติเป็นสภาวะทางจิตใจซึ่งเป็นคุณลักษณะภายในของบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อการ เลือกลงหนทางการแสดงออกเป็นพฤติกรรมของแต่ละบุคคล กานเย่ มีความเชื่อว่าเจตคติมี องค์ประกอบ 3 ส่วน ดังนี้ 1. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นความรู้สึก ในทางบวกหรือลบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง 2. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component) เป็นลักษณะอาการที่บุคคลแสดงออก อันเป็นผลเนื่องมาจากความรู้และความรู้สึกต่อสิ่งนั้น 3. องค์ประกอบทางปัญญา (Cognitive Component) เป็นความรู้ที่ครอบคลุมถึงความรู้เกี่ยวกับความ คาดหวังทางสังคมผลตอบแทนที่จะได้รับและผลที่ตามมาจากการกระทำที่แสดงออก

อะเบต โมโลดี (Abed Moloodi, 2012) ได้ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลของวิธี สอนแบบเฟอร์นาลด์และการใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐาน (Computer-based Methods) เพื่อลดปัญหา

การสะกดคำของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 - 4 การวิจัยครั้งนี้ใช้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลองกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นักเรียนชายและหญิงที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ รวม 30 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย และแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ๆ ละ 10 คน เท่า ๆ กัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ WISC-R และ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ด้านการสะกดคำ (Achievement Test for Spelling) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ANOVA และทดสอบภายหลังด้วยวิธีของ Scheffit ผลการวิจัยพบว่า ทั้ง 2 วิธีคือ วิธีสอนแบบเฟอร์นาลด์ และการใช้คอมพิวเตอร์เป็นฐานทำให้การสะกดคำของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ชั้นประถม 3-4 สูงขึ้น สรุปว่าวิธีการสอนทั้ง 2 ชนิด มีประสิทธิภาพที่ดี และช่วยในการลดปัญหาเรื่องการสะกดคำของนักเรียนชั้นประถม 3 - 4 ได้

แซนนอน, สไตเยส, วิลเกอร์สัน และเพียร์รี่ (Shannon, Styers, Wilkerson & Peery, 2015) ได้ศึกษาการใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการอ่าน ระดับชั้นประถมศึกษา การศึกษาครั้งนี้ เพื่อความสามารถในการอ่านของนักเรียน โดยใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมาช่วยพัฒนาการอ่านของนักเรียน เป็นเครื่องอ่านเร่งรัดช่วยตรวจสอบความก้าวหน้าส่งเสริมการอ่าน ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนทางตะวันตกของสหรัฐ ผลการวิจัยพบว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนส่งผลต่อการอ่านของนักเรียนในเชิงบวก เมื่อเทียบกับการเรียนการสอนการอ่านแบบดั้งเดิม

(Khin Thida Soe, 2018) ผู้วิจัยได้ทำการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง มาตรการตัวสะกดไทยสำหรับนักศึกษาเมียนมาในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศย่างกุ้ง สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง มาตรการตัวสะกดไทย 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง มาตรการตัวสะกดไทย และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง มาตรการตัวสะกดไทย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาเมียนมาที่กำลังเรียนระดับปริญญาตรีปีที่ 1 - 4 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 - 2559 ของมหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศย่างกุ้ง จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง มาตรการตัวสะกดไทย 2) แบบประเมินคุณภาพด้านเนื้อหา 3) แบบประเมินคุณภาพด้านการออกแบบ 4) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 5) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง มาตรการตัวสะกดไทย ผลการวิจัย พบว่า 1) การสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง มาตรการตัวสะกดไทย สำหรับนักศึกษาเมียนมา มีคุณภาพในภาพรวมด้านเนื้อหาอยู่ในระดับมาก และมีคุณภาพในภาพรวมด้านการออกแบบอยู่ในระดับมาก 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาเมียนมาที่เรียนด้วยหนังสือ

อิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง มาตราตัวสะกดไทย มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความพึงพอใจของนักศึกษาเมียนมาที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัย พบว่า 1) กรอบแนวคิดในการออกแบบมี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การออกแบบสื่อประสม การออกแบบปฏิสัมพันธ์ การออกแบบการเรียนรู้ และแก่นเรื่องทางวัฒนธรรม 2) รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สอดคล้องตามหลักการเรียนรู้ภาษาที่เน้นความเข้าใจตามธรรมชาติ เน้นให้นักเรียนได้ฟังเนื้อหาทั้งหมดในบทนั้นๆ ก่อนด้วยการนำเสนอเนื้อหาแบบ “เล่นอัตโนมัติ” ตามด้วย “กำหนดการเล่นเองแบบอ่านให้ฟัง” แล้วจึงฝึกทักษะการอ่านด้วยตนเองในรูปแบบ “กำหนดการเล่นเองแบบอ่านด้วยตนเอง” ตามลำดับ 3) การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบมีปฏิสัมพันธ์ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย มีประสิทธิภาพ 75.50/76.66 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 75/75 4) ผลการเรียนรู้หลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบมีปฏิสัมพันธ์ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทยสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับแบบฝึกทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำยากทั้งในประเทศและต่างประเทศ เมื่อนักเรียนได้พัฒนาการอ่านและการเขียนโดยใช้แบบฝึกทักษะแล้ว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น จึงนับได้ว่าแบบฝึกทักษะมีความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาการอ่านและการเขียนสะกดคำได้เป็นอย่างดี จึงเชื่อให้ว่าแบบฝึกทักษะกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการอ่านและการเขียนสะกดคำ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 เป็นสื่อการเรียนการสอนที่จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและพัฒนาทักษะของเด็กในการอ่านการเขียนให้สูงขึ้นได้อย่างแท้จริง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติด้วย จัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนทรายมูลวิทยา อำเภอ ทรายมูล จังหวัด ยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาศรีสะเกษ ยโสธร ภาคเรียนที่ 1/2565 จำนวน 26 คน ได้มาโดยวิธีการแบบการแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น 5 ประเภท คือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี
4. แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการใฝ่เรียนรู้
5. แบบสอบถามวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาไทย

ตาราง 4 แสดงแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

แผนการจัดการเรียนรู้	เรื่อง	สาระสำคัญ	จุดประสงค์การเรียนรู้	จำนวน (ชั่วโมง)
3	เรื่อง วรรณศิลป์ และรสแห่งวรรณคดี (วิถีชีวิต)	การศึกษาเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้ว แต่งงานกับนางพิม ต้องอธิบายลักษณะและคุณค่าด้านวรรณศิลป์และรส วรรณคดีตามหลักการวิจารณ์เบื้องต้น	1. อธิบายลักษณะทางวรรณศิลป์และรสวรรณคดีด้านต่างๆ ได้ 2. อธิบายคุณค่าด้านวรรณศิลป์และรสวรรณคดีจากเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้ว แต่งงานกับนางพิม 3. บรรยายคุณค่าด้านรสวรรณคดีจากเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้ว แต่งงานกับนางพิม	2 ชั่วโมง

ตาราง 4 (ต่อ)

แผนการจัดการ เรียนรู้	เรื่อง	สาระสำคัญ	จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน (ชั่วโมง)
4	เรื่อง การ ดำเนินชีวิต ของตัวละคร เอกทั้ง 3 (วิถี ชีวิต)	เสภาเรื่อง ขุนช้าง ขุนแผน เป็นที่รู้จักกัน อย่างแพร่หลาย ได้รับ ยกย่องจากวรรณคดี สโมสรว่าเป็นยอดแห่ง กลอนเสภาที่มีความ ไพเราะ ความดีเด่นทั้ง ด้านเนื้อหาและ กระบวนกลอนที่ สนุกสนาน มีสีสันชีวิตชีวาอย่างน่า ติดตาม สำหรับเสภา เรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้ว แต่งงานกับนางพิม แฝง ข้อคิด ความรักความผูกพัน ของแม่ที่มีต่อลูก รวมทั้งแสดงค่านิยม และความเชื่อของคนใน สังคมสมัยอยุธยา ที่มีความจงรักภักดีต่อ พระมหากษัตริย์	1. นักเรียนถอด ความเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้ว แต่งงานกับนาง พิมได้ 2. นักเรียน เข้าใจเรื่องเสภา เรื่องขุนช้าง ขุนแผน ตอน พลายแก้ว แต่งงานกับนาง พิม 3. นักเรียน วิเคราะห์ข้อคิด จากเรื่องได้	2 ชั่วโมง

ตาราง 4 (ต่อ)

แผนการ จัดการเรียนรู้	เรื่อง	สาระสำคัญ	จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน (ชั่วโมง)
5	เรื่อง ประเพณี การสืบทอด จากเรื่อง เสภาขุน ช้าง ขุนแผน (วิถีชีวิต)	ตัวละคร เป็นผู้แสดงพฤติกรรม ตามเหตุการณ์ในการถ่ายทอด เรื่องราวของวรรณคดีและ วรรณกรรม ทำให้ผู้อ่านเข้าใจ เนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น การแสดง พฤติกรรมของตัวละครที่ดีต้อง มีความ สมจริงเป็นธรรมชาติที่มีทั้งดี และไม่ดีอยู่ในตัว มีความ สมเหตุสมผลในการแสดง พฤติกรรม เพื่อสะท้อนแนวคิด หรือทัศนคติในการดำเนินชีวิต วรรณกรรมเป็นภาพสะท้อน สังคมในแต่ละยุคสมัย เป็น เสมือนการบันทึกหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ให้ผู้อ่านหรือคน รุ่นหลังได้มองเห็นชีวิตที่ แตกต่างจากแง่มุม ที่มีบันทึกไว้ในจดหมายเหตุ หรือหนังสือประวัติศาสตร์ เช่น สภาพบ้านเมือง การปกครอง ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม ความเชื่อ ล้วนมีคุณค่าที่สร้างความ ภาคภูมิใจให้แก่ผู้อ่าน	1. วิเคราะห์ ลักษณะนิสัยตัว ละครได้อย่าง ถูกต้อง เหมาะสม 2. บอกข้อคิด หรือพฤติกรรม ตัวละครที่เป็น แบบอย่างเพื่อ นำไปปรับใช้ใน ชีวิตประจำวัน ได้ 3. อธิบาย คุณค่าของ วรรณกรรม สะท้อนสังคมได้	2 ชั่วโมง

ตาราง 4 (ต่อ)

แผนการ จัดการเรียนรู้	เรื่อง	สาระสำคัญ	จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน (ชั่วโมง)
6	เรื่อง ระดับของ ภาษา (วิถีชีวิต)	ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีระดับอันเป็นผลจากวัฒนธรรมอันดีงามของไทยที่แสดงให้เห็นว่าเราให้ความสำคัญกับการใช้ภาษา ใช้ภาษาเหมาะสมตามสัมพันธ์ของบุคคล ตามโอกาส กาลเทศะและประชุมชน มีความลดหลั่นชั้นเชิงที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับสถานการณ์และโอกาสที่เหมาะสม	1. นักเรียนรู้ระดับของภาษาทั้ง 5 ระดับ 2. นักเรียนเข้าใจการใช้ภาษาในแต่ละระดับและสามารถยกตัวอย่างได้ 3. นักเรียนเลือกใช้ภาษาได้เหมาะสม	2 ชั่วโมง
7	เรื่อง คำราชาศัพท์ (ปัญหา, เหตุการณ์ และการแก้ไข)	ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีระดับและเป็นเครื่องแสดงให้เห็นวัฒนธรรมของชาติ คำราชาศัพท์ เป็นการใช้ภาษาที่มีหลักเกณฑ์เป็นระบบ ประกอบด้วยคำศัพท์สำนวนที่มีความหมาย เป็นการรักษาแบบแผนทางภาษาที่ดงามไว้ยังเป็นการแสดงออกถึงความเคารพที่บุคคลพึงมีต่อบุคคลอื่นที่ควรเคารพ เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องทราบคำราชาศัพท์ ความหมาย และการใช้คำราชาศัพท์ ในแต่ละระดับ	1. นักเรียนรู้หมวดของคำราชาศัพท์ 2. นักเรียนเข้าใจหลักการใช้คำราชาศัพท์ที่ควรสังเกต 3. นักเรียนรู้ระดับของการใช้คำราชาศัพท์ทั้ง 5 ระดับ	2 ชั่วโมง

ตาราง 4 (ต่อ)

แผนการ จัดการเรียนรู้	เรื่อง	สาระสำคัญ	จุดประสงค์ การเรียนรู้	จำนวน (ชั่วโมง)
8	เรื่อง คุณค่า และข้อคิด (ปัญหา, เหตุการณ์ และการ แก้ไข) (ต่อ)	เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงาน สะท้อน ภาพสังคมและ วัฒนธรรมไทยสมัยอยุธยาและ รัตนโกสินทร์ ตอนต้น และยังให้ข้อคิดที่มี คุณค่า เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ใน ชีวิตจริง	1. อธิบายคุณค่า ด้านสังคมจาก เสภาเรื่อง ขุน ช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา ได้ 2. สังเคราะห์ ความรู้เชิงสังคม และวัฒนธรรม จากเสภาเรื่อง ขุน ช้างขุนแผน ตอน ขุนช้างถวายฎีกา มาเทียบเคียง กับสังคมยุค ปัจจุบันได้ 3) สังเคราะห์ ข้อคิดจากเสภา เรื่อง ขุนช้าง ขุนแผน ตอน พลายแก้ว แต่งงานกับนาง พิม เพื่อนำไป ประยุกต์ใช้ในชีวิต จริงได้	2 ชั่วโมง
รวม				16 ชั่วโมง

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

1.1 ศึกษาหลักสูตร เป้าหมายของหลักสูตรและขอบข่ายของเนื้อหา กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) และหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนทรายนมูลวิทยา จุดมุ่งหมายรายวิชา ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ดังนี้

การเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทย สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 ของโรงเรียนทรายนมูลวิทยา ได้จัดการเรียนการสอนตามสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระภาษาไทย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

1.2 วิเคราะห์เนื้อหาเพื่อจัดทำกำหนดการสอน โดยผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ และตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทย ที่ต้องเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

1.3 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และหลักการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศและปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ

1.4 ดำเนินการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ให้สัมพันธ์กับมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ และตัวชี้วัด จำนวน 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 16 ชั่วโมง

1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง พิจารณาความเหมาะสม ความสอดคล้องของสาระการเรียนรู้กับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กิจกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลเครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลประเมินผลพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.6 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจพิจารณาในด้านความตรงตามจุดประสงค์ ตลอดจนด้านความเหมาะสมของกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และเนื้อหาตรงตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 แล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงซึ่งผู้เชี่ยวชาญให้ข้อเสนอแนะ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1.6.1 นางมลลย์ศรี โพธิ์วรรณ ผู้เชี่ยวชาญด้านแผนการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ปฏิญญาตรี ค.บ.สาขาวิชาภาษาไทย และปฏิญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย

1.6.2 นายเสรี สามาอาพัฒนา ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อการสอน ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียน ปฏิญญาตรี ค.บ. เทคโนโลยี และปฏิญญาโท สาขา เทคโนโลยีการศึกษา

1.6.3 นางรวงทิพย์ บัวจันทร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลประเมินผล ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ปฏิญญาตรี ค.บ. สาขาวิชาคณิตศาสตร์ และปฏิญญาโท สาขาวิชาวัดผลและประเมินผลการศึกษา

1.6.4 ดร.เพ็ญศรี บุญเดช ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ปฏิญญาโท สาขา หลักสูตรและการสอน ปฏิญญาเอก สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

1.6.5 นายมิตร ศรีชัย ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียน ปฏิญญาโท สาขา หลักสูตรและการสอน

1.7 นำผลการประเมินที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาทำการหาค่าเฉลี่ย เพื่อพิจารณาประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์การประเมินซึ่งดัดแปลงมาจากการประเมินและการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของ บุญชม ศรีสะอาด (2546) เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

เหมาะสมมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

เกณฑ์พิจารณาคุณภาพของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.51 หมายความว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพอยู่ระดับมาก

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ทำการปรับปรุงจนสมบูรณ์แล้วมาทำการจัดพิมพ์ และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย

2.1 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ นำเอามาใช้จริง 30 ข้อ

2.2 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยที่สร้างขึ้น ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ลักษณะการใช้คำถาม ตัวเลือก ตัวลวง พฤติกรรมที่ต้องการวัด และความถูกต้องทางด้านภาษา เพื่อขอข้อเสนอแนะในการนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา และพฤติกรรมที่ต้องการวัด ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ความถูกต้องของภาษา ความเหมาะสมของตัวเลือก ตัวลวงแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามให้ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ พบว่าใช้ได้ทั้งหมด 40 ข้อ มีค่า IOC ระหว่าง 0.80 - 1.00 (ถ้าค่า IOC มีค่าไม่ถึง 0.50 ให้แก้ไข ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ)

2.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบและพิจารณาอีกครั้งแล้วจึงนำไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 26 คน ซึ่งเป็นนักเรียนโรงเรียนทรายมูลวิทยาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างประชากร

2.5 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) และหาค่าอำนาจจำแนก (โดยใช้เทคนิคกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำวิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อเพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระดับดีมาภาษาไทยต้องการจริง 40 ข้อ อยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และหาค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้น บัญชม ศรีสะอาด, (2545) ได้คัดเลือกข้อสอบไว้ใช้จริงจำนวน 40 ข้อ โดยมีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.24 ถึงค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 ถึง 0.76

2.6 นำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านวรรณคดี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่คัดเลือกไว้จำนวน 40 ข้อ ทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น ของแบรีของ Kuder Richardson 20 บัญชม ศรีสะอาด , (2545) ได้ความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.84

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี โดยจะทำการทดสอบกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างหลังจากสิ้นสุดแต่ละวงจรปฏิบัติการ ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี

3.2 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี

3.3 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี

เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา และความเหมาะสม

3.4 นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน

3.5 นำผลการประเมินที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาทำการวิเคราะห์เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC: Index of item objective congruence) (บุญชม ศรีสะอาด และคณะ, 2558) ระหว่างแบบทดสอบกับนิยามเชิงปฏิบัติการ จากนั้นทำการคัดเลือกแบบทดสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องเฉลี่ยตั้งแต่ .50 - 1.00

3.6 พิมพ์แบบทดสอบที่ผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแล้ว เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. แบบวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านการใฝ่เรียนรู้

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดการใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) มีลักษณะเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

4.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดการใฝ่เรียนรู้ เพื่อ วิเคราะห์คุณลักษณะของขอบข่าย และจุดประสงค์ของแบบวัดการใฝ่เรียนรู้

4.2 ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะของการใฝ่เรียนรู้และวิธีสร้างแบบวัดการใฝ่เรียนรู้

4.3 สร้างแบบวัดการใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) โดยสร้างไว้จำนวน 12 ข้อ ต้องการใช้จริง 10 ข้อ

4.4 นำแบบวัดการใฝ่เรียนรู้ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาเพื่อตรวจสอบความบกพร่อง และให้คำแนะนำเพิ่มเติมในด้านความสอดคล้องของแบบวัดการ ใฝ่เรียนรู้

4.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบวัดการใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการ แยก แต่ละประเด็นตามนิยามศัพท์เฉพาะว่าแต่ละประเด็นตรงกับข้อความใดแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ

เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะเป็นรายข้อ (IC) และพิจารณาเกณฑ์ ความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ถึง 1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมจำนวน 5 ท่าน

4.6 นำผลการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน มาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับนิยามศัพท์เฉพาะจากการประเมินของผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาผลรวมของคะแนนในแต่ละข้อของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยตั้งแต่ .50 ถึง 1.00 เพื่อดูดัชนี ความสอดคล้องและพิจารณาคัดเลือกข้อความของแบบวัด

4.7 นำแบบวัดการไฝ่เรียนรู้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ระหว่างคะแนนแต่ละข้อกับคะแนนรวม (Item total Correlation) แล้วคัดเลือกแบบวัดการไฝ่เรียนรู้ที่ต้องการใช้จริงไว้จำนวน 10 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .46 ถึง .78

4.8 นำแบบวัดการไฝ่เรียนรู้ที่คัดเลือกแล้วไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดทั้งฉบับ โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach) ได้ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.78

4.9 จัดพิมพ์แบบวัดการไฝ่เรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ฉบับที่มีคุณภาพตามเกณฑ์เป็นฉบับจริงเพื่อนำไปใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5. แบบสอบถามวัดเจตคติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

5.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบวัดเจตคติ ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า เกณฑ์ การแปลผล และวิธีการสร้างแบบวัดเจตคติของ สมนึก ภัททิยธนี, (2551)

5.2 สร้างแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านแบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยจัดทำเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ระดับเจตคติมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ระดับเจตคติมาก

ระดับ 3 หมายถึง ระดับเจตคติด้านกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ระดับเจตคติน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ระดับเจตคติน้อยที่สุด

5.3 นำแบบวัดเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านแบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของ

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องความเหมาะสมของข้อคำถามและประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาของแบบวัดโดยใช้แบบประเมินแบบวัดเจตคติที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ นำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมาย โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ผลการประเมินพบว่า แบบวัดเจตคติมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.51 ซึ่งมีคุณภาพอยู่ในระดับความเหมาะสมมากที่สุด

5.4 จัดพิมพ์แบบวัดเจตคติ ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนทรายมูลวิทยา จำนวน 26 คน และกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง ฟังพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง ฟังพอใจมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง ฟังพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง ฟังพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง ฟังพอใจน้อยที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจาก มหาวิทยาลัยสารคาม ถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนทรายมูลวิทยา อ.ทรายมูล จ.ยโสธร เพื่อขออนุญาตทดลองสอน

2. เลือกนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยนำคะแนนผลสัมฤทธิ์รายวิชาภาษาไทย จำนวน 2 ห้อง มาหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เลือกห้องที่มีค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำนวน 2 ห้อง แล้วนำคะแนนทั้ง 2 ห้อง ไปทดสอบค่าที (t-test) เมื่อได้ตัวอย่างประชากรทั้ง 2 กลุ่มแล้วทำการเลือกแบบเจาะจงเพื่อกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างเรียนด้วยแบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565

3. ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) กับกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย จำนวน 60 ข้อ ใช้เวลาสอบ 60 นาที แล้วหาค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนน และนำไปหาค่าทดสอบค่า ที่ (t - test) พบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ก่อนทดลองสอน ผู้วิจัยปฐมนิเทศกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสองกลุ่ม โดยแจ้งจุดประสงค์การจัดการเรียนรู้ การดำเนินการจัดการเรียนรู้ การประเมินผล ระยะเวลาที่ทดลองสอนและประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้

5. ผู้วิจัยเป็นผู้สอนนักเรียนทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น จำนวนกลุ่มละ 8 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวมเวลาในการสอนทั้งหมด 16 ชั่วโมง ใช้เวลาในการสอนกลุ่มละ 2 ชั่วโมงต่อ สัปดาห์ ดังนั้นกลุ่มตัวอย่าง เริ่มเรียนตั้งแต่แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องความเป็นมาและแหล่งกำเนิดของเรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ซึ่งเป็น ฉากของเรื่องเสภาขุนช้างขุนแผนองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์กลุ่มควบคุม เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ประวัติผู้แต่งและที่มาของเรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน

6. เมื่อสอนครบตามกำหนดการสอนแล้วทดสอบหลังเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 60 ข้อรวม 60 คะแนนใช้เวลาการสอบ 60 นาทีนำมาใช้จริง 30 ข้อ

7. ตรวจให้คะแนนแบบทดสอบโดยให้ 1 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบถูก และ 0 คะแนน ในข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก

8. ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบวัดเจตคติ ของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้แบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

9. นำข้อมูลที่ได้จากการทดลองไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบทางสถิติ

ตาราง 5 ปฏิทินการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

สัปดาห์	แผน	วันที่สอน	เวลา	เรื่อง	แบบทดสอบ / แบบฝึกหัด	สื่อการสอน / ใบความรู้
สัปดาห์ ที่ 1	แผน ที่ 1	17/05/2565	09.00 – 10.00 น.	เรื่อง ความ เป็นมาและ	„	- หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์
		19/05/2565	12.00 – 13.00 น.	ประวัติผู้แต่ง (ฉาก)	-แบบทดสอบ ก่อนเรียน	
สัปดาห์ ที่ 1	แผน ที่ 2	20/05/2565	13.00 – 14.00 น.	เรื่อง การขับ เสภาในเรื่อง	- แบบฝึกหัด เรื่อง ขุนช้าง	- ใบความรู้ เรื่องถอดคำ ประพันธ์ - หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์
			14.00 – 15.30 น.	เสภาขุนช้าง ขุนแผนและ การแต่ง กลอนสุภาพ (ตัวละคร)	ขุนแผน ตอน ถอดคำ ประพันธ์	
สัปดาห์ ที่ 2	แผน ที่ 3	24/05/2565	09.00 – 10.00 น.	เรื่อง วรรณศิลป์	- แบบฝึกหัด เรื่องวิเคราะห์	- ใบความรู้ เรื่อง แผนภูมิ ตัวอย่างบท ประพันธ์ - หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์
		27/05/2565	12.00 – 13.00 น.	และรสแห่ง วรรณคดี (วิถี ชีวิต)	บทประพันธ์ ตอนรส วรรณคดี	
สัปดาห์ ที่ 4	แผน ที่ 4	28/05/2565	13.00 – 14.00 น.	เรื่อง การ ดำเนินชีวิต	- แบบฝึก กิจกรรมกลุ่ม	- หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์
			14.00 – 15.30 น.	ของตัวละคร เอกทั้ง 3 (วิถี ชีวิต)	-แบบทดสอบ ย่อย เรื่องวิถี ไทย	

ตาราง 5 ต่อ

สัปดาห์	แผน	วันที่สอน	เวลา	เรื่อง	แบบทดสอบ / แบบฝึกหัด	สื่อการสอน / ใบความรู้
สัปดาห์ ที่ 3	แผน ที่ 5	31/05/2565	09.00 – 10.00 น.	เรื่อง ประเพณี การสู้ออกจาก เรื่องเสภาขุน ช้างขุนแผน (วิถีชีวิต)	-แบบฝึกหัด วิเคราะห์ ตัวละคร เรื่อง ขุนช้าง ขุนแผน	- หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์
		3/06/2565	12.00 – 13.00 น.		-กิจกรรมทำ pop up ตัวละครใน วรรณคดี	
	แผน ที่ 6	4/06/2565	13.00 – 14.00 น. 14.00 – 15.30 น.	เรื่องระดับของ ภาษา (วิถีชีวิต)	- ภาพสนทนา “ฉันพูด อะไร” -แบบทดสอบ ย่อย เรื่อง ระดับภาษา	- หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์
สัปดาห์ ที่ 4	แผน ที่ 7	7/06/2565	09.00 – 10.00 น.	เรื่อง คำราชา ศัพท์ (ปัญหา, เหตุการณ์และ การแก้ไข)	- แบบทดสอบ หลังเรียน เรื่อง คำราชา ศัพท์	- YouTube - หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์
		10/06/2565	12.00 – 13.00 น.			
	แผน ที่ 8	11/06/2565	13.00 – 14.00 น. 14.00 – 15.30 น.	เรื่อง คุณค่า และข้อคิด (ปัญหา, เหตุการณ์และ การแก้ไข) (ต่อ)	- แบบฝึก กิจกรรมกลุ่ม แลกเปลี่ยน ความคิด และ สรุปผล -แบบทดสอบ หลังเรียน	- หนังสือ อิเล็กทรอนิกส์

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย (Statistical Package for the Social Science : SPSS for windows) โดยมีการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนจากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย
2. วิเคราะห์ความแตกต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งก่อนทดลองและหลังทดลอง โดยใช้ค่า ที (t-test)
3. หาค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และร้อยละของคะแนนจากแบบวัดเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมาย
4. นำข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น ต่อการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มาวิเคราะห์เนื้อหาและแปลความหมาย

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่าน ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทรายมูลวิทยา ใช้ ค่าความถี่ ร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถามเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทรายมูลวิทยาโดยนำผลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

พูน ปณ ติโต ชิว

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2533)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ

$\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

1.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2533)

$$s = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ

s แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ คำนวณโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (Index of Item-Objective Consistency : IOC) ตามวิธีการของ โรวินเนลลีและแฮมเบิลตัน (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC แทน ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ แทน ผลรวมของการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 การวิเคราะห์คุณภาพรายข้อ หาค่าความยากง่าย ของแบบทดสอบโดยใช้สูตรแบบง่าย (สมนึก ภัททิยธนี, 2541) ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ

P แทน ค่าความยากของแบบทดสอบ

R แทน จำนวนคนตอบถูก

N แทน จำนวนคนทั้งหมด

พูน ปรุ ทิโต ชีเว

3. สถิติที่ใช้ในการหาประสิทธิภาพ

1. เฝซิชญ กิจระการ (2544) การหาประสิทธิภาพของสื่อการเรียนการสอนใด ๆ มีกระบวนการสำคัญ อยู่ 2 ขั้นตอนได้แก่ขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงเหตุผล (Rational Approach) และขั้นตอนของการหาประสิทธิภาพตามวิธีการหาประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ (Empirical Approach) ทั้งสองวิธีนี้ควรทำควบคู่กันไป จึงจะมั่นใจได้ว่าสื่อหรือเทคโนโลยีการเรียนการสอนที่ผ่านกระบวนการหาประสิทธิภาพจะเป็นที่ยอมรับได้

1. เกณฑ์ 80/80 ในความหมายที่ 1 ตัวเลข 80 ตัวแรก (E_1) คือ นักเรียนทั้งหมดทำแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบย่อยได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ถือเป็นประสิทธิภาพของกระบวนการส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง (E_2) คือ นักเรียนทั้งหมดที่ทำแบบทดสอบหลังเรียน (Posttest) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 80 ส่วนการหาค่า E_1 และ E_2 ใช้สูตรดังนี้

$$E_1 = \frac{\sum \frac{X}{N}}{A} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ แทน คะแนนของแบบฝึกหัดหรือของแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\sum \frac{X}{N}}{B} \times 100$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ แทน คะแนนของแบบฝึกหัดหรือของแบบทดสอบย่อยทุกชุดรวมกัน
 A แทน คะแนนเต็มของแบบฝึกหัดทุกชุดรวมกัน
 N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมด

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

การทดสอบก่อน-หลัง กลุ่มเดียวการใช้สถิติในกลุ่มนี้จะใช้เมื่อออกแบบการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนหลัง (One Group Pretest-Posttest Design) สถิติที่สามารถนำมาใช้สำหรับทดสอบ ได้แก่ Wilcoxon Signed Ranks Test และ t-test dependent or t-test pair sample โดยใช้สูตร t-test (Dependent Sample) บุญชม ศรีสะอาด (2553) ตามสูตรดังนี้

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}} \quad df = n - 1$$

เมื่อ	t แทน	ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตเพื่อทราบความมีนัยสำคัญ
	D แทน	ค่าผลต่างระหว่างคู่คะแนน
	N แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างหรือจำนวนคู่คะแนน
	Df แทน	จำนวนค่าของตัวแปรที่เป็นอิสระ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลให้มีความเข้าใจตรงกันและเป็นสากล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ในการนำเสนอแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
N	แทน	จำนวนนักเรียน
$S. D$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E_2	แทน	ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
**	แทน	ค่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิมที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แก้ปัญหาในการวิจารณ์วรรณคดีด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การใฝ่เรียนรู้ด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทยด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ประสิทธิภาพของแผน

1.1 การวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ หลังจากให้นักเรียนเรียนจนครบทุกชุดกิจกรรมการเรียนรู้แล้วนำคะแนนจากความสามารถในการแก้ปัญหา การปฏิบัติกิจกรรม การนำเสนอผลงาน และการใฝ่เรียนรู้ จากคะแนนเต็ม 480 คะแนน วิเคราะห์ ดังตาราง 6

ตาราง 6 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

แผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
1	60	344	51.69	3.15	86.15
2	60	359	52.27	3.22	87.12
3	60	338	51.46	2.83	85.77
4	60	355	52.12	3.05	86.86
5	60	348	51.85	3.04	86.41
6	60	349	51.88	3.24	86.47
7	60	330	51.15	2.27	85.26
8	60	363	52.42	2.73	87.37
รวม 8 แผนการจัดการเรียนรู้	480	2,686	414.85	11.13	84.32

ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) เท่ากับ 84.32

จากตาราง 11 พบว่านักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้คะแนนเฉลี่ยจากความสามารถในการแก้ปัญหา การปฏิบัติกิจกรรม การนำเสนอผลงานและการใฝ่เรียนรู้ ทั้ง 8 แผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 414.85 จากคะแนนเต็ม 480 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.43 คือ ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) = 86.43 (รายละเอียดภาคผนวก จ หน้า 204)

1.2 ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยถือเกณฑ์ประสิทธิภาพตัวหลัง 80 โดยหาจากค่าร้อยละของคะแนนเฉลี่ยนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 26 คน ที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม หลังจากทดลองสิ้นสุดลงจำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน ซึ่งได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตาราง 7

ตาราง 7 การหาประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (n)	ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสิ้นสุด				
	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ
26	30	658	25.29	3.04	86.43
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 86.43					

จากตาราง 7 พบว่านักเรียนหลังจากเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นักเรียนได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 25.29 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนนคิดเป็นร้อยละ 84.32 นั่นคือ $E_2 = 84.32$ ดังนั้น แผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพของกระบวนการผลลัพธ์ (E_1/E_2) เท่ากับ 86.43/84.32 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ (รายละเอียดภาคผนวก จ หน้า 213)

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ดังตาราง 13

3.1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน ดังตาราง 8

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียนของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

คะแนน	n	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p
การทดสอบก่อนเรียน	26	11.58	1.90	26	20.36	0.53
การทดสอบหลังเรียน	26	25.29	3.04	26		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนโดยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 การเปรียบเทียบความสามารถแก้ปัญหาในการวิจารณ์วรรณคดีด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ดังตาราง 9

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียนของคะแนนความสามารถในการวิจารณ์วรรณคดี

คะแนน	n	$\bar{X}$	S.D.	df	t	p
การทดสอบก่อนเรียน	26	12.42	1.77	26	21.38	0.78
การทดสอบหลังเรียน	26	26.5	3.13	26		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า คะแนนความสามารถในการการวิเคราะห์วรรณคดี ก่อนการทดลองของนักเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 12.42 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.77 คะแนนความสามารถในการการวิเคราะห์วรรณคดีหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 26.5 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.13 มีความสามารถในการการวิเคราะห์วรรณคดี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 4 วิเคราะห์การใฝ่เรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ดังตาราง 10

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์การใฝ่เรียนรู้ต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

องค์ประกอบ การใฝ่เรียนรู้	ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ตั้งใจ เพียร พยายามในการ เรียน และเข้าร่วม กิจกรรมการ เรียนรู้	1	ตั้งใจเรียน สนใจเรียน	3.00	0.00	พอใช้
	2	อยากรู้อยากเห็น	3.58	0.81	ดี
	3	เป็นคนช่างสังเกต	3.58	0.81	ดี
	4	มีความพยายาม	3.58	0.81	ดี
	5	มีความขยันหมั่นเพียร	3.58	0.81	ดี
	6	เข้าห้องเรียนตรงเวลา	3.58	0.81	ดี
	7	กระตือรือร้นในการทำงาน	3.58	0.81	ดี
	8	ส่งงานครบตามกำหนด	3.58	0.81	ดี
	9	เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ทุกครั้ง	3.58	0.81	ดี
	10	ตั้งคำถามในสิ่งที่อยากรู้	3.58	0.81	ดี
	11	ทำความเข้าใจเรื่องที่ครูสอนแม้จะ เป็นเรื่องที่ยาก	4.35	0.49	ดี
	12	ตรวจทานงานที่ทำเสร็จ	4.35	0.49	ดี
	13	มีการปรับปรุง แก้ไขงานให้ดียิ่งขึ้น	4.35	0.49	ดี
	14	พยายามทำงานให้สำเร็จแม้จะเป็น เรื่องที่ยาก	3.96	0.60	ดี

ตาราง 10 ต่อ

องค์ประกอบ การใฝ่เรียนรู้	ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
แสวงหาความรู้จาก แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่อ อย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็น องค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	15	มีการซักถามในส่วนที่ไม่เข้าใจ	4.15	0.37	ดี
	16	มีความคิดสร้างสรรค์และ จินตนาการ	4.15	0.37	ดี
	17	มองเห็นศักยภาพของตนเอง	4.15	0.37	ดี
	18	ทำงานด้วยตนเอง	4.15	0.37	ดี
	19	ไม่ลอกเลียนแบบความคิดเห็นงาน คนอื่น	4.15	0.37	ดี
	20	เปิดใจที่จะเรียนรู้	4.15	0.37	ดี
	21	มีการจักรกระทำข้อมูลที่ดี การ บันทึก การสรุปเป็นองค์ความรู้	4.15	0.37	ดี
	22	นำความรู้ไปประยุกต์ใช้	4.15	0.37	ดี
	23	แสวงหาความรู้อยู่เสมอ	4.15	0.37	ดี
	24	ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.15	0.37	ดี
	25	ตั้งใจฟังครู ไม่เล่น ไม่คุย ไม่เสียงดัง	4.58	0.50	ดีมาก
	26	เอาใจใส่กับงานที่ได้รับมอบหมาย	4.62	0.80	ดีมาก
	27	แสวงหาความรู้อยู่เสมอ	3.00	0.00	พอใช้
	28	ค้นคว้าแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจาก ตำราเรียน ห้องสมุด แหล่งเรียนรู้	4.73	0.45	ดีมาก
	29	มีการโต้ตอบระหว่างผู้เรียนและ ผู้สอน การตอบคำถาม	4.73	0.45	ดีมาก
	30	รู้จักแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและ ภายนอกโรงเรียน	4.73	0.45	ดีมาก
31	รู้จักเลือกแหล่งเรียนรู้ตามความ สนใจ	4.73	0.45	ดีมาก	
32	แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ	4.73	0.45	ดีมาก	

ตาราง 10 ต่อ

องค์ประกอบ การใฝ่เรียนรู้	ข้อที่	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
	33	บอกสิ่งที่พบเห็นจากการไปแหล่ง เรียนรู้	4.73	0.45	ดีมาก
	34	ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	4.73	0.45	ดีมาก
	35	มีเทคนิคการทำงานใหม่ ๆ ที่ไม่ เหมือนเดิม	4.73	0.45	ดีมาก
	36	สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากครูก่อน ตัดสินใจ	4.73	0.45	ดีมาก
	37	มีความสนใจที่จะพัฒนาการเรียนรู้	4.73	0.45	ดีมาก
	38	ปรับปรุงและพัฒนาตนเองตาม คำแนะนำของครู	4.73	0.45	ดีมาก
	39	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน พี่ หรือครู	4.73	0.45	ดีมาก
	40	กล้าแสดงความคิดเห็นที่แตกต่าง แม้ไม่เหมือนคนอื่น	3.00	0.00	พอใช้
	41	เห็นคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ	3.85	0.83	ดี
	42	มีเหตุผลและเชื่อมโยงความรู้ได้ หลากหลาย	3.85	0.83	ดี
	43	บอกประโยชน์ของแหล่งเรียนรู้ตาม ความเข้าใจ	4.04	0.72	ดี
	44	ใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ใน การแสวงหาความรู้	4.04	0.72	ดี
	45	สังเกตปัญหาที่พบเจอจากแหล่ง เรียนรู้	4.04	0.72	ดี
	รวม		185.50	23.57	ดีมาก
	เฉลี่ย		4.12	0.52	ดี

จากตาราง 10 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ใฝ่เรียนรู้การจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.12)

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เจตคติด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ดังตาราง 11

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์เจตคติต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

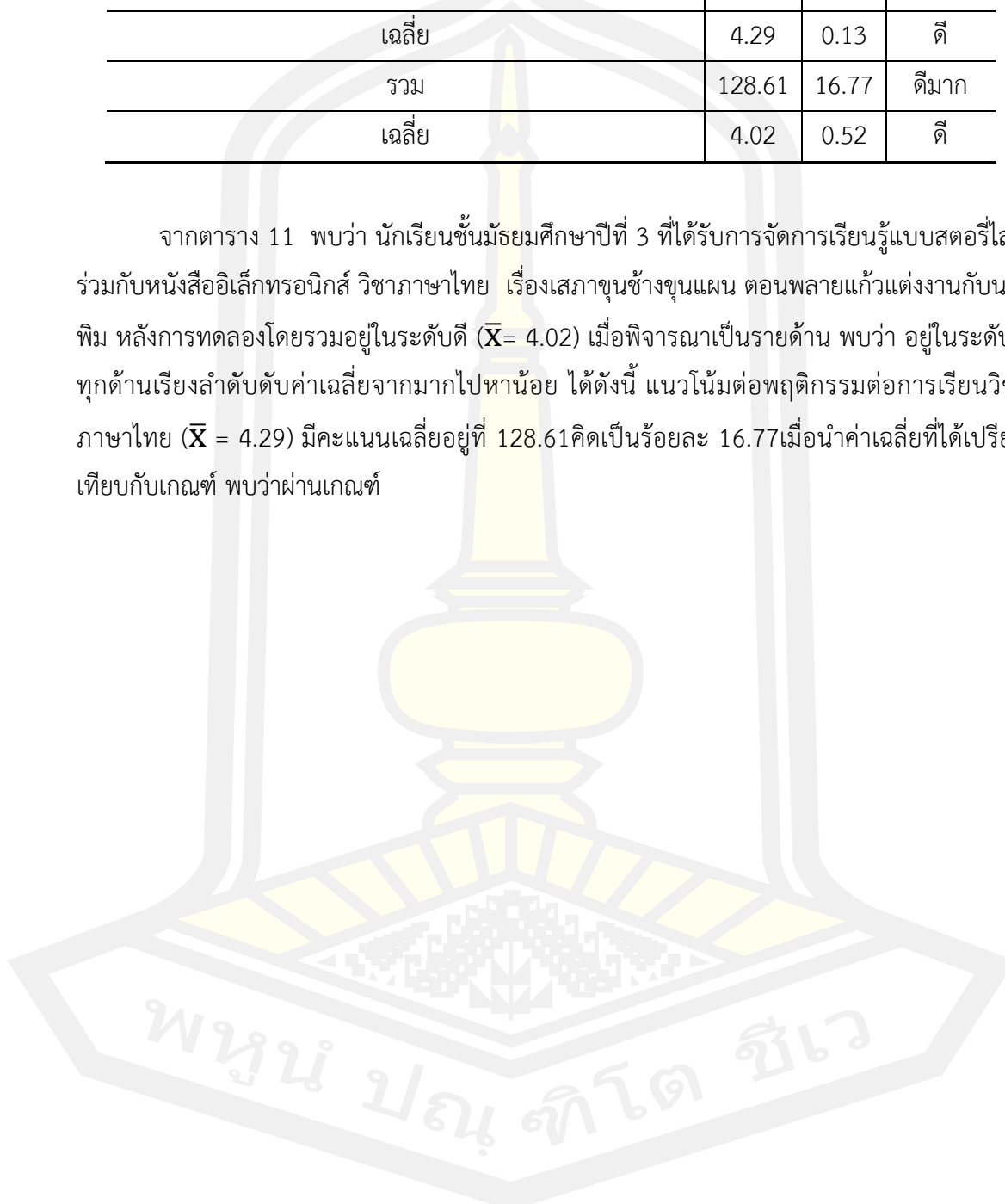
รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการเห็นคุณค่าต่อการเรียนวิชาภาษาไทย			
1.1 ข้าพเจ้าชอบเรียนวิชานี้	3.00	0.00	พอใช้
1.2 วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่ช่วยให้ข้าพเจ้าคิดอย่างมีเหตุผล	3.73	0.87	ดี
1.3 เข้าใจเนื้อหาสามารถเชื่อมโยงความรู้ได้หลากหลาย	3.65	0.85	ดี
1.4 การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้ารู้จักการทำงานร่วมกับคนอื่น	3.58	0.81	ดี
1.5 การเรียนวิชาภาษาไทยมีประโยชน์สามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	3.65	0.85	ดี
1.6 การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้าได้ความรู้ด้าน วรรณคดีไทย	3.58	0.81	ดี
1.7 วิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	3.69	0.88	ดี
1.8 เป็นวิชาที่ท้าทายความสามารถและคิดนอกกรอบ	3.58	0.81	ดี
1.9 วิชาภาษาไทยไม่ได้ยากอย่างที่คิด	3.58	0.81	ดี
1.10 การเรียนวิชาภาษาไทยได้คิด วิเคราะห์ และวิจารณ์ วรรณคดีไทย	3.58	0.81	ดี
เฉลี่ย	3.56	0.26	ดี

ตาราง 11 ต่อ

2. ด้านความรู้สึกต่อการเรียนวิชาภาษาไทย			
2.1 เข้าใจเนื้อหาวิชาเป็นลำดับขั้นตอน	4.38	0.50	ดี
2.2 ข้าพเจ้าชอบวิชาภาษาไทยเพราะได้เล่นเกมบิงโกเรื่องขุนช้างขุนแผน	4.38	0.50	ดี
2.3 การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกตื่นเต้น	4.35	0.49	ดี
2.4 ข้าพเจ้าคิดว่าชั่วโมงเรียนวิชาภาษาไทยหมดเร็วมาก	4.04	0.66	ดี
2.5 วิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้าสนุกกับกิจกรรมการเรียนการสอน	4.15	0.37	ดี
2.6 ผู้สอนให้คำแนะนำอย่างทั่วถึง	4.19	0.40	ดี
2.7 มีการฝึกฝนให้ใช้ความคิดของตนเอง การแก้ปัญหา การวิเคราะห์การวางแผน	4.19	0.40	ดี
2.8 อุปกรณ์ในการเรียนการสอนน่าสนใจ	4.15	0.37	ดี
2.9 อุปกรณ์การเรียนการสอนให้ใช้ความคิดตลอดเวลา	4.15	0.37	ดี
เฉลี่ย	4.22	0.10	ดี
3. แนวโน้มต่อพฤติกรรมต่อการเรียนวิชาภาษาไทย			
3.1 การเรียนวิชาภาษาไทยช่วยส่งเสริมให้ข้าพเจ้ามีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อน เพราะได้ทำงานเป็นกลุ่ม	4.15	0.37	ดี
3.2 การเรียนวิชาวิทยากรคำนวณทำให้ข้าพเจ้ารับฟังความคิดเห็นผู้อื่น	4.23	0.43	ดี
3.3 การเรียนวิชาภาษาไทยทำให้ข้าพเจ้าชอบค้นคว้าหาความรู้ในวรรณคดีไทย	4.27	0.45	ดี
3.4 การเรียนรู้วิชาภาษาไทยทำให้ได้ทำงานอย่างเป็นขั้นตอนมากขึ้น	4.19	0.40	ดี
3.5 การเรียนวิชาภาษาไทยมีการะงานเยอะทำให้ไม่มีเวลาเล่นและทบทวนบทเรียนวิชาอื่น	4.15	0.37	ดี
3.6 การเรียนวิชาภาษาไทยนี้ทำให้เป็นคนมีเหตุผล คิดวิเคราะห์ วางแผน ได้เป็นอย่างดี	4.69	0.47	ดีมาก
3.7 ยินดีเข้าเรียนวิชาวิทยาคำนวณเสมอ	4.62	0.80	ดีมาก

3.8 ได้แสดงความคิดเห็นของแต่ละบุคคล	3.15	0.54	พอใช้
3.9 ควรใช้การเรียนการสอนแบบนี้กับทุกวิชา	4.73	0.45	ดีมาก
3.10 เข้าใจบทเรียนได้อย่างรวดเร็วทำให้ประหยัดเวลา	4.73	0.45	ดีมาก
เฉลี่ย	4.29	0.13	ดี
รวม	128.61	16.77	ดีมาก
เฉลี่ย	4.02	0.52	ดี

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม หลังการทดลองโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X}$ = 4.02) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับดี ทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ แนวโน้มต่อพฤติกรรมต่อการเรียนวิชาภาษาไทย ($\bar{X}$ = 4.29) มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 128.61 คิดเป็นร้อยละ 16.77 เมื่อนำค่าเฉลี่ยที่ได้เปรียบเทียบกับเกณฑ์ พบว่าผ่านเกณฑ์

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. สรุปผล
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนเรียนและหลังเรียน
4. เพื่อศึกษาการความใฝ่เรียนรู้ด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
5. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้วิชาภาษาไทยด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

2. สมมติฐานของการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่อง เศรษฐกิจชุมชน แผน ตอนปลายแก้วแต่งงานกับนางพิม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2. ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนวิชาภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

3. สรุปผล

การวิจัย การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 (E_1/E_2) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.32/86.43 ซึ่งเป็นตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม และความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย

3. ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีด้วยการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม มีความใฝ่เรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก

5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม มีเจตคติต่อการเรียนวิชาภาษาไทยอยู่ในระดับดีมาก

4. อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.32/86.43 ซึ่งเป็นตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้ออกแบบให้เป็นการสรุปองค์ความรู้ การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่องเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม โดยคะแนนที่ได้นำมาวิเคราะห์ ได้แก่ คะแนนจากการฝึกทักษะการอ่าน การปฏิบัติงานกลุ่ม และการทดสอบมีค่าตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

นอกจากนี้การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย เรื่อง เสภาขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม เป็นกระบวนการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย การกำหนดเส้นทางเดินเรื่องให้เหมาะสม การดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ชั้นประเมิน จะมีหน้าที่เชื่อมโยงสื่อสารความรู้ให้กับผู้เรียน เสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ทักษะ การวิเคราะห์ ทักษะชีวิต แสวงหาความรู้ได้ต่อเนื่องจากการใช้ภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเป็นนักคิดวิเคราะห์วรรณคดีเป็นแนวทางหรือวิธีการวิเคราะห์วรรณคดีได้อย่างลึกซึ้งซึ่งจะต้องคำนึงถึงการพัฒนาที่เหมาะสมกับผู้เรียนซึ่งคือหัวใจหลักที่สำคัญ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จึงต้องกำหนดรูปแบบหรือโครงสร้างของรายวิชาที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ จะต้องแบ่งเนื้อหาสาระ เวลา ให้ครอบคลุม โดยสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ จุดประสงค์ ต้องนำพาผู้เรียนไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในหน่วยการเรียนรู้ นอกจากนี้ในการจัดการเรียนรู้ต้องกำหนดว่าจะใช้เครื่องมือใดวัดและประเมินผลผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้นในการวัดและประเมินผลต้องประเมินผู้เรียนตลอดการจัดการเรียนรู้และเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสม เน้นให้ผู้เรียนลงมือทำคิดและสิ่งที่ทำลงไป จึงเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่สะท้อนความคิดเพื่อสร้างความหมายของเนื้อหาสาระที่ได้เรียนรู้นั้นเชื่อมโยงกับประสบการณ์เดิมให้ได้มากที่สุด และนำเอาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาสอดแทรกในเนื้อหารายวิชา เช่น เกมบิงโก เกมจับคู่ เกมใบ้คำ และกิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมทำ Pop up งานทำมือ ประดิษฐ์ชิ้นงาน ที่สามารถกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนเน้นกิจกรรมการเล่นโดยลงมือลองถูก เพื่อวิเคราะห์วรรณคดีและหาวิธีการเพื่อวิเคราะห์วรรณคดีอย่างมีประสิทธิภาพช่วยพัฒนาความคิด การวิเคราะห์วรรณคดี สร้างแรงจูงใจในชั้นเรียนและการทำงาน ซึ่งขั้นตอนและ

วิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นต้องผ่านการประเมินจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญที่พิจารณาให้ข้อเสนอแนะแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขทั้งในด้านเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ความเหมาะสมของกิจกรรมกับเวลา สื่อ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์และการวัดผลประเมินผลให้สมบูรณ์และเหมาะสมกับผู้เรียน ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ได้ แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีความเหมาะสมมากที่สุด แล้วนำไปทดลองใช้ (Try out) ในการหาประสิทธิภาพ ก่อนที่จะนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้แผนการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ การจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เน้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะการคิด สามารถนำมากำหนดเป็นกระบวนการการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ขั้นพื้นฐานและการคิดขั้นสูงที่มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจน เพื่อให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่คิดเป็น ทำเป็น วิเคราะห์วรรณคดีเป็น สามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาและประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประโยชน์สูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัยของภัทรา อุ่นใจ (2554) ได้ทำการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง คำไม่ตรงมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีพัฒนาการสูงขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อุฬาริกา กัณฑ์หา (2546) ได้ทำการวิจัยการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่พูดสองภาษา ด้วยการสอนแบบสตอรีไลน์กับการสอนตามคู่มือครู มี สอดคล้องกับผลงานวิจัยของภัทรา อุ่นใจ (2554) ได้ทำการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง คำไม่ตรงมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของปจรรย์ ทรงเสรี (2559) พบว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างเจตคติที่ดีต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้และบรรยากาศที่ดีในโรงเรียน ส่งผลต่อพฤติกรรมใฝ่เรียนรู้ในด้านรวมและด้านย่อยในระดับสูง และสอดคล้องกรรยา ฤวิการ (2554) ผู้วิจัยได้พัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีผลการเรียนสูงขึ้น

2. นักเรียนที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีความสอดคล้อง หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปรากฏผลเช่นนี้ก็เพราะว่าผู้เรียนได้ใช้ทักษะการ คิดวิเคราะห์ การวิเคราะห์วรรณคดีอย่างเป็นขั้นตอน และเป็นระบบอย่างชาญฉลาด สอดคล้องกับอริรัช ฉ่ำมณี (2560) ได้ทำการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์วิชาประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์โดยประยุกต์ใช้สื่อออนไลน์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนสอดคล้องกับภัทรา อุ่นใจ (2554) ได้ทำการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง คำไม่ตรงมาตราตัวสะกด สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 ตามที่วางไว้ สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ยร้อยละ ส่วน

เปรียบเทียบมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย t-test (Dependent) สอดคล้องกับกันยารัตน์ ยังมี (2546) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลการสอนวิชาศิลปะพื้นบ้านโดยแบบสตอรีไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาศิลปศึกษาสถาบันราชภัฏ กลุ่มตัวอย่างประชากร คือนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนศิลปะพื้นบ้าน 2 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 31 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาศิลปะพื้นบ้านของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียน โดยแบบสตอรีไลน์ ด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย จิตพิสัย สูงขึ้นหลังจากที่เรียนโดยแบบสตอรีไลน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาที่เรียนโดยใช้แบบสตอรีไลน์มีเจตคติที่ดีต่อตนเอง และวิชาเรียน ตลอดจนเชื่อมโยงความรู้สู่การดำเนินชีวิตจริงได้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของอนุชา สุระถา (2552) ผู้วิจัยได้ศึกษาและพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องการใช้โปรแกรม Swish Max การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การใช้โปรแกรม Swish Max เพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไม่ต่ำกว่า 85/85 และหาค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้ไม่ต่ำกว่า 0.60

3. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีการวิเคราะห์วรรณคดีจากบทประพันธ์ที่ง่าย จนถึงขั้นยากอย่างง่ายโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อการสอน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีของผู้เรียนอยู่ในระดับที่สูง เนื่องจากมีความเอาใจใส่กับการเรียนการสอนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการวิเคราะห์วรรณคดี จนนำไปสู่วิธีการวิเคราะห์วรรณคดีได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับปรีดา นวลทิพย์ (2542) แก่นเรื่องจากวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนวิทยานิพนธ์นี้ประสงค์จะเรียกกรองเพื่อทดสอบวิเคราะห์วรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน เมืองโบราณ เมืองน่านในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน พบ 4 กลุ่มคือแก่นเรื่องแสดงทัศนะเน้นที่ชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ควร เน้นย้ำถึงความสัมพันธ์และเน้นย้ำของเน้นเรื่องแต่ละจุด ที่เน้นที่ท้าทายเน้นหนัก และแก่นเรื่องขุนช้างขุนแผนที่มุ่งหวัง ที่อรรถรสในอดีตและที่เน้นที่ความถี่ที่เน้นสังคมสังคม โดยเฉพาะและสาระของแก่นเรื่อง 3 สาระและอรรถประโยชน์ด้านวิถีชีวิตครอบครัววิถีครอบครัวนำไปสู่ความเข้าใจที่ดีขึ้นเกี่ยวกับลักษณะทางสายเลือดของมนุษยชาติ ภาพลักษณ์ของสังคม และวัฒนธรรม และทำให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อหามากขึ้น ซึ่งบ่งบอกถึงคุณค่าของงานวรรณกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูใบฎีกาบุญเชิด สิริภทโท (ชูรัตน์) (2546) ปัญญาวิเคราะห์วิถีพุทธในวรรณคดีไทย : ศึกษาเฉพาะเรื่องขุนช้างขุนแผนพบว่า เสภาเรื่องขุนช้างขุนแผนมีคุณค่าทางวรรณคดีในด้านต่างๆ ทั้งใน เนื้อหาสาระของเรื่องโดยตรง และคุณค่าซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิต ความนึกคิด ค่านิยม และสภาพความเป็นอยู่ของชาวไทยโดยทั่วไปในอดีต ดังนั้นการวิจัยจึงเป็นการวิเคราะห์ ในวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผนเป็นเพียงหลักธรรมในอุดมคติ ที่มีมนุษย์ปรารถนาและหวังในภพชาติหน้าเท่านั้นหาใช้สิ่งที่ต้องการในชีวิตปัจจุบันแต่อย่างได้ไม่ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อารยันต์ แสงนิกุล (2546)

การพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องขุนช้างขุนแผน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีสาเหตุมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนยังไม่เหมาะสมจึงส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ไม่เป็นไปตามเป้าหมายของโรงเรียน ดังนั้นผู้ศึกษาค้นคว้าจึงพัฒนาแผนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง ขุนช้างขุนแผน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาแผนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยแผนการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องขุนช้างขุนแผน ของนักเรียน ระหว่างกลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องขุนช้างขุนแผน ระหว่างคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และเพื่อการพัฒนาการเรียนรู้แบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องขุนช้างขุนแผน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 21 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2545 โรงเรียนยางอ้อมวิทยาคาร สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอท่าคันโทจังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการเรียนรู้ จำนวน 10 แผน แบบฝึกทักษะ จำนวน 5 ชุด แบบประเมินผลทักษะการอ่านออกเสียงร้อยกรอง และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบ ปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ใช้เวลาในการทดลองสอน จำนวน 10 ชั่วโมง รวม 10 ครั้ง สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test (Dependent Samples) ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการเรียนรู้มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.00/86.86 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ นักเรียนกลุ่มเรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนเท่ากับ 27.14, 28.86, 29.14 คะแนนตามลำดับ และมีค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการเรียนรู้เท่ากับร้อยละ 81 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้นจึงควรนำการจัดกิจกรรมแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อนไปใช้กับการจัดการเรียนการสอนในเรื่องอื่นต่อไป

4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิเคราะห์วรรณคดีด้วยการลองผิดลองถูกและการเขียนโปรแกรมอย่างง่ายโดยใช้ซอฟต์แวร์หรือสื่ออย่างปลอดภัย ใฝ่เรียนรู้ในระดับมาก ซึ่งนั่นก็เป็นผลที่ดีกับผู้เรียนที่สามารถบ่งบอกได้ว่าผู้เรียนมีความสนใจ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนได้จัดให้ หมายความว่า ผู้เรียนมีพฤติกรรมที่จะแสวงหาความรู้พร้อมที่จะเรียนรู้ในสิ่งใหม่ ๆ มีความอยากรู้อยากเห็น กระตือรือร้น พร้อมทั้งจะเรียนรู้เพื่อให้เกิดประโยชน์กับตนเอง ความรู้คือทุกอย่างไม่จำเป็นว่าจะต้องเรียนรู้ในห้องเรียนเท่านั้นนอกห้องเรียนก็สามารถเรียนรู้อะไรได้หลากหลาย การเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ ค้นคว้าหาความรู้แล้วนำมาวิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ การใฝ่เรียนรู้สามารถวัดได้จากพฤติกรรมของผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็น ความตั้งใจเรียน เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้ทำงานที่ได้รับมอบหมายจากผู้สอนให้

ถูกต้องสมบูรณ์ตรงเวลารวมไปถึงการบันทึกความรู้ การตอบสนอง การซักถาม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในสิ่งที่ไม่มั่นใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิสุตา บุญแฝง (2560) คุณลักษณะของผู้ที่มีความใฝ่เรียนรู้ใฝ่เรียนที่สูงสุด 6 ด้าน ประกอบด้วย ความอยากรู้ อยากรู้เห็น ความเพียรพยายาม ความตั้งใจ การแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ความกระตือรือร้น กล้าแสดงความคิดเห็นและชอบตั้งคำถาม สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพิมพ์ชนก เนื่องทะเล (2563) และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของบรรดล บุญพาเกิด (2556) พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลช่วยพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่งผลให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน สูงขึ้น ดังนั้นแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการที่พัฒนาขึ้น จึงสามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนได้ดี

5. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การวิเคราะห์วรรณคดีด้วยการลองผิดลองถูกและการเขียนโปรแกรมอย่างง่าย โดยใช้ซอฟต์แวร์หรือสื่ออย่างปลอดภัย มีเจตคติต่อวิชาวิทยาการคำนวณอยู่ในระดับมาก ซึ่งหมายความว่าผู้เรียนนั้นมีความชื่นชอบใจในวิชาวิทยาการคำนวณ เจตคติ หมายความว่า ความรู้สึก ความคิด ความเชื่อ ของผู้เรียนที่มีต่อประสบการณ์หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่บุคคลได้รับมี 2 ลักษณะคือ เจตคติเชิงบวกและเจตคติเชิงลบ ทำให้เกิดพฤติกรรมทางบวกและทางลบเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในตัวของแต่ละบุคคล อุบล บุญชู (2560) ความรู้สึก สภาพจิตใจ อารมณ์ต่าง ๆ ของมนุษย์ที่มีต่อมนุษย์ด้วยกันมีต่อสิ่งเร้าที่เป็นสภาพแวดล้อมภายนอกหรือต่อสิ่งใดที่บุคคลได้รับประสบการณ์ในสิ่งนั้น เจตคตินี้สามารถสร้างขึ้นได้และสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ความรู้สึกนี้อาจเป็นไปทั้งด้านบวกและด้านลบ ซึ่งมีอิทธิพลที่จะทำให้บุคคลนั้นพร้อมที่จะมีปฏิกิริยาเฉพาะอย่างตอบสนองต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันออกไป โดยผ่านประสบการณ์และการเรียนรู้จะแสดงออกเมื่อได้รับสิ่งเร้าให้แสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ออกมาทัศนคติที่มีอยู่จะเป็นตัวกำหนดแนวทางของบุคคลในการที่จะมีปฏิกิริยาตอบสนองการวัดเจตคติมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การสังเกต การกระทำ การสัมภาษณ์ การสอบถาม การวัดผู้เรียนนั้นต้องมี ความสอดคล้องกับตัวชี้วัดและพฤติกรรมบ่งชี้ซึ่งแต่ละรูปแบบมีมาตรฐานวัดและเกณฑ์การวัดแตกต่างกันออกไปสามารถวัดได้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพล พิมพ์โพธิ์ (2556) พบว่า การจัดการเรียนรู้ภาษาที่เน้นภาระงานเป็นฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เจตคติต่อการเรียนภาษาจีนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัย และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของรัตนชัย ทาตัน (2559) พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานและการเรียนรู้แบบวิเคราะห์วรรณคดีเชิงสร้างสรรค์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความคิดสร้างสรรค์และเจตคติต่อการเรียน คอมพิวเตอร์อยู่ในระดับดี

5. ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เห็นว่าน่าจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ก่อนนำบทเรียนหรือแผนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ควรศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ให้ครบทุกแผนก่อนและจัดเตรียมอุปกรณ์การเรียนการสอนให้พร้อมเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน

1.2 แผนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ควรใช้ระยะเวลาในการจัดการเรียนรู้ให้พอเหมาะอย่างจำนวน 2 ชั่วโมง เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ประกอบไปด้วย สื่อการนำเสนอ แบบทดสอบย่อย ใบกิจกรรม และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งต้องใช้เวลาพอสมควรและแน่นอนว่าผู้เรียนชอบ เพลิดเพลินกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เนื่องจากเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งไม่ต้องพกหนังสือเล่มหนักๆหลายเล่มเพียงแต่มีโทรศัพท์เครื่องเดียวก็สามารถอ่านเนื้อหาบทเรียนได้แล้ว

1.3 เนื่องจากเป็นแผนจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งในแต่ละแผนมีความยากง่ายและเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับชั้นบางเนื้อหาต้องใช้ทักษะขั้นสูงในการคิดวิเคราะห์วรรณคดี ค้นหาคำตอบ และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ผู้สอนควรมีรางวัลตอบแทนเป็นอย่างอื่นนอกจากคำชมเชย

1.4 แผนจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผู้สอนควรให้คำแนะนำสำหรับผู้เรียนที่ยังไม่สามารถอ่านหรือสะกดตัวอักษรได้ยังไม่คล่อง เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างมาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จึงขอความอนุเคราะห์ผู้สอนอ่านหรืออธิบายให้ผู้เรียนได้เข้าใจในแต่ละสถานการณ์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ เพิ่มขึ้นเพื่อใช้ในระบบการเรียนการสอน

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยถึงรูปแบบของการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ให้กับผู้เรียนในแต่ละระดับ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของผู้เรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กันยารัตน์ ยังมี. 2546. ผลการสอบวิชาศิลปะพื้นบ้าน โดยวิธีสตอรีไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาศิลปศึกษา สถาบันราชภัฏวิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. ภาควิชาศิลปศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กาญจนา นาคสกุล. 2539. "ข้อคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาไทย" เอกสารประกอบคำสัมมนาในยุคนข้อมูล ข่าวสารก้าวหน้าหรือก้าวหลัง คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.2540. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ.2540-2544). กรุงเทพมหานคร: ศุภสภา ลาดพร้าว.
- จำลอง ไชยยา.2545. การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความรู้ เจตคติและการปฏิบัติในการอนุรักษ์ป่าต้นน้ำโดย วิธีสตอรีไลน์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิรัฏฐ์ บัวสุวรรณ. 2543. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาโดยใช้ชุดการสอนสตอรีไลน์ (Storyline) กับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบโครงการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ฉวีวรรณ ดูหาภินันท์. (2542). การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพฯ. ศิลปาบรรณาการ.
- ชวาล แพรัตกุล.2536. เทคนิคการเขียนข้อทดสอบ: กรุงเทพมหานคร: ศุภสภา.
- เชิดศักดิ์ โมวาสินธุ์. 2522. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร โอเดียนสโตร์.
- ทวีศักดิ์ ญาณประทีป. (2545). การเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธาริณี วิทยาอนิวรรค์. 2542. ผลของการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสาธิต สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต. ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- ธีระชัย ปุณณ โขติ. 2542. การสอนแบบบูรณาการ. ในประมวลบทความการเรียนรู้การสอนและการวิจัยการ สอนระดับมัธยมศึกษา, หน้า 17-33. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2531. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล. 2533. ภาษาไทยวิชาที่ถูกลืม. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ.
- เปลื้อง ณ นคร. (2538). ศิลปะแห่งการอ่าน. กรุงเทพฯ: เอลโลการพิมพ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2544. จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ผอบ โปษะกฤษณะ . 2541. ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย การเขียน - การอ่าน - การพูด - การฟัง และราชาศัพท์ . พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: บำรุงสาส์น.
- พร้อมพรรณ อุคมสิน. 2544. การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนคณิตศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พิมพ์พันธ์ เคชะคุปต์. 2542. การเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาดำยวิธีสตอรีไลน์. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท. (อัสสัณา)
- พิมพ์พันธ์ เคชะคุปต์. 2544. การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แนวคิด วิธี และเทคนิคการสอน 2. กรุงเทพมหานคร: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์ .
- พิมพ์พันธ์ เคชะคุปต์. 2545. การเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาดำยวิธีสตอรีไลน์. ใน อรรถพล อนันตวร สกุล (บรรณาธิการ). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธี Storyline. หน้า 129-132 . กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- แมนมาส ขวลิขิต. 2539. แนวทางส่งเสริมการอ่าน. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ.
- วรรณดี แสงประทีปทอง. 2536. การวัดเจตคติ. วารสารการวัดการศึกษา. 14: 12 (มกราคม - เมษายน 2536): 52-72.
- วลัย พานิช. (2542). เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการ เรื่อง นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้ สำหรับครูยุคใหม่ครั้งที่ 1 : การสอนด้วยวิธี Storyline. จัดโดยคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 22 สิงหาคม. กรุงเทพฯ: ภายเอกสาร.
- วลัย พานิช. 2545. การสอนด้วยวิธี Storyline. ใน อรรถพล อนันตวรสกุล (บรรณาธิการ). การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธี Storline. หน้า 25-28. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2545. เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2544. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- วันดี สุรภัสส. 2543. การเปรียบเทียบความรู้และเจตคติต่อเรื่องสิทธิเสรี ภาพแสดงความเสมอภาค ของนักเรียนนอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น วิถีเรียนทางไกล ใน กรุงเทพมหานครที่มีภูมิหลังต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต.
- วิชาการ,กรม. 2545. คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศิริชัย กาญจนวาสิ. 2534. การเรียนรู้ของผู้เรียนกับการวัดและประเมินผลการศึกษา ใน เอกสาร การสอนชุดวิชา จิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐานเพื่อการวัดและประเมินผลการศึกษา, หน้า 77-78. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ศิริชัย กาญจนวาสิ. 2534. สถิติประยุกต์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษาธิการ,กระทรวง. 2544. สาระและมาตรฐานการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษาธิการ,กระทรวง. กรมวิชาการ. 2545 . สรุปผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ปี การศึกษา 2545 . กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ศึกษานิเทศก์ , กรมสามัญศึกษา , หน่วย . 2542. การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง. กรุงเทพมหานคร: ครูสภา.
- สมนึก ปฎิบัติงาน. 2542. ผลของการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรี่ไลน์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความสามารถในการวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. ภาควิชา มัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมหวัง พิริยานุวัฒน์. 2537. การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา. ในประมวลสาระ ชุดวิชา สัมมนาการมัธยมศึกษา, หน้า 63-127 .นนทบุรี: บัณฑิตศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2537). หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่5). กรุงเทพฯ: ไทย วัฒนาพานิช.
- สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์ทรัพย์ . 2538. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- เสาวลักษณ์ รัตนวิเศษ. (2534). *การพัฒนาการสอนภาษาไทยแบบมุ่งประสบการณ์ภาษาเล่ม 2*.
กรุงเทพฯ: ประยูรวงศ์จำกัด.
- อรรถัย มูลคำ และคณะ. (2542). *CHILD CENTRE ; STORYLINE METHOD ; บูรณาการหลักสูตร
และการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง*. ที.พี.พรินการพิมพ์ประสานมิตร.
- อรรถัย มูลคำ และสุวิทย์ มูลคำ. 2544. *CHILD CENTERD: STORYLINE METHOD:
การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เล่ม 2*.
กรุงเทพมหานคร: หจก. ภาพพิมพ์.
- อรรถพล อนันตวรสกุล. 2545. *การประยุกต์ใช้วิธี Storyline .ในการ จัดการเรียนการสอนสังคม
ศึกษา*.
- อรรถพล อนันตวรสกุล (บรรณาธิการ). *การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
ด้วยวิธี Storyline*. หน้า 165-167. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อังคณา ทองดี. 2543. *การเปรียบเทียบความตรงเชิงโครงสร้างความเที่ยง ความคงที่ในการตอบ
ค่าเฉลี่ย ของคะแนน การตอบและฟังก์ชันสารสนเทศของมาตราวัดเจตคติแบบลิเคิร์ท
ที่มีทิศทางการเรียงมาตรา และความเข้มของข้อความต่างกัน*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Allport, G. W. 1967. *The Handbook of Social Psychology*. In the Nature of Attitudes
Chang Edited by M.J. Meguire. Massachusetta: Addison-Wesley.
- Anastasi, A. 1990. *Psychological Testing*. 6 ed. New York: Micmillan.
- Bell, S, and Fifield, K. 1998 *An Introduction to the Storyline Method* , Glasgow
Scotland: Jordanhill College, (Copied)
- Bloom, B.S. 1976. *Human Characteristics and School Learning*. New York :
Mc Graw-Hill.
- Butzow, C. M. 1991. *A Comparison of A Storyline-Based Method of Instruction and A
Textbook Method of Instruction on the Acquisition of Science Concepts in the
Elementary School*. Indiana University of Pennsylvania. Dissertation and
Abstracts International: 52-11A.
- Creswell, J. 1997. *Creating Worlds, Constructing Meaning*. Portsmouth: Heinemann.
- Chrisman, F. 1975. *Attitude Psychology and the Study of Public Opinion*. University
Park; Pennsylvania State Univ. Press.

Eysenck, H. J. and Meil, R. 1972. *Encyclopedia of Psychology*. Vol.1. London: Scorch Press.

Gagne, R. 1970. *The Condition of Learning and Theory of Instruction*.

New York: Holt, Rinehart and Winston.

Good, C.V. 1973. *Dictionary of Education*. 3rd ed., New York: McGraw-Hill.

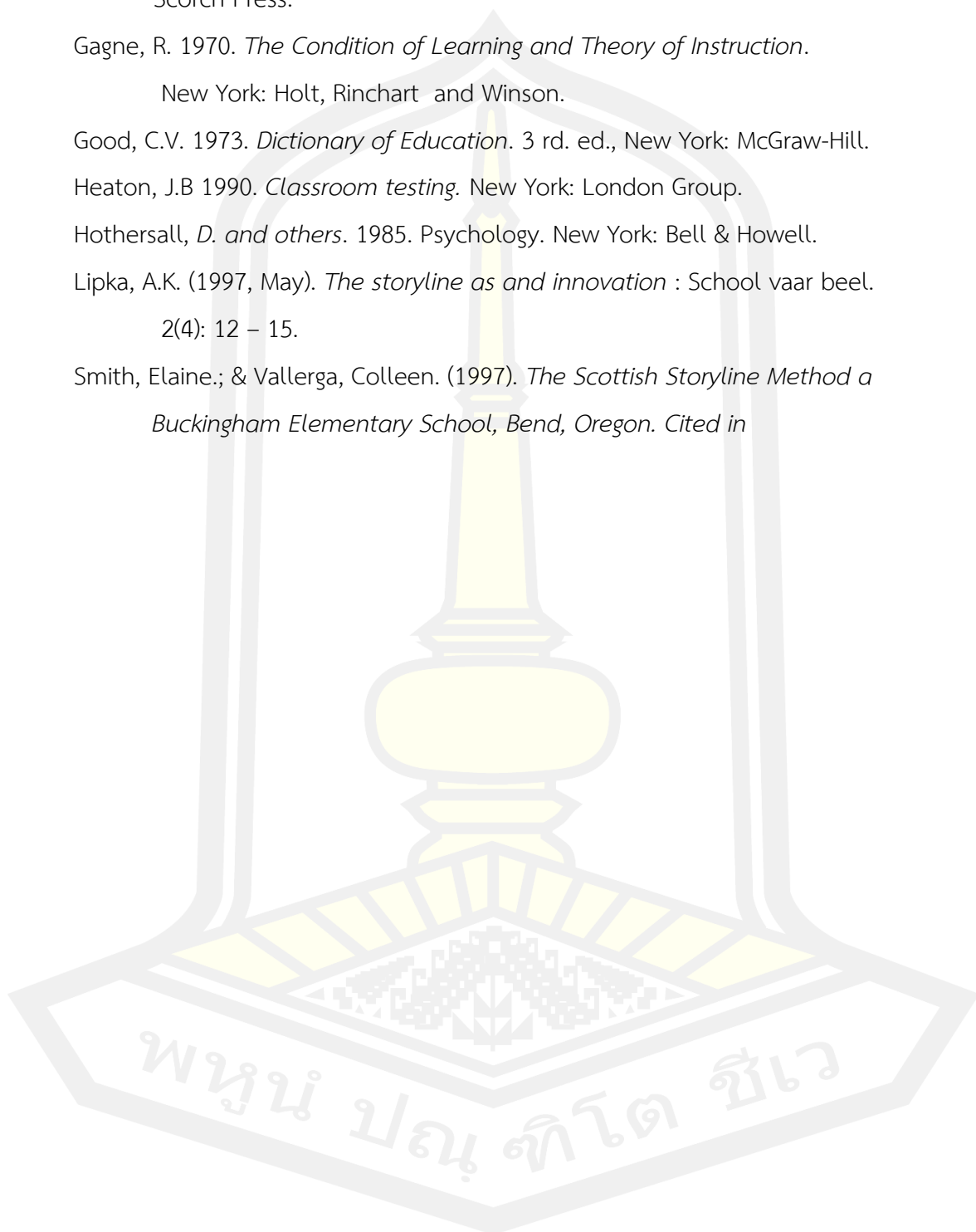
Heaton, J.B. 1990. *Classroom testing*. New York: London Group.

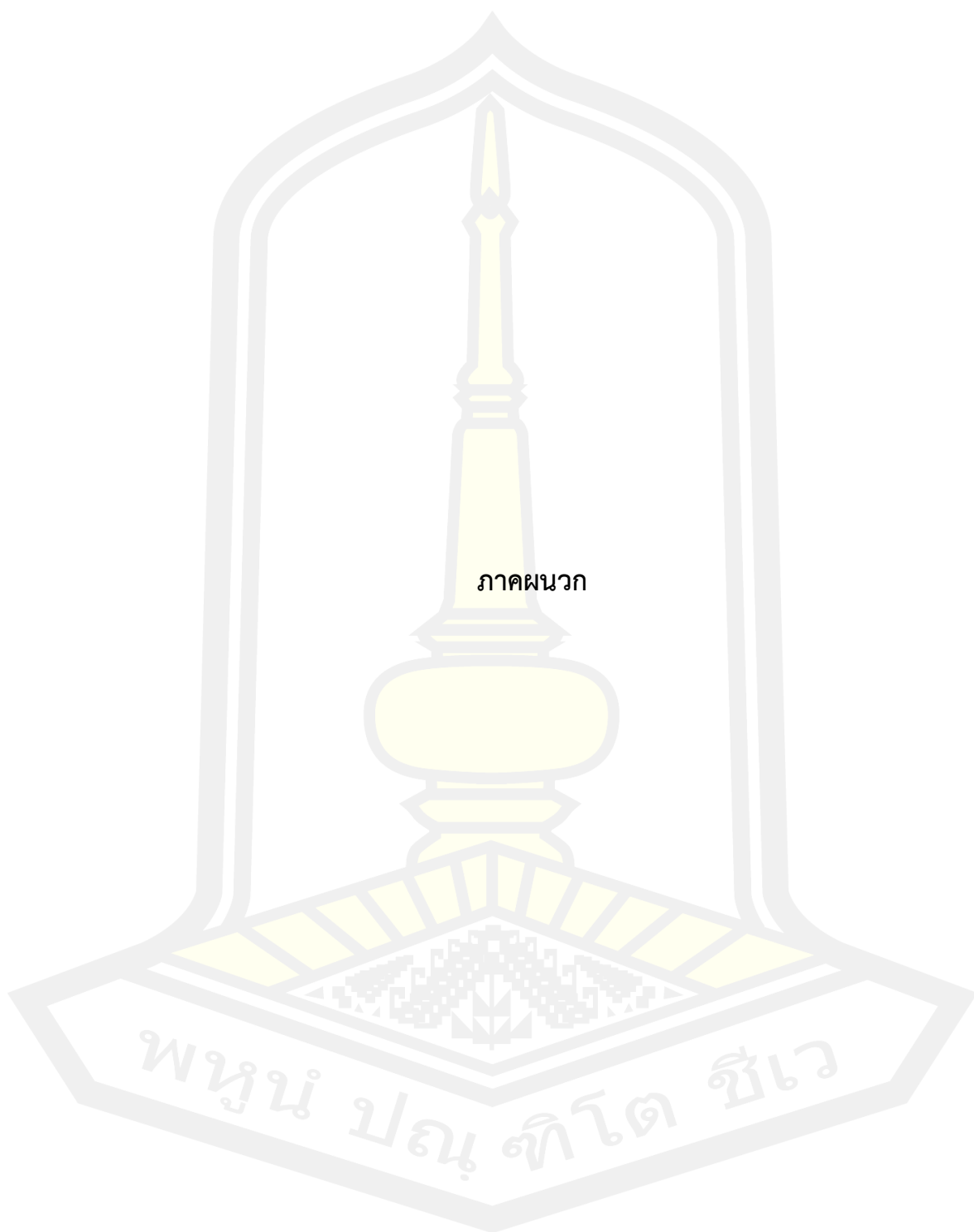
Hothersall, D. and others. 1985. *Psychology*. New York: Bell & Howell.

Lipka, A.K. (1997, May). *The storyline as and innovation : School vaar beel*.

2(4): 12 – 15.

Smith, Elaine.; & Vallerga, Colleen. (1997). *The Scottish Storyline Method a Buckingham Elementary School, Bend, Oregon*. Cited in

ภาคผนวก

พหุมนุ ปณฺ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก
ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

พหุณฺ์ ปณฺุ ทิโต ชีเว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

โรงเรียนทรายนมลูวิทยา

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ร ห้ ส วิ ช า ท

31301

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ชุนข้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม จำนวน 2 ชั่วโมง

เรื่อง ความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง (ฉาก) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

นิสิตฝึกประสบการณ์ฯ นางสาวจิตรราตรี เกิดศิริ ครูพี่เลี้ยง นางฉายรัศมี บุญพา

สอนวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เวลา .....

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณและพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.3/1 อ่านออกเสียงบทร้อยแก้วและบทร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่อ่าน

ท 2.1 ม.3/7 เขียนวิเคราะห์ วิจัย และแสดงความรู้ ความคิดเห็น หรือโต้แย้งในเรื่องต่างๆ

ท 3.1 ม.3/3 พูดย่อหรือประเด็นที่ศึกษาค้นคว้าจากการฟัง การดู และการสนทนา

ม.3/6 มีมารยาทในการฟัง การดู และการพูด

ท 5.1 ม.3/3.สรุปความรู้และข้อคิดจากการอ่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงและนำไปใช้

สาระแกนกลาง

การวิจารณ์วิถีไทยและคุณค่าจากวรรณคดีและวรรณกรรม

สาระสำคัญ

เป็นวรรณกรรมอมตะไทยมาช้านาน ตามประวัติกล่าวว่านักขับเสภาครั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นผู้แต่ง (เสภาคือหนังสือกลอนโบราณ ที่นำเอานิทานมาแต่งเป็นกลอนสำหรับขับลำนำ) แต่เหลือมาถึงกรุงรัตนโกสินทร์บางตอน พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ 2

สาระการเรียนรู้

1. อ่านออกเสียงบทร้อยกรองของเสภา เรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม
2. อธิบายความเป็นมาของเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม
3. ท่องจำบทร้อยกรองของเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

1. ความสามารถในการคิด

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ 1 ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

พฤติกรรมบ่งชี้

1. ตั้งใจเรียน
2. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้
3. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เพื่อให้ นักเรียนมี ความรู้ ความเข้าใจ ในเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิมได้ (K)

2. เพื่อให้อธิบายความเป็นมาของเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิมได้ (P)

3. เพื่อเห็นประโยชน์และสามารถบอกคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน (A)

การจัดการเรียนรู้ (โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์)

ขั้นที่ 1 กำหนดเส้นเรื่อง

1. ครูผู้สอนทักทายผู้เรียน แจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนทราบ และอธิบายขั้นตอนการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์และหนังสือหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ให้ผู้เรียนฟังอย่างคร่าวๆ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ว่ามีลักษณะอย่างไร จะต้องเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้อย่างไร เพื่อให้การเรียนรู้ที่นั้นเกิดประสิทธิภาพ และให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

2. ผู้เรียนศึกษาเรียนรู้เปิดหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ให้ผู้เรียนศึกษาโดยให้อ่านและท่องจำเนื้อเรื่องให้เข้าใจ ภายใน 30 นาที

3. ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน โดยสมาชิกแต่ละกลุ่มคละกันตามความสามารถ ซึ่งสมาชิกจะมีทั้งคนเก่ง ปานกลาง และอ่อน อยู่ในกลุ่มเดียวกัน เมื่อได้กลุ่มแล้วให้ผู้เรียนตั้งชื่อกลุ่มของตนเอง จากนั้นแบ่งหน้าที่ในกลุ่ม โดยมีประธาน รองประธาน เลขานุการ และสมาชิกในกลุ่ม

4. ให้แต่ละกลุ่มอธิบายประวัติความเป็นมาเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม โดยครูผู้สอนกำหนดเส้นทางการเดินเรื่องโดยให้นักเรียนสังเกตว่า ฉากในเรื่องมีลักษณะอย่างไร ตัวละครในเรื่องมีกี่ตัวละคร อะไรบ้าง และมีลักษณะนิสัยอย่างไร วิถีชีวิตในเรื่องทำอะไร และเกิดเหตุการณ์อย่างไรในเรื่อง ดังนี้

1. ฉาก

ที่ไหน

2. ตัวละคร

ใคร

3. วิถีชีวิต

ทำอะไร

4. มีเหตุการณ์เกิดขึ้น

เกิดอะไรขึ้น

ขั้นที่ 2 การดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้การสอน

5. ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปราย โดยตั้งคำถาม โดยให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มยกมือตอบคำถาม ดังตารางดังต่อไปนี้

ตารางกิจกรรม

การดำเนินเรื่อง	คำถามสำคัญ	กิจกรรม	สื่อ/อุปกรณ์
1. ฉาก	1. เสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ประกอบด้วยฉากอะไรบ้าง	1. ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถาม โดยให้ส่งตัวแทนยกมือเพื่อตอบคำถาม	- หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม - ของรางวัล
2. ตัวละคร	1. เสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิมมีตัวละครที่สำคัญกี่ตัวละคร แต่ในตัวละครมีชื่ออะไรบ้าง และมีลักษณะนิสัยอย่างไร	1. ให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายว่า ในเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิมมีตัวละครที่สำคัญกี่ตัวละคร แต่ในตัวละครมีชื่ออะไรบ้าง และให้ผู้เรียนเลือกตัวละครนั้นมา 1 ตัวละครสมมติว่าสมาชิกในกลุ่มเป็นตัวละครนั้น 2. ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอ โดยแนะนำตัวและบอกลักษณะนิสัยของตัวละครนั้น	- หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

การดำเนินเรื่อง	คำถามสำคัญ	กิจกรรม	สื่อ/อุปกรณ์
3. วิถีชีวิต	1. เสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม มีวิถีชีวิตเหมือนหรือแตกต่างกับสภาพสังคมปัจจุบันอย่างไร	1. ให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายว่าในเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิมมีวิถีชีวิตเหมือนหรือแตกต่างกับสภาพสังคมปัจจุบันอย่างไร 2. ตัวแทนกลุ่มนำเสนอ	- หนังสือเล็กทรอนิกส์
4. มีเหตุการณ์เกิดขึ้น	1. มีแนวทางแก้ปัญหาอย่างไร	1. ผู้เรียนร่วมกันเสนอถึงแนวคิดสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหา ว่ามีสาเหตุมาจากอะไร 2. ผู้เรียนจะช่วยกันแก้ไขปัญหอย่างไร 3. ทุกกลุ่มนำเสนอเหตุการณ์และแนวทางการแก้ปัญหา (สมมติว่าตนเองอยู่ในสถานการณ์จริง)	- หนังสือเล็กทรอนิกส์

ขั้นที่ 3 ขั้นประเมิน

6. ครูผู้สอนให้แต่ละกลุ่ม ส่งตัวแทนออกมานำเสนองาน และตอบคำถามตามตารางกิจกรรม
7. ครูผู้สอนกล่าวชื่นชมผู้เรียนแต่ละกลุ่มพร้อมมอบรางวัลให้แก่กลุ่มที่ชนะ
8. ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปบทเรียน และบอกประโยชน์จากการเรียนในครั้งนี้

สื่อการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

1. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม

2. ห้องสมุดโรงเรียน

การวัดและการประเมินผลการจัดการเรียนรู้

สิ่งที่ต้องการวัดและประเมินผล	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์
1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถของเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิมได้ (K)	แบบทดสอบก่อนเรียน แบบทดสอบระหว่างเรียน แบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบชนิดปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 10 ข้อ	ร้อยละ80 ผ่านเกณฑ์
2. เพื่อให้อธิบายความเป็นมาของเสภาเรื่อง ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิมได้ (P)	1. ประเมินการปฏิบัติงาน 2. ประเมินผลงาน 3. ประเมินนำเสนอ	1.ประเมินการปฏิบัติงาน 2.ประเมินคุณภาพงาน 3.ประเมินการนำเสนอ งาน	ร้อยละ80 ผ่านเกณฑ์
3. เพื่อเห็นประโยชน์และสามารถบอกคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน (A)	การสังเกตพฤติกรรม ใฝ่เรียนรู้	แบบประเมินพฤติกรรม ใฝ่เรียนรู้	ระดับพฤติกรรม 3 ผ่านเกณฑ์

กิจกรรมข้อเสนอแนะ

1. (K).....

2. (P).....

3 (A)

.....

ลงชื่อ .....

(นางสาวจิตราวดี เกิดศิริ)

นิสิตฝึกประสบการณ์ฯ

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ. 2565

บันทึกผลหลังการจัดการเรียนรู้

จำนวนนักเรียน.....คน มาเรียน.....คน ชาย.....คน หญิง.....คน

สรุปผลการเรียนรู้

1. ด้านความรู้ (พุทธิพิสัย) ผ่านเกณฑ์ คน .....% ไม่ผ่าน คน .....% ปัญหา
และอุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

2. ด้านทักษะ กระบวนการ (ทักษะพิสัย) ผ่านเกณฑ์ คน .....% ไม่ผ่าน คน .....%
ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

3. ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (จิตพิสัย) ผ่านเกณฑ์ คน .....% ไม่ผ่าน คน .....%

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

4. ด้านอื่น ๆ

พฤติกรรมนักเรียน ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

5. รูปแบบ เทคนิค กิจกรรม วิธีการจัดการเรียนรู้

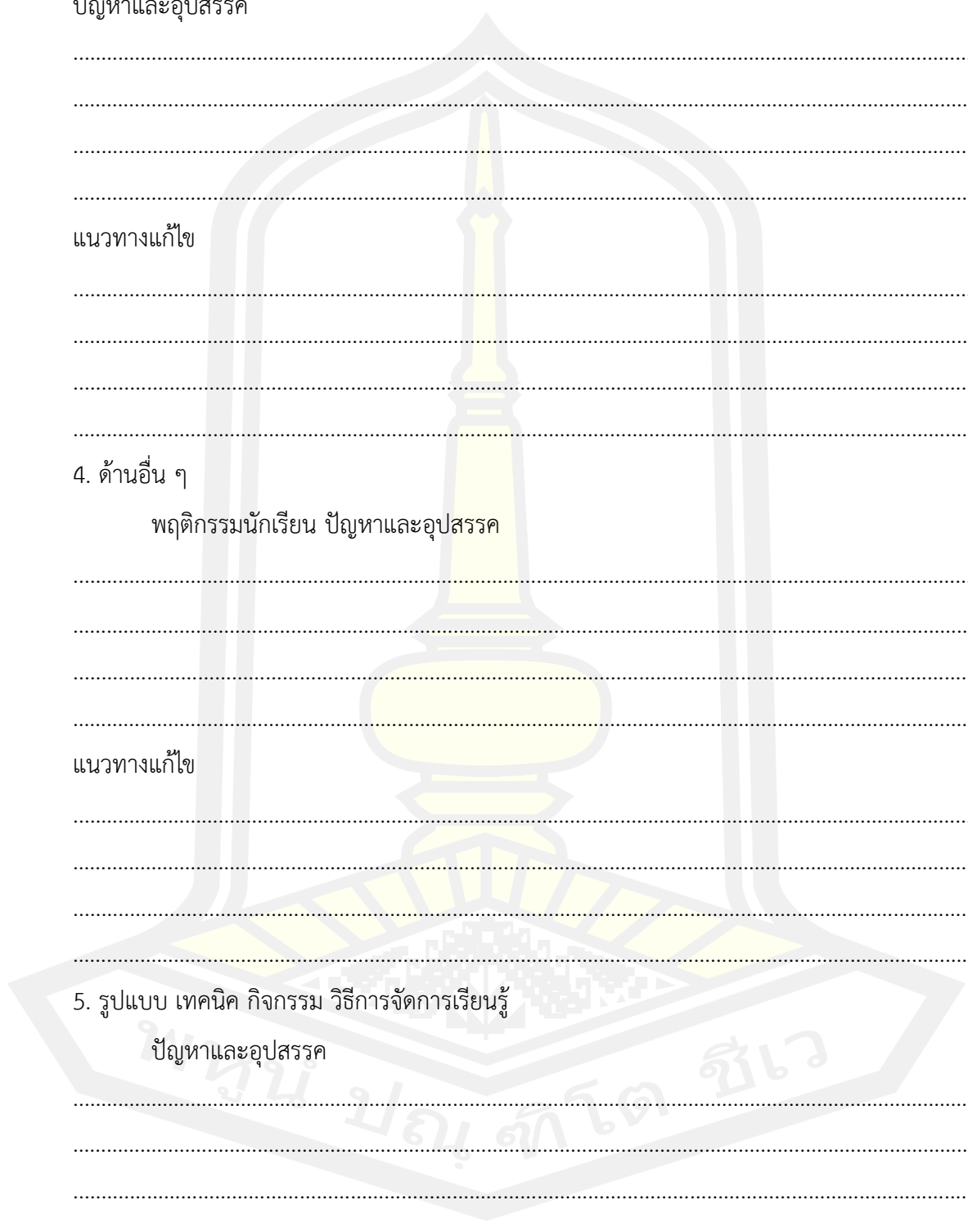
ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

.....

แนวทางแก้ไข

6. สื่อการเรียน ปัญหา อุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรค

แนวทางแก้ไข

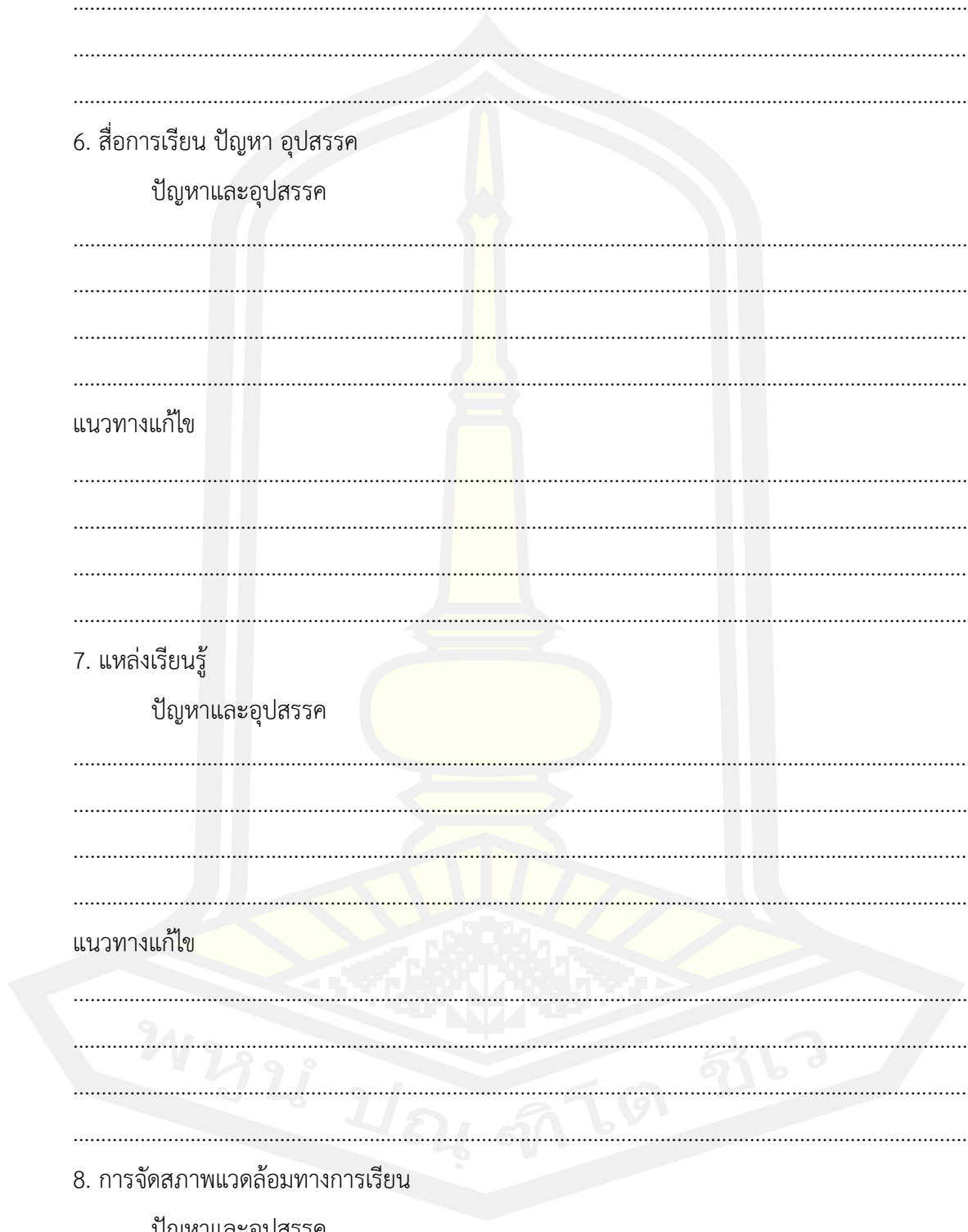
7. แหล่งเรียนรู้

ปัญหาและอุปสรรค

แนวทางแก้ไข

8. การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน

ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
แนวทางแก้ไข

9. การวัดผลประเมินผล

ปัญหาและอุปสรรค

.....
.....
.....
แนวทางแก้ไข

ลงชื่อ .....

(นางสาวจิตราวดี เกิดศิริ)

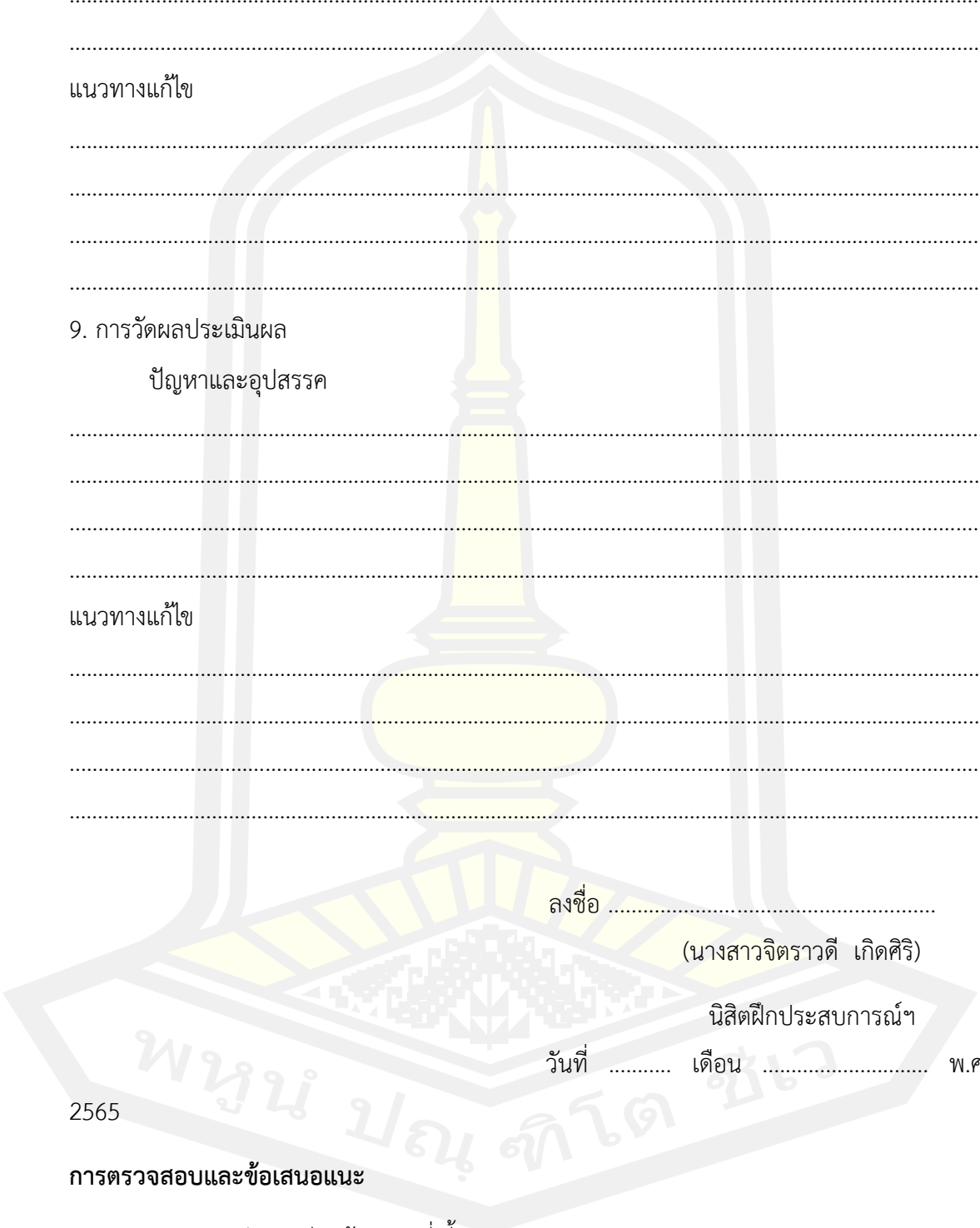
นิสิตฝึกประสบการณ์ฯ

วันที่ ..... เดือน ..... พ.ศ.

2565

การตรวจสอบและข้อเสนอแนะ

การตรวจแผนการจัดการเรียนรู้จากครูพี่เลี้ยง

.....
.....
.....
ลงชื่อ .....

(นางฉัตรศมี บุญพา)

ครูพี่เลี้ยง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2565

การตรวจแผนการจัดการเรียนรู้จากหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

.....
.....
.....
.....
ลงชื่อ .....

(นางสาวชลศรัญย์ อุ่นศิริวงศ์)

หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2565

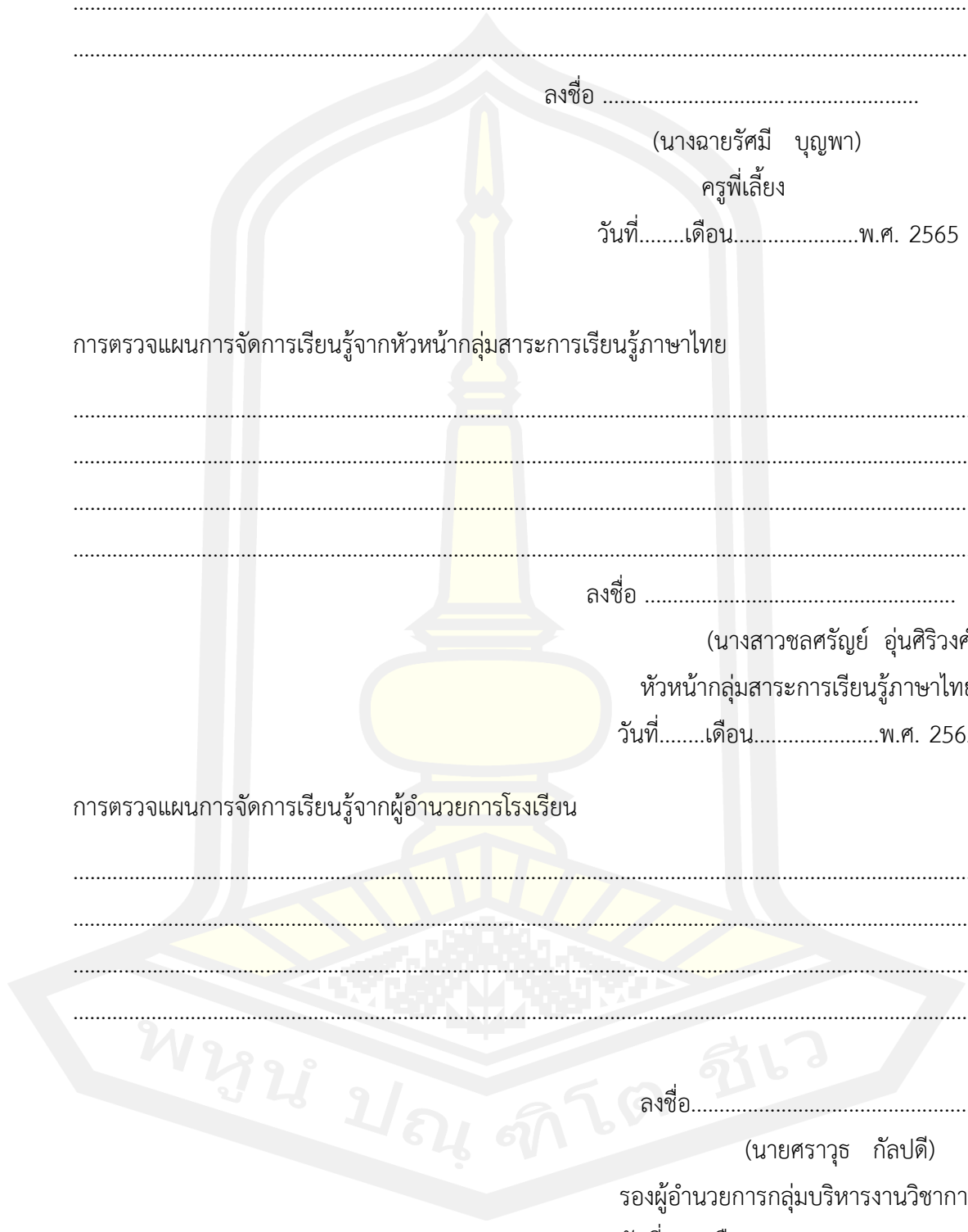
การตรวจแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้อำนวยการโรงเรียน

.....
.....
.....
.....
ลงชื่อ.....

(นายศราวุธ กัลปดี)

รองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2565

บันทึกความคิดเห็นของหัวหน้าสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ .....

(นายทองใจ กิ่งมิ่งแฮ)

ผู้อำนวยการโรงเรียนทรายมูลวิทยา

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2565

รายการแนบแผนการจัดการเรียนรู้

1. แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ขุนช้างขุนแผนตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม
2. สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้
3. แบบประเมินทักษะการวิจารณ์วรรณคดี
4. แบบอภิปรายกลุ่ม
5. แบบสังเกตพฤติกรรม

แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ชุนช้างชุนแผนตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม

คำชี้แจง แบบทดสอบย่อยนี้ไม่มีผลต่อการเก็บคะแนน ให้ผู้เรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

- ข้อใดเกี่ยวข้องกับเรื่องชุนช้างชุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม น้อยที่สุด
  - ชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย
  - การศึกษาของคนไทยสมัยก่อน
  - ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย
  - สถาปัตยกรรมไทย
- ความสามัคคีก่อให้เกิดประโยชน์ด้านใดมากที่สุด

- ก. ทำงานให้เสร็จตามวัตถุประสงค์
- ข. ทำให้เกิดความสุขความเจริญ
- ค. ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน
- ง. ทำให้เกิดศัตรู
3. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเสภา ขุนช้างขุนแผน
- ก. มีเค้าเรื่องมาจากเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในสมัยอยุธยา
- ข. ได้รับยกย่องจากวรรณคดีสโมสรว่าเป็นสุดยอดของกลอนนิทาน
- ค. มีผู้แต่งหลายคน บางตอนปรากฏชื่อผู้แต่ง แต่บางตอนไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง
- ง. เป็นเรื่องที่สะท้อนสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์ตอนต้น
4. ข้อคิดใดที่ได้จากการเป็นผู้นำครอบครัว
- ก. เห็นแก่ตัว
- ข. ฟังแต่ใจกลาง
- ค. ขยันทำมาหากิน
- ง. เจ้าเล่ห์
5. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
- ก. การทำตามขนบธรรมเนียมประเพณี
- ข. การเลือกผู้นำครอบครัว
- ค. การวางตัวของผู้หญิงไทย
- ง. ถูกทุกข้อ
6. ข้อใดคือข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับสัมพันธ์กับเรื่องน้อยที่สุด
- ก. ทราบถึงประเพณีการแต่งงานในสมัยก่อน
- ข. ลักษณะการสร้างบ้านเรือนไทย
- ค. การมีความคิดอิสระที่สามารถทำอะไรตามใจตนได้
- ง. ไม่มีข้อใดถูก
7. จากเรื่องข้อใดคนไทยมีความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์
- ก. บุษามณี
- ข. การสักยันต์

ค. การหาฤกษ์ในวันสำคัญๆ

ง. ถูกทุกข้อ

8. การแต่งงานในอดีตกับปัจจุบัน แตกต่างกันหรือไม่

ก. แตกต่าง เพราะ ปัจจุบันการแต่งงานเป็นเรื่องของการเอาหน้าตา

ข. ไม่แตกต่าง เพราะ เป็นการสืบทอดขนบธรรมเนียมมาตั้งแต่อดีต

ค. ถูกทั้งข้อ ก. และ ข.

ง. ผิดทั้งข้อ ก. และ ข.

9. คำโบราณที่ว่า อยู่กันยังไม่ทันกันหม้อข้าวดำก็เลิกรากันไปแล้ว มีความหมายว่าอย่างไร

ก. กิริยาที่ไม่เรียบร้อย หัวเราะเสียงดัง

ข. หญิงสาวที่ยังไม่ได้แต่งงานถึงแม้จะถึงวัยแต่งงานแล้ว

ค. ให้พิจารณาผู้หญิงที่เลือกเป็นคู่ครองโดยดูจากนิสัยใจคอจากมารดา

ง. จัดงานแต่งงานใหญ่โตอยู่กันไม่ทันไรก็เลิกรากันไปแล้ว

10. ชุนซ้างชุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ทำให้ทราบถึงประเพณีใด

ก. การแต่งงาน

ข. การบวช

ค. การออกรบ

ง. การขึ้นศาล

เฉลยแบบทดสอบ

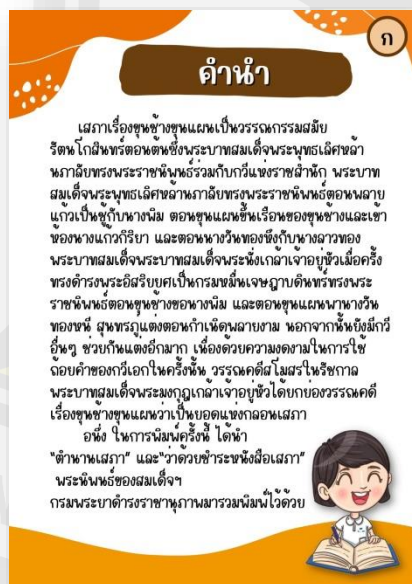
ข้อที่ 1	ตอบ ข
ข้อที่ 2	ตอบ ค
ข้อที่ 3	ตอบ ข
ข้อที่ 4	ตอบ ค
ข้อที่ 5	ตอบ ง
ข้อที่ 6	ตอบ ค
ข้อที่ 7	ตอบ ง

ข้อที่ 8	ตอบ ค
ข้อที่ 9	ตอบ ง
ข้อที่ 10	ตอบ ก

สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องขุนช้างขุนแผน ตอน ความเป็นมาและประวัติผู้แต่ง (ฉาก)

1 ความเปิ่นหมา

เรื่องขุนช้างขุนแผน มีถิ่นกำเนิดมาจากเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในแผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ และเจ้าแก้วทอง ขุนนางหลายคนเป็นต้นกำเนิดของเรื่องขุนช้างขุนแผน คือมาได้ขุนเรื่องขุนช้างขุนแผนมาแต่เป็นกอลหมั้นเจ้าแก้วทองกับเจ้าแก้วทอง เจ้าแก้วทองเป็นพี่ชายและพระชายามากิ่ง ครั้นเจ้าแก้วทองและนางทองใบงอน บวชออกบวชถึงกับเชลยอยู่ เจ้าแก้วทองกับพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยโปรดเกล้าฯ ให้รับราชการช่วยกันรวบรวมแผ่นดินคืนแก่กรุงฯ แยกทัพ

ขุณเฒ่าเรื่องขุนช้างขุนแผนนี้ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้โปรดเกล้าฯ ให้รับราชการช่วยกันรวบรวมแผ่นดินคืนแก่กรุงฯ แยกทัพ และพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้รับราชการช่วยกันรวบรวมแผ่นดินคืนแก่กรุงฯ แยกทัพ และได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้รับราชการช่วยกันรวบรวมแผ่นดินคืนแก่กรุงฯ แยกทัพ

2 ประชวดีพู่แดง

เรื่องขุนช้างขุนแผน มีถิ่นกำเนิดมาจากเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในแผ่นดินสมเด็จพระรามาธิบดีที่ ๒ และเจ้าแก้วทอง ขุนนางหลายคนเป็นต้นกำเนิดของเรื่องขุนช้างขุนแผน คือมาได้ขุนเรื่องขุนช้างขุนแผนมาแต่เป็นกอลหมั้นเจ้าแก้วทองกับเจ้าแก้วทอง เจ้าแก้วทองเป็นพี่ชายและพระชายามากิ่ง ครั้นเจ้าแก้วทองและนางทองใบงอน บวชออกบวชถึงกับเชลยอยู่ เจ้าแก้วทองกับพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยโปรดเกล้าฯ ให้รับราชการช่วยกันรวบรวมแผ่นดินคืนแก่กรุงฯ แยกทัพ

ขุณเฒ่าเรื่องขุนช้างขุนแผนนี้ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัยได้โปรดเกล้าฯ ให้รับราชการช่วยกันรวบรวมแผ่นดินคืนแก่กรุงฯ แยกทัพ และพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้รับราชการช่วยกันรวบรวมแผ่นดินคืนแก่กรุงฯ แยกทัพ และได้ทรงโปรดเกล้าฯ ให้รับราชการช่วยกันรวบรวมแผ่นดินคืนแก่กรุงฯ แยกทัพ

vonder

past simple

I was her boyfriend

เรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้ว แต่งงานกับนางพิม

Thai - 10 Questions - Pass at 50%

The Analytics will be updated every 15 minutes.

Total Question	10	Total Finisher	0
Average Attempt	0	Accuracy	0%

Game PIN : **53555373**

<https://playgo.vonder.co.th/?pin=53555373> [Copy Link](#)

User Access: All Users

Access Duration: -

Notice : Invite players by sharing the URL or game PIN. Players can join this challenge up until the deadline.

ประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียนการร่วมกิจกรรม

เกณฑ์การประเมิน	ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ควรปรับปรุง (1)
1.การเข้าร่วมกิจกรรม	กระตือรือร้นเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้ง	สนใจเข้าร่วมกิจกรรมแต่บางครั้งขาดความกระตือรือร้น	สนใจเข้าร่วมกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่	ขาดความกระตือรือร้นและขาดความรับผิดชอบ
2.การตรงต่อเวลา	กลุ่มบริหารเวลาได้ดี ผลงานกลุ่มเสร็จเรียบร้อยตามเวลา มีการตรวจทานงานอย่างดีก่อนส่งครู	กลุ่มเร่งการบริหารเวลา บางคน เพื่องานเสร็จทันตามเวลา มีการปรับแก้งานร่วมกันไม่มากนักก่อนที่จะนำเสนอส่งครู	บางคนบริหารเวลาไม่ดี ทำงานกลุ่มเสร็จอย่างฉุกฉลุกรู ไม่มีเวลาเหลือ ตรวจงานก่อนส่งงาน	ทุกคนไม่บริหารเวลา ต่างคนต่างคอยกัน ทำให้งานเสร็จไม่ทันเวลาที่กำหนด
3.การแสดงความคิดเห็น	ทุกคนมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นในทุกเรื่อง ทุกประเด็น	บางคนมีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็นในทุกเรื่อง ทุกประเด็น	ทุกคนแสดงความคิดเห็นในบางเรื่อง บางประเด็น	ทุกคนต่างคนต่างทำไม่ชอบการ แสดงความคิดเห็น
4.มารยาทในการแสดงออก	ใช้กิริยาท่าทางและคำพูดได้ถูกต้อง สมบูรณ์ เหมาะสมตามสถานการณ์	ใช้กิริยาท่าทางและคำพูดได้ถูกต้อง เหมาะสมตามสถานการณ์	ใช้กิริยาท่าทางและคำพูดได้เหมาะสมกับสถานการณ์	ใช้กิริยาท่าทางและคำพูดไม่ถูกต้องและเหมาะสม
5.ความตั้งใจในการทำงาน	ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจและครบถ้วน	ทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ แต่ยังไม่ครบถ้วน	เกี่ยงการทำงานที่ได้รับมอบหมายโดยชอบรับแต่้งานง่ายๆ ไม่ซับซ้อน	เลี่ยงการทำงานที่ได้รับมอบหมาย ไม่ชอบรับงาน

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนน	ระดับคุณภาพ	คะแนน
4	ดีมาก	16 - 20
3	ดี	11 - 15
2	พอใช้	6 - 10
1	ปรับปรุง	1 - 5

แบบประเมิน

ส ม ร ร ถ น ะ

ความสามารถในการวิจารณ์วรรณคดีไทย

คำชี้แจง: 1. แบบประเมินสมรรถนะความสามารถในการคิดเป็นแบบประเมินแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) ระดับคะแนน 3 ระดับ มีจำนวน 3 ข้อ

2. ให้ผู้สอนทำเครื่องหมาย ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตามสัดส่วนความสามารถของ
นักเรียน ให้ประเมินในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั่วโมง

เลขที่	ชื่อ-สกุล ของผู้รับการประเมิน	ถูกต้องตามลักษณะคำประพันธ์ 3 คะแนน	การแบ่งวรรค ตอน 2 คะแนน	ออกเสียง ชัดเจน 1 คะแนน	รวม 5 คะแนน
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

นางสาวจิตราวดี เกิดศิริ

ประเมินสมรรถนะสำคัญของนักเรียน (แบบอภิปรายกลุ่ม)

คำชี้แจง ให้ผู้สอนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดให้ตามสัดส่วนความสามารถของนักเรียน
ให้ประเมินในระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั่วโมง

เลขที่	รายการประเมิน																สรุปผลการประเมิน	
	ความเข้าใจ				วางแผน				ดำเนินการ				ตรวจสอบการ				รวม/คะแนน	ระดับ
	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1		
1																		
2																		
3																		
4																		
5																		
6																		
7																		
8																		
9																		
10																		
11																		
12																		
13																		
14																		
15																		

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

นางสาวจิตราวดี เกิดศิริ

เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติงานรายบุคคล

พฤติกรรมบ่งชี้	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. กระตือรือร้น	ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจ กระตือรือร้นดีมาก	ปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจ กระตือรือร้นพอสมควร	ไม่สนใจปฏิบัติกิจกรรม
2. ความสุขในการทำงาน	ปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุขเสมอ	ปฏิบัติกิจกรรมอย่างมีความสุขเป็นบางครั้ง	ปฏิบัติกิจกรรมอย่างไม่มีความสุขเสมอ
3. ความรับผิดชอบ	ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้เรียบร้อยดีมาก	ทำงานที่ได้รับมอบหมายได้เรียบร้อยพอสมควร	ทำงานไม่เรียบร้อย
4. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นดีมาก	ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นพอสมควร	ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
5. ความเอื้อเฟื้อมีน้ำใจ	มีความเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจต่อผู้อื่นดีมาก	มีความเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจต่อผู้อื่นพอสมควร	ไม่มีความเอื้อเฟื้อและมีน้ำใจต่อผู้อื่น

เกณฑ์การให้คะแนน		ระดับพฤติกรรม	
คะแนน	ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
3	ดีมาก	13 – 15	ดีเยี่ยม
2	ดี	10 – 12	ดีมาก
1	พอใช้	7 – 9	ดี
		4 – 6	พอใช้
		1 – 3	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ : ใฝ่เรียนรู้

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ใฝ่เรียนรู้									รวม 9 คะแนน	สรุป	
		ตั้งใจเรียน			เอาใจใส่ และมีความ เพียร พยายามใน การเรียนรู้			สนใจเข้า ร่วม กิจกรรมการ เรียนรู้ต่าง ๆ				ผ่าน	ไม่ผ่าน
		3	2	1	3	2	1	3	2	1			
1													
2													
3													
4													
5													
6													
7													
8													
9													
10													
11													
12													
13													
14													
15													

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน

นางสาวจิตราวดี เกิดศิริ

เกณฑ์การสังเกตพฤติกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์

พฤติกรรมบ่งชี้	เกณฑ์การให้คะแนน		
	3	2	1
1. ตั้งใจเรียน	ตั้งใจฟังเป็นอย่างดี มี ความจดจ่อกับสิ่งที่ผู้สอน อธิบาย	ตั้งใจฟัง แต่ไม่จ่อกับสิ่ง ที่ผู้สอนอธิบาย	ไม่ตั้งใจฟังและไม่จ่อกับ สิ่งที่ผู้สอนอธิบาย คุยกัน ขณะที่ผู้สอนอธิบาย
2. เอาใจใส่ในการ เรียนและมีความ เพียรพยายาม ในการเรียน	เมื่อเกิดความสงสัย สามารถซักถามและกล้า แสดงความเห็นในเวลา และจังหวะที่เหมาะสม	เมื่อเกิดความสงสัย สามารถซักถามผู้สอนได้ แต่ไม่กล้าแสดงความเห็น	ไม่กล้าซักถามเมื่อเกิด ความสงสัย และไม่กล้า แสดงความเห็น
3. สนใจเข้าร่วม กิจกรรม การเรียนรู้ต่าง ๆ	สนใจเข้าร่วมในการทำ กิจกรรมการเรียนรู้ทุก ครั้งอย่างตั้งใจ	เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ เฉพาะสิ่งที่สนใจ	ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการ เรียนรู้ต่าง ๆ รู้สึกเบื่อ หน่าย

เกณฑ์การให้คะแนน		ระดับพฤติกรรม	
คะแนน	ระดับคุณภาพ	ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
3	ดีมาก	7 - 9	ดีมาก
2	ดี	4 - 6	ดี
1	พอใช้	1 - 3	พอใช้

พหุ ประถมศึกษา

ภาคผนวก ข

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี

แบบทดสอบ

เรื่อง ขุนช้างขุนแผนตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม

คำชี้แจง แบบทดสอบย่อยนี้ไม่มีผลต่อการเก็บคะแนน ให้ผู้เรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดเกี่ยวข้องกับเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม น้อยที่สุด
  - ก. ชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย
  - ข. การศึกษาของคนไทยสมัยก่อน
  - ค. ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย
  - ง. สถาปัตยกรรมไทย
2. ความสามัคคีก่อให้เกิดประโยชน์ด้านใดมากที่สุด
  - ก. ทำงานให้เสร็จตามวัตถุประสงค์
  - ข. ทำให้เกิดความสุขความเจริญ
  - ค. ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน
  - ง. ทำให้เกิดศัตรู
3. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเสภา ขุนช้างขุนแผน
  - ก. มีเค้าเรื่องมาจากเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในสมัยอยุธยา
  - ข. ได้รับยกย่องจากรรณคดีสโมสรว่าเป็นสุดยอดของกลอนนิทาน
  - ค. มีผู้แต่งหลายคน บางตอนปรากฏชื่อผู้แต่ง แต่บางตอนไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง
  - ง. เป็นเรื่องที่สะท้อนสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์ตอนต้น
4. ข้อคิดใดที่ได้จากการเป็นผู้นำครอบครัว
  - ก. เห็นแก่ตัว
  - ข. พึ่งแต่โชคลาภ
  - ค. ขยันทำมาหากิน
  - ง. เจ้าเล่ห์
5. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
  - ก. การทำตามขนบธรรมเนียมประเพณี
  - ข. การเลือกผู้นำครอบครัว
  - ค. การวางตัวของผู้หญิงไทย
  - ง. ถูกทุกข้อ

6. ข้อใดคือข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับสัมพันธ์กับเรื่องน้อยที่สุด
  - ก. ทราบถึงประเพณีการแต่งงานในสมัยก่อน
  - ข. ลักษณะการสร้างบ้านเรือนไทย
  - ค. การมีความคิดอิสระที่สามารถทำอะไรตามใจตนได้
  - ง. ไม่มีข้อใดถูก
7. จากเรื่องข้อใดคนไทยมีความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์
  - ก. บุษามณี
  - ข. การสักยันต์
  - ค. การหาฤกษ์ในวันสำคัญๆ
  - ง. ถูกทุกข้อ
8. การแต่งงานในอดีตกับปัจจุบัน แตกต่างกันหรือไม่
  - ก. แตกต่าง เพราะ ปัจจุบันการแต่งงานเป็นเรื่องของการเอาหน้าตา
  - ข. ไม่แตกต่าง เพราะ เป็นการสืบทอดขนบธรรมเนียมมาตั้งแต่อดีต
  - ค. ถูกทั้งข้อ ก. และ ข.
  - ง. ผิดทั้งข้อ ก. และ ข.
9. คำโบราณที่ว่า อยู่กันยังไม่ทันกันหม้อข้าวดำก็เลิกรากันไปแล้ว มีความหมายว่าอย่างไร
  - ก. กิริยาที่ไม่เรียบร้อย หัวเราะเสียงดัง
  - ข. หญิงสาวที่ยังไม่ได้แต่งงานถึงแม้จะถึงวัยแต่งงานแล้ว
  - ค. ให้พิจารณาผู้หญิงที่เลือกเป็นคู่ครองโดยดูจากนิสัยใจคอจากมารดา
  - ง. จัดงานแต่งใหญ่โตอยู่กันไม่ทันไรก็เลิกรากันไปแล้ว
10. ชุนข้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ทำให้ทราบถึงประเพณีใด
  - ก. การแต่งงาน
  - ข. การบวช
  - ค. การออกรบ
  - ง. การขึ้นศาล
11. เรื่องขุนช้างขุนแผนเกิดขึ้นในสมัยใด
  - ก. สมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ
  - ข. สมเด็จพระเจ้าอู่ทอง
  - ค. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1
  - ง. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2

12. เหตุการณ์ที่กล่าวถึงในเรื่องขุนช้างขุนแผน คือเหตุการณ์ในสมัยใด
- สุโขทัย
  - อยุธยาตอนต้น
  - อยุธยาตอนปลาย
  - รัตนโกสินทร์ตอนต้น
13. ขุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ทำให้ทราบถึงประเพณีใด
- การแต่งงาน
  - การบวช
  - การออกรบ
  - การขึ้นศาล
14. ข้อใดไม่ใช่อุปนิสัยของคนไทยสมัยโบราณ
- เชื่อเรื่องไสยศาสตร์
  - ขยันทำมาหากิน
  - เคารพผู้อาวุโส
  - ถูกทุกข้อ
15. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง
- การทำตามขนบธรรมเนียมประเพณี
  - การเลือกผู้นำครอบครัว
  - การวางตัวของผู้หญิงไทย
  - ถูกทุกข้อ
16. ข้อใดคือข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับสัมพันธ์กับเรื่องน้อยที่สุด
- ทราบถึงประเพณีการแต่งงานในสมัยก่อน
  - ลักษณะการสร้างบ้านเรือนไทย
  - การมีความคิดอิสระที่สามารถทำอะไรตามใจตนได้
  - ไม่มีข้อใดถูก
17. จงอ่านบทประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม
- “จิ้งร้องเรียกตาสนกับตาเสา
 ยายมิ่งยายเม้าเป็นเพื่อนบ้าน
 ปรีक्षाว่าตุ๋นจะขอวาน
 คิดอ่านขอลูกสาวศรีประจัน
 เถ้าแก่รับคำแล้วอำลา

ไปเคหาแต่งตัวขมิ้มมัน
 นุ่งผ้าตามะกล่ำดูขำครัน
 ห่มปกไหมมันดูเหมาะตา”

จากบทประพันธ์สะท้อนให้เห็นวิถีชีวิตอย่างไร

- ก. สะท้อนสภาพบ้านเรือนของคนสมัยก่อน
- ข. สะท้อนค่านิยมเรื่องผู้หญิงต้องมีสามีคนเดียว
- ค. สะท้อนประเพณีการสู่ขอ
- ง. สะท้อนความเชื่อเรื่องลางบอกเหตุร้าย

18. จงอ่านบทประพันธ์ต่อไปนี้แล้วตอบคำถาม

“เอ็งไปท่าเลี้ยวโรงกระดาน
 คิดอ่านซื้อเรือนเขาทำใหม่
 เงินสามชั่งนี้เอ็งเอาไป
 ซื้อเขาให้ได้มาโดยพลัน”

จากบทประพันธ์ข้างต้น ใครเป็นคนพูด

- ก. พลายแก้ว
- ข. นางพิม
- ค. นางศรีประจัน
- ง. นางทองประศรี

19. จากข้อ 18 สะท้อนคุณธรรมข้อใดของตัวละคร

- ก. ความกตัญญูต่อบิดามารดา
- ข. ความมีสติรอบคอบ
- ค. ความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์
- ง. ความรักลูก

20. ข้อใดต่อไปนี้สัมพันธ์กับข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับจากข้อใดมากที่สุด “จะขอพันธุ์ฟักแพงแตง
 น้ำเต้า

ที่อเจ้าไปปลูกในไร่ข้า”

- ก. ทราบถึงประเพณีการแต่งงานในสมัยก่อน
- ข. ลักษณะการสร้างบ้านและเครื่องเรือนไทย
- ค. ลักษณะการต้อนรับแขกของคนไทยในสมัยก่อน
- ง. ทราบถึงชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในสมัยก่อน

21. ระดับภาษามีกี่ระดับ
- ก. 3 ระดับ
  - ข. 4 ระดับ
  - ค. 5 ระดับ
  - ง. 6 ระดับ
22. ภาษาระดับพิธีการ ใช้เนื่องในโอกาสใด
- ก. การประชุมกลุ่มหรืออภิปรายกลุ่ม
  - ข. การกล่าวรายงานในพิธีมอบปริญญาบัตร
  - ค. การเขียนจดหมายระหว่างเพื่อน
  - ง. บทความในหนังสือพิมพ์ กิจธุระต่าง ๆ
23. ข้อใดอธิบายความหมายของระดับภาษาได้ชัดเจนที่สุด
- ก. การใช้ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อสารความรู้ ความคิด ความรู้สึก
  - ข. การใช้ภาษาตามสัมพันธภาพของบุคคลโดยคำนึงถึงกาลเทศะ
  - ค. การใช้ภาษาแบบเป็นทางการ
  - ง. การใช้ภาษาแบบไม่เป็นทางการ
24. ข้อใดใช้ภาษาระดับทางการได้ถูกต้อง
- ก. คลอดบุตร
  - ข. เผาศพ
  - ค. ทิ้งจดหมาย
  - ง. ตีตรา
25. คำในข้อใดมักจะใช้ในภาษาระดับสนทนาและระดับกันเองเท่านั้น
- ก. อย่างนั้น อย่างนี้ อย่างไรก็ตาม
  - ข. บริโศก รับประทาน เสวย
  - ค. กระผม
  - ง. ฉันทัน
26. คำในข้อใดไม่ใช่ภาษาที่ใช้ในระดับทางการ
- ก. สุนัข สุกร
  - ข. โรงหนัง แสตมป์
  - ค. โรงภาพยนตร์ ดวงตราไปรษณีย์

- ง. รถประจำทาง หนังสือรับรอง
27. ข้อใดใช้ภาษาระดับสนทนามากที่สุด
- ก. การประชุมกลุ่มหรืออภิปรายกลุ่ม
- ข. การพูดจากระหว่างบุคคลภายในครอบครัว
- ค. การเขียนจดหมายระหว่างเพื่อน
- ง. การเปิดประชุมรัฐสภา
28. ข้อใดใช้ภาษาระดับทางการ
- ก. นายกรัฐมนตรีกำลังบรรยายเรื่องเศรษฐกิจไทยในปัจจุบัน
- ข. คีนนี่ฉันคงต้องไปงานศพของพ่อเพื่อนนะ
- ค. เด็กวัยรุ่นสมัยนี้ชอบโทรศัพท์คุยกับเพื่อน
- ง. พ่อคงจะกลับบ้านดึกหน่อยเพราะต้องไปร่วมงานแต่งงานลูกน้องที่บริษัท
29. ข้อใดเป็นการพูดที่ไม่เป็นทางการ
- ก. การพูดโฆษณาสินค้า
- ข. การกล่าวคำปราศรัย
- ค. การกล่าวสดุดี
- ง. การกล่าวรายงาน
30. การเลือกใช้ภาษาต้องคำนึงถึงสิ่งใด
- ก. บุคคล
- ข. กาลเทศะ
- ค. เนื้อหาสาระ
- ง. ถูกทุกข้อ
31. ข้อใดเกี่ยวข้องกับเรื่องขุนช้างขุนแผน ตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม น้อยที่สุด
- ก. ชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทย
- ข. การศึกษาของคนไทยสมัยก่อน
- ค. ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย
- ง. สถาปัตยกรรมไทย
32. ความสามัคคีก่อให้เกิดประโยชน์ด้านใดมากที่สุด
- ก. ทำงานให้เสร็จตามวัตถุประสงค์
- ข. ทำให้เกิดความสุขความเจริญ
- ค. ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

ง. ทำให้เกิดศัตรู

33. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเสภา ขุนช้างขุนแผน

- ก. มีเค้าเรื่องมาจากเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในสมัยอยุธยา
- ข. ได้รับยกย่องจากวรรณคดีสโมสรว่าเป็นสุดยอดของกลอนนิทาน
- ค. มีผู้แต่งหลายคน บางตอนปรากฏชื่อผู้แต่ง แต่บางตอนไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง
- ง. เป็นเรื่องที่สะท้อนสภาพสังคมและวัฒนธรรมสมัยอยุธยาและรัตนโกสินทร์ตอนต้น

34. ข้อคิดใดที่ได้จากการเป็นผู้นำครอบครัว

- ก. เห็นแก่ตัว
- ข. พึ่งแต่โชคกลาง
- ค. ขยันทำมาหากิน
- ง. เจ้าเล่ห์

35. ข้อคิดที่ได้จากเรื่อง

- ก. การทำตามขนบธรรมเนียมประเพณี
- ข. การเลือกผู้นำครอบครัว
- ค. การวางตัวของผู้หญิงไทย
- ง. ถูกทุกข้อ

36. ข้อใดคือข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับสัมพันธ์กับเรื่องน้อยที่สุด

- ก. ทราบถึงประเพณีการแต่งงานในสมัยก่อน
- ข. ลักษณะการสร้างบ้านเรือนไทย
- ค. การมีความคิดอิสระที่สามารถทำอะไรตามใจตนได้
- ง. ไม่มีข้อใดถูก

37. จากเรื่องข้อใดคนไทยมีความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์

- ก. บุษามณี
- ข. การสักยันต์
- ค. การหาฤกษ์ในวันสำคัญๆ
- ง. ถูกทุกข้อ

38. การแต่งงานในอดีตกับปัจจุบัน แตกต่างกันหรือไม่

- ก. แตกต่าง เพราะ ปัจจุบันการแต่งงานเป็นเรื่องของการเอาหน้าตา
- ข. ไม่แตกต่าง เพราะ เป็นการสืบทอดขนบธรรมเนียมมาตั้งแต่อดีต
- ค. ถูกทั้งข้อ ก. และ ข.

- ง. ผิดทั้งข้อ ก. และ ข.
39. คำโบราณที่ว่า อยู่กันยังไม่ทันกันหม้อข้าวดำก็เลิกกรากันไปแล้ว มีความหมายว่าอย่างไร
- ก. กิริยาที่ไม่เรียบร้อย หัวเราะเสียงดัง
- ข. หญิงสาวที่ยังไม่ได้แต่งงานถึงแม้จะถึงวัยแต่งงานแล้ว
- ค. ให้พิจารณาผู้หญิงที่เลือกเป็นคู่ครองโดยดูจากนิสัยใจคอจากมารดา
- ง. จัดงานแต่งงานใหญ่โตอยู่กันไม่ทันไรก็เลิกกรากันไปแล้ว
40. ชุนช้างขุนแผน ตอน พลายแก้วแต่งงานกับนางพิม ทำให้ทราบถึงประเพณีใด
- ก. การแต่งงาน
- ข. การบวช
- ค. การออกรบ
- ง. การขึ้นศาล
41. ผู้ทรงพระราชนิพนธ์ เสภาชุนช้างขุนแผนตอนพลายแก้วแต่งงานกับนางพิม คือใคร
- ก. รัชกาลที่ 1
- ข. รัชกาลที่ 2
- ค. รัชกาลที่ 3
- ง. รัชกาลที่ 4
42. การขับเสภามีวิวัฒนาการมาจากอะไร
- ก. นิยาย
- ข. นิทาน
- ค. ตำนาน
- ง. นวนิยาย
43. กลอนเสปามักขึ้นต้นวรรคด้วยคำใด
- ก. บัดนั้น
- ข. เมื่อนั้น
- ค. ครานั้น
- ง. คำสร้อย
44. เรื่องชุนช้างขุนแผนเกิดขึ้นในสมัยใด
- ก. สมเด็จพระเจ้าสามพระยา
- ข. สมเด็จพระเจ้าอยู่ทอง
- ค. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 1
- ง. สมเด็จพระรามาธิบดีที่ 2

45. คนตรีที่ใช้ประกอบจังหวะในการขับเสภาคือข้อใด
- ฉิ่ง
  - กรับ
  - ขลุ่ย
  - กลอง
46. การขับเสภา มักเป็นที่นิยมของคนไทยในภาคใด
- ใต้
  - เหนือ
  - กลาง
  - ตะวันตก
47. พลายแก้วเรียนเวทมนตร์คาถาและการเทศน์มหาชาติจากอาจารย์ที่ไหน
- อยุธยา
  - ราชบุรี
  - กาญจนบุรี
  - สุพรรณบุรี
48. “แล้วเอาเสื่อสาตมาลาดปูหมากพลูใส่เทียนขมิขมัน”
คือเหตุการณ์ตอนใดของเรื่อง
- ศรีประจันต์ต้อนรับทองประศรี
  - นางพิมต้อนรับเพื่อนพลายแก้ว
  - พลายแก้วต้อนรับเพื่อนเจ้าบ่าว
  - ศรีประจันต์ต้อนรับเพื่อนๆ ของเจ้าบ่าว
49. ชุนข้างมาร่วมงานแต่งงานของพลายแก้วในฐานอะไร
- เจ้าแก้ว
  - เพื่อนรัก
  - เพื่อนเจ้าบ่าว
  - แขกผู้มีเกียรติ
50. พลายแก้วแต่งงานกับนางพิมที่ไหน
- จันทบุรี
  - สุพรรณบุรี
  - กาญจนบุรี

ง. นครสวรรค์

51. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ก่อนหลัง

1. เขาพากันเมตตาดำต้อนรับไว้ ยกเหย้าเรือนให้อาศัยอยู่
2. ได้เงินใส่สมุกกับลูกกรัก กล้าหนักหนีวางเข้ากลางเดือน
3. ลูกรีบหนีหายไปทุกตา วัว ควายไร่นาทั้งบ้านเรือน
4. แต่ชุกชนดันป่าไปกว่าเดือน พอพบเพื่อนกันเข้าเขาเอ็นดู

ก. 3 – 2 – 4 – 1

ข. 1 – 2 – 3 – 4

ค. 4 – 3 – 2 – 1

ง. 2 – 1 – 3 – 4

52. “เขียน” หมายถึง

ก. ซองใส่เงิน

ข. ซองใส่บุหรี

ค. ภาชนะใส่ของกิน

ง. ภาชนะใส่หมากพลู

53. “แถมยกพกของมาเลี้ยงดู ครั้นกินอยู่อ้อมดีขมิขมัน” คำว่า “แถมพก” หมายถึงข้อใด

ก. ของแถมของเจ้าของงาน

ข. ของที่เตรียมไว้เลี้ยงแขก

ค. ของกินเล่นที่แจกให้นำกลับบ้าน

ง. ของกินที่ใช้รับรองแขกและแจกกลับบ้าน

54. “อยู่รองเท่านั้นเอาจ่าเกือกหนัง” ข้อความนี้ความหมายสัมพันธ์กับข้อใด

ก. จะมาอยู่รับใช้ในฐานะลูกเขย

ข. จะมาอยู่รับใช้ในฐานะบ่าวไพร่

ค. จะมาขายให้เป็นคนรับใช้นางพิม

ง. จะมาขออยู่ด้วยเพราะขัดสนเรื่องเงิน

55. “ว่านอนสอนง่ายชายฉลาด ทั้งรูปทรงก็สะอาดสำอางศรี

รุ่นหนุ่มน้อยจ้อยเรียบร้อยดี ความชั่วไม่มีสักสิ่งอัน”

ข้อความนี้สัมพันธ์กับข้อใด

ก. พ่อสื่อ

ข. แม่สื่อ

ค. ชุนช้าง

ง. เจ้าป่าว

56. “ मैंเองไม่รักกุ๊กเจ้าแล้วกินเหล้าเมาสำราญ ”

ข้อความนี้ผู้พูด พูดด้วยความรู้สึกอย่างไร

ก. ริษยา

ข. เกลียด

ค. ชอบใจ

ง. เอาจริงเอาจัง

57. ข้อใดคือข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับสัมพันธ์กับเรื่องน้อยที่สุด

ก. ทราบถึงประเพณีการแต่งงานในสมัยก่อน

ข. ลักษณะการสร้างบ้านและเครื่องเรือนไทย

ค. ชอบใจ

ง. การมีความคิดอิสระที่สามารถจะทำอะไรตามใจตนเองได้

58. ข้อใดต่อไปนี่สัมพันธ์กับข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับจากข้อใดมากที่สุด

“ จะขอพันธุ์ฟักแพงแตงน้ำเต้า ที่อเจ้าไปปลูกในไร่ข้า ”

ก. ทราบถึงประเพณีการแต่งงานในสมัยก่อน

ข. ลักษณะการสร้างบ้านและเครื่องเรือนไทย

ค. ลักษณะการต้อนรับแขกของคนไทยในสมัยก่อน

ง. ทราบถึงชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในสมัยก่อน

59. ข้อใดต่อไปนี่สัมพันธ์กับข้อคิดหรือคุณค่าที่ได้รับจากข้อใดมากที่สุด

“ แล้วเอาเสื่อสาดมาลาดปู หมากพลูใส่เขียนขมิ้น ”

ก. ทราบถึงประเพณีการแต่งงานในสมัยก่อน

ข. ลักษณะการสร้างบ้านและเครื่องเรือนไทย

ค. ลักษณะการต้อนรับแขกของคนไทยในสมัยก่อน

ง. ทราบถึงชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในสมัยก่อน

60. คำว่า " ชั้นหมาก " มีความสำคัญ อย่างไร

ก. เป็นของถวายพระในพิธีแต่งงาน

ข. เป็นของรับรองแขกในพิธีแต่งงาน

ค. เป็นของไหว้ที่เจ้าป่าวมอบแก่ผู้ใหญ่ของเจ้าสาว

ง. เป็นของไหว้ญาติผู้ใหญ่ที่ล่วงลับไปของเจ้าสาว

เฉลยแบบทดสอบ

1	ตอบ ข	26	ตอบ ค	51	ตอบ ก
2	ตอบ ค	27	ตอบ ง	52	ตอบ ง
3	ตอบ ข	28	ตอบ ค	53	ตอบ ง
4	ตอบ ค	29	ตอบ ง	54	ตอบ ก
5	ตอบ ง	30	ตอบ ก	55	ตอบ ง
6	ตอบ ค	31	ตอบ ก	56	ตอบ ง
7	ตอบ ง	32	ตอบ ค	57	ตอบ ง
8	ตอบ ค	33	ตอบ ก	58	ตอบ ก
9	ตอบ ง	34	ตอบ ค	59	ตอบ ค
10	ตอบ ก	35	ตอบ ง	60	ตอบ ค
11	ตอบ ข	36	ตอบ ค		
12	ตอบ ค	37	ตอบ ง		
13	ตอบ ข	38	ตอบ ข		
14	ตอบ ค	39	ตอบ ง		
15	ตอบ ง	40	ตอบ ก		
16	ตอบ ค	41	ตอบ ข		
17	ตอบ ง	42	ตอบ ข		
18	ตอบ ค	43	ตอบ ค		
19	ตอบ ง	44	ตอบ ง		
20	ตอบ ก	45	ตอบ ข		
21	ตอบ ข	46	ตอบ ค		
22	ตอบ ค	47	ตอบ ง		
23	ตอบ ข	48	ตอบ ข		
24	ตอบ ค	49	ตอบ ค		
25	ตอบ ง	50	ตอบ ข		

ภาคผนวก ค

แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้และผลการประเมิน

พหุบัณฑิตวิทยา

แบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีด้วยการเรียนรู้

แบบสutoriไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

คำชี้แจง

แบบประเมินคุณภาพชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมที่ตรงกับการประเมินของท่าน โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ขอขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

ลำดับ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1. ชื่อเรื่อง						
1.1	ความเหมาะสมของชื่อเรื่องกับเนื้อหาสาระ					
2. สาระสำคัญ						
2.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
2.2	สอดคล้องกับเนื้อหา					
2.3	สอดคล้องกับกิจกรรม					
3. มาตรฐานการเรียนรู้						
3.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
3.2	สอดคล้องกับเนื้อหา					
3.3	สอดคล้องกับกิจกรรม					
4. ตัวชี้วัด						
4.1	สอดคล้องกับสาระสำคัญ					

ตาราง (ต่อ)

ลำดับ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
4.2	สอดคล้องกับมาตรฐาน					
4.3	สอดคล้องกับเนื้อหา					
5. จุดประสงค์การเรียนรู้						
5.1	สอดคล้องกับตัวชี้วัด					
5.2	สอดคล้องกับเนื้อหา					
5.3	สอดคล้องกับกิจกรรม					
6. สารการเรียนรู้						
6.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์ของหลักสูตร					
6.2	สอดคล้องกับเนื้อหา					
6.3	สอดคล้องกับกิจกรรม					
6.4	เหมาะสมกับเวลาที่สอน					
6.5	ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับกิจกรรม					
6.6	เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน					
6.7	กิจกรรมสร้างความสนใจ					
7. สื่อและแหล่งเรียนรู้						
7.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
7.2	สอดคล้องกับเนื้อหา					
7.3	สอดคล้องกับกิจกรรม					
7.4	สร้างความสนใจ					
8. การวัดและประเมินผล						
8.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้					
8.2	สอดคล้องกับเนื้อหา					
8.3	การวัดที่ระบุไว้สามารถประเมินได้					
8.4	ใช้เครื่องมือวัดที่หลากหลายและเหมาะสม					

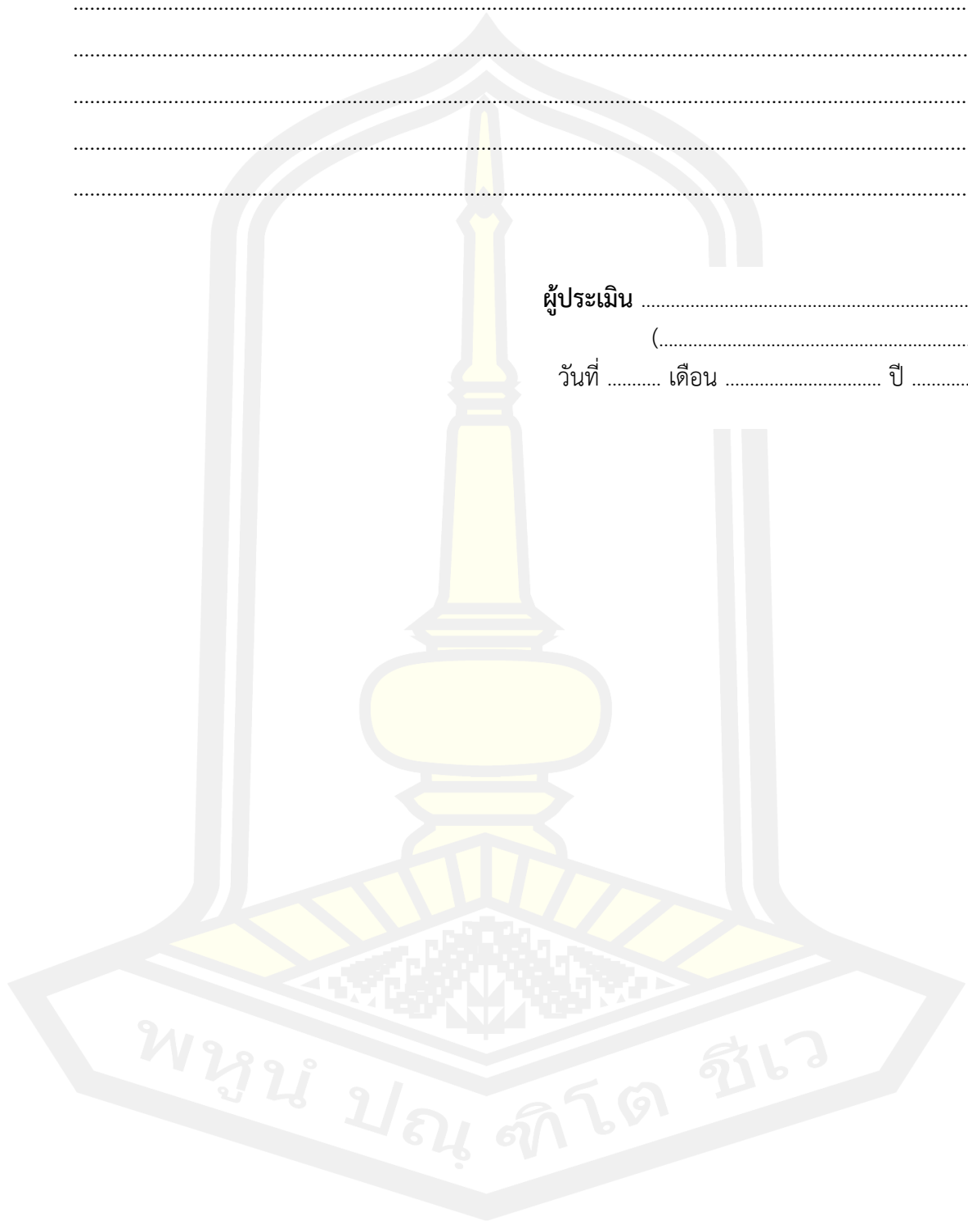
ข้อเสนอแนะ

.....
.....
.....
.....
.....

ผู้ประเมิน .....

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... ปี .....

พหุมนุ ปณุ ทิโต ชีเว

ตาราง 12 รูปแบบประเมินคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

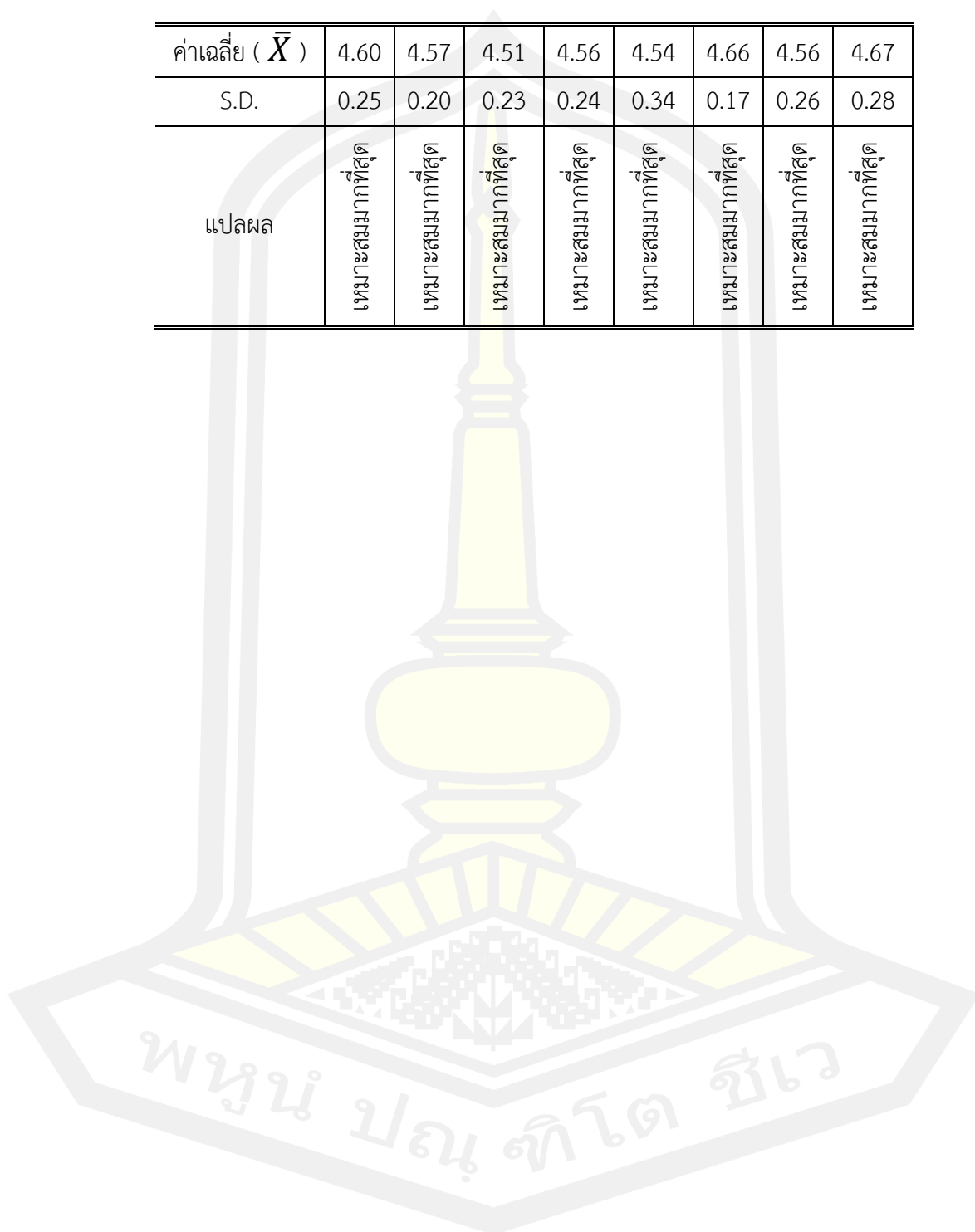
รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้							
	1	2	3	4	5	6	7	8
ชื่อเรื่อง								
1. ความเหมาะสมของชื่อเรื่องกับเนื้อหาสาระ	4.33	4.67	4.67	4.67	5.00	4.67	4.67	5.00
สาระสำคัญ								
2. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	4.67	4.67	4.67	5.00	4.67	4.67	5.00
3. สอดคล้องกับเนื้อหา	4.33	4.67	4.33	4.33	4.33	4.67	4.33	4.67
4. สอดคล้องกับกิจกรรม	4.67	4.67	5.00	4.67	5.00	4.67	5.00	4.67
มาตรฐานการเรียนรู้								
5. สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	4.33	4.33	5.00	4.33	4.67	4.33	5.00
6. สอดคล้องกับเนื้อหา	4.33	4.67	4.67	4.67	5.00	4.67	4.67	5.00
7. สอดคล้องกับกิจกรรม	4.33	4.67	5.00	4.67	5.00	4.67	5.00	4.67
ตัวชี้วัด								
8. สอดคล้องกับสาระสำคัญ	5.00	4.67	4.33	4.67	5.00	5.00	5.00	5.00
9. สอดคล้องกับมาตรฐาน	5.00	4.33	4.33	5.00	4.33	4.67	4.33	5.00
10. สอดคล้องกับเนื้อหา	4.33	4.67	4.33	4.33	4.33	4.67	4.33	4.67
จุดประสงค์การเรียนรู้								
11. สอดคล้องกับตัวชี้วัด	4.33	4.67	4.33	4.33	4.33	4.67	4.33	4.33
12. สอดคล้องกับเนื้อหา	5.00	4.67	4.67	4.67	5.00	4.67	4.67	5.00
13. สอดคล้องกับกิจกรรม	5.00	4.33	4.67	4.33	4.33	4.33	4.67	5.00
14. สาระการเรียนรู้	4.33	4.67	4.33	4.33	4.33	4.67	4.33	4.67

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อแผนการจัดการเรียนรู้ที่							
	1	2	3	4	5	6	7	8
สอดคล้องกับจุดประสงค์ของ หลักสูตร								
15. สอดคล้องกับเนื้อหา	4.67	4.67	4.67	4.67	4.33	4.67	4.67	5.00
16. สอดคล้องกับกิจกรรม	4.67	4.33	4.33	4.33	4.00	4.67	4.33	4.33
17. เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4.33	4.67	4.67	4.67	4.67	5.00	4.67	4.67
18. ผู้เรียนมีส่วนร่วมกับ กิจกรรม	4.67	4.67	4.67	5.00	4.33	4.67	5.00	4.67
19. เหมาะสมกับวัยของ ผู้เรียน	4.67	4.67	4.33	4.67	5.00	4.67	4.67	4.33
20. กิจกรรมสร้างความสนใจ	4.67	4.33	4.33	4.33	4.33	4.33	4.33	4.33
สื่อและแหล่งเรียนรู้								
21. สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	5.00	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67
22. สอดคล้องกับเนื้อหา	4.67	4.00	4.00	4.00	4.00	4.67	4.00	4.00
23. สอดคล้องกับกิจกรรม	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67	4.67
24. ได้รับความสนใจ	4.67	4.33	4.33	4.33	4.33	4.33	4.33	4.33
การวัดและประเมินผล								
25. สอดคล้องกับจุดประสงค์ การเรียนรู้	4.33	4.67	4.33	4.33	4.33	4.67	4.33	4.67
26. สอดคล้องกับเนื้อหา	4.67	4.33	4.33	4.33	4.33	4.33	4.33	4.33
27. การวัดที่ระบุไว้สามารถ ประเมินได้	4.33	5.00	4.67	4.67	5.00	4.67	4.67	4.67
28. ใช้เครื่องมือวัดที่ หลากหลายและเหมาะสม	4.33	4.67	4.67	4.67	4.33	5.00	4.67	4.67

ตาราง 12 (ต่อ)

ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	4.60	4.57	4.51	4.56	4.54	4.66	4.56	4.67
S.D.	0.25	0.20	0.23	0.24	0.34	0.17	0.26	0.28
แปลผล	เหมาะสมมากที่สุด	เหมาะสมมากที่สุด	เหมาะสมมากที่สุด	เหมาะสมมากที่สุด	เหมาะสมมากที่สุด	เหมาะสมมากที่สุด	เหมาะสมมากที่สุด	เหมาะสมมากที่สุด

ภาคผนวก ง
คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุณํ ปณฺ จิตฺ ชีเว

แบบประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)
เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดีด้วยการ
เรียนรู้

แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
 (แบบประเมินคุณภาพชุดนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่พัฒนาขึ้นโดย
 จัดประเด็นในการประเมินคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์)

คำชี้แจง

แบบประเมินคุณภาพชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินคุณภาพของบอร์ดเกม
 กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเหมาะสมที่ตรงกับการประเมินของท่าน โดยกำหนด
 เกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ขอขอบพระคุณท่านผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

ลำดับ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
1. คู่มือการเล่น						
1.1	รูปแบบการเล่นมีความน่าสนใจ					
1.2	ขั้นตอนการเล่นเข้าใจง่าย ชัดเจน ไม่ซับซ้อน					
1.3	คู่มือมีรายละเอียดครบถ้วน					
1.4	ความเหมาะสมของวัสดุที่ใช้ในการจัดทำคู่มือ					
1.5	ความเหมาะสมของการจัดวางตัวอักษรและ รูปภาพ					
1.6	สามารถนำรูปแบบการเล่นไปใช้ได้จริง					
1.7	ความเหมาะสมกับระดับผู้เล่น					

ตาราง (ต่อ)

ลำดับ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
2. ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง						
2.1	สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา					
2.2	ให้สาระการเรียนรู้ที่ถูกต้อง					
2.3	เนื้อหาและภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน					
2.4	ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นสิ่งที่กำลังเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรมและเป็นกระบวนการ					
2.5	ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดได้ง่ายขึ้นรวดเร็วขึ้น					
2.6	ผู้เล่นร่วมกำหนดปัญหาในเกม					
2.7	ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้เกิดทักษะการแก้ปัญหา					
2.8	ช่วยกระตุ้นผู้เรียนให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพทางการคิด คิดไตร่ตรอง คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ					
2.9	สร้างสภาพแวดล้อมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่แปลกใหม่ น่าสนใจและทำให้อยากรู้อยากเห็น					
2.10	ส่งเสริมการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียน					
2.11	เกื้อหนุนผู้เรียนที่มีความสนใจและความสามารถในการเรียนรู้ที่ต่างกันให้เรียนรู้ได้เท่าเทียมกัน					
2.12	เชื่อมโยงโลกที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียนให้เข้ามาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน					
2.13	ผู้เรียน ผู้สอน จัดทำ/พัฒนาสื่อเอง					

ตาราง (ต่อ)

ลำดับ	รายการประเมิน	ระดับความเหมาะสม				
		5	4	3	2	1
3. ด้านกราฟิก ตัวอักษรและสี						
3.1	ความเหมาะสมขององค์ประกอบภาพ					
3.2	ความเหมาะสมในการจัดรูปแบบ					
3.3	ความเหมาะสมในการเลือกตัวอักษรและพื้นหลัง					
3.4	การออกแบบมีความสวยงามและดึงดูดผู้เล่น					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ผู้ประเมิน .....

(.....)

วันที่ ..... เดือน ..... ปี .....

พหุ ประถมศึกษา

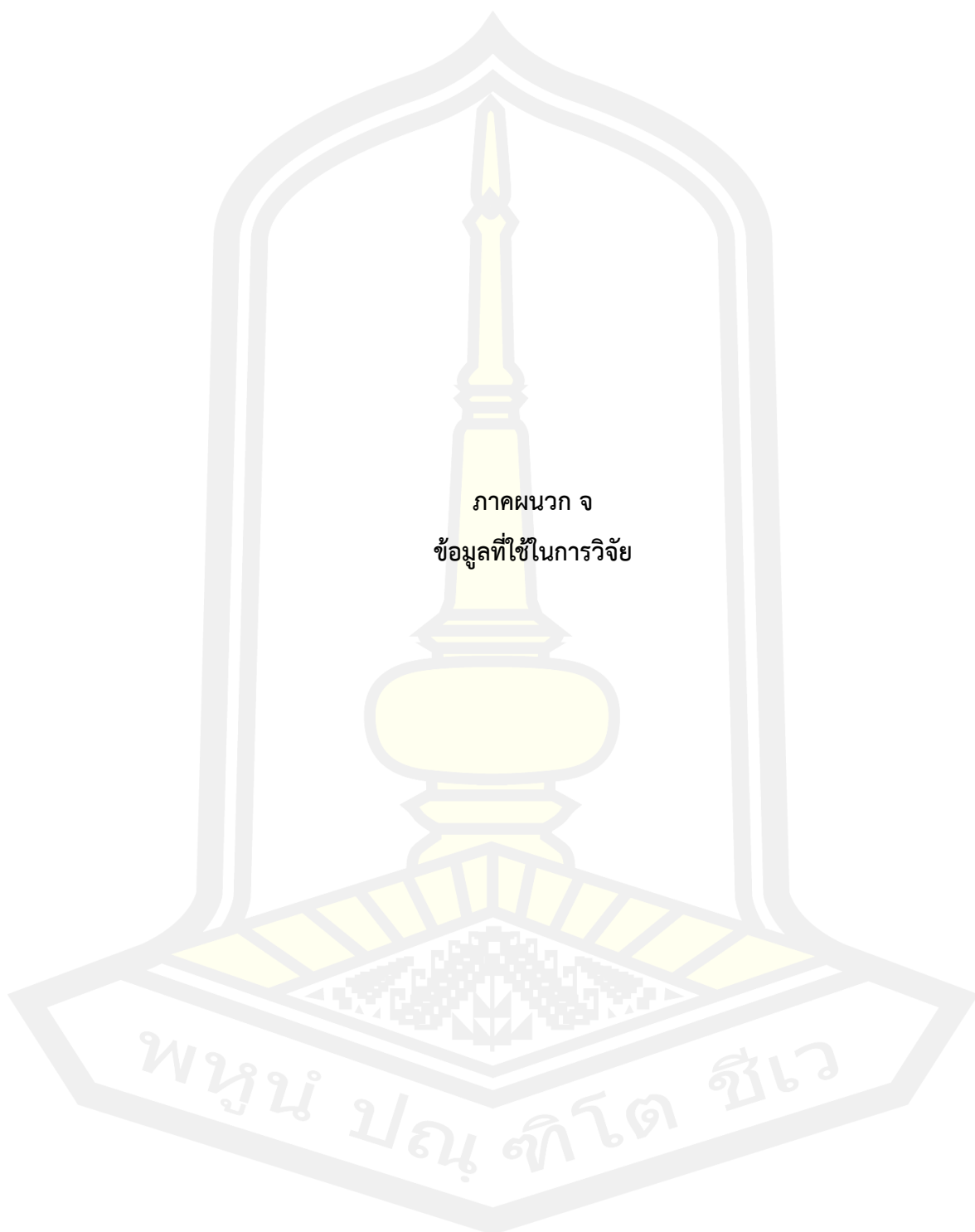
ตาราง 13 ผลการประเมินคุณภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ของแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อคุณภาพบอร์ดเกมคนที่		
	1	2	3
1. คู่มือการเล่น			
1.1 รูปแบบการเล่นมีความน่าสนใจ	5.00	4.33	4.67
1.2 ขั้นตอนการเล่นเข้าใจง่าย ชัดเจน ไม่ซับซ้อน	4.67	5.00	4.67
1.3 คู่มือมีรายละเอียดครบถ้วน	4.67	5.00	4.67
1.4 ความเหมาะสมของวัสดุที่ใช้ในการจัดทำคู่มือ	5.00	5.00	5.00
1.5 ความเหมาะสมของการจัดวางตัวอักษรและ รูปภาพ	4.67	4.67	4.67
1.6 สามารถนำรูปแบบการเล่นไปใช้ได้จริง	5.00	4.67	4.67
1.7 ความเหมาะสมกับระดับผู้เล่น	4.67	5.00	4.67
2. ด้านเนื้อหาและการดำเนินเรื่อง			
2.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหา	5.00	4.33	4.67
2.2 ให้สาระการเรียนรู้ที่ถูกต้อง	5.00	4.67	4.67
2.3 เนื้อหาและภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับผู้เรียน	5.00	4.33	4.67
2.4 ช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นสิ่งที่กำลังเรียนรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม และเป็นกระบวนการ	5.00	4.33	4.33
2.5 ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความคิดรวบยอดได้ง่ายขึ้น รวดเร็วขึ้น	4.67	4.67	4.67
2.6 ผู้เล่นร่วมกำหนดปัญหาในเกม	4.67	4.33	4.33
2.7 ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมให้เกิดทักษะการแก้ปัญหา	4.33	4.67	4.67
2.8 ช่วยกระตุ้นผู้เรียนให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพทางการคิด คิดไตร่ตรอง คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ	5.00	4.67	4.67
2.9 สร้างสภาพแวดล้อมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่แปลกใหม่ น่าสนใจและทำให้อยากรู้อยากเห็น	4.67	4.67	4.33
2.10 ส่งเสริมการทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างผู้เรียน	4.67	4.67	4.67

ตาราง 13 (ต่อ)

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ที่มีต่อคุณภาพบอร์ดเกมคนที่		
	1	2	3
2.11 เกื้อหนุนผู้เรียนที่มีความสนใจและความสามารถในการเรียนรู้ที่ต่างกันให้เรียนรู้ได้เท่าเทียมกัน	4.67	4.00	4.00
2.12 เชื่อมโยงโลกที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียนให้เข้ามาสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน	4.67	4.67	4.67
2.13 ผู้เรียน ผู้สอน จัดทำ/พัฒนาสื่อเอง	4.67	4.33	4.33
3. ด้านกราฟิก ตัวอักษรและสี			
3.1 ความเหมาะสมขององค์ประกอบภาพ	5.00	4.67	4.67
3.2 ความเหมาะสมในการจัดรูปแบบ	5.00	4.67	4.67
3.3 ความเหมาะสมในการเลือกตัวอักษรและพื้นหลัง	4.33	5.00	4.67
3.4 การออกแบบมีความสวยงามและดึงดูดผู้เล่น	4.33	4.67	4.67
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	4.77	4.63	4.60
S.D.	0.23	0.27	0.21
แปลผล	เหมาะสมมาก	เหมาะสมมาก	เหมาะสมมาก

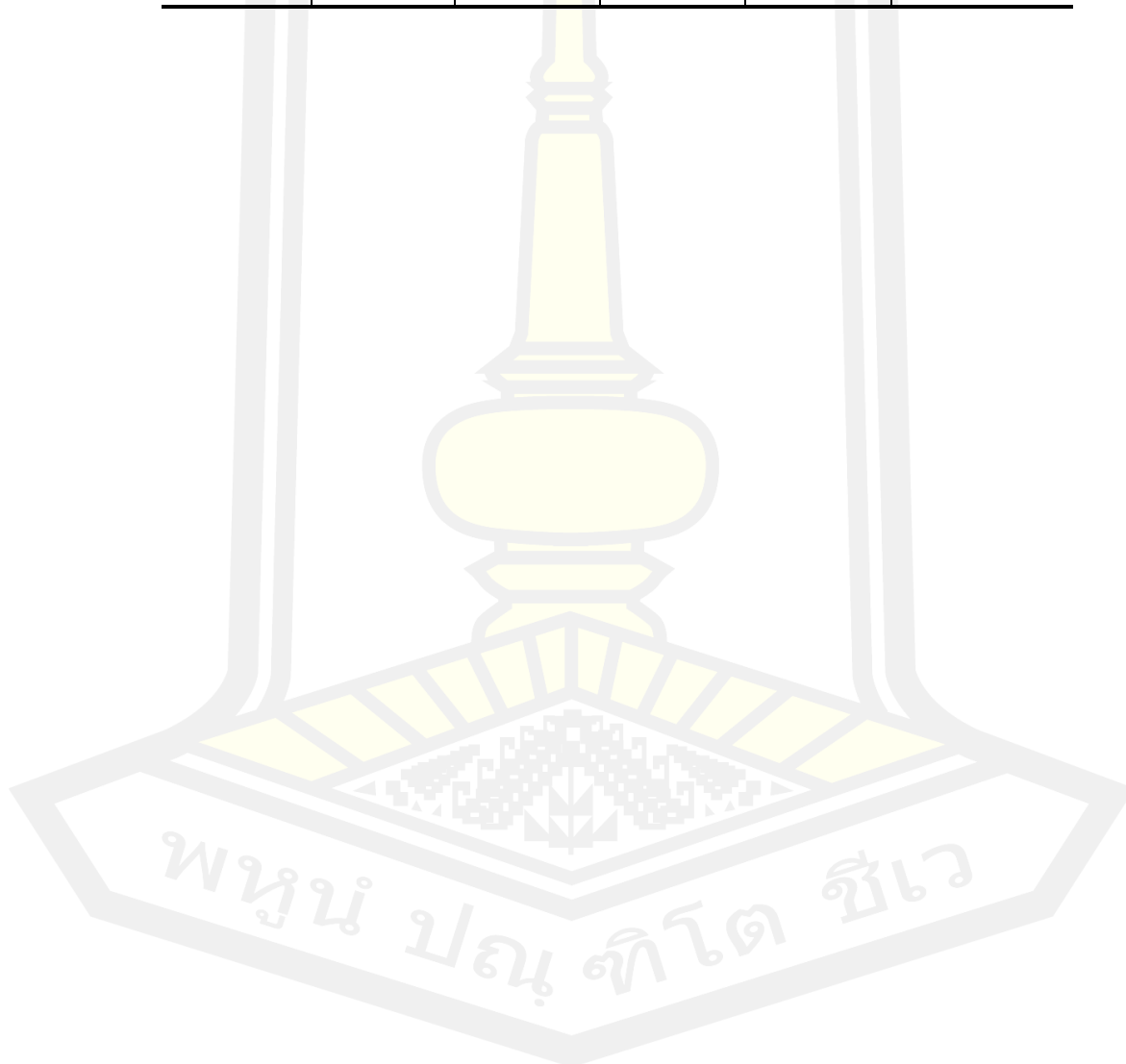
ภาคผนวก จ
ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

พหุจน์ ปณฺ ทิโต สีเว

ตาราง 14 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ 1

เลขที่	แผนที่ 1				
	ความสามารถในการวิเคราะห์ (16 คะแนน)	ใบกิจกรรม (15 คะแนน)	การนำเสนอผลงาน (20 คะแนน)	ใฝ่เรียนรู้ (9 คะแนน)	รวม (60คะแนน)
1	13	11	18	7	49
2	15	12	19	9	55
3	13	11	18	7	49
4	15	12	19	9	55
5	15	14	19	9	57
6	13	12	18	8	51
7	12	13	17	9	51
8	15	14	13	9	51
9	13	11	18	7	49
10	15	12	19	9	55
11	15	14	19	9	57
12	13	12	18	8	51
13	12	13	17	9	51
14	15	14	13	9	51
15	13	11	18	7	49
16	15	14	19	9	57
17	13	12	18	8	51
18	12	13	17	9	51
19	15	14	13	9	51
20	13	11	18	7	49
21	15	12	19	9	55
22	13	12	18	8	51

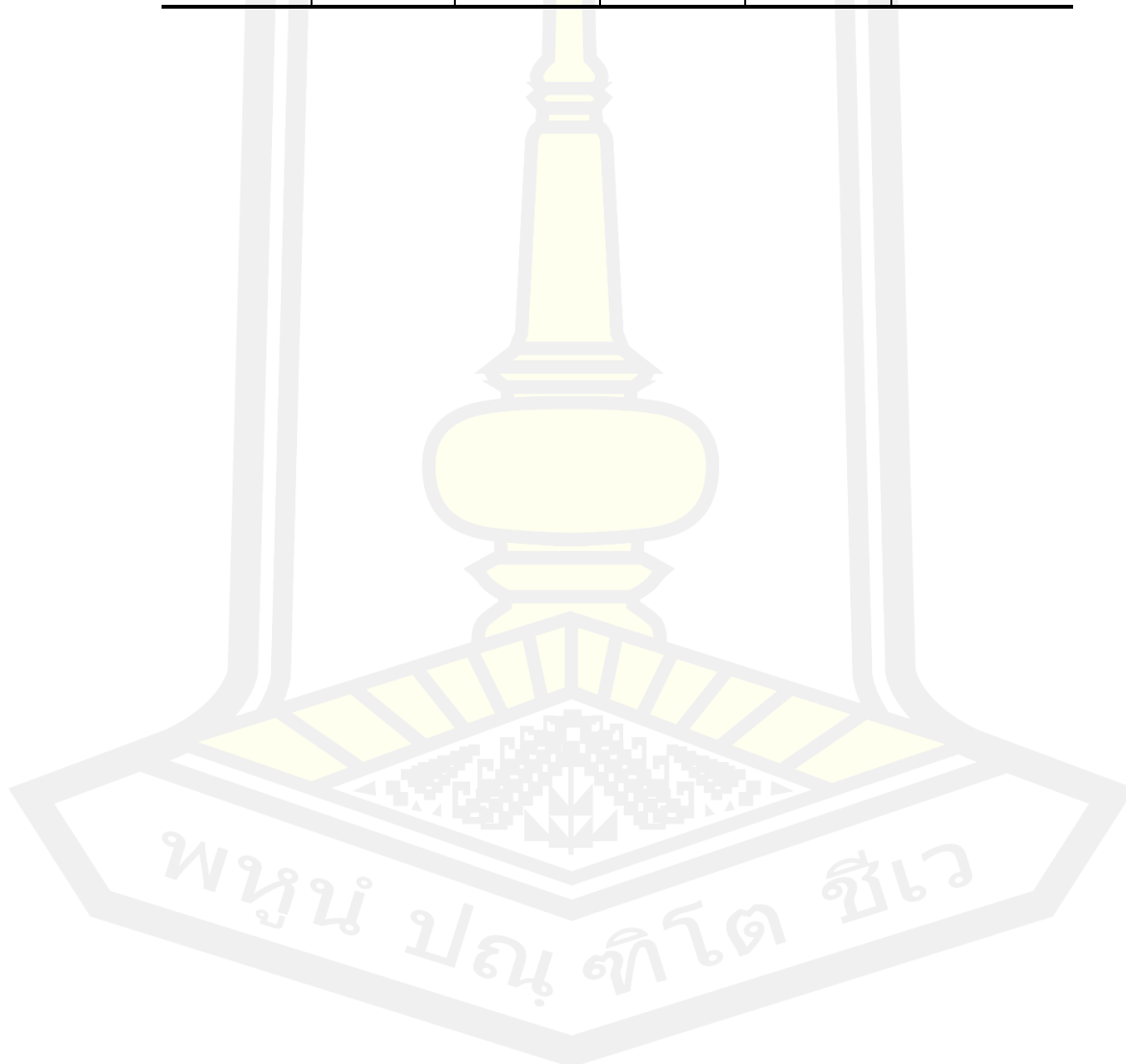
23	12	13	17	9	51
24	15	14	13	9	51
25	13	11	18	7	49
26	13	12	18	8	51
รวม	96	89	115	60	360
$\bar{X}$	13.71	12.71	16.43	8.57	51.43
S.D.	1.25	1.11	3.15	0.78	3.64
ร้อยละ	85.71	84.76	82.14	95.24	85.71

ตาราง 15 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ 2

เลขที่	แผนที่ 2				
	ความสามารถในการวิเคราะห์ (16 คะแนน)	ใบกิจกรรม (15 คะแนน)	การนำเสนอผลงาน (20 คะแนน)	ไฟล์เรียนรู้ (9 คะแนน)	รวม (60คะแนน)
1	13	13	11	9	46
2	15	14	13	9	51
3	13	11	18	7	49
4	15	12	19	9	55
5	15	14	19	9	57
6	13	12	18	8	51
7	12	13	17	9	51
8	15	14	13	9	51
9	13	11	18	7	49
10	15	12	19	9	55
11	15	14	19	9	57
12	13	12	18	8	51
13	12	13	17	9	51
14	15	14	13	9	51
15	13	11	18	7	49
16	15	14	19	9	57
17	13	12	18	8	51
18	12	13	17	9	51
19	15	14	13	9	51
20	13	11	18	7	49
21	15	12	19	9	55
22	15	14	19	9	57

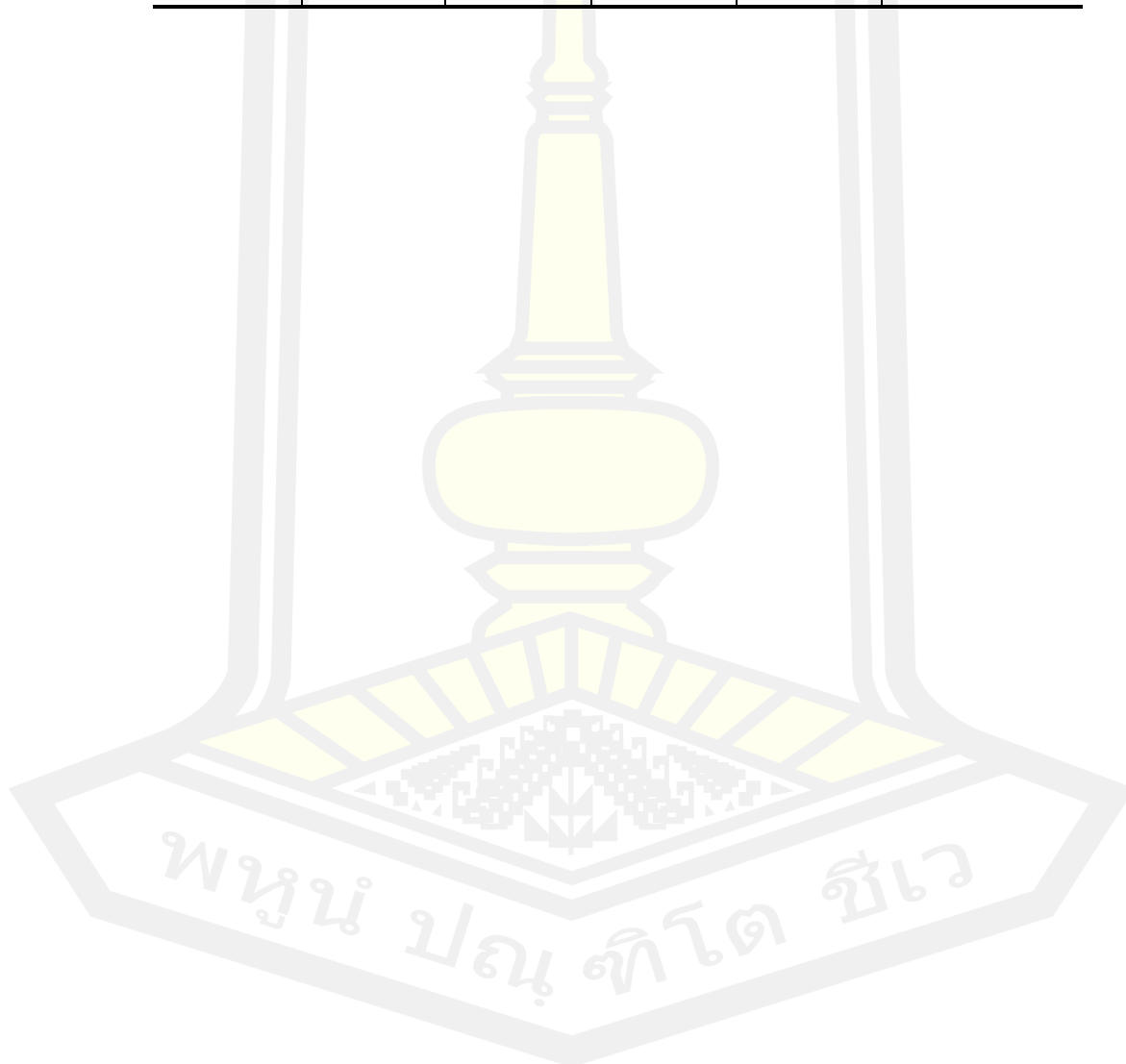
23	13	12	18	8	51
24	12	13	17	9	51
25	15	14	19	9	57
26	15	14	19	9	57
รวม	96	89	115	60	360
$\bar{X}$	13.71	12.71	16.43	8.57	51.43
S.D.	1.25	1.11	3.15	0.78	3.64
ร้อยละ	85.71	84.76	82.14	95.24	85.71

ตาราง 16 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ 3

เลขที่	แผนที่ 3				
	ความสามารถในการวิเคราะห์ (16 คะแนน)	ใบกิจกรรม (15 คะแนน)	การนำเสนอผลงาน (20 คะแนน)	ไฟเรียนรู้ (9 คะแนน)	รวม (60คะแนน)
1	13	13	11	9	46
2	15	14	13	9	51
3	13	11	18	7	49
4	15	12	19	9	55
5	15	14	19	9	57
6	13	12	18	8	51
7	12	13	17	9	51
8	15	14	13	9	51
9	13	11	18	7	49
10	15	12	19	9	55
11	15	14	19	9	57
12	13	12	18	8	51
13	12	13	17	9	51
14	15	14	13	9	51
15	13	11	18	7	49
16	15	14	19	9	57
17	13	12	18	8	51
18	12	13	17	9	51
19	15	14	13	9	51
20	13	11	18	7	49
21	15	12	19	9	55
22	15	12	19	9	55

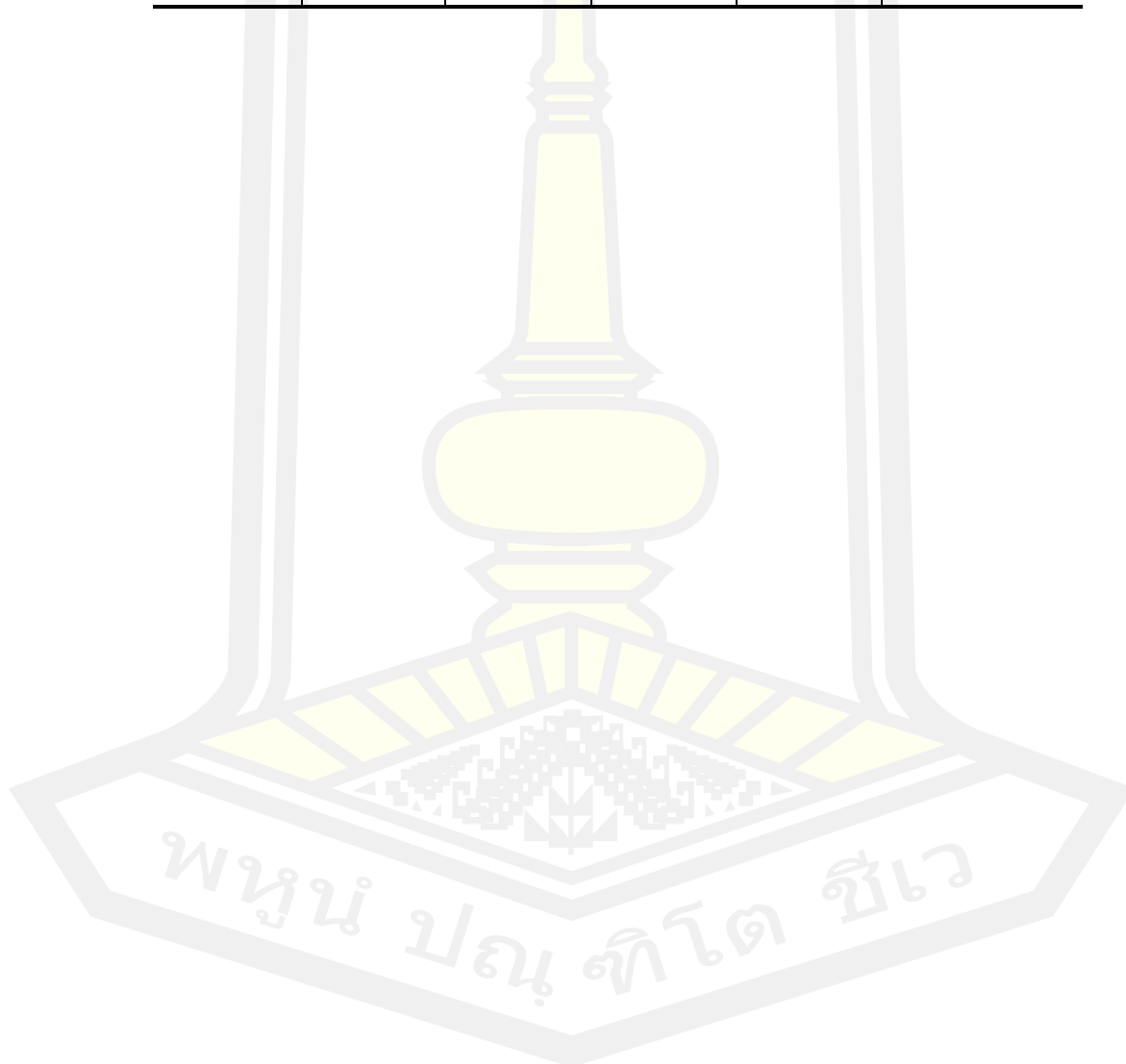
23	15	14	19	9	57
24	13	12	18	8	51
25	12	13	17	9	51
26	15	14	13	9	51
รวม	96	89	115	60	360
$\bar{X}$	13.71	12.71	16.43	8.57	51.43
S.D.	1.25	1.11	3.15	0.78	3.64
ร้อยละ	85.71	84.76	82.14	95.24	85.71

ตาราง 17 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ 4

เลขที่	แผนที่ 4				
	ความสามารถในการวิเคราะห์ (16 คะแนน)	ใบกิจกรรม (15 คะแนน)	การนำเสนอผลงาน (20 คะแนน)	ไฟเรีนนู้ (9 คะแนน)	รวม (60คะแนน)
1	13	12	18	8	51
2	12	13	17	9	51
3	15	14	13	9	51
4	13	11	18	7	49
5	15	12	19	9	55
6	15	14	19	9	57
7	12	13	17	9	51
8	15	14	13	9	51
9	13	11	18	7	49
10	15	12	19	9	55
11	15	14	19	9	57
12	13	12	18	8	51
13	12	13	17	9	51
14	15	14	13	9	51
15	13	11	18	7	49
16	15	14	19	9	57
17	13	12	18	8	51
18	12	13	17	9	51
19	12	13	17	9	51
20	15	14	13	9	51
21	13	11	18	7	49
22	15	14	13	9	51

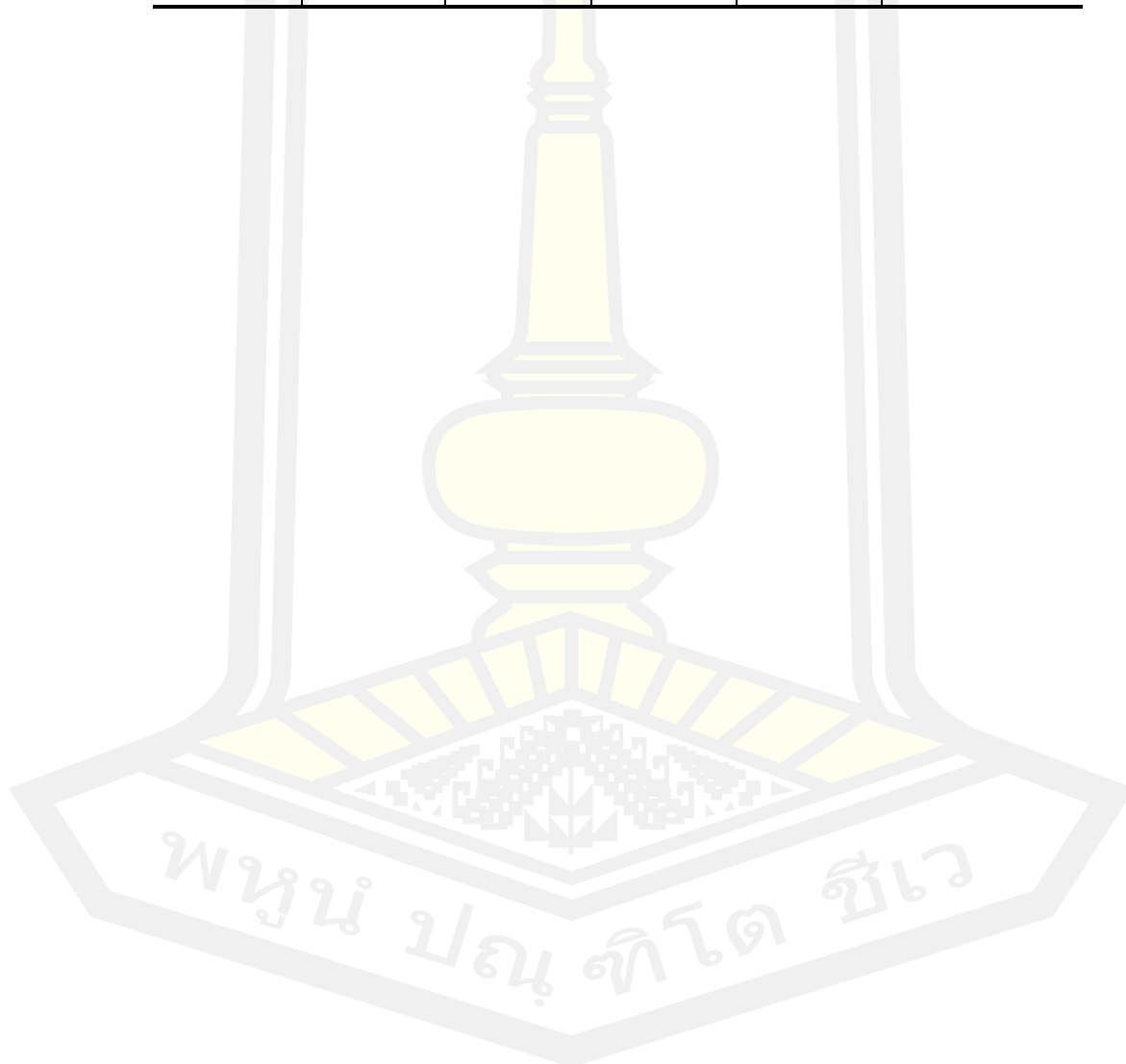
23	13	11	18	7	49
24	15	12	19	9	55
25	15	14	19	9	57
26	15	14	13	9	51
รวม	96	89	115	60	360
$\bar{X}$	13.71	12.71	16.43	8.57	51.43
S.D.	1.25	1.11	3.15	0.78	3.64
ร้อยละ	85.71	84.76	82.14	95.24	85.71

ตาราง 18 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ 5

เลขที่	แผนที่ 5				
	ความสามารถในการวิเคราะห์ (16 คะแนน)	ใบกิจกรรม (15 คะแนน)	การนำเสนอผลงาน (20 คะแนน)	ไฟล์เรียนรู้ (9 คะแนน)	รวม (60คะแนน)
1	13	11	18	7	49
2	15	12	19	9	55
3	15	14	19	9	57
4	13	11	18	7	49
5	15	14	19	9	57
6	13	12	18	8	51
7	12	13	17	9	51
8	15	14	13	9	51
9	13	11	18	7	49
10	15	12	19	9	55
11	15	14	19	9	57
12	13	12	18	8	51
13	12	13	17	9	51
14	15	14	13	9	51
15	13	11	18	7	49
16	15	14	19	9	57
17	13	12	18	8	51
18	12	13	17	9	51
19	12	13	17	9	51
20	15	14	13	9	51
21	13	11	18	7	49
22	15	14	19	9	57

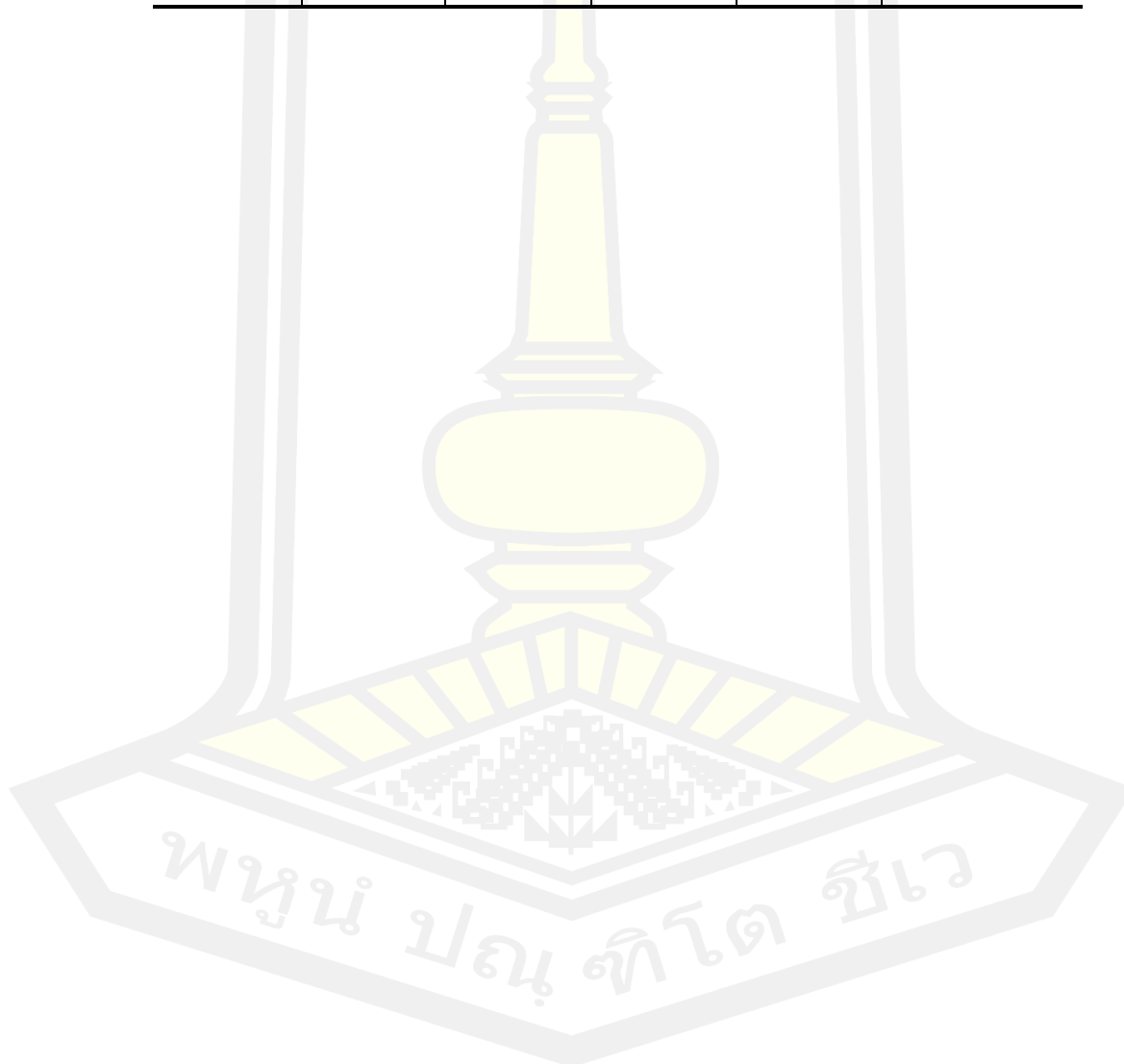
23	13	12	18	8	51
24	12	13	17	9	51
25	15	14	13	9	51
26	13	11	18	7	49
รวม	96	89	115	60	360
$\bar{X}$	13.71	12.71	16.43	8.57	51.43
S.D.	1.25	1.11	3.15	0.78	3.64
ร้อยละ	85.71	84.76	82.14	95.24	85.71

ตาราง 19 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ 6

เลขที่	แผนที่ 6				
	ความสามารถในการวิเคราะห์ (16 คะแนน)	ใบกิจกรรม (15 คะแนน)	การนำเสนอผลงาน (20 คะแนน)	ไฟเรีนนู้ (9 คะแนน)	รวม (60คะแนน)
1	15	14	13	9	51
2	13	11	18	7	49
3	15	12	19	9	55
4	15	14	19	9	57
5	13	12	18	8	51
6	12	13	17	9	51
7	15	14	13	9	51
8	15	14	13	9	51
9	12	13	17	9	51
10	15	14	13	9	51
11	13	11	18	7	49
12	15	14	19	9	57
13	13	12	18	8	51
14	12	13	17	9	51
15	13	11	18	7	49
16	15	14	19	9	57
17	13	12	18	8	51
18	12	13	17	9	51
19	12	13	17	9	51
20	15	14	13	9	51
21	15	14	19	9	57
22	13	12	18	8	51

23	12	13	17	9	51
24	12	13	17	9	51
25	15	14	13	9	51
26	15	14	19	9	57
รวม	96	89	115	60	360
$\bar{X}$	13.71	12.71	16.43	8.57	51.43
S.D.	1.25	1.11	3.15	0.78	3.64
ร้อยละ	85.71	84.76	82.14	95.24	85.71

ตาราง 20 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1) และผลลัพธ์ (E_2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ 7

เลขที่	แผนที่ 7				
	ความสามารถในการวิเคราะห์ (16 คะแนน)	ใบกิจกรรม (15 คะแนน)	การนำเสนอผลงาน (20 คะแนน)	ไฟเรีนนู้ (9 คะแนน)	รวม (60คะแนน)
1	15	14	13	9	51
2	12	13	17	9	51
3	15	14	13	9	51
4	15	14	19	9	57
5	13	12	18	8	51
6	12	13	17	9	51
7	15	14	13	9	51
8	15	14	13	9	51
9	12	13	17	9	51
10	15	14	13	9	51
11	13	11	18	7	49
12	15	14	19	9	57
13	13	12	18	8	51
14	12	13	17	9	51
15	13	11	18	7	49
16	15	14	19	9	57
17	13	12	18	8	51
18	12	13	17	9	51
19	12	13	17	9	51
20	15	14	13	9	51
21	15	14	19	9	57
22	12	13	17	9	51

23	15	14	13	9	51
24	13	11	18	7	49
25	15	14	19	9	57
26	12	13	17	9	51
รวม	96	89	115	60	360
$\bar{X}$	13.71	12.71	16.43	8.57	51.43
S.D.	1.25	1.11	3.15	0.78	3.64
ร้อยละ	85.71	84.76	82.14	95.24	85.71

ตาราง 21 การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) และผลลัพธ์ (E2) ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนที่ 8

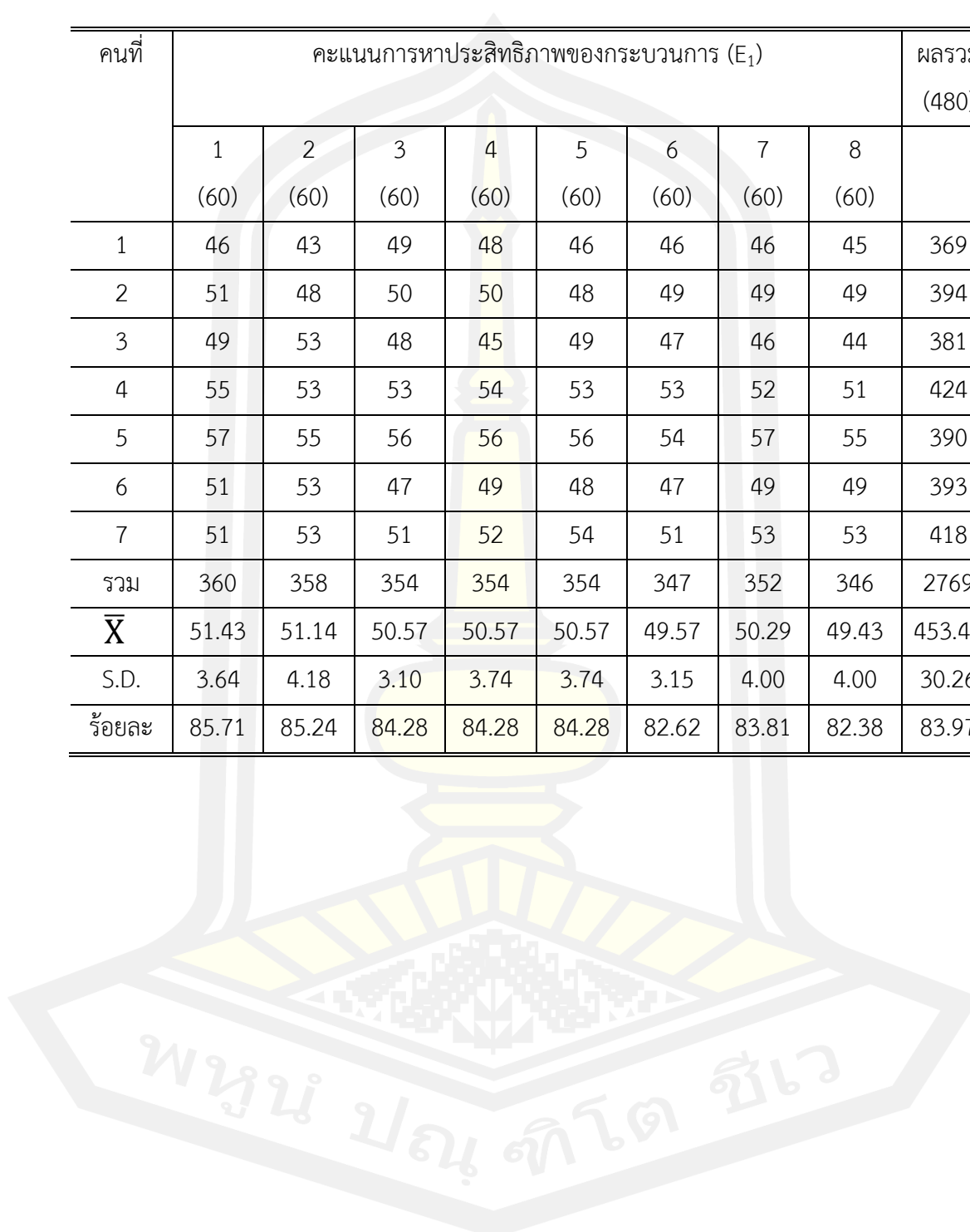
เลขที่	แผนที่ 8				
	ความสามารถในการวิเคราะห์ (16 คะแนน)	ใบกิจกรรม (15 คะแนน)	การนำเสนอผลงาน (20 คะแนน)	ไฟเรย์นู้ (9 คะแนน)	รวม (60คะแนน)
1	15	14	13	9	51
2	15	14	13	9	51
3	12	13	17	9	51
4	15	14	13	9	51
5	13	11	18	7	49
6	15	14	19	9	57
7	15	14	13	9	51
8	15	14	13	9	51
9	12	13	17	9	51
10	15	14	13	9	51
11	13	11	18	7	49

12	15	14	19	9	57
13	13	12	18	8	51
14	12	13	17	9	51
15	13	11	18	7	49
16	15	14	19	9	57
17	13	12	18	8	51
18	12	13	17	9	51
19	13	11	18	7	49
20	15	14	19	9	57
21	13	12	18	8	51
22	12	13	17	9	51
23	12	13	17	9	51
24	15	14	13	9	51
25	15	14	19	9	57
26	13	11	18	7	49
รวม	96	89	115	60	360
$\bar{X}$	13.71	12.71	16.43	8.57	51.43
S.D.	1.25	1.11	3.15	0.78	3.64
ร้อยละ	85.71	84.76	82.14	95.24	85.71

ตาราง 22 สรุปคะแนนการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)

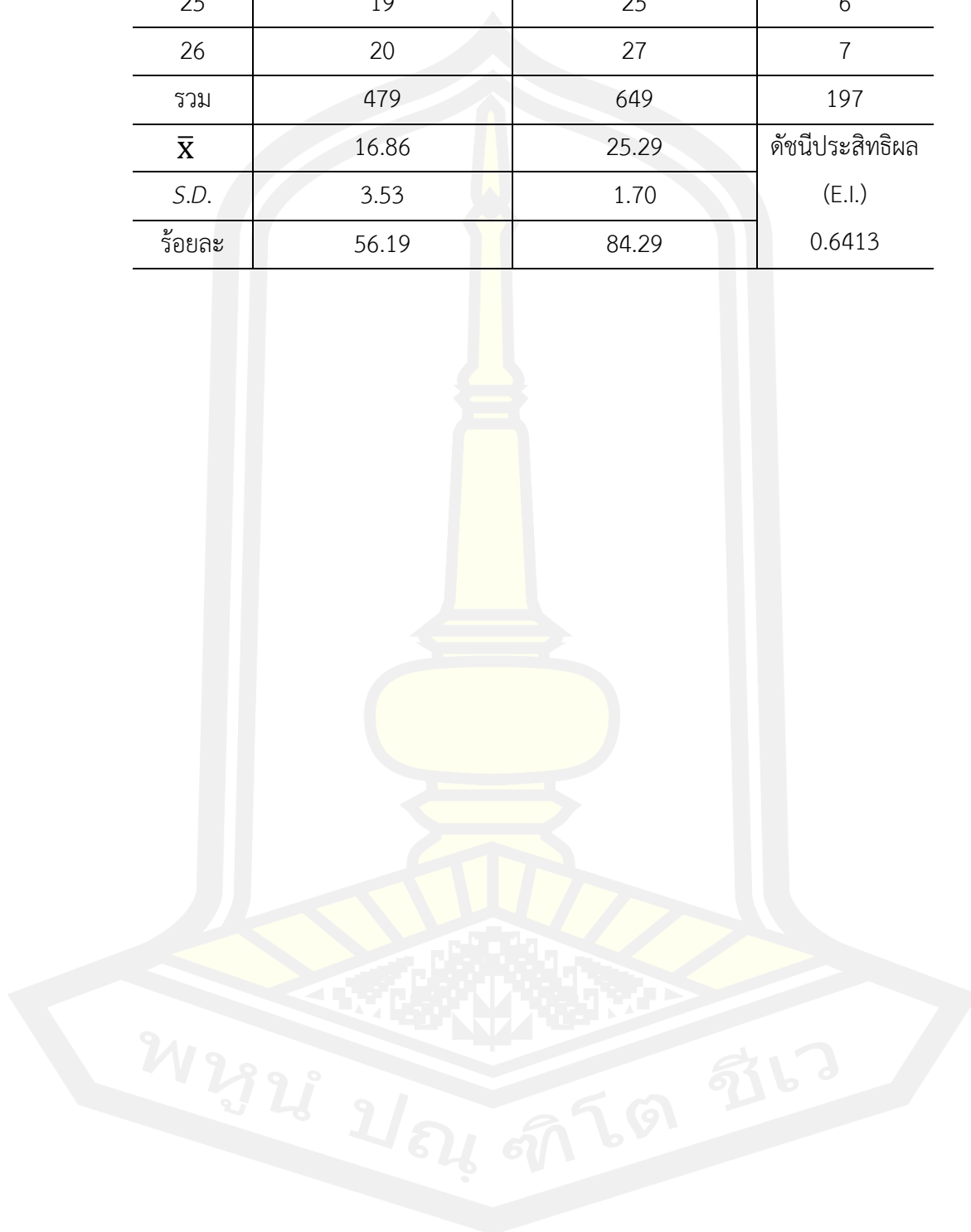
คนที่	คะแนนการหาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)								ผลรวม (480)
	1 (60)	2 (60)	3 (60)	4 (60)	5 (60)	6 (60)	7 (60)	8 (60)	
1	46	43	49	48	46	46	46	45	369
2	51	48	50	50	48	49	49	49	394
3	49	53	48	45	49	47	46	44	381
4	55	53	53	54	53	53	52	51	424
5	57	55	56	56	56	54	57	55	390
6	51	53	47	49	48	47	49	49	393
7	51	53	51	52	54	51	53	53	418
รวม	360	358	354	354	354	347	352	346	2769
$\bar{X}$	51.43	51.14	50.57	50.57	50.57	49.57	50.29	49.43	453.43
S.D.	3.64	4.18	3.10	3.74	3.74	3.15	4.00	4.00	30.26
ร้อยละ	85.71	85.24	84.28	84.28	84.28	82.62	83.81	82.38	83.97

ตาราง 23 ผลการวิเคราะห์ดัชนีประสิทธิผลและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของแผนการจัดการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

เลขที่	ผลการทดสอบของนักเรียน		คะแนนเพิ่มขึ้น
	ทดสอบก่อนเรียน 30 คะแนน	ทดสอบหลังเรียน 30 คะแนน	
1	17	25	8
2	18	27	9
3	19	25	6
4	20	27	7
5	17	25	8
6	18	27	9
7	19	25	6
8	20	27	7
9	17	25	8
10	18	27	9
11	19	25	6
12	20	27	7
13	17	25	8
14	18	27	9
15	19	25	6
16	20	27	7
17	17	25	8
18	18	27	9
19	19	25	6
20	20	27	7
21	17	25	8
22	18	27	9
23	17	25	8

24	18	27	9
25	19	25	6
26	20	27	7
รวม	479	649	197
$\bar{X}$	16.86	25.29	ดัชนีประสิทธิผล
S.D.	3.53	1.70	(E.I.)
ร้อยละ	56.19	84.29	0.6413

ตาราง 24 คะแนนความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี ก่อนการเรียนและหลังเรียน

เลขที่	ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี		คะแนนเพิ่มขึ้น
	ทดสอบก่อนเรียน 30 คะแนน	ทดสอบหลังเรียน 30 คะแนน	
1	17	25	8
2	18	27	9
3	19	25	6
4	20	27	7
9	18	27	9
5	18	27	9
6	19	25	7
7	20	24	4
8	17	25	8
9	18	27	9
10	17	25	8
11	18	27	9
12	19	25	6
13	20	27	7
14	17	25	8
15	18	26	9
16	19	25	6
17	18	27	9
18	19	25	6
19	20	27	7
20	17	25	8
21	18	27	9

ตาราง 17 (ต่อ)

เลขที่	ความสามารถในการวิเคราะห์วรรณคดี		คะแนนเพิ่มขึ้น
	ทดสอบก่อนเรียน 30 คะแนน	ทดสอบหลังเรียน 30 คะแนน	
23	18	27	9
24	19	25	6
25	18	27	9
26	17	25	8
รวม	482	671	198
$\bar{X}$	20.00	26.43	ดัชนีประสิทธิผล (E.I.) 0.6429
S.D.	2.16	1.13	
ร้อยละ	66.66	88.09	

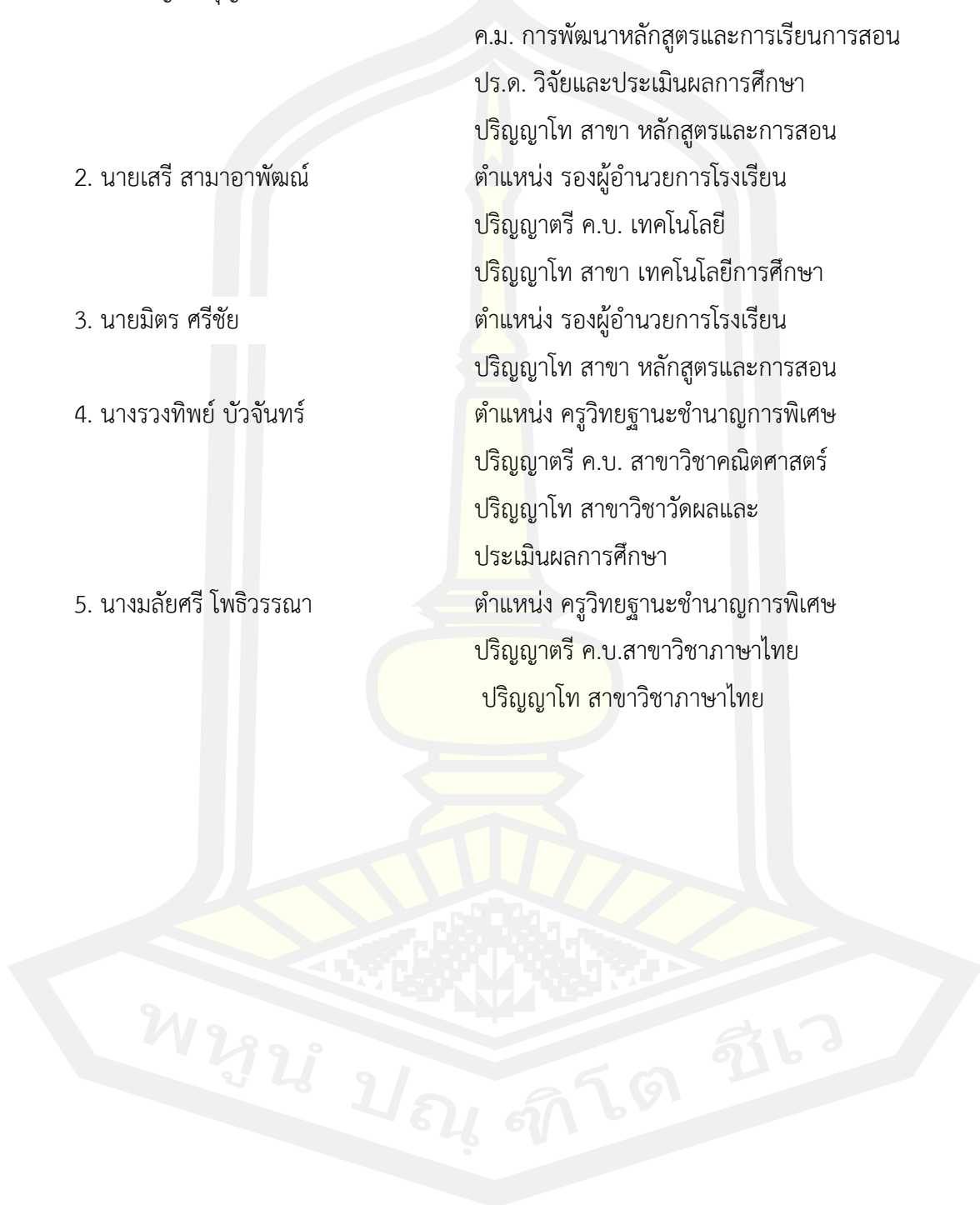

ภาคผนวก ฉ
รายนามผู้เชี่ยวชาญและหนังสือราชการ

พหุจน์ ปณฺ ทิโต ชีเว

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ดร.เพ็ญศรี บุญเดช	ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ ค.ม. การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน พร.ด. วิจัยและประเมินผลการศึกษา ปริญญาโท สาขา หลักสูตรและการสอน
2. นายเสรี สามาอาพัฒน์	ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียน ปริญญาตรี ค.บ. เทคโนโลยี ปริญญาโท สาขา เทคโนโลยีการศึกษา
3. นายมิตร ศรีชัย	ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียน ปริญญาโท สาขา หลักสูตรและการสอน
4. นางรวงทิพย์ บัวจันทร์	ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ปริญญาตรี ค.บ. สาขาวิชาคณิตศาสตร์ ปริญญาโท สาขาวิชาวัดผลและ ประเมินผลการศึกษา
5. นางมลัยศรี โพธิวรรณ	ตำแหน่ง ครูวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ ปริญญาตรี ค.บ.สาขาวิชาภาษาไทย ปริญญาโท สาขาวิชาภาษาไทย

ที่ อว 0605.5(2)/2617

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนทรายมูลวิทยา

ด้วย นางสาวจิตราวดี เกิดศิริ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิจารณ์วรรณคดีด้วยการเรียนรู้ แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.)หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาคร อัมจักร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้นางสาว จิตราวดี เกิดศิริ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อนิตินจะนำข้อมูลที่ได้นำไป ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3149
เบอร์โทรนิสิต 0987496149

ที่ อว 0605.5(2)/2617

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน ดร.เพ็ญศรี บุญเดช

ด้วย นางสาวจิตราวดี เกิดศิริ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิจารณ์วรรณคดีด้วยการเรียนรู้ แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.)หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาคร อัมฉักกร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้นางสาวจิตราวดี เกิดศิริ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3149
เบอร์โทรนิสิต 0987496149

ที่ อว 0605.5(2)/2617

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน นายเสรี สามาอาพัฒนา

ด้วย นางสาวจิตราวดี เกิดศิริ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิจารณ์วรรณคดีด้วยการเรียนรู้ แบบสตอรีไลน์ร่วมกับ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.)หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาคร อัมจักร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้นางสาว จิตราวดี เกิดศิริ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ กุสุอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3149
เบอร์โทรนิสิต 0987496149

ที่ อว 0605.5(2)/2617

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2565

เรื่อง ขออนุญาตนคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางรงทพิทย์ บัวจันทร์

ด้วย นางสาวจิตราวดี เกิดศิริ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิจารณ์วรรณคดีด้วยการเรียนรู้ แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.)หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาคร อัมจักร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขออนุญาตนคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้นางสาว จิตราวดี เกิดศิริ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไป ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3149
เบอร์โทรนิสิต 0987496149

ที่ อว 0605.5(2)/2617

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

2 มีนาคม 2565

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการจัดทำวิทยานิพนธ์

เรียน นางมลลย์ศรี โพธิวรรณ

ด้วย นางสาวจิตราวดี เกิดศิริ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการวิจารณ์วรรณคดีด้วยการเรียนรู้ แบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ วิชาภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.)หลักสูตรและการสอน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สาคร อัมฉัตร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์หลักในครั้งนี

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้อนุญาตให้นางสาว จิตราวดี เกิดศิริ เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้นำไป ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4374-3149
เบอร์โทรนิสิต 0987496149

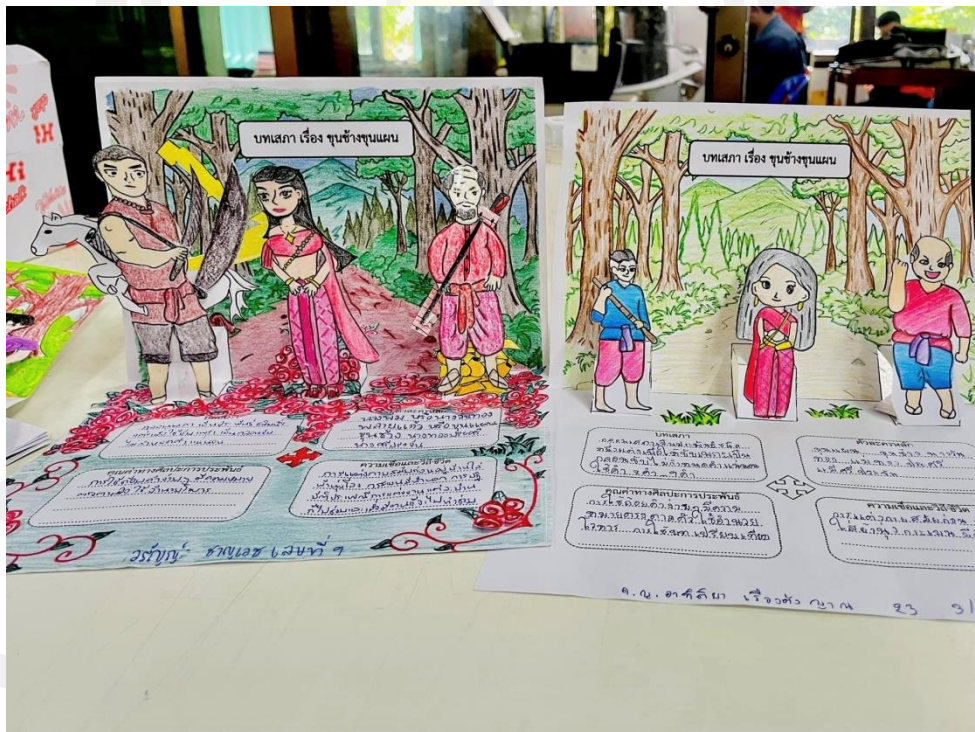

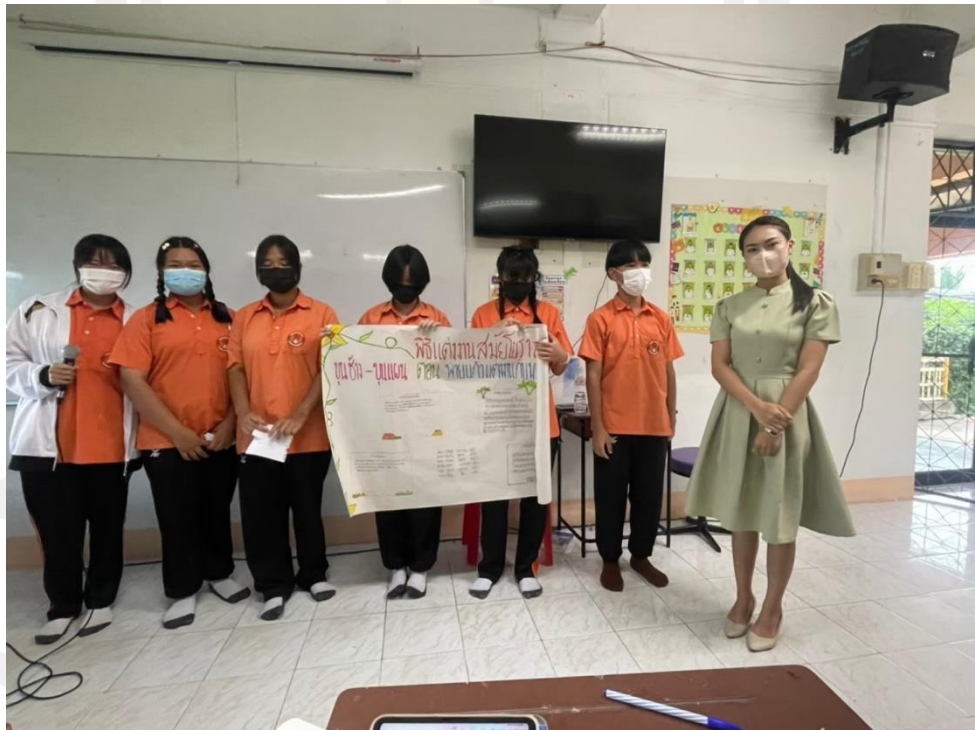
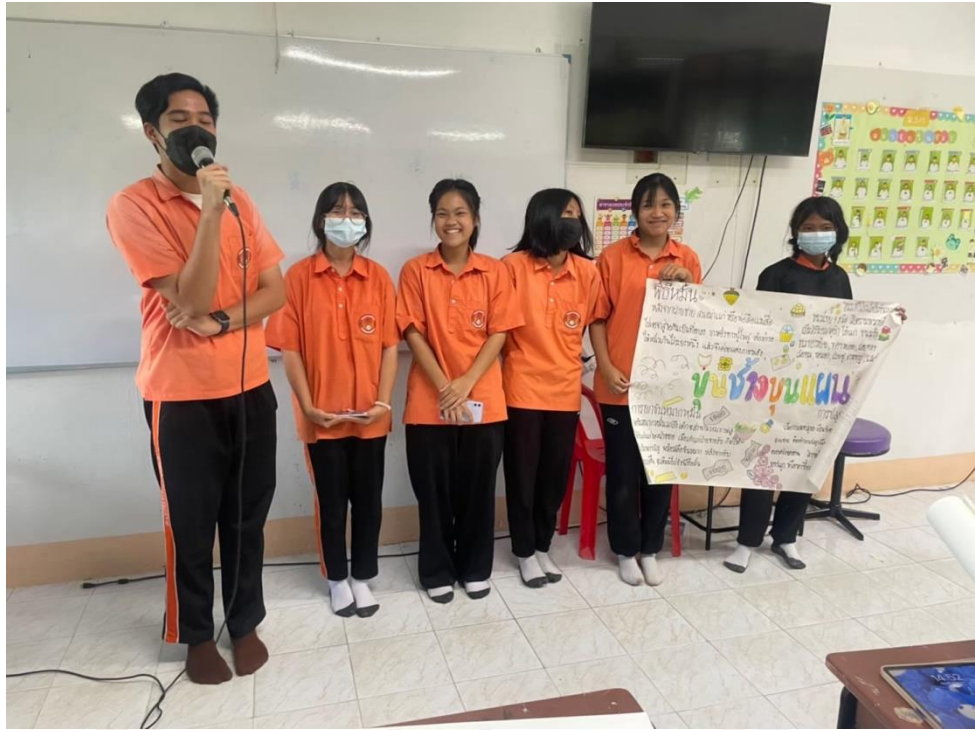
ภาคผนวก ช

ตัวอย่างภาพผลงานนักเรียนด้วยสื่อการเรียนรู้ตามแบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

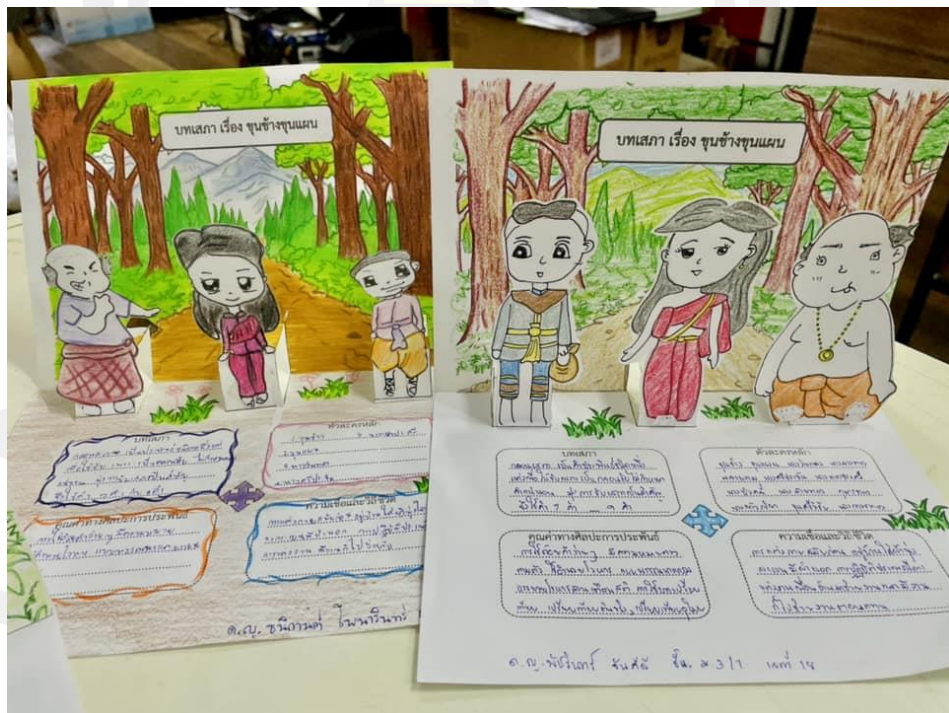
สื่อการเรียนรู้ตามแบบสตอรี่ไลน์ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวจิตราวดี เกิดศิริ
วันเกิด	วันที่ 9 เดือนตุลาคม 2540
สถานที่เกิด	จังหวัดยโสธร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	46 หมู่ 3 ตำบลทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร รหัสไปรษณีย์ 35170
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครูพิเศษ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนทรายมูลวิทยา จังหวัดยโสธร
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2554-2556 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนยโสธรพิทยาคม จังหวัดยโสธร พ.ศ. 2557-2559 มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนยโสธรพิทยาคม จังหวัดยโสธร พ.ศ. 2559-2562 ปริญญาตรีศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี พ.ศ. 2563-2566 ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน (กศ.ม.) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูน ปณ ภิโต ชีเว